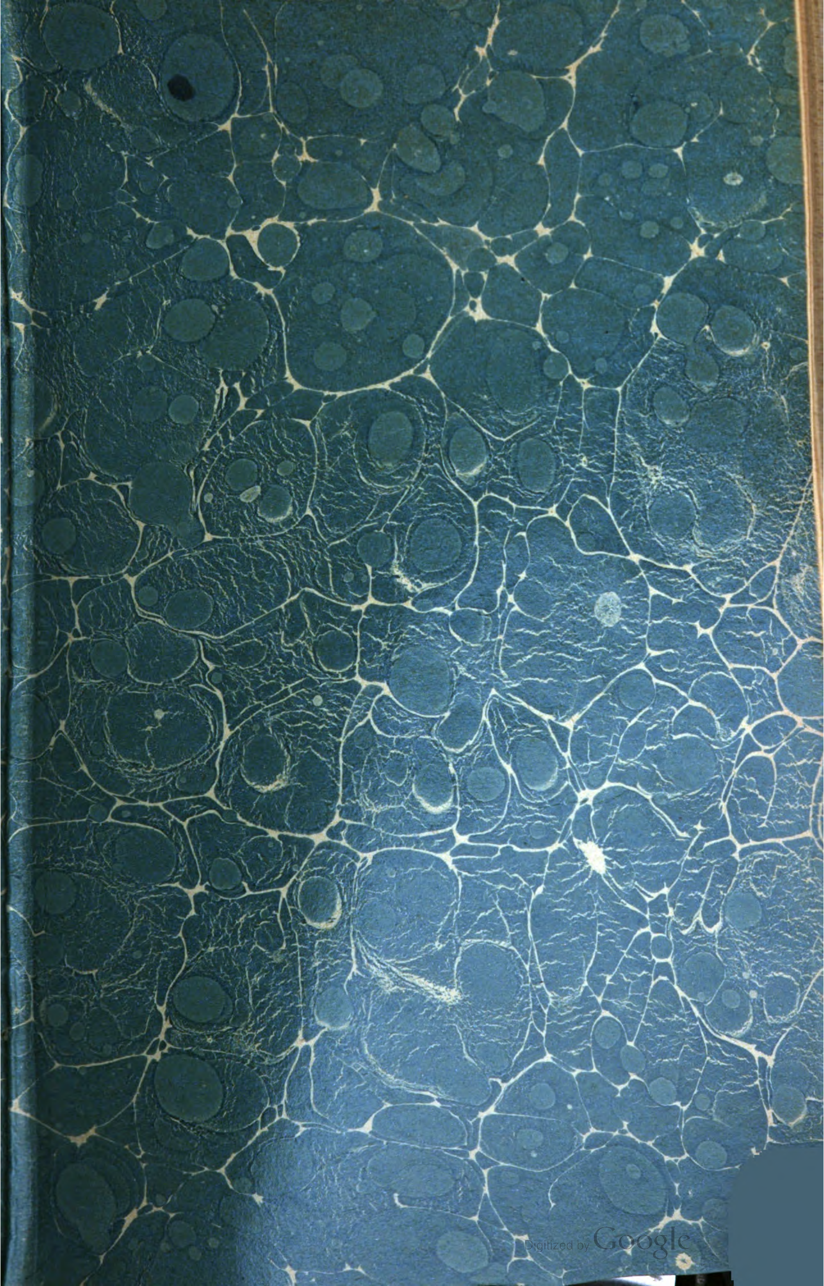

DON JUAN.

BYRON:

DON JUAN.

OVERSAT PAA DANSK

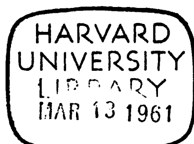
AF

HOLGER DRACHMANN.

MED INDLEDNINGS- OG SLUTNINGSDIGTE
AF OVERSÆTTEREN.

KJØBENHAVN.
DET SCHUBOTHESKE FORLAG.
GRÆBES BOGTRYKKERI.
1902.

«Difficile est proprie communia dicere.»

Horats.

Indholdsfortegnelse.

	Side.
Indledningsdigt	1.
Byrons Fortale	11.
Syvende Sang	17.
Anmærkninger til syvende Sang	49.
Ottende Sang	55.
Anmærkninger til ottende Sang	105.
Niende Sang	113.
Anmærkninger til niende Sang	145.
Tiende Sang	155.
Anmærkninger til tiende Sang	187.
Ellevte Sang	193.
Anmærkninger til ellevte Sang	227.
Tolvte Sang	235.
Anmærkninger til tolvte Sang	267.
Trettende Sang	275.
Anmærkninger til trettende Sang	315.
Fjortende Sang	323.
Anmærkninger til fjortende Sang	361.
Femtende Sang	367.
Anmærkninger til femtende Sang	403.
Sekstende Sang	409.
Anmærkninger til sekstende Sang	455.
Slutningsdigt	459.
Epilog	467.

INDLEDNINGSDIGT

TIL ANDET HALVBIND.

Vel mødt igen! — og har man ment mig træt,
træt var jeg — det maa Godtfolk gærne vide;
og laa jeg aldrig før paa Ladheds Side,
jeg laa der — med den gode Sliders Ret;
havde jeg Livets Flod for tidligt søgt,
for sent — kanske — gav jeg for Ebben efter:
nuvel! der vaagned atter i mig Kræfter
til Genoptagelsen af Kaldets Røgt.

Mit Kald? — jeg har ej søgt det selv i Livet,
det blev mig brændt med Fødsels-Mærket ind,
og denne Glød vil ulme i mit Sind
til engang Naade-Stødet blir mig givet;
jeg har — som alle Andre — brudt med Pligter,
men brød og bryder mig kun fejl derom,

hvordan jeg stod for Gennemsnittets Dom:
jeg var ej «Oversætter» blot — men Digter!

Men se! formasteligt har jeg mig vovet
ilag paany med Byrons Heltedigt.
Hvad hjælper det, om jeg fik gjort min Pligt,
fik afbetalt min Gæld, som jeg har lovet?
var Viljen god nok, Evnen var kun svag,
det har jeg i det mindste tidt nok mærket:
har Viljen jeg med Tilskud end forstærket,
min Evnes Minus kom dog for en Dag.

Paany jeg vender mig til Bogens Aand
og beder Dig, Du stolte Lord og Britte:
kan ej i Takt jeg med din Genius skridte,
saa nægt mig ikke derfor helt din Haand!
drag kun din Væbner med Dig viden om,
slip ham ej paa din Verdens-Fart af Sigte,
at han kan oversætte — Du kan digte —
at sammen vi kan staa for Godtfolks Dom!

Vi hører jo dog sammen, høje Herre!
om «uden Dadel» ej, dog «uden Frygt»,
trods Snus-Moral og Alenkræmmer-Kløgt,
trods alt, hvad Køterne kan gø og snærre;

vi hører sammen paa den samme Kærre,
om ikke Thespis' saa Apollons Vogn:
kan det ej ses af Godtfolk i vort Sogn,
det blir for Godtfolk selv saa meget værre.

Vi regnes under Et iblandt de Faa,
som Evnen fik til Digter-Blod at nyde,
mens Evnen blev dem nægtet til at yde —
som heller end at dømme, vil forstaa!
de Folk forlanger ej en Lægebog
med Husraad imod Livets Katzenjammer,
de véd, hvorfra den fælles Livs-Nød stammer,
den vil de se paa Prent i Kærne-Sprog.

Og er end Kærne-Sproget Dit — med Rette,
o Herre, Du hvis Blod i Sproget flød,
Du fra hvis Hjærte Bogens Strømvæld skød
og overskylled Samtids flade Slette:
og kan jeg med alt Opbud af mit Snille,
min Kunst, min Flid, ej mestre Bogens «Aand»:
saa holder Du Disciplen dog ved Haand
og kender i hans Puls vor Moder-Kilde.

Aar gik der hen, hvor «Don Juan» var lagt
med Mærket: Vent og gro! blandt andre Sager,

de Aar uddybed mig min Arbejds-Ager
og øged mig mit Bo's Bestand og Magt;
blir jeg engang til Tiggerstaven bragt
(aandelig talt) nuvel! det faar saa være:
men «Don Juan» skal staa, sig selv til Ære,
fyldt som den er med Menneske-Foragt!

Foragt for Mennesker — men ej for Livet,
Foragt for al den fælles Usseldom,
hvori vi selvbevidste spanker om,
som havde vi vort Præg Naturen givet:
Naturen, som er grænseløs ophøjet
i Skønhed, Vildhed, Storhed over os,
vi, som bestandig handler den paa Trods,
og i vor Afmagt er saa gud-fornøjet.

Vi, Millionerne, som gaar i Krig,
saasnart en Kejser sig i Thronen retter;
vi, Nikkedukkerne for «Kabinetter»,
som er — officielt — mod Løgn og Svig;
vi, Kabinetters Kammertjener-Flok,
som afsky'r — ideelt — Blodhundekobblet,
men som, saasnart vort Blod ved Kunst har boblet,
ej kan — realiter — faa Blod-Bad nok!

Vi, som har dannet Stater imod Stater,
vi, som belaster dem med Skat paa Skat
og, for at kunne gøre Fjenden mat,
gør Træk paa Træk med Præster og Soldater:
Præsterne, som Vorherres Navn skal lyve
qua Kautionist ind i vor Synde-Gæld!
Soldater, som i Krigen slaar ihjel
og som i Fred er Arbejds-Dagens Tyve!

Vi, som i Handel og i Vandel staar
Alle mod En, hver Enkelt mod de Mange;
vi, som paa «Godtkøb» Kunderne skal fange
og ler, naar Næsten drives fra hans Gaard;
vi, som med Sukkersmil hinanden flaar,
og klæber Nat og Dag ved Regne-Pulte,
og maa bedrage — hvis vi ej vil sulte,
og takker Himlen for et «naadigt Aar»!

O vi — vi, som os Kristenfolk benævner
og overtræder dagligt Kristus' Bud,
og pynter Statens Kirke gyldent ud,
og spækker ængstlig Murens dybe Revner;
vi, som trods vore syv Religioner,
der hæver Dyden, river Lasten ned,
maa gøre Ægtesengen dobbelt bred —
bred nok for fjorten Slags Prostitutioner!

Ja vi — som snart har fælles Maal og Vægt,
men ej en Lov, som alle Folk skal lyde;
vi, som ej putter i den samme Gryde
en Stadskarl og en simpel Tyveknægt;
vi, som — hvis ikke Ordet er for frækt —
blev en Natur-Karikatur paa Jorden,
vi Folk fra Østen, Vesten, Syden, Norden —
o fy! hvad blev den til, vor hele Slægt? . . .

Du véd det, Du, som maalte stolt dem Alle,
som har berejst den hele Usseldom,
som snart i Rusland, snart i England kom
bag paa dem — og lod Svøbeslaget falde!
Hvor skreg da de, som kagled før og kækked!
hvor sad der røde Strimer paa den Hud,
som ikke Lyveriets Lommeklud,
eau de mille-fleurs besprængt, fik tidsnok dækket!

Dog — den, som slaar, har først følt Svøbens Tugt,
den, som hudfletter, har først saaret stønnet;
man sparker ej til Bullen, som er frønnet,
uden at faa i Næsen Edder-Lugt!
Din Humors Skedevand, din Bidskheds Salt,
din suveræne Grund-Foragt for Gøglet
har, mens Du lo, din Musas Svingflugt tøjlet —
og førend «Banens Slut» Du sammen faldt.

Du svang din Svøbe — myndig, som den Stærke,
men førend Værkets Slut blev Du lidt træt;
din Oversætter har vel mærket d e t,
hvoraf Originalen bar sit Mærke.
«Den kender Smærten bedst, som bærer Bylden»,
og Skoen trykker den, som har den paa:
og skal vi dele — ærligt at forstaa —
for Værket Æren, bør vi dele Skylden!

Febr. 1890.

H. D.

LORD BYRON's FORTALE.

Detaillerne vedrørende Ismails Belejring — i to af de følgende Sange, den syvende og ottende — ere tagne fra et fransk Værk med Titel: «*Essai sur l'Histoire ancienne et moderne de la Nouvelle Russie*, *par le Marquis Gabriel de Castelnau*, III Tom. Paris 1820.» Nogle af de Begivenheder, der skrives paa Don Juans Regning, have i Virkeligheden tildraget sig; saaledes med Barnets Redning — en historisk Handling af den afdøde Hertug af Richelieu, som dengang var ung Frivillig i den russiske Hær, og som siden blev Odessas Grundlægger og Velgører, en Mand, hvis Navn og Minde aldrig vil ophøre at fredes sammesteds i dyb Ærbødighed.

Videre hen i disse Sange vil man finde en Strofe eller to, som gælder den salig Marquis af Londonderry (Castlereagh), men som er skrevet nogen Tid før hans dødelige Bortgang. Havde med Manden ogsaa hans Oligarki faaet en Ende, saa var Stroferne bortfalden; men som Sagerne nu

staar, kan jeg ikke i hans Dødsmaade[1] saa lidt som i hans Livs Virksomhed se Noget, der skulde hindre mig i frit at udtale Omdømmet om ham hos alle dem, hvem hans hele Tilværelse gik ud paa at forsøge at undertrykke og lægge i Lænker.

Det faar være sandt eller ej, at han i sit private Liv var en elskværdig Mand: hermed har det Offentlige intet at gøre. Hvad Lamentationerne over hans Død angaar, saa har det god Tid dermed — naar Irland har ophørt at sørge over hans Fødsel. Jeg — en af Millionerne kun — saa' i ham, som Minister, en af de i sine politiske Principper mest despotiske og med Hensyn til Aandsevner mest blødhjærnede Mænd, som nogensinde enevældigt styrede et Land. Det er sikkert første Gang at England siden Normannernes Tid er bleven haanet — i hvert Fald af en Minister, som ikke kunde tale Engelsk, og første Gang at Parlamentet tog det for gode Varer at lade sig tiltale paa Mistress Malaprops[2] Tungemaal.

Om hans Dødsmaade er der Intet videre at sige, end at hvis en stakkels Radikal — en Waddington eller Watson — havde skaaret Halsen over paa sig, saa var Vedkommende bleven begravet ved en Korsvej med det brugelige Tilbehør af Pæl og Kølle. Men Ministren — han var en

---

[1] Castlereagh tog sig som bekendt selv af Dage, i Aug. 1822.

[2] Se *Sheridan's* Lystspil «Rivalerne».

elegant Maaneskinssyg, en sentimental Werther — han overskar bare sin «*carotis*» (Gud velsigne deres Lærdom!) — og se! straks er der Ligfølge og Westminsterabbedi — og Aviserne tuder Sørgehymner — og Coron'erens Tale bliver en Eulogi over den Hedengangnes blodige Legem — (en Antonius just for en saadan Cæsar) — og endelig den modbydelige, frække, hykleriske Istemmen af en æreløs Flok Folk, der har sammensvoret sig imod Alt hvad honnet og hæderligt er. Ved sin Død var han, efter Loven,[1] Et af To — enten en Forbryder eller en Galmand — og i intet Tilfælde nogen særlig passende Genstand for Panegyrik. I sit Liv var han — det, som hele Verden véd, og hvad den halve Verden nok med Tiden vil faa at føle, med mindre da hans Død skulde indeholde en «moralsk Lektion» for Evropas efterlevende «Sejaner».[2]

Det er i det mindste en Trøst for Folkene,

[1] Jeg mener nemlig Lands-Lov — thi Menneskekærlighedens Love fælder en mildere Dom; men da Legitimisterne altid fører Ordet Lov i Munden, saa lad dem her bringe Ordet i Anvendelse.

[2] Kun *Canning* gør en Undtagelse herfra. Canning er et Geni — næsten et Universalgeni — en Taler, et godt Hoved, en Poet, en Statsmand. Ingen Mand af Talent kan længe fortsætte ad den Bane, Lord Castlereagh slog ind paa som Forgænger. Var nogensinde en Mand i Stand til at redde sit Land, saa var det Canning; men har han ogsaa Viljen? Jeg, for min Person, haaber det.

at det ikke gaar deres Undertrykkere særlig godt og at disse undertiden fælder Dommen over deres egne Skændigheder saa skarpsindigt, at de ligesom foregriber Menneskehedens Votum. Og dermed: ikke et Ord mere om den Mand! men lad Irland føre Støvet af sin Grattan bort fra Westminsters fredede Helligdom. Skulde virkelig Menneskehedens Patriot hvile ved Siden af Politikens Werther!!!

Hvad angaar de Beskyldninger, som man i andre Henseender paany har rettet mod de allerede udgivne Sange af dette Poem, skal jeg indskrænke mig til for min egen Fornøjelse at citere følgende to Steder hos Voltaire:

«La pudeur s'est enfuite des cœurs et s'est refugiée sur les lèvres»....

«Plus les mœurs sont dépravés, plus les expressions deviennent mesurées; on croit regagner en langage ce qu'on a perdu en vertu.»

Dette er virkelig Forholdet og fuldt ud anvendeligt paa det modbydelige Hykleri, der gennemsyrer den nulevende Generation i England og som derfor intet videre Svar fortjener. Det forslidte og fortærskede Smædenavn «Gudsbespotter», hvilket — sammen med Radikal, Liberal, Jakobiner, Reformven — er den Variant, som alle Lejesvendene hyppigst tuder i Ørene paa dem, der vil lytte dertil, det burde i Virkeligheden anses for en Hæderstitel af alle, der erindre sig hvem det egentlig var, der oprindeligt blev betænkt dermed. Sokrates

og Jesus Christus blev offenligt henrettede som Gudsbespottere; og paa samme Maade er det gaaet og vil det gaa enhver den, der drister sig til at imødegaa de aabenbareste Misbrug af Guds Navn og sund Menneskeforstand. Men Forfølgelse er ikke Gendrivelse, endsige Triumf; og den «elendige Atheist» — som han altid kaldes — er sandsynligvis lykkeligere i sit Fangehul end selv de iblandt hans Anklagere, der bryster sig mest. Med hans Anskuelser — de være vildfarne eller begrundede — har jeg intet at skaffe; men han har maattet lide for dem, og netop dette at lide for sin Overbevisnings Skyld vil erobre flere Proselyter for Deismen end heterodokse[1] Prælaters Exempel vil erobre for Kristendommen — eller Statsmænd, der begaar Selvmord, vil erobre for Undertrykkelsessystemet — ja eller overpensionerede Menneskeslagtere vil erobre for den u-gudelige Alliance, som forhaaner Verden under Benævnelsen «den hellige». Jeg har paa ingen Maade Lyst til at sparke til den, der har sat sin Ære eller sit Liv overstyr, men det kunde maaske være anbefalelsesværdigt for Tilhængerne af de Klasser, hvorudaf disse Folk er udgaaet, at være lidt mindre rutten med den *«cant»* — det Hykleri

[1] Paa Lord Sandwich's Ytring «at han ikke forstod Forskellen mellem Orthodoxi og Heterodoxi», svarede Biskop Warburton: «Orthodoxi, Mylord, er min Doxi; Heterodoxi derimod en Andens Doxi!»

— som er den skrigende Synd hos denne tvetungede, løgneriske Tidsalders rovlystne Egoister, og . . . . . .

Dog nok for denne Gang.

Pisa i Juli 1822.

SYVENDE SANG.

I.

Elskov og Hæder! ja hvad er vel I,
hvis Blændværk stedse paa vor Vej vi finder? —
et Meteor, der farer os forbi,
en Nordlysglans, der kommer og forsvinder!
Til Jordens Snemark bundne stirrer vi
mod disse Luftsyn op, som lifligt skinner:
i flammet Skiften funkler de og lyser,
mens selv vi staar i Mørket dér og fryser.

II.

Og ubestandigt, just som Skyens Rige,
mit Epos skifter farvebroget om:
et rimet Nordlys — kunde man vel sige —
over en Verden, øde, kold og tom.
Stod Alt os klart, var vi da lykkelige?
nej knap! men det staar klart nok for min Dom,
at den, som ler ad Alting i sit Sind,
har Ret — thi hvad er Alt, om ej et Skin!

III.

Man forekaster mig — mig — som Forfatter
af disse Vers — et Hang til — ja til Alt:
Nedrakker er jeg, En, som kun har Latter
for Alt, hvad der som Stort og Ædelt gjaldt;
og det gør man i Vendinger, der batter.
Du gode Gud! hvad man dog har fortalt!
Hvad har jeg sagt da, som ej staar i Dantes
Vers — og hos Salomo og hos Cervantes?

IV.

Hos Macchiavelli, Swift og Rochefoucault?
hos Fénélon, hos Luther og hos Plato?
hos Tillotson, og Wesley, og Rousseau,
hvem Livet var én Tycho Brahes-Dato? —
de faar se til, om ogsaa det er saa!
Jeg er Diogenes saa lidt som Cato:
Vi lever — dør — og dermed Alt forbi;
hvad der er bedst, véd jeg saa lidt som I.

V.

Af Sokrates vi véd, at al vor Viden
er «at vi Intet kunne vide» — Hm!
en Visdom, som gør hver en Vis i Tiden
til Æslers Lige — om ej under dem!
Og Newton, han, hvis Skarpsyn før og siden
er ikke set, han siger ligefrem,
at «han var blot en Dreng, som sanked Rav
og Smaasten op ved — Sandheds Verdenshav!»

VI.

«Alt er forfængeligt», har Skriften sagt;
og mangen Gudsmand siger — ja bekræfter
ved sit Eksempel — at det staar ved Magt.
Men naar nu Lærd og Læg for Ordet hæfter,
naar Hellig og Profan har sluttet Pagt
om denne Sætning — skal da jeg herefter
alene staa som den, der intet véd
om denne Livets idel Intethed?

VII.

Folk eller Hunde! (Smigreri! thi Hund
er altfor godt for Jer.) Det Kontrafej,
som af jert eget Selv i denne Stund
jeg ridser ned — læs det nu, eller ej!
Ad Ulveglam ler Skyens Maane kun —
og Maanen er min Musa! Tag paavej,
hyl, skrig: hun la'er Jer rolig glo og glane,
mens hun forsølver klart Jer sølle Bane!

VIII.

«Troløse Krig og grumme Elskov» — Dér
jeg straks i Læsemaaden raadvild stikker:
gør intet! jeg kan bruge hver især,
da Vægten paa en Stads Belejring ligger,
en Stad, som af en grum Belejrers Hær
tillands og vands — hver Plet var lige sikker —
blev stormet. Og af Blod var han saa fed
som en Bor'mester . . . . Suwarow han hed.

IX.

Ismail er Stadens Navn — og den er lagt
paa venstre Donau-Armens venstre Bred,
saa temmelig klædt i Levantens Dragt,
men stærkt befæstet — før man rev den ned
og jævned den med Jord, være da sagt:
en Art Belejrings-Spil, som man nok véd!
Af Werster Firs fra nærmest Søkysts Havne,
og vel i Omkreds en tre tusind Favne.

X.

Indenfor dens «Rayon» befinder sig
en lille Forstad — som paa venstre Bred
af Floden op i Højden vinder sig
og kan bestryge, ovenfra og ned,
den hele Plads. En Græker — finder jeg —
har oprejst lodret her — (en Snildrighed!)
sit Pallisadeværk: Værn for hver Fjende
derude — Hindring kun for dem derinde!

XI.

Javist — den Græker være maa begavet
med et for en Vauban ret sjeldent Snille!
Alligevel var Graven dyb som Havet
og Volden høj're end Du hænge vilde;
men Udenværk — nej dertil stod ej Kravet:
(tilgiv, at jeg Ingeniør vil spille) —
ej «dækket Vej» mod Fjendens Bly og Krudt,
som kunde varsko: Gennemgang forbudt!

XII.

Med Mure — (Tykkelsen som Hjærneskaller) —
en Stenbastion (hvis Adgang ej var let)
bar paa den Brink, som ned mod Floden falder,
to Skanser: af de to en «a barbette»
og en med Kasematter, som man kalder
i Fortifikations Jargonen det;
mens to og tyve Pjecer Børster rejste
omkring en «Kavaler», som taarnhøjt knejste.

XIII.

Men imod Floden Staden aaben laa;
thi Tyrken mægted aldrig at begribe
— indtil for sent han Syn for Sagnet saa' —
at Russen kunde varpe frem med Skibe;
han tænkte, Tyrken: lad dem prøve paa
at vade; det vil dog, kan hændes, knibe!
Først dengang Russen kom i sin Flotille,
udraabte Tyrken: Allah — ske din Vilje!

XIV.

Beredt stod Moskoviten til Attak —
men, o Du Aand for «Haupt und Staats»-Aktioner,
hvem staver Navnet vel paa hver Kosak,
som bør at nævnes i en Hymnes Toner?
Foreviges de burde hver — men ak,
blandt den urbaneste af ny Nationer
det mylred med Achilles-Navne frem:
kun Et der mangled — at udtale dem.

XV.

For Euphoniens Skyld noteres bare
Meknop, Serge Low, Stroknoff og Strongemovski;
en Græker Arsniew — samt, Gud bevare
min Mund, Tschitschàkoff, Rognoff, Chokenowski
med øvrig' Tretten-Konsonanters Skare,
der vist for Fama lyder som Vov-Vovski:
thi hun, saa falsk hun er og kapriciøs,
har Øre, som hun har Trompet, den Tøs;

XVI.

og kan ej rhythmisk disse Navne bringe
i Samklang — som i Moskow man formaar!
dér lyder de, som Brudehymner klinge,
saa blidt, som Londonderrys Tale, naar
han drævende ta'er Klokken for at ringe
sin Slutningsfrase ind — og Lyden faar
man lettest frem, naar «ischski», «iffschski», «uschki»
blir nævnt som Enderim paa Rusamuski,

XVII.

Scherematoff paa Chrematoff, Kokluphti
paa Schufti; Mouskin Pouskin — Kourakin!
Helte med Mandsmod — ja og med Fornuft i,
som holdt det for en Spas at hugge ind,
om Fjenden saa hed Mahmud eller Mufti —
og dobbel Spas, ifald det Tyrke-Skind
gav deres Keddeltrommer ny Besætning:
i Brist paa Pergament en god Forretning!

XVIII.

Og der var Fremmede, i Snittet, Tonen,
fra hver sit Land, men alle Volontairer,
som ikke slog for Landet eller Kronen,
men i det Haab at blive Brigadierer
og plyndre Stæder — hvori Mandspersonen,
ung som han var, tog bredt og flot «Affærer».
Blandt dem var Britter af et Kraftkarl-Snit:
sexten lød Navnet Thomson, nitten Smith.

XIX.

Jack Thomson og Bill Thomson; Resten bar,
som Skjalden, Navnet «Jemmy». Men forresten,
om Hjælm og Adelsfelt i Skjoldet var,
véd ikke jeg — spørg Kirkebog og Præsten.
Tre Smith'er hed nok Peter; en var klar
med Næven fluks — og endte, tror jeg næsten,
berømt «i Frikvarter i Halifax»,
mens her han gav Tartaren — ja en Slags!

XX.

Forøvrigt Gill og Will og Bill og Jack.
Basta . . . nej han, den ældste Jack, en Smith var
fra Cumberland — hvis Fa'r, saa sort som Blæk,
med Essens Hammer grovt og ærligt slidt har;
om ham jeg véd kun, at han fik sit Smæk
i Moldau ved en By, som ogsaa «Smith» har
i Navnet! falde gjorde han med Ære:
tre Ord i en Rapport kan Vidne være.

XXI.

Mon dog (tilgiv mig Mars!) Forskud paa Ære
gi'r i Rapporten Helsebod for Skud
i Karlens Kallund? Jeg vil ej besvære
med Pindehuggeri — ak nej, ved Gud!
jeg er jo kun en simpel Mand, min Kære,
men — faar ej Shakspeare samme Mening ud,
lagt just i Munden paa den Fyr, hver Taabe
for sine Vitser vil sig paaberaabe? —

XXII.

Saa var der Franskmænd — unge, kvikke Fanter;
dog, jeg er Patriot — tør ej jævnføre
med franske Navne Sejrens Kombattanter;
heller ti grove Løgne vil jeg gøre
end jeg begaar et enkelt Ord, som sandt er;
thi Ramaskrig maa Sandhedsvidnet høre
for Landsforræderi: Fransk maa kun plapres
for at faa nævnt John Bull's Navn blandt de Tapres.

XXIII.

To Batterier havde Russens Magt
opkastet paa en Ø — og de var stærke!
og dobbel Hensigt laa i deres Agt:
at overdænge Staden og at «kværke»
hver Mo'ers Sjæl, hver Bygning, som var lagt
privat og offenligt som Bombe-Mærke.
Den sølle aabne By — ovenikøbet
bygt i Terrasser — maatte gaa i Løbet!

XXIV.

Endvid're vilde man Momentet nytte
og tage, medens Tyrken «en déroute» var,
Flotillen, som sig syntes sorgløst hytte
tilankers uden synligt et Skud Krudt klar;
kapitulere! vilde man udbytte
Momentet til — naar Stort og Smaat kaput var;
et Indfald, Krigsfolk godt kan faa, undtagen
de netop er med Blodhunds Blindhed slagen.

XXV.

Den gamle, slemme Vane, at foragte
en Fjende, som man dog ej bliver kvit,
et Fejlgreb til de andre sammenlagte,
gav Tschittschakoff sin Bane her og Smith
— en af de Smith'er, som tilsammen bragte
det Antal nitten ud med Rim paa «-Snit»,
et Navn saa gængs for Hr. og for Madamme,
at gamle «Adam» sikkert bar det samme. —

XXVI.

Russerne røbed i hvert Batteri
den Svaghed, som har Hastværk til sin Moder!
Saa kan da det, der gør i Poesi
en Versfod halt og lader Forlags-Boder
(John Murray og det ganske Compagni)
i Tvivl «om Efterspørgslen er forbi» —
forhale Dommen over, hvad Historie
tilfældigt kalder «Mord», tilfældigt «Glorie».

XXVII.

Om Skylden lægges bør paa Ingeniøren
— hans Hastværk eller Lastværk — faar staa hen,
item hvorvidt Kanon-Leverandøren
sig ønsked ansvarsfri for Drab paa Mænd:
mig Et! jeg præker dog for døve Øren,
naar her jeg paastaar, Træfningen blev den,
at Russens «Træffer» bar urigtigt Navnet,
mens Tyrkens traf at øge Listen: «Savnet».

XXVIII.

En slem Distance-Buk paa Russens Side
gjorde en «Buk» i Baadenes Forsøg:
uden et Maal at brænde i og bide
gik op tre brave Brandere i Røg;
man «lunted af» for tidligt, kan man vide,
(ve den Genistreg af en Spytte-Gøg!)
Ved Daggry fo'r de midt-strøms, saa det luede
tilvejrs — mens Tyrken efter Vane snuede.

XXIX.

Omsider Klokken syv gned Tyrken Øjet
og saa', hvor Russens Flaade pressed paa
ustandset og — ved Ni-Tid — drægfortøjet
i Kabellængde fra Ismail laa
og bød paa Morgen-Frokost — samt fordøjed
den «varme Ret», som Tyrken, at forstaa
fra sit Bord, disked op med af Raketter,
Bomber og Bly fra Mørser og Musketter.

XXX.

Seks Timers Tid i Ilden uophørlig
laa Flaaden — af Land-Batteriet støttet;
men, skøndt man svared Lag med Lag, urørlig
stod Fæstningen, og da det lidet nytted
at skyde mer, ja da man umedgørlig
fandt Tyrken paa det Punkt — tilsidst man flytted.
Da var det over Middag; et Skib brændte,
og et tog Tyrken, da paa Land det rendte.

XXXI.

At Tyrken ogsaa Folk og Skibe misted,
forstaar sig; men da Russen retirered,
en Skare «Delhis» straks i Baad sig dristed
for at forsøge Entring — attakered
hans Flagskib hæftigt — men Grev Damas vristed
dem «Prisen» fluks af Haand og masakrered,
idet pêle-mêle han ud i Floden drev dem,
langt fler — end en Reporters Pen beskrev dem.

XXXII.

«Hvis (skriver saadan en) jeg skal fortælle
Alt hvad glorværdigt Russen denne Dag
udretted, ja saa vilde Bind ej gælde . . . .»
Saa tier han — har dog, en afgjort Sag,
tre højvelbaarne Fremmede at mælde
(man véd Rosinen kommer altid bag:)
Fyrsten af Ligne, de Langeron og Damas;
Pokker til Navne — om de ej er Famas!

XXXIII.

Det lærer os, hvad Fama er i Grunden;
thi hvem har egenlig om disse tre
«*preux chevaliers*» ét Samtids-Vidne funden?
(de lever end den Dag idag — kanske.)
I al Berømmelse vil man paa Bunden
et Slumptræf finde — naar man blot vil se;
dog hvad Fyrst Ligne angaar, saa bevarer
sit Minde han i sine «Memoirer».

XXXIV.

Men ligegodt de kæmped, disse Brave,
saa bravt som Mænd, der hævded Helte-Rygte.
Kun Navnene — ak blandt den Masse Grave
blir de saa sjeldent fundne vel som søgte;
saa faar Fru Fama i sin Søgen have
Lov til i Fred at puste ud sin Lygte:
thi hvem blandt «vore» Kriges Navne mindes
blot vi — som i Avisens Spalter findes?

XXXV.

Dog nok derom! Den Træfning, saa glorværdig
den var, saa var den dog kun saa som saa;
og Admiral Ribas, kendt som ihærdig
Mur-Brækker, raaded ivrigt til «gaa paa».
Men Ung og Gammel vrøvled — blev ej færdig,
ej heller blir jeg det, kan jeg forstaa:
Ifald jeg ikke standser her min Pen,
jeg frygter, ingen Læser «gaar paa den».

XXXVI.

Der var en Mand, om han kan kaldes Mand! —
Ej at hans Mandbarhed i Tvivl jeg drager,
thi uden Kæmpe-Styrke havde han
haft fuldt saa kort et Liv nok (hvadbehager!)
som det var «haardt»! Forstoppelse, véd man,
udmarver Kraften; og qua Lande-Plager
han hærged Landets engang grønne Steppe —
hvad en Græshoppe-Sværm besørger næppe.

XXXVII.

Det var Potemkin — Stormand da omtide,
hvor man vandt Ry og Rang ved Mord og Hor;
og hvis af Baand og Stjærner man kan vide
Besked om Mandens Ære — var den stor;
en sex Fods Djævel (dersom man kan lide
paa Rygtet) som i Kejserinden fo'r,
hun, for hvis Fantasi stod Grenaderer,
som vi et Taarnspirs Højde os noterer.

XXXVIII.

Til Fyrsten sendte Ribas, da han hørte
sin Storm-Plan omstridt, en Kurér afsted,
og hvordan han nu end sin Tale førte,
nok er det, at han Sagen fik paa Gled.
I Mellemtiden Skytset frem man kørte,
en Firs Kanoner vel, paa Donaus Bred,
og de begyndte deres «Fanden gale
mig»! og fik glatvæk Svar paa deres Tale.

XXXIX.

Den trettende — da alt paa flere Kanter
Retraite blæstes — bragte en Kurér
Depescher med nyt Haab for Aspiranter
til Dagbladsros, saavel for Officer
som Menig iblandt Krigskunsts-Dilettanter;
et Blodbads-Evangelium: — ingen fler
behøved ængste sig for Freds-Finalen;
Suwarow var Feldmarskalk-Generalen!

XL.

Potemkims Brev til Feldmarskalken lød
som en Spartaners! sikkert — Notabene —
ifald det heltemodigt Forsvar bød
for Land og Frihed; men, jeg skulde mene,
at som dets Hovmod med alt Højsind brød,
saa laa det Spartiatiske alene
i Stilen — den var kort nok paa sin Vis:
«Du tager Ismail for hver en Pris!»

XLI.

«Gud sagde: Vorde Lys! og Lyset blev!»
«Blod!» siger Mennesket — og Strømme flyder;
ja, dette Magtsprog, Nattens Børn os skrev
(thi Dagens er de ej), af det Sprog skyder
mer Giftsvamp op, end hele Slægtled drev
høst-modne Frugter frem — om de saa yder
det Bedste, som i Edens Sommer gro'de:
thi Krigen marver Stammen ud med Rode!

XLII.

«Allah» skreg Tyrken nu — Triumf — og dette
Signal betød at Russerne var slaaet!
En Fejl — men Alle vil vi gerne gætte
paa Flugt, naar vore Fjender blot er gaaet —
(nej gangne, men hvem vil paa Sprog-Klang rette,
naar man saa vidt i Stridens Ild er naaet?)
For Svine-Skinker har ej Tyrken Tanker,
men skænker dog en Omhu sine Skanker.

XLIII.

Den sextende i fuld Galop man saa'
to Ryttere — og tro'de dem Kosakker,
men fik paa Nærthold andet at forstaa.
De red Ukraine-Føl — og hvad af Pakker
de førte med sig, var kun saa som saa:
tre Skjorter til dem begge (jo jeg takker!)
Omsider blev da Gaaden løst; og den
var: Greve Suwarow og Følgesvend.

XLIV.

«Hej, der er Liv i London — i hvert Hul!»
saa hedder det, naar der illumineres,
og straks den store Delirist John Bull
af Flaskens Taage-Geist hallucineres;
naar hver en Smøge er af Lamper fuld,
saa gi'r vor John, som aldrig kan fixeres,
Pung, Hjærte, Vid og Vanvid — hvad man vil —
blot han, Nat-Uglen, kan se «rigtig» til.

XLV.

Han bander *«Damn his eyes»* som ingensinde;
hans Øjne *er* fordømte — billigvis,
da ingen Djævel vil 'et Paaskud finde
til Vare-Handel under Indkøbspris;
vor John kan ikke se, han gaar iblinde:
Gæld blir Gevinst, og Paalæg Paradis,
og griner Hunger mod ham, blir han vred
og sværger: Ceres kom med Hunger ned!

XLVI.

Men til min Sang. Hurra i Lejren lød
fra Russer, Britter, Franskmænd og Kosakker,
hvorover Suwarow stod som en Gløb
og flammed op med Taler om Attakker —
ja som en Lygtemand fra Sumpens Skød,
hvis Lue leder vild, imens den flakker
for Vandreren — rev han dem med sig alle,
om saa de skulde — plump — i Grøften falde.

XLVII.

Og sikkert, anden Lyd nu Piben fik;
man jubled og man klapped lydt i Hænder
fra Lejr og Flod til Stykkernes Musik —
hver saa' sig som Triumf-Tilbagevender!
I et Kanonskuds Afstand frem man gik
med Skanser, dybed ud de gamle Render,
slog Stiger sammen, laved ny Faskiner
og anden Slags Velvilligheds Maskiner.

XLVIII.

Dér ser man, hvad en kraftig Aand formaar,
at han bestemmer Mængdens hele Retning.
Som foran Vinden Havets Bølger gaar,
som Tyren lede kan en Gaards Besætning,
en Hund en Blind — ja som et Klokke-Faar
ved Kneblens Slag kan faa en hel Opdrætning
af Lam til prompt i Folden ind at gaa —
saa driver Eders store Mænd Jer smaa!

XLIX.

Af Jubel genlød Lejren som til Fest,
til Bryllupsfest; (den passer ikke ilde,
den Metafor, ja passer maaske bedst,
da der jo følger Kiv paa saadant Gilde.)
Til Part af Stegen mældte sig som Gæst
slugvorn hver Trosknægt — blot fordi en lille
besynderlig halvsnusket gammel Mand
i bare Skjorteærmer førte an.

L.

Ja, saadan var det. En to tre! dér stod
tre Delinger; den forreste og største
paa Springet straks til at slaa ned for Fod;
den næste (tre Kolonner som den første)
grisk som en Midgaardsorm sit Svælg oplod
og syntes efter Blod-Bad kun at tørste;
og sidst, i to Kolonner kun formeret,
tilsøs den tredje Deling opereret.

LI.

Ny Skanser blev der rejst og sammenkaldt
paany et Krigsraad — hvor man enig var,
hvad ellers sjeldent hænder, førend alt
man Hannibal for sine Porte har.
Da saa hver Hindring var besejret, faldt
det første Skær af «Ærens» Morgen klar
paa Lejren, dér hvor Chefen, sejersikker,
viste hvordan en Bøsse ikke klikker!

LII.

Faktisk — han selv tog naadigt Haand i Hanke
med sine Sinker, lod skøndt General
Krigs-Humaniora Fukserne indbanke
og det med egen Haand — qua Korporal.
En Daab — med noget af den samme Tanke
hvorefter Salamandren dryppes skal
i eget Ild-Fedt: — saadan viste Vej
han dem ad Stiger (om end Jakob's ej).

LIII.

Med Turban klædte han Faskiner paa,
gav dem Krumsabel, Dolk og andet mere,
og lod saa — imod «Tyrken» at forstaa —
med Bajonetten Karlene chargere;
den mimiske Bravour, som her han saa',
vilde vel heller ej reelt mankere!
sligt tænkte han, og Godtfolks Vitser slog han
i Glemmebog, men Byen — ja den tog han.

LIV.

Alt var i Stilling Aftnen førend Slaget,
og Alt var stille — hvad man knap vil tro,
men har man sit Parti for Alvor taget
i Tykt og Tyndt — saa falder man til Ro,
'sær naar man véd, at der er Omsorg draget
for Alt af En, paa hvem Alt vil bero.
Mod Hus og Hjem vil Nogle Tanken vende,
Andre imod sig selv — og sidste Ende.

LV.

Paa Støvlerne var En kun — Suwarow;
parat med Blik, Stok, Løjer allevegne,
Hælvten en Dæmon, Hælvten Smuds og Sjov,
fast som et Underværk han var at regne;
ja Manden var et Miskmask — med det Lov,
til Præst, Profos, Helt, Nar at kunne egne
sig under Et: Mars, Momus — ved en Storm
Sappøren i Bajadsens Uniform.

LVI.

Om Aftnen førend Stormen, mens paa Sejren
og paa Rekruterne hans Stok tog vare,
traf en Kosaktrup, som omkredsed Lejren
lig Høge om en Høj, en lille Skare;
det viste sig da, efter nogen Vejren,
at en af Gruppen næsten kunde klare
i Sprog og Gestus for sig, og at denne
blev kendt som fordums Ven mod samme Fjende.

LVII.

Han bad, at maatte stædes straks paastand
med Sine for Grev Suwarow. Det skete.
Vel var de tyrkisk klædt, dog aned man
Tartarer bag den Dragt; og, efterséte,
stak virkelig, som det jo hændes kan,
i Tyrken Kristendom — den, der beredte
saa mangen Konfusion, hvergang der falder
det Spørgsmaal: hvad er Kærne, hvad er Skaller?

LVIII.

Suwarow, staaende i Skjorte blandt
et Kompagni Kalmukker, exercered
og banded dem og lo og svor for sandt,
at den var let, den Kunst, som masakrered
det sølle Kød — hvoraf den Lov han fandt,
idet han over Krig filosofered,
at «Kød er Hø» — som ikke højt takseres,
og «falde» er saa godt som pensioneres! —

LIX.

Suwarow, som paa Gruppen Øje fik
iblandt Kosakkerne, saa' paa dem vist
og spurgte Fangen med et lyn-hvast Blik:
«I kommer fra?» — «Konstantinopel — sidst —
flygtet i denne Uge, som nu gik!» —
«Hvem er I?» — «Som De ser!» — Der var ej Frist
til lang Forklaring, og den Mand, som svared,
kendte sin Mand og paa sit Mundlæ'r spared.

LX.

«I hedder?» — «Johnson; han Juan — min Fælle;
de To er Kvinder, og den Tredje kan
vel nærmest for et hverken-eller gælde!» —
Suwarow mønstred dem og sagde: «Mand!
Dig har jeg kendt — hvad ikke jeg kan mælde
om ham dér, men hvor har Du din Forstand,
at Du har bragt de Tre med? naa! Dig har jeg
fra det Nikolajewske . . .?» — «Ja, dér var jeg!» —

LXI.

«Ved Widdin var Du?» — «Ja!» — «I første
Række?» —
«Det passer!» — «Og hvad saa?» — «Det har
jeg glemt!»
«Du var i Breschen?» — «Naar man for skal lægge,
lægger jeg med!» — «Og saa?» — «Saa gik det
nemt,
en Kugle kom og tvang mig til at «dække»
lidt ublidt — jeg blev fanget — det var slemt!» —
«Jeg lover Dig Revanch'; for her blir Legen
langt hedere — med større Part af Stegen!

LXII.

«Hvor vil Du tjene?» — «Hvor De vil!» —
«Jeg véd,
Du mælder helst Dig som «enfant perdu»
iblandt de Forreste og gør Besked,
vant som Du er til baade Krudt og Bly;

men dette Mælk og Blod — den Skægløshed
i Laser — er han ikke lidt for «ny»?» . . .
«Aa, er i Krig han som i Jomfrubur,
til Førstemand i Breschen han just du'r!»

LXIII.

«Godt — 'fald han tør!» (Til denne Kompliment
dybt bøjed sig Juan.) Chefen blev ved:
«Af særlig Gunst skal Eders Regiment
— kanhændes alt inat — staa først bered'
til Storm; saasandt jeg svored har omtrent
ved hver en Helgen, at paa dette Sted,
hvor Ismail staar, skal Plov og Harve gaa,
om ti Moskeer saa ivejen laa.

LXIV.

«Til Sejer, Børn, giv Agt!» — Og Stokken svang
han paa sin Russisk; og se! nobelt brændte
hver Helt af Byttelyst — som mangen Gang
det for en nidkær Herrens Stridsmand hændte,
(en, som for «Troen» strider, ej for Rang)
at Menigheden han af Harm optændte
mod noget Hedningpak, som skal slaas ned,
fordi de mod — en kristen Dronning stred.

LXV.

Johnson, som af den lange «Speech» forstod,
at han i Kridthus var, fordristed sig
til end et Ord, skøndt Chefens Stok alt lod
sig se i Virksomhed: «Ja — undskyld mig,

trods Æren, Deres Naade mig tilstod,
at maatte falde først — saa véd jeg ej,
og heller ej min Ven, hvor vi skal stille —
hvilket De os kanske betegne vilde!»

LXVI.

«Rigtigt! det glemte jeg. Træd i Gevær,
hvor Du er mellem gamle Venner kendt,
ved det Nikolajewske . . . hej, Du dér,
Katskoff! (til en Polak var Ordet vendt)
tag ham med Dig! Du unge Fyr, kom her,
dit Ansigt hover mig, Du skal faa tjent
under mig selv! De Kvindfolk, som saa tosset
I har slæbt med, naa stik dem ind blandt Trosset!»

LXVII.

Der fulgte nu en Scene — af de Smaa,
af Damerne, hvem dette var en Gaade,
en ny Vis at forføjes over paa,
skøndt deres Harems-Lov jo paa en Maade
bød dem det mindste Vink blindt at forstaa;
de saa ivejret nu med Kinder vaade
og angstfuldt Blik, og slog — som Hønen breder
ud over Kyllingflokken Vingens Fjeder —

LXVIII.

de hvide Arme om de tapre Tvende,
nys hædret af den tapreste blandt Mænd,
der nogentids til Hel lod Helte sende,
ja skikked hele Folkeslag derhen.

Aa, taabelige Menneskers Elende
med Laurbærkransen smykt! et Blad af den,
som for «udødelig» skal gælde, skyldes
Svælget, der først med Blod og Graad maa fyldes!

LXIX.

Suwarow, som ej Blod, ej Taarer agted
saa højt endda, blev dog en Kende blød,
da han de Skønnes Angst og Graad betragted
og deres Haar, som vaadt om Kinden flød.
Saa gaar det Mænd, som Millioner slagted
og som kun fejl om deres Kval sig brød:
en enkelt bitter Sorg kan gaa dem nær —
og saadan gik det Generalen her.

LXX.

Paa blideste Kalmukkisk fo'r han fort:
«Hvor Djævlen, Johnson, fandt Du paa at føre
de Kvindfolk hid? — dog, dem sker ingen Tort,
de blir blandt Trosset — Ingen skal dem røre;
men slig Bagage, burde Du dog kort
og godt betænkt, bør ej til Lejren høre:
gifte Rekruter du'r ej — eller gaar
kun an, naar de har været gift et Aar!»

LXXI.

«Forlov, Hr. General!» gik Britten paa:
«de er ej vore Hustruer, men hører
en Anden til; jeg maa vel sligt forstaa,
jeg som for Lejr-Regler just har Ører

og mindst af Alting vilde vove paa
at ta' min Kone med. Jeg véd, det fører
til en Soldats Fortræd, naar Tanken falder
paa Viv og Børn — mens Kalveskindet kalder.

LXXII.

«Men disse her' er to Tyrkinder bare,
som i Forklædning og med Følgesvend
hjalp os paa Flugt og trodsed hver en Fare;
for mig og — jeg kan føje til — min Ven
er det ej noget nyt, en Bugt at klare,
men hvordan skal de Stakler klare den?
Derfor, skal jeg med Mandsmod gaa paa Fjenderne,
jeg beder at man respekterer Kvinderne!»

LXXIII.

Dér stod i synlig Angst de Stakler to,
saa' paa Beskytterne med vaade Blikke,
i Tvivl om hvem og hvad de skulde tro —
og underlig var deres Spørgen ikke:
en gammel Vildmand, som lod det bero
med Værdighed i baade Dragt og Skikke,
afklædt til Vesten — dubiøs Kulør —
men adlydt mer end Stambuls Guvernør.

LXXIV.

De mærked Alles Øjne spændt gav Agt
kun paa hans Vink, og, vante til at ære
Sultans Person i majestætisk Pragt
og se ham som en Paafugl stolt at skære

afsted med Glans og Glimmer paa sin Dragt
(besynderligt, at Fuglen just skal bære
i Stjærten Diademet) — saa' de Magten
her for en Gangs Skyld minus Herskerpragten.

LXXV.

John Johnson følte med dem — nogenlunde,
saa vidt han Orientens Sorg forstod,
og trøsted dem det bedste, som han kunde;
mer følsom Don Juan svor derimod,
at han var hos dem næste Morgenstunde,
eller det skulde koste Russens Blod:
og dette standsed Taarerne paa Kinderne —
det Overdrevne ligger nu for Kvinderne.

LXXVI.

Farvel man under Suk og Smaakys bød
og skiltes — begge Piger for at finde,
alt eftersom Artilleriet skød,
den «Chance» for at tabe eller vinde,
som Uvisheden just gør dobbelt sød,
naar Himlen ligger med sit Votum inde —
Elskerne for en stakkels By at brænde,
som ej fornærmed dem den mindste Kende!

LXXVII.

Suwarow — som *en bloc* saa' hver en Sag
(den Blok, han selv var) og som Liv kun agted
for Snavs, og traadte ned Nationers Flag
i Snavset, og som, blot han Fjenden magted,

med Sindsro saa' sin halve Hær i Kvag
(den samme Ro, hvormed Job's Hælvt betragted
sin kære Husbond, der blev pint saa saare) —
hvad var vel Suwarow en Kvindes Taare?

LXXVIII.

Intet! Og dermed Haand paa Værket lagt,
det store Værk med Kugler og Patroner,
som gjaldt det at faa Trøja ødelagt —
om Fa'r Homerus havde kendt Kanoner!
Vor Hyldest-Sang, som Hektor ej blir bragt,
faar tumle derimod med Bastioner,
med Bomber, Trommer, Kolber, Bajonetter —
Klumper, som i min Sangmøs Hals sig sætter.

LXXIX.

Homerus, Du, som fryded hvert et Øre,
saa langt det var, og hvert et Tidsafsnit,
saa kort det blev! Du Skjald, hvis Helte føre
det Slagsværd, ingen regner mer for sit,
medmindre Krudtets Slethed skulde gøre,
at «Kabinetter» mindsked Farten lidt,
hvormed de skær' vor unge Frihed Ris;
dog Frihed er ej Troja — heldigvis —

LXXX.

Udødelige Skjald! Nu skal min Pen
et Stormløb skildre, hvor der masakreredes
fler Folk, med værre Krigsmaskiner, end
i din Journal fra Troja det noteredes;

og dog, det gaar mig her som andre Mænd,
der maalte sig med Dig: det observeredes,
at var de Bækken, var Du Havets Flod —
naa'r vi Dig, er det sikkert kun i Blod;

LXXXI.

og det reelt . . . vi naa'r Dig ej i Digt;
Realitet er vort Desideratum!
om vi saa skildrer «faktisk», «sandt» og sligt,
vi mangler dog den store Kunsts Substratum,
som her, hvor jeg historisk gør min Pligt
og refererer ganske tørt Relatum.
Henfarne Generaler! Phøbus søger
sig Bogguld af det Snit paa jeres Bøger.

LXXXII.

I, Bonapartes Sejersbulletin'er
og mindre sejersfulde Døde-Lister!
og Du Leonidas, som slaas ej længer
men slog for Hellas, som nu Vanheld frister!
I, Cæsars Kommentarer! se vi trænger
til Jer, I Skygger! — eller Maal vi mister:
send derfor, om kun «døende», en Stribe
Solnedgangsskær til Musa'en i Knibe!

LXXXIII.

Og kalder «døende» jeg denne Glans
fra de Udødelige — saa tilgiv:
men tag hver Tids, hvert Aars, hver Uges «Krans»
fra Slagets Helte og en Regning skriv!

Der kommer samme Facit ud tilmands
for hver, som tog fra Godtfolk deres Liv:
en Slagtersvend *en gros* — dér har I Manden;
men røve, gør han, unge Folk Forstanden.

LXXXIV.

Rang, Ordner, Snore, Porte-épée ved Sabel
er Attributer for «Udødelige»,
som Purpuret for Skøgen udi Babel!
Kadet i Uniform — hvad der vil sige
Kvinde med Vifte — straks er han kapabel
at kravle op ad Ærens Trappestige;
men Ærens Ære? ja gaa hen og find 'en:
Du kan jo spørge «Grisen, som ser Vinden».

LXXXV.

Den mærkes, gør den, og man si'er den ses —
det gaar som Grisen, der for Vinden render,
hvad eller, hvis man ikke er tilfreds
med Lignelsen, som Fartøjet, der spænder
for Vinden Sejl . . . men jeg er snart tilreds
at slutte af; min Musa træt sig kender:
i næste Sang hun slaar et Dommedagsslag,
som nogen Knebel nogen Bededags-Dag.

LXXXVI.

Hør Trin af vaaben-tunge Pelotoner
igennem Natten mørk og klam og kold!
se hvor de dystre, dybe Bataljoner
lister langs Flodens styk-besatte Vold!

se Stjærners Glimt ned fra de stille Zoner
bag Taagen, snoet i Bugtning mangefold:
snart vil af Helveds Dampe Rummet fyldes
og Stjærnen i det dybe Mulm indhylles.

LXXXVII.

Punktum! — før hin, den større Pavse kommer,
der skiller Liv fra Død og træffer Mænd
i tusindvis, som Lyn i fejrest Sommer,
og kaster dem som Lig paa Valen hen!
Et Øjeblik — saa lyder Horn og Trommer,
Marsch! Fæld Gevær! Hurra — og om igen
Hurra og Allah! . . . og en Stund endnu:
Dødsskriget kvalt i Slagets vilde Gru.

ANMÆRKNINGER

TIL

SYVENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL SYVENDE SANG.

Femte Stanze.

Og Newton, han, hvis Skarpsyn før og siden
er ikke set, han siger ligefrem,
at «han var blot en Dreng, som sanked Rav
og Smaasten op ved — Sandheds Verdenshav!»

Kort forinden sin Død ytrede Newton denne mindeværdige Sætning: — «Jeg véd ikke, hvad jeg er, maalt med og i Forhold til Verden; men for mit eget Vedkommende føler jeg mig, som havde jeg kun været en Dreng, der legede paa Strandbredden og glædede mig ved nu og da at finde en glattere Rullesten og en smukkere Muslingskal end sædvanligt, alt imedens Sandhedens store Ocean laa dér foran mig i hele dets uigennemforskelige Udstrækning.» — —

Sir David Brewster.

Syvende St.

Folk eller Hunde! (Smigreri! thi Hund
er altfor godt for Jer.)

Jævnfør Byrons berømte Digt:
«Inscription on the Monument of a Newfoundland Dog.»

Niende St.

Ismail er Stadens Navn — osv.

Ligesom ved «Skibbruddet» (Don Juan, Anden Sang) er den følgende Skildring af Ismails Belejring paa sine Steder næsten ordret taget ud af samtidige Beretninger — i dette Tilfælde af Værket «Histoire de la Nouvelle Russie». (Byron's Fortale til Syvende og Ottende Sang.)

Nittende St.

Jack Thomson og Bill Thomson; Resten bar,
som Skjalden, Navnet «Jemmy».

Og længere nede i Stanzen:

Tre Smith'er hed nok Peter; en var klar
med Næven fluks — og endte, tror jeg næsten,
berømt «i Frikvarter i Halifax», . . .

James Thomson, Forfatteren til den berømte Digtcyclus «*The Seasons*».

— — «I Frikvarter i Halifax» forekommer som Replik i den engelske Farce: «*Love Laughs at Locksmiths.*»

Enogtredivte St.

At Tyrken ogsaa Folk og Skibe misted,
forstaar sig; men da Russen retirered,
en Skare «Delhis» straks i Baad sig dristed
for at forsøge Entring —

«Delhis — egentlig «Vanvittige»; en Deling tyrkiske Soldater, der gaar i Breschen som Kanonføde». D'Herbelot.

Treogtredivte St.

dog hvad Fyrst Ligne angaar, saa bevarer
sit Minde han i sine «Memoirer».

«Letters and Reflections of the Austrian Field-Marshal, Charles Joseph, Prince de Ligne, edited by the Baroness de Staël-Holstein», 2 vol. 1809.

Syvogtredivte St.

Det var Potemkin — Stormand da omtide,
hvor man vandt Ry og Rang ved Mord og Hor;

Skildringen af Fyrst Potemkin stammer fra hans intime Ven Grev de Ségur: «In his youth he has pleased Catherine by the ardour of his passion, by his valour, and by his masculine beauty». — —

Fyrretyvende St.

saa laa det Spartiatiske alene
i Stilen — den var kort nok paa sin Vis:
«Du tager Ismail for hver en Pris!»

Potemkins eget Brev til Suwarow:
«*Vous prendrez Ismaël à quel prix, que ce soit!*»
Hist. d. la N. R.

Enoghalvtredst. St.

Slutningen:

Byron's egen Note: «Fact: Suwaroff did this in person.»

Fireogfirsinst. St.

men Ærens Ære? ja gaa hen og find 'en:
Du kan jo spørge «Grisen, som ser Vinden».

En engelsk Talemaade.

BYRON:

DON JUAN.

OTTENDE SANG.

OTTENDE SANG.

I.

O Død og Helved! og o Blod og Vunder! —
kun simpel Tale i min Læsers Øre;
nuvel, tilgiv om jeg gaar noget under
det dannede Niveau! det faar hun gøre,
min Musa, mens paa Ret og Vrang hun grunder.
«Æren» er sammensat; lad den saa føre
Bellona eller Mars som Navn paa Skuden —
Krig er dog Krig, hvad man saa kalder Guden.

II.

Alt var da rede — Lunter, Sværd, og Mænd
til at betjene begge; og saa brød
de frem som Løven fra sit Skjul, med Lænd
og Blik og Næve spændt — paa Liv og Død:
en Menneskehydra, bugtende sig hen
ad Jorden, med Fordærvelse i Skød,
Helte til Hoveder: — kap ét af dem,
og stændigt voxer Helteho'der frem.

III.

Historien ser kun Tingene en gros.
Ser vi dem en détail og vil notere
Tab og Gevinst, saa kan det hændes jo,
at Krigens Regnskab ej vil balancere:
saa meget Guld for saa lidt Snavs — min Tro!
det tør knap «Sejren» selv sig vindicere.
Aftør en enkelt Taare, og det yder
Dig større Ros end Strømme Blod, som flyder.

IV.

Thi det gi'er Selvtilfredshed; mens det sidste,
med Fraser, Æreport og Æres-Penge
(fra Folk, som tilmed kun har lidt at miste)
og Rang og Titler og et «Leve længe»
fra alt det Pak, som gaber, — vel kan friste
selv Godtfolk, som sig ikke frem vil trænge,
men er dog (hvor man ej for Frihed fægter)
et Barn af Mord-Lyst avlet med Landsknægter.

V.

Saa er det og maa være. Hvorimod
Leonidas og Washington bedækked
med Hæder Grunden, hvor de faldt — og stod,
en Friheds-Jord, som Verdens Lovsang vækked,
hvis Ekko end opflammer varmt vort Blod;
mens Frasens «Sejersjubel» kun forskrækked
Hofsnogen, der, trods Reaktionen, fatter
at Frihed kan bli'e Fremtids Løsen atter.

VI.

Natten var mørk, og Taagen tillod kun
at se Artilleriets Ildsvælg flamme
som Nordlys, der i Flodens dystre Grund,
med By og Fæstningsværkerne til Ramme,
afspejler hede Helved! Stund paa Stund
Salvernes dybe Torden — ej den samme,
hvis Lyn kan højstens slaa en Mand til Jorden:
nej, Masser kræver Menneskenes Torden!

VII.

Ej langt var Folkene i Stormskridt naaet
frem foran Russens Skanse, førend de
af Tyrkerne en Velkomst havde faaet —
et Omkvæd til den kristne Melodi,
og op var Alt, Jord, Vand og Himmel, gaaet
i samme Flammehav: et Raseri
af Elementer, hvorved Fortet skælved —
som Jætten hikker højt i Ætnas Helved.

VIII.

Og ét uhyre Raab af «Allah!» svang
sig højt mod Sky, lydt, som det værste Brag
af Krigs-Kartover — og et Ekko klang
fra By og Flodens Bred, og Himlens Tag,
der hvælved mørkt sig over Stridens Gang,
skjalv som i Angest under dybe Drag
ved Herrens Navn. Og længe lød endnu
igennem Larmen «Allah! Allah! Hu!»

IX.

Lyst blev der blandt Kolonnerne, som brød
fra Floden modigt frem — atter og atter;
de faldt som Løv i Høst, hvorvel de lød
Arseniew, ham paa hvem Kugler batter,
som var det Ærter kun, hvormed man skød.
Wordsworth har sagt, at «Blodbad er Guds Datter»,
i saa Fald Kristi Søster. Her hun gjorde,
hvad man i Jødeland mod ham ej burde.

X.

Fyrst Ligne blev ramt i Knæet — derimod
Grev Chapeau-Bras imellem Hat og Ho'de;
Beviset for, at er en Mand af «Blod»,
saa er hans Hoved ogsaa à la mode,
og hvilket Projectil mon sig tillod
Spøg med en Hat tilpas for saadant Ho'de?
Man siger «Støv til Støv» — men ved en ny
Fortolkning kan der tænkes: Bly til Bly!

XI.

Til Hjælp straks Markow, Brigadieren, fo'r —
det gjaldt jo Prinsen bort derfra at føre,
skøndt tusind Døende vred sig paa Jord
og bad om Vand — og bad for døven Øre
(det var jo Hyl blot fra et menigt Kor;)
men ogsaa han, som vilde klart godtgøre
sin Sympathi i Rang med Prinsens Rang,
fik knust sit eget Ben paa samme Gang.

XII.

Tre hundred Ildsvælg gav sig til at spy.
og tredve tusind Bøsser til at sende
som Brandrethspiller hagltæt deres Bly.
O Menneskenes daglige Elende:
Sot, Sult og Læger maner os paany
lig Dødninguhret om vor snare Ende
tidligt og sent — men Alt tilsammen blegner
mod Billedet, én Slagmark for os tegner.

XIII.

Hver mulig Pinsel blir fordobblet dér
uendeligt, indtil den haarde Kriger
forhærdes mod hver Dødskval, som han ser:
En vender Øjets Hvide ud og skriger
og borer Hæl i Jord — og er ej mer;
se det er den Belønning — som man siger —
de Tusind oppebærer, mens, til Trøst,
Resten kan faa sig en Stump Baand paa Bryst.

XIV.

Respekt for Æren dog! det er en «Kage»,
min Ven, som Du ved Kongens Miskundhed
kan tære paa i dine gamle Dage.
Paa en Pension saa mangen Vismand bed
og frisked op den gamle Helte-Sage
ved Harpens Streng (— thi «Helte», som man véd,
maa Barden ha' —) og sig i Manddrab tumled,
mens fredeligt han paa sin Halvsold gumled.

XV.

De Tropper, som var landsat, gik igang
straks med et Batteri paa højre Side,
ej heller gjorde Resten Tiden lang
— de, som kom efter, nemlig — kan man vide.
Som Børn, der klatrer op ad Moders Fang,
man saa' dem, Grenadererne, at ride
kvikt overskrævs og ned af Pallisaderne —
nøjagtigt ligervis som paa Paraderne.

XVI.

Og det var godt gjort — i en Ild saa hed,
at havde man Vesuv en Ladning givet
(dets Lava ufortalt) af . . . . ja Gud véd,
saa kunde næppe Fler ha' mistet Livet.
Skudt blev da ogsaa Tredjeparten ned
af Officererne. Kom og beskriv 'et
som «Sejer», den er dog lidt sløj i Grunden:
thi styrter Jæg'ren — saa ta'r Pokker Hunden.

XVII.

Nok om det Hele sagt — jeg maa nu føre
min Helt henad hans laurbærstrøede Vej,
hvor han privat har nok med Sit at gøre.
Halvhundredtusind Helte, hver for sig,
— om nok saa vel fortjente til at høre
hver sin Eloge — nej det blev dog mig
i Længden lidt for megen Snak om Glorie,
og, endnu værre, en for lang Historie.

XVIII.

Derfor — Avisens Spaltefyld i Ære!
jeg haaber minutiøst den følger Kravet,
at lægge dem, som faldt, hvor de skal være,
paa Mark, i Grøft — og se dem vel begravet,
naar Sjælen Støvets Tryk ej mer skal bære.
Held da den Mand, hvis Navn blir rigtigt stavet!
Jeg kendte en, som faldt, og som paa Trods
Avisen kaldte Grove, skøndt han hed Gross.

XIX.

Juan og Johnson, Korpskammerater, slog
af alle Kræfter løs, hvor Vejen bar,
hvad eller rettere, hvorhen de drog —
thi Vej og Retning var dem lige klar;
frem over Lig paa Lig de Vejen tog,
skød, stak og hugg og svedte og gav Svar
paa Hug, saa blindt — at Bulletin'en sikkert
nok tog de To for en i samme Kikkert.

XX.

Saadan de vaded frem, med Blod i Kog,
— og kunde gennem blodigt Søle vinde
et Par Fod Jordsmon — henimod en Krog,
hvor alle syntes at ha' Et isinde:
saa gik de baglæns med det hele Tog
for denne Regn af Ild, der syntes rinde
fra hede Helved — og gled ud og vælted
halvt over dem, som laa dér strakt i Æltet.

XXI.

Skøndt første Gang vor Helt i Ilden var,
og skøndt paa Marschen han i Nattens Øde
(hvor man en ganske anden Stemning har
end ved Triumftog) skælved ved at møde
den tunge Sky, hvis tætte Hvælving bar
Bud som fra Verdner stivnet længst tildøde,
og skøndt han ønsked, Dagen vilde gry —
saa faldt det ham dog ikke ind at fly.

XXII.

Han kunde ej . . . men sæt dog! Der er mange,
og var, hvis Ilddaab skete paa den Vis,
som Fritz, der tog ved Mollwitz til det lange
Ben — første Gang, og sidste ligervis.
Er først man afvant med at være bange,
saa gaar det som med Brud og Plag præcis:
man følger Trit og slaa's med største Glæde
for den, som gi'er os — Pisken eller Æde.

XXIII.

Han var, hvad Erin kalder (med lidt Vriden)
paa old-irsk, eller punisk, Dialekt
(Old-Philologer, der udgransker Tiden,
som atter Alt udgransker, paastaar kækt,
at Patricks Sprog — Beviset bli'er til siden —
med Hannibals og Didos er i Slægt;
en Paastand, man tør trøstigt anbefale
som rationel imod den nationale) —

XXIV.

Han var «et Siv for Vinden» var han — ja,
en Vaand, som svajed for hvert Indtryks Brise,
et frejdigt Stemnings-Barn (han kunde ta'
just Stemningens Impuls til sin Devise;)
men blev han tvungen til at slaas — ja da,
især blandt Folk, som kunde klart bevise
god Adkomst til at fægte à la mode,
tog han Forlov sig og slog ned for Fode.

XXV.

Dog altid sans rancune. Blandt smukke Piger
og vrede Mænd la'e stedse han for Dagen
«de bedste Forsæt» — som man altid siger —
den Trumf, som gerne gaar for Hovedsagen.
Lovtrækker, Skøge, Statsmand eller Kriger
har, naar paa Ord og Gerning de blir tagen,
«de bedste Forsæt». Meget smukt — kun Skade
at Helved brolagt har med dem sin Gade!

XXVI.

Jeg har dog ogsaa mine Tvivl iblandt
om saadan brolagt Gade, ja om ej den
blev opslidt længst — ej af den Flok, som fandt
sig frelst ved sine gode Forsæt, nej men
af dem, som netop uden disse (sandt
at mælde om) drog ad den brede Vej hen,
der, svovlbelagt med gode Forsæts Fliser,
sit nære Slægtskab med Pall Mall beviser.

XXVII.

Tilfældet, som — hvad vi bør Alle vide —
kan skille Vaabenbro'r fra Vaabenbro'r
og kyske Fru'r fra tro Gemalers Side
Aarsdagen efter Bryllupsseng og Bord
— thi man bør ikke paa Fortuna lide —
var Skyld i at Juan nu sammen fo'r,
seende, efter Stridens vilde Scene,
Vennerne paa Retræt' — sig selv alene.

XXVIII.

Dog véd jeg ikke ret, hvordan det kom —
kanske laa Størsteparten dér paa Valen,
mens Resten havde gjort helt højre om.
Saa gik det selve Cæsar, Generalen
i Gallien, midt iblandt en Hærmagt, som
berømt for Mod var, som han for Befalen:
han maatte i en Snup et Haandskjold tage
og gjenne sine Romere tilbage.

XXIX.

Juan var ingen Cæsar, havde heller
ej noget Haandskjold — slog paa blindt Bestik
og standsed nu — saa' efter sine Fæller —
og det var noget langt, det Øjeblik;
og derpaa som et Æsel . . . (ja, det gælder!
min Læser studser; men Homer begik
det Billed om en Ajax, og saa gaar det
vel an, at min Juan i Farten faar det. —

XXX.

Han altsaa som et Æsel gik sin Vej,
og — ganske vist — han saa' sig ej tilbage,
men da han fik et Glimt forud for sig
at se, som naar det laver til at dage
bag Bjærgets Kam, en Ild, der huer ej
den, som har nærmest Lyst Reisauss at tage,
saa gik han paa — forsøgsvis — for at støde
til Venner, som end ej var ganske døde.

XXXI.

Dog da han af Kommando ej fandt Spor,
og Korpset var som borteskamoteret,
— Gud véd hvordan! (det paa en Fejl beror,
at jeg har for Historiens Fejl kaveret;
jeg mener kun, den Bommert er ej stor,
hvis en Rekrut, som første Gang pareredʼ
paa Ærens Haand, blot haster frem og bryder
sig ej en Snus, om man hans Korps nedskyder;) —

XXXII.

da han ej Deling fandt, ej Officerer,
men stod dér som forældreløs, som En,
der nu paa egen Konto disponerer,
saa fulgte han — (som over Stok og Sten
Vandreren Mosens «Geist», der harcelerer —
eller en strandet Ulk, som ej er sen,
men søger nærmest Ly) — Vej efter Næsen,
hvor Ild og Æren drev sit værste Væsen.

XXXIII.

Han spurgte ikke om, hvor det bar hen,
hans Hoved svimled og hans Aarer vare
fyldt som med Flammer — ganske som hos den,
der samler i et Brændpunkt Timers Fare;
saa røg han paa, hvor Lag og Lag igen
udslynged Ild og Død blandt tættest Skare,
mens Jord og Luft navngav i højlydt Ekko
din «kærlige» Opfindelse — o Baco!

XXXIV.

Og som han bused frem, saa kom han ind
blandt Lascy's Stormkolonnes «sidste» Kræfter —
en Rest af Heltemodets tykke Bind,
som blev en tynd Extrakt i slidte Hæfter;
dér tog han, mens højtidelig i Sind
han vented, hvad der vilde følge efter,
sin Plads blandt Levninger af Kompagniet,
som endnu med Bravour skød mod Glaciet.

XXXV.

Paa dette Vendepunkt kom Johnson til
fra sin «Retræte» — som jo Frasen lyder,
naar Mænd, der frygter Fanden er paa Spil,
en Omvej bort om Løvens Hule skyder;
han var en fiffig Fyr, en — om man vil —
som véd, hvad «Dæk» og hvad «gaa paa» betyder,
og aldrig løb han — uden naar et Krigspuds
tilskynded ham til saadan Legen Kispus.

XXXVI.

Da nu hans Korps laa fældet, Mand for Mand,
paanær Juan, som qua Novice ejed
Jomfru'lighedens Mod — det viste han —
og aldrig nogen Fare overvejed,
stærk i sin Uskyld, men gik blindt «deran» —
drog Johnson sig paaskrømt, saa som han plejed,
tilbage, for at se, hvorvidt de alle
forkølet laa «hvor Dødens Taager falde.»

XXXVII.

Og dér, i Læ for denne Ildregn, tæt
som den fra Volde faldt og Bastioner,
ja fra hvert Hus — thi der var ej en Plet
i Byen, trængt af Russens Legioner,
uden de Vantro laa og skød dér, ret
som Ismail var opfyldt af Dæmoner —
fandt han et Kobbel Jægere, men sprængt
af Vildtet, som de havde indestængt.

XXXVIII.

Han kaldte paa dem, og — hvad mer — de kom,
om just ej «Aander, man fra Dybet kalder,»
som — siger Hotspur — kønt maa bedes om
at komme, før de Herrer det gefaller.
Halvt ubestemt, halvt ræd de lystred som
en Drengs: Hvad? er I bange, naar det knalder!
Et Krigs- og Troesinstinkt, der leder Flokken,
som Faar, der følger Vædderen med Klokken.

XXXIX.

Ved Zeus! Ven Johnson var en Stadskarl — han,
og skøndt hans Navn ej hos Homer man finder
jævne Achilles' eller Ajax', kan
og bør det tegnes ind blandt Helte-Minder;
han slog saa støt og sikkert ned sin Mand
som Skibet, der frem for Passaten vinder,
og aldrig han fortrak derved en Mine,
kvikt gik det — uden Vrøvl og Død og Pine.

XL.

Og derfor: stak han a' — var det fordi
han fandt, at der var Folk, som kunde have
Lektion behov ved den Kardialgi,
som Frygt kan foraarsage Heltemave.
Lad Helten ogsaa lukke Øjet i,
han kan dog, skimtende, den Sandhed stave,
som skrevet staar: løb ikke lukt i Døden —
en Smule Tagen-Vejret er fornøden!

XLI.

Jack Johnson altsaa retirered kun
for med des Fler' at komme fluks tilbage
til denne Grænse — i Prins Hamlets Mund
saa fæl, at Faa' kun over den tør drage.
Sligt tænkte ikke Jack paa, aldenstund
hans eget Livs-Mod virked paa de Svage
som en galvanisk Strøm gør paa de Døde,
og frem det gik i tættest Kugle-Møde.

XLII.

Men — pyt! de fandt igen, hvad for lidt siden
de netop havde tænkt at ville fly
og som, hvad saa end Moden eller Tiden
taler om Ære, Rang, Bravour og Ry,
Soldaten nødigt «hilser paa» i Striden
(undtagen han faar Sølv lagt til sit Bly) —
de fik den kendte Velkomst-Part af Legen,
og nogle følte straks — at hed var Stegen.

XLIII.

Tæt faldt de, som naar Haglvejr Kornet fælder
og som naar Leen gennem Græsset skær',
thi mindre skørt er Livet ikke heller
end andre Formaal for vort Livs-Begær;
ja Tyrken tarsk' dem, som med Plejel eller
med Boksernæver, for sit Brystværn her
til Plukfisk — og mangt Hoved fik sin Bane
før Fingren havde rørt ved Bøssens Hane.

XLIV.

Bag hver Travers og Parapetens Sider
saa's Tyrkens morderiske Ild at feje
Geledder væk, som Stormen, naar den skrider
med Skum foran sig, jævner Havets Veje;
men Skæbnen vilde, skøndt den sommetider
ta'er glubsk mod Lande, Byer, Folk paaveje,
at Jack med dem, der end var «i Salveten»,
slap indenfor bag selve Parapeten.

XLV.

Først en og to — saa fem, sex — ti, tolv, tretten
kom op lidt kvikt; nu hed det «enten Skidt
eller Kanel» og under livlig Letten
af Skankerne var det vist stærkt omstridt,
hvem der var værst deran, de dér paa Pletten,
hvad eller de, som endnu «bied lidt»:
for oppe over Brystværn eller nede
var der omtrent de samme Graders Hede.

XLVI.

Dog fandt tilfældigvis de, som kom op,
— og se, det var just en Genistreg — Værket
af Tyrkens Coehorn her paa Skansens Top
om ej paa fransk og flandersk Vis «forstærket»,
saa dog belejligt nok (jeg beder: stop!
sligt er ved vort Gibraltar ej bemærket) —
altsaa belejligt nok i pæne Rader
og just i Midten Værkets Palisader;

XLVII.

saa at der levnedes paa hver en Side
kanske en halv Snes Skridt for raske Mænd
at rykke frem paa, og — det kan man vide
for dem naturligvis, som «var igen» —
Tid til paany at ordne sig og stride.
Og disse Rader, næppe højere end
velvoksent Enggræs, kunde uden Fare
i Farten sparkes om med Foden bare.

XLVIII.

Iblandt de første — først tør jeg ej sætte,
thi om den Forrang fører i sligt Fald
forbundne Venner, og Nationer, Trætte
og det ret glubsk, naar ærligt tales skal.
En modig Karl den Britte, som tør rette
den Paastand mod John Bull, at, Fald og Knald!
saa blev ved Waterloo dog Wellington slagen,
(det samme Syn, som Tysken har paa Sagen —)

XLIX.

og at, hvis Blücher, Bülow, Gneisenau
og andre «au» og «ow», hvad de nu hedder,
ej var marschért som trukket paa et Tov
mod Fjenden lige bus paa hans Geledder
(Tigeren lig, som sulten gaar paa Rov),
saa sad ej Wellington som han nu sidder
behængt med Ordner og med en Pension, som
hos os han snart er eneste Person om.

L.

Men — Gud bevare Kongen! si'er jeg bare,
og alle Konger! for, gør han det ej,
saa frygter jeg, det vil ej længe vare
før Folket, pint af Venten, ta'er paa Vej
som en skam-gnavet Krik, der ej vil fare
bestandig fort, men ked af Piskens Leg
slaar bagud — ja for Folket, denne Mob,
blir engang ked af denne Spillen Job.

LI.

Det knurrer — bander — og som David ta'er
det saa en Sten og slaar med den sin Goljat;
saa kommer Vaaben, af den Sort, hvis Svar
er Komplimenter tem'lig meget modsat;
tilsidst et Livtag — og, den Ting er klar,
jeg vilde gerne sige «Fy!» forudsat
jeg ikke indsaa', at Revolutionerne
var Hestekur mod Helveds Pest fra Thronerne.

LII.

Men videre. Jeg vil ej sige først,
men blandt de første, saas vor Helt at bane
sig Vej, hvor Faren var paa Volden størst,
som om fra Vuggen sligt var ham en Vane,
skøndt det var nyt nok. Denne Hæders-Tørst
begyndte ham, som andre Folk, at mane,
trods han var god og blød af Sindelag,
som han var kvindelig af Ansigtsdrag.

LIII.

Ja han — han, som fra sine Barndomsdage
som Barn sig følte ved en Kvindes Bryst
(og dog var Mand — og ikke blandt de svage —)
og fandt ved Kvindens Barm Elysiums Lyst,
og kunde Prisen i den Prøve tage,
Rousseau sin Skønne anbefaled tyst:
«Vogt paa din Ven, naar fra din Favn han gaar!»
Juan gik ej, men blev — som sig forstaar;

LIV.

naar ikke Skæbnen drev ham — eller nære
Beslægtede, hvad vel er Hip som Hap.
Her var han — hvor hvert Baand, som fast kan bære,
mod Staal og Blod og Flammer Taget slap;
han, lutter Aand fra Følelsernes Sfære,
han dreves af Tilfældigheder rap
som Hesten, der kun Pisk og Spore kender
og aandeløs ad Rendebanen render!

LV.

Han hidsedes af Modstand, det var Sagen,
som Jæg'ren af et Hegn: om han kan ta'et!
(en britisk Ungdoms-Mode nu om Dagen
— den letteste blir den, som slipper fra 'et.)
Ved Tanken: Blodbad! blev han gru-betagen,
men var han midt deri, han kunde la'et
passere — skøndt hver Stønnen, som han hørte,
straks Blodet som af Is til Hjærtet førte.

LVI.

Haardt trængt fandt General Lascy i sin Nød
af nogle hundred Folk sig her forstærket
som om de faldt fra Maanen ned — og bød
Juan sin Haand med et: Vi ta'er vel Værket!
idet han ansaa' Helten (som ej lød
just Pistols Titulatser, saa udmærket
de ellers lyde kan — omtrent som «Sjover»,)
for saadan noget som en ung Lithauer.

LVII.

Paa Tysk tiltalte han vor Kriger, men
det Sprog var som Sanskrit for Heltens Øre,
og derfor bukkede kun tavst vor Ven
og lod ham, Generalen, om at føre
dem an — for «General» er sikkert den,
der kan ved Baand og Ordner Fordring gøre
(og ved et blodigt Sværd i Haand at svinge)
paa Æren at ta' Tyren i dens Bringe.

LVIII.

Kort bliver kun den Dialog, der føres
imellem to, som ej har fælles Sprog;
og under Stormløb, hvor der ses og høres
kun Vold og Mord og Rædsler i hver Krog
med Rallen som Lig-Klokker, naar de røres, —
dér blir ej konversert som i en Bog,
saa lidt som Ordet kan til Øret naa'
for Bønner, Skrig og Hyl fra hver en Vraa.

LIX.

Alt — hvad min Pen har maattet her behøve
to Stanzer til — blev faa Sekunders Sag;
men hvad der dog i dem lod sig forøve
af Rædselsfærd! Det blev et Vraal, et Brag,
som mægted selv Kanonens Brøl at døve:
en Siskens Sang lød næppe mindre svag
end Tordnen havde lydt — her hvor Uhyret
Mennesket krænged Hammen bort fra Dyret.

LX.

Byen blev taget. By! en Lyd saa tom . . .
«Gud skabte Landet, Menneskene Staden»
har Cowper sagt — og sandt, efter min Dom,
naar jeg omstyrtet tænker hele Raden:
Karthago, Tyrus, Ninive og Rom,
samt dem, man husker ej hver Dag paa Gaden;
og tænker jeg derover — ja, min Tro,
saa maa tilsidst i Skovene vi bo!

LXI.

Af alle Mænd — (Sulla kanske undtagen,
den Blodhund, som for Lykkens Yndling gjaldt,) —
imod hvis Storhed vi har følt os dragen,
var General Boon's kentucky'ske Gestalt
den lykkeligste vel, som har set Dagen,
han — i sin Skov, hvis Ensomhed ej faldt
ham lang og som en kraftig Alder nød
ved skyldfri kun at volde Vildtets Død.

LXII.

Forbrydelsen, som Ensomheden skyer,
veg fra hans Telt, mens Sundhed blev hans Gæst,
Vildnissets Ven, som Menneskene flyer
i deres Blindhed for, hvad der er bedst,
og sammenstuver sig i kvalme Byer
og vælger, fremfor Livet, Stank og Pest.
Nej — Boon, Skovmanden med de hvide Haar,
jaged ved de halvfemsindstyve Aar,

LXIII.

og — mer end det — et Navn sig efterlod,
et, som ej vindes ved at kløve Pander,
en Hæderssaga, og tilmed en god,
som Skænkestuen ej imorgen bander:
en bramfri Mand af mildt, ophøjet Mod,
hvorom ej Nag sin Ondskabs Mythe danner,
en virksom Eremit, en barnefrom
Skov-Patriark højt i sin Alderdom.

LXIV.

Vel sandt, han sine egne Landsmænd flyed,
naar i hans kære Skov de slog sig ned;
langt, langt derfra han til et Skjul da tyed,
hvor der var færre Huse, større Fred;
den Civilisation, som han just skyed,
gør os, af Alting led, for Andre led,
men ingen viste sig saa gæv, som han,
mod «Individualitetens» Mand.

LXV.

Ganske alene var han ej. Han saa'
sin Manddoms Egekraft af Ymper lønnes:
et Jæger-Kuld, hvis Verden nyskabt laa
for deres Blik — en Verden, som ej frønnes;
dem kunde Sværdet ingen Skrammer slaa,
og fra Naturen, som i Frihed grønnes,
faldt ingen Skygger paa det friske Sind —
fri var de, som et Træ, en Bæk, en Hind.

LXVI.

Ej Vanskud fra en usund By-Kaserne,
nej slanke var de, stærke og adrætte;
og med «Gevinst» de brød ej deres Hjærne,
thi deres Arv var Skovene med Rette;
de søgte ej, som Mode-Narre, fjærne
graa Haar før Tiden; og, paa Haanden lette,
naar kvikt de tog til Riflen, var det ej
— skøndt de var store Børn — kun Børneleg.

LXVII.

Paa rastløst Arbejd fulgte Nattens Ro,
og friskt Humør var Sliddets Tjenerinde,
et «sluttet Selskabs» Lov var deres Bo,
hvor daarlig Lyst ej kunde Jordbund finde;
der var ej Tid for Drifter til at gro,
ej Plads for Prunk i Skovmands-Hytten inde:
roligt men ej kedsommeligt de fandt
Nybyggerlivet, som i Fred henrandt.

LXVIII.

Nok om Naturen. Nu et Svip igen
til Civilisationen og dens Lykke:
Krig, Konger, Pest, Samfundsvelsignelsen,
Magtbrynde, Despoti — det gamle Stykke
med Hæres Hærjen (Solden! pas paa den!)
Scener, som kunde Boudoiret smykke
for tre-Snes-Aars Koketten Katherine —
samt Ismails Fald; glem det ej, Død og pine!

LXIX.

Byen blev taget. Først en blodig Gang
hugged en Deling sig — saa kom en ny en;
mod Sabler hørtes Bajonettens Klang,
og Børns og Mødres Angstskrig steg mod Skyen,
og gennem Morgnen svovltung Røg sig svang
og standsed Aandedrættet dér i Byen,
hvor Tyrken, rasende, kun Fod for Fod
tilbage sig fra Volden drive lod.

LXX.

Kutusow — han, som siden efter drev
(med Bistand af lidt Sne og Kuldegrader)
Napoleons Hær tilbage — ja han blev
selv drevet ublidt bort fra Ismails Gader;
han var en Spøgefugl, som Vitser rev
i Fjendens Paahør af — og paa Parader —
om Liv, om Død, om Sejren stod paa Spil:
men her slog ej hans Brander-Forraad til.

LXXI.

Ned i en Voldgrav kasted han sig, dér
hvor og hans Mandskab fulgte ham; kun Skade
at Graven steg ved Blodet til et Kær,
og i det Ælte fandt han ej sit Stade
paa Voldens Skraaning (General Ribaupierre
nævnes blandt dem, som maatte Livet lade);
saa hurtigt han kom op med sine Mænd,
saa kvikt jog Tyrkerne dem ned igen.

LXXII.

Og hvis en Deling ikke havde taget
fejl Kurs paa Floden og af Højvandsstrøm
— de vidste ikke hvor — just som det daged
varført iland, præcis som i en Drøm,
og havde truffet noget Stort, som raged
ivejret lig en hvælvet Port . . . saa døm
om ikke Kutusow, den Brander-Mester,
laa dér blandt sine «Drenges» tavse Rester!

LXXIII.

Den Deling brød nu frem paa maa og faa,
tog «Kavaleren» først paa Parapeten,
just som Kutusows Drenge tænkte paa,
at det var rart at være i Salveten;
fremad mod Porten «Kilia» gik det saa,
og de tog baade Porten dér og Têten
for dem, der stak til Knæerne i Søle
nys frossent, nu tøet op i Blodbads Pøle.

LXXIV.

Kosakkerne — som staves kan Kozacker —
(jeg prætenderer ej Orthografi,
naar blot som Blind om Farven ej jeg snakker
om Politik, Taktik, Geografi)
kun vant' til deres Hesterygs-Attakker,
men uvant med Kastel-Topografi
og som blot slog foruden Vrøvl og Sladder
paa Chefens Ord — blev hugget her i Smadder.

LXXV.

Skøndt Tyrken tordned mod dem Lag paa Lag,
saa naaed de dog Volden i den Tanke
at Stadens Plyndring var en afgjort Sag,
hvori der intet Afbræk vilde vanke;
men fiffigst Fyr kan narres paa sin Bag —
Tyrken lod først, som tog han til sin Skanke,
men mellem to Traverser han sig gemte,
hvornæst han løs paa Kristenhunden klemte.

LXXVI.

I Nakken taget — skæbnesvanger «Tagen»
for Løber som for Bonde — blev nu disse
Kosakker sablet aarle ned paa Dagen,
ja de var staaet tids nok op tilvisse;
ved Ordnen, hvori Dyngerne laa slagen,
til Punktligheden kunde man sig gisse,
hvormed de faldt — en Trappe for Jesusski,
som førte op sin Bataljon Poluszki.

LXXVII.

Den Brave nedhug Tyrker, hvor han kom,
men kunde ikke æde dem — desværre,
da Musselmanden, som ej lammefrom
prisgav sin By, vog ham, den gode Herre.
Volden var vundet . . . men et Spørgsmaal om,
hvor Offrene var flest og hvor de færre:
thi det var Hug paa Hug — Lige for Lige,
Fodsbred for Fodsbred — Ingen vilde vige.

LXXVIII.

En anden Deling led ej mindre heller,
og bør Soldaten, skal han gi'es til Pris
og om Historiens Vidnesbyrd da gælder,
ej ha' Patroner just i massevis;
naar «klar med Bajonetten» hans Appell er,
saa ses det tidt, at han vel nok præcis
i Skyndingen kan skyde væk for Livet —
men ej har Agt paa Sigtekornet givet.

LXXIX.

Men Meknops Folk nu til Forstærkning kom
(minus ham selv, der faldt, da ej fornøden
han sekondertes) for de andre, som
gik løs paa Skansen, som udspyed Døden,
ja kiled paa den om igen og om.
Og endskøndt Tyrken sloges ufortrøden,
faldt Skansen — dèr hvor Seraskieren førte
Kommando . . . . og de Tab de var uhørte!

LXXX.

Juan og Johnson — samt af Volontairer
hvad der var forrest — tilbød ham Pardon,
men sligt er daarlig Spøg for Seraskierer,
tilmed for en saa stout Tartars Person;
en egen, vild «Ideens» Fanebærer,
han faldt — vel værd af Taarer en Portion;
en engelsk Søkadet, som vilde ta'e ham,
fik Lov at tage Plads ved Siden a' ham.

LXXXI.

Og Svaret — det var et af dem, som knalder;
og skudt laa Fyren dèr, mens Resten gik
igang med Staal og Bly — de to Metaller,
som holder ved slig Foranledning Stik
og ikke levner mange Pandeskaller,
hvorpaa der ej er mer og mindre Klik.
Tre tusind Tyrker faldt, og Seraskieren
fik seksten Bajonetstød ved Affæren.

LXXXII.

Byen er taget — stykkevis at sige;
i Blod beruser Døden sig, og hvor
man ser, er der kun Folk, som tvungne vige,
mens de for deres Dyrebare slaar.
Ej Krigshaandværkets Manddrab øver slige
Misgerninger: N a t u r e n overgaar
sig selv paa Blodbad-Dampens hede Bud,
som Nilens Sol-Slam klækker Monstrer ud.

LXXXIII.

En russisk Officer, som gik blandt Lig,
fornam sin Hæl at gribes — ret som om
af Slangens Hoved, Slangen, ved hvis Svig
Mo'r Eva galt afsted i Verden kom;
han sparked, svor og hyled Nødsens-Skrig,
som Ulv kan hyle med en slunken Vom:
men Tanden slap velvilligst ej sit Tag,
saa lidt som Slangen gør den Dag i Dag.

LXXXIV.

En Tyrk i Dødskamp gabed just og bed
efter sin Fjendes Fod — og, tør jeg mene,
traf Stedet, som en Musa (hvad hun hed)
ret morsomt nok har døbt Achilles' Sene;
han bed igennem — og skøndt Russen sled
og hugged, indtil Hovedet alene
ved Hælen hang, udgjorde de to Dele
tilsammen (hvis det ej er Løgn det Hele).

LXXXV.

Hvordan det er, saa er det vist og sandt:
Russen blev lam saa længe som han leved;
fast i en Skruestik sin Fod han fandt
og ind han blev blandt Invalider skrevet.
Feltskæreren ej nogen Hæder vandt
ved den Patient; men er han dadlet blevet,
saa deler Skylden han med Tyrke-Knappen,
som kappet blev — og endda ikke slap 'en!

LXXXVI.

Et Faktum er et Faktum — og en Digter
bør sky, om muligt, svævende Fiktion;
thi det er sikkert nok, at Vers forpligter
til Sandhed — uden Prosas Restriktion,
som nøje Skallerne fra Kærnen sigter;
hvis ikke da en saakaldt «skøn Diktion»
blir Et med Løgn — den, Satan aldrig mangler,
naar, som med Fluer, Sjælene han angler.

LXXXVII.

Byen blev taget — gav sig ikke; nej,
der fandtes ingen Tyrk, som Værget strakte;
ja om én Blodstrøm farved Donaus Vej
langs Stadens Mur: de lod sig alle slagte,
men Frygt i Ord, i Daad, de røbed ej.
Hvad saa, om Russens Sejrsbrølen vakte
Ekko paa Ekko — naar han maatte friste
Skæbne med hver, han myrded som den sidste!

LXXXVIII.

Stik, Hug og Slag — og Menneskene dødes,
som Høstens nøgne Skov, hvis brune Blade
for Aarets sidste stride Vinde strøedes,
maa sukkende sit Liv for Frosten lade;
og saadan Byens bedste Kraft forødes
og Sorgen græder langs den tomme Gade:
saa falder Byen — Alting Vrag og Splinter —
som Egen i sit sidste Sekels Vinter.

LXXXIX.

Det bli'r uhyggeligt .... bevares, Kære,
jeg skal ej blive ved saa helt forskrækkeligt;
Godt følger Ondt, saa lyder Livets Lære,
for meget af én Slags blir nemt utækkeligt;
saa la'er jeg helst Melankolien være
— af den har vi desuden haft tilstrækkeligt —
og skildrer, med Forlov og uden, Jer
Verden og Tingene just som de er.

XC.

En «ædel» Handling midt i al det Fæle
kan «helt opbyggeligt» noteres her —
som Frasen gaar blandt Farisæersjæle,
hvis Mælkevandsmoral er kendt af hver;
saa faar igen mit Digt sit Honning-Mæle —
det var jo blevet hæst ved Mordbrands Skær
og Mordbrands Raab: Krigs-Konsekvenser slemme,
hvorved et Epos først blir ret ved Stemme!

XCI.

Blandt Skansens dræbte Mænd en Gruppe laa
af endnu varme Kvinder — Ynk at se —
som, ak forgæves, havde søgt at naa'
Beskyttelse mod Dødens vilde Ve.
Og dèr et tiaars Pigebarn man saa'
skøn som en Vaardag efter Vintrens Sne
at skjule skælvende sit stakkels lille
Legem blandt disse Lig, der laa saa stille.

XCII.

To Skurke af Kosakker trued hende —
og Sværd og Øjne paa de Bestier brandt.
Du kan en Ulv, en Bjørn barmhjærtig finde,
Sibiriens Udskud er en Diamant,
en ren, mod dem; og dog, jeg holder inde,
thi hvem kan dømme her, og hvad er sandt:
er det Naturen — eller meget mere
Fyrsten, som kan et Folk brutalisere?

XCIII.

Sablerne lyned — knap en Alen fra
den Smaa, hvis Haar i Dødsangst oprejst stod
og som blandt Ligene sit Ansigt la'e.
Hos Don Juan brandt ved det Syn hans Blod,
men jeg vil ikke nævne, hvad han sa'e,
— Respekt for høviskt Øre! — derimod
hvad Helten gjorde, var at lægge ud:
et Argument skabt for Kosakkers Hud.

XCIV.

Den enes Hofte kløved han — den anden
fik Skuldren flakt — og tugtet overlod
han dem til Lægen brølende som Fanden;
derpaa, da han igen fornam sit Blod
afsvalt, og skrævende henover Randen
af denne blege Kreds, hvori han stod,
løfted han op sin lille Fange dèr,
hvor hun var Døden nyligt selv saa nær.

XCV.

Bleg, kold som Døden var hun — og en Skramme,
en let, en blodrød, tyded paa hvor nær
hun kunnet dele Skæbne med sin Stamme:
det Hug, som fælded hendes Moder kær,
strejfed den Lilles Pande med det samme
og farved Kinden med et Purpurskær;
iøvrigt uskadt slog hun op sit Øje
og saa' paa Don Juan bestyrtet nøje.

XCVI.

Men som de Tvende paa hinanden saa'
med store Øjne — hans, hvori en Glæde,
Fryd over hendes Frelse parret laa
med ængstlig Frygt for hvad der kunde træde
ivejen end — og hendes, denne Smaa,
som halvt i barnlig Skræk tog til at græde
og halvt forklaret straaled i Extase,
lysende som en gennemsigtig Vase —

XCVII.

saa kom John Johnson (kald ham ikke «Jack»,
for saadan Nævnemaade er vulgær,
naar Tingen staar paa Storm og paa Attak,
og derpaa staar jo netop Tingen her) —
han kom med hundred Mand, og op han stak
sin Sabel med et: «Hejda, i Gevær!
Saa sandt og vist som syv og syv er fjorten,
vi snupper os i Dag St. Georgs Orden!

XCVIII.

«Hr. Seraskieren fik, hvad han har godt af,
men Stenbastionen staar, og bag den sidder
den gamle Pascha, rygende saa smaat af
sin Pibe, mens Artilleriet smidder
Folk overende, saa man meget flot af
de Døde kunde stable op Geledder
om Bastionen: den blir ved at smide,
i Grams som Svesker, Salver til hver Side!

XCIX.

«Følg med!» — Juan tog Ordet: «Se den Lille,
som jeg har frelst — jeg vil ej, hun skal drive
for Vind og Vove — hvorimod jeg vilde
paa Stedet følge, 'fald I Raad kan give
om Fristed for den Smaa!» — Johnson stod stille
og gav sig i sin Halsklud til at rive,
saa' sig omkring og sa'e: «Ja I har Ret —
Hjælp maa hun ha' — men det blir ikke let!»

C.

Juan blev ved: «Jeg gaar ej noget Skridt
før jeg véd hendes Liv foruden Fare,
forstaar Du, li'esaafuldt som Dit og mit!» —
«For ingens», svared Johnson, «vil jeg svare,
men I kan dø med Ære — det staar frit!» —
Juan fo'r fort: «Jeg vil som Mand mig klare,
men uden dette Barn ej noget Skridt:
det er forældreløst — og derfor mit!»

CI.

«Vi spilder», udbrød Johnson, «hver Minut;
det er et dejligt Barn — en yndig Tøs —
for Øjne, som hun har! Kugler og Krudt!
men I maa vælge — for nu blir den bøs —
imellem Jeres Følsomhed, min Gut,
og Part af Plyndringen . . . . hør! det gaar løs!
og skøndt jeg nødig la'er Jer her i Stikken,
det gælder: Førstemand ind i Butiken!»

CII.

Vor Helt forblev urokkelig, saa længe
til Johnson, som holdt af ham paa sin Vis,
fik opledt blandt sit Mandskab nogle «Drenge»,
hvem mindst han tænkte gav den Smaa til Pris;
thi Barnet — det besvor han dyrt og længe —
'fald det blev borte, skulde billigvis
han lade dem partere eller hænge;
men bragte de Juan det friskt og sundt,
saa vanked der en Nævfuld Rubler rundt,

CIII.

samt Del i Plyndring efter Hvermands Evne!
Saa gav Juan sit Haandslag — og de drog
afsted paany til blodigt Uvejrs-Stævne,
hvis Lyn iblandt dem dybe Huller slog;
fremad paany! hvad Rest der var at nævne,
det var jo mod Gevinst de Retning tog;
og sligt bekræfter hver en Dag, som gaar:
til Halv-Sold man kun Skrædderhelte faar!

CIV.

Saadan er Sejren — saadan Mennesket!
ni af de ti, vi med det Navn benævner:
Vorherre, forudsat han «makker ret»,
til Doms knap Hælvten med det Opraab stævner.
Enfin! — en Khan (en «Sultan» hedder det
i Prosaistens Bog, hvis Rigdom levner
mit Digt dets stakkels Smuler) var ret egen
og nægted absolut at vige Vejen.

CV.

Fem var hans Sønners Tal. (Polygami
gi'er snesevis Soldater — og saadan
at man ej hører straks: fy, Bigami!)
Var én til Rest af dem kun, vilde han
ej tænke sig, det Hele var forbi.
Er det da Peleus' Søn, som er min Mand?
nej — kun en Hædersgubbe ligefrem,
som sloges bravt med sine Sønner fem.

CVI.

At ta'e ham fangen, gjaldt det. Tappre Mænd
faar, naar de ser Behjærtede i Klemme,
Lyst til at stille sig som Hjælper hen:
Vilddyr og Halvgud! svært nok at bestemme
den rette Art — snart Ulv, snart Lam igen;
ja som en Eg, hvis Trods ej Storm kan hæmme,
for Sommerbrisen svajer — ligedan
i Vildhed Mildheds Pust indgribe kan.

CVII.

Men la'e sig fangen ta'e — var ej hans Agt,
og derfor var hans Svar med Rentesrenter
en Tak for Venlighed, og det blev bragt
saa varmt som Svenskekongen Karls i Bender,
og Sønnerne gav Svar i samme Takt.
Hvorefter Russen — Taalmod som bekendt er
en Dyd af jordisk Art — til Slut blev ked
af en saa slet optagen Høflighed.

CVIII.

Til Trods for Johnson og Juan, som begge
besvor ham med alt tyrkisk *courtoisie*,
at han for Guds Skyld skulde se at dække
dem i Bestræbelsen at faa ham fri —
saa gav han sig til — tværtom — ud at lægge
ret som en Præst i pur Orthodoxi,
og hugg' til sine Venner med det samme,
som Smaabørn langer ud mod deres Amme.

CIX.

Juan og Johnson — begge, saa det bed
igennem, fik et Svip, hvornæst de gik
— vor Helt med Suk, den anden med en Ed —
paa Gubben løs med baade Hug og Stik;
paa hans og Sønners raa Vankundighed
de vilde sætte god og kristlig Skik
og fôr imod dem med et Haglvejrs Magt —
men de gav li'esaalidt paa Bygen Agt

CX.

som Ørk paa Regn. Hans Nummer To blandt Poder
blev skudt, den Tredje sablet ned, den Fjerde,
hans Yndling, spiddet; Nummer Fem — hvis Moder
var Kristen og den Lod sin Søn beskærte
at fødes «ikke ganske efter Noder»,
lam eller noget lignende — belærte
sin Fader om, at man kan dø for ham,
skøndt selv han Sønnens Fødsel fandt en Skam.

CXI.

Den Ældste var en ægte, vild Tartar,
saa bold en Martyr for Profetens Sag
som nogentid mod Nazarener bar
Ondt i sit Skjold; han øjned ikkun bag
den mørke Død sin Skæbne soleklar:
de skønne Houris redende imag
et Leje for de Tappre — ligervis
som Evas Døttre i vort Paradis.

CXII.

Hvad han har tænkt der vented ham iblandt
hans Himmel-Møer, tør jeg ikke gætte,
men at de Smag i unge Helte fandt
fremfor de gamle, siges vist med Rette;
det maa vel være saa, thi Et er sandt:
Du ser, hvor Du paa Valen Fod vil sætte,
for hver en udslidt Krop blandt Kombattanter
en halv Snes Tusind unge, kønne Fanter.

CXIII.

De kære Houris er dog — altfor kære;
de snapper bort de unge, gifte Mænd
mens endnu de kan Hvedebrødet tære
og før det gaar paa næste Maaned hen
og Angren kommer med sin triste Lære:
ja hvem der blot var Ungkarl nu igen.
Sæt at de Skønne straks gad Frugten nyde,
som denne korte Blomstring skulde byde!

CXIV.

Den unge Khan — som ej tog det saa nøje
med sine fire Hustruer, fo'r hen
til Brudenattens Stævne i det Høje;
og saadan slaas de gæve Muselmænd
for deres Houris med det sorte Øje,
som om der var én Himmel og kun den
med samt ét Helved — al vor Tro tiltrods,
som gi'er til sex, syv, otte Udsigt os.

CXV.

Han følte ej, af sin Vision betaget,
at Lansen gennemborede hans Bryst;
han skreg sit «Allah!» — og saa' Sløret draget
i samme Nu fra Paradisets Kyst —
og Herligheders Herlighed opdaged
som i en Solopgang af evig Lyst —
stævned Propheter, Houris, Alt imøde
som i ét Vellyst-Hav — med Smil — og døde.

CXVI.

Men Faderen, den gamle Khan, som længe
for Houris havde været blind og døv
og kun haft Sans for sine kække Drenge,
dem, der nu laa paa Jord som vissent Løv —
han standsed ved det Syn, som dybt kan trænge
til Marven: Stammens Grene strakt i Støv!
og kasted end et Blik til Afsked paa
sin første Søn — og sidste ligesaa.

CXVII.

Russerne saa' ham sænke Klingen ned,
og havde gerne tilbudt ham Kvartér —
især hvis han ej gav for kort Besked,
et: «Pak Jer!» — men han sansed intet mer;
hans Hjærte var som vredet ud af Led,
og nu først skælved han, ret som man ser
et Siv for Vinden, da han saa' de Fem
og følte sig ilive — uden dem.

CXVIII.

Det vared kun et Nu — og med et Kast
sprang han paa sine Fjenders Bajonetter,
præcis som Møllet, der i sorgløs Hast
mod Lyset farer og i Flammen spjætter;
dybt i hans Bringe bed sig Staalet fast,
det, som hans Afkom vog; — et Blik han retter,
et mulmomslørt, mod Sønnerne paa Jord —
og af det brede Saar hans Sjæl udfo'r.

CXIX.

Sælsomt! De raa Soldater, som her stod
og hjærteløs lod Børn og Kvinder bløde,
blev, da de saa' den Gamle i sit Blod
blandt sine Børn, som alle vare døde,
bevæget af det stolte Heltemod;
og skøndt ej Taarer kom i deres røde,
blodsprængte Øjne, vidste de — som sagt —
at hædre en saa afgjort Dødsforagt.

CXX.

Men Stenbastionens Ild blev ved endda,
og Over-Paschaen, som holdt sig dèr
og som i en Snes Timer støt slog fra
sig, Lag paa Lag, mod Russens hele Hær,
tilsidst beslutted mod Ræson at ta',
hvis hele Staden havde strakt Gevær!
Saa sendte han, saa snart han dette hørte,
en Bey, som til Ribas hans Forslag førte.

CXXI.

Imens sad han — korslagte Ben — og nød
sin Pibe paa et Tæppe blandt Ruiner,
hvortil selv Troja næppe Magen bød —
og saa' paa knuste Brystværn og Faskiner
ret som han ej en Døjt om Alt sig brød,
og strøg sit Skæg med Stoikerens Miner,
nydende Røgens duftende Spiraler,
som havde han tre Liv — saavel som Haler.

CXXII.

Byen var taget. Hvis, som Slut paa Akten,
vor Over-Pascha havde raabt: forsvar!
saa havde han ej længer dertil Magten.
Halvmaanens Sølverbue nedgik klar
og Korsets Purpurrødt besegled «Pagten«,
hvorvel det Blod Genløsningens ej var.
Hver Gade brandt og spejled Ildens Skær
i Blod, som Maanen lyser i et Kær.

CXXIII.

Alt Ondt, hvortil ej Tanken selv kan naa',
Alt, hvad af Rædsler i vort Kød kan trives,
Alt, hvad knap Djævlens Vanvid hitter paa,
Alt, hvad af Ord ej skildres, Pen beskrives;
Alt, hvormed Helved er befolket — aa!
som Menneskene intet Helved gives! —
alt nævnbart Ondt var løsladt her for Tiden
(som det har været før og bliver siden).

CXXIV.

Og om end ædel Daad af ædel Aand
glimtvis frembrød af Mordbrands skumle Rige,
om hist et Barn blev frelst og her rakt Haand
til svage Gubber, hvad har det at sige
mod disse Tusinder af Ømheds Baand
brudt, sprængt af Rædsler uudsigelige?
Stenslidere i London og Paris!
Krig er en Tidsfordriv til Godtkøbs Pris.

CXXV.

Men læser I Avisen — glem saa ikke
hvad der blev købt ved Udaad af hver Art,
og at I selv kan komme til at ligge
dér næsegrus — og det kanske ret snart.
Imens kan Castlereagh — og Statsgæld — stikke
sin Braad i Jer med Epigrammets Fart:
læs i Jer egen Sjæl Irlands Historie
og mæsk saa Landets Sult med Wellingtons Glorie!

CXXVI.

Dog nej — et patriotisk Folk er vi,
som Røgelse for Land og Krone bringer,
en højst opløftende Slags Hysteri —
hæv den, I Muser, paa de gyldne Vinger!
Hvad gør lidt Misvækst, Brand og Drøjer i
vort Korn? .... mod Thronens Fedt det Ingenting er:
thi selv om Irland hungrende forsmægter,
saa sidder Georg med sin Skippunds Vægt dér!

CXXVII.

Men lad mig slutte her. Det var jo Slut
med Ismail, stakkels Stad. Dens Spir i Brand —
og Skæret blev i Donaus Bølger brudt,
som om det bluedes, det røde Vand.
Vel aftog Tordnens Drøn for hver Minut,
men end lød vilde Dødsskrig over Land:
af firtitusend Mand langs Ismails Vold
tre hundred aanded — Resten stum og kold!

CXXVIII.

Paa ét Punkt bør dog Russen vindiceres
en Dyd, og da den nu tildags engang
er fashionabel, bør den vel noteres:
Emnet er delikat — som her min Sang!
Jeg véd ej, om en Hær, som strabadseres
i Frost og Kuld ved en Belejring lang
med Brist paa Søvn, blir særlig dydig — naa!
Voldtægt blev øvet her kun saa som saa.

CXXIX.

Man slog ihjel og plyndred, det er sandt,
og har vel ogsaa andet gjort . . . dog ikke
saa slemt som disse Franskmænd, naar de fandt
for godt en stakkels By i Brand at stikke!
Jeg giver Kulden Skylden — én iblandt
de Grunde, hvori Skaansel kunde ligge;
Damerne blev — paa nær et hundred Par —
saa gode Jomfruer som før de var.

CXXX.

Fejltagelser — javist — i Mørket hændte
af Mangel paa Lanterner — eller Smag;
der var jo saadan Røg, at ingen kendte
sin Ven fra Fjende. Og en saadan Sag
kan ske i Hastværk — selv naar Dyden tændte
sin Lygte og bød Voldsmand: far imag!
Sex gamle Damer (paa Halvfjers og mer')
som Offre faldt for hver sin Grenadér.

CXXXI.

Men alt i alt var Russen dydig — ja
kanhænds for spag for Stakler, som maa lære
«Velsignelsen ved enlig Stand at ta'
iblandt de Kors, som Skæbnen byder bære,
mens deres Ønskers Maal er langt derfra,
stik modsat Snærperiet — en Kimære
lig den om Rov'et paa Sabinerinder,
hvor Præst og Udstyr ikke er til Hinder.

CXXXII.

I Larmen hørtes ogsaa Raab som saa:
— fra levelystne Enker aabenbart,
som kunde slig en Tøven ej forstaa —
«Mon ikke Turen er til os ret snart?»
Men mens man Plyndringen sin Gang lod gaa,
fik anden Smaa-Synd ej den rette Art.
Om de forresten slap — jeg véd det ej;
spørg Nattens Mørke! haabe det, gør jeg.

CXXXIII.

Erobrer var nu Suwarow — en stor,
en anden Dschingiskhan i Sejersskrud.
By og Moskeer jævned han med Jord,
og endnu sendte Skytset Tordner ud,
da han med blodig Haand skrev disse Ord
i sin Rapport: «Højlovet være Gud
og Kejserinden!» (Gud i Hartkorn slaget
med denne Kvinde!) «Ismail er taget.»

CXXXIV.

Jeg syn's det er de frygteligste Ord
siden hint «Mene, Mene, Thekel» — skrevet
af Hænder eller Penne paa vor Jord.
Saa lidet bibelstærk jeg end er blevet,
véd jeg, at hvad Gud skrev for Gæsters Bord,
dermed har Daniel ikke Løjer drevet;
men Suwarow til Brander-Faget kendte,
han skrev — som Nero — Vers, mens Byen brændte.

CXXXV.

Akkompagnért af Suk og Dødsskrigs Stemme
med iskoldt Blod han skrev den Melodi,
som Faa vil synge — tror jeg — Ingen glemme;
nej, bort med dette Thronens Kryberi:
jeg skulde lære Stene selv at næmme
den Slagsang: Op mod Jordens Tyranni!
Saa kan I tænke, Børnebørn, hvad vi
var Vidne til — før Verden den blev fri!

CXXXVI.

Det blir ej os — men Jer, som ser den Dag;
og vil I næppe tro, sligt kunde hænde,
I, som har Seklers Lykke paa Jer Bag,
saa har jeg netop skildret den Elende,
at I, naar Jer Hukommelse blir svag,
med mere Afsky kan fra sligt Jer vende
end fra den Vilde, han, som nøgen stod,
bemalet — ja — men ej med Menneskeblod!

CXXXVII.

Og naar Historien om Throner mælder
og dem, som sad dèr, lad det blive da
den Undren, som nu Mammuthknogler gælder:
hvor saadan gamle Sager vel kom fra? —
og Hieroglyfer — hvad den Skrift fortæller
om Nilen og Ægyptens Gaader? — ja
lad os ved sligt i Gisninger os tabe,
som naar paa Pyramider dumt vi gabe.

CXXXVIII.

Læser! mit Ord blev holdt, den Sag er klar,
som jeg har lovet Jer — saa noget lige;
Storm, Elskov, Ledingsfærd jeg skildret har
korrekt og tilmed episk — tør jeg sige,
om ikke Faktum Vidne mod mig bar,
at jeg har ud fra Banen villet vige.
Jeg sang paa maa og faa om Alt iflæng,
men stundom laaner Phøbus mig en Stræng,

CXXXIX.

hvorpaa jeg nodefast kan kvinkelere.
Lidt efter lidt jeg da fortæller hvad
vor Helt er hændt — og kanske hændes mere;
men her jeg bryder af, og er ret glad
derved, at ej jeg længer skal kampere
udenfor Ismails Vold — den stakkels Stad —
imens Juan blir med Depescher sendt,
hvorpaa det ganske Petersborg er spændt.

CXL.

Et Hædershværv, tildelt ham for hans Mod
og Men'skekærlighed — den Dyd især,
som Mennesker at skatte ret forstod,
naar deres Vildskab standsed sit Begær.
Man roste ham, at midt i Brand og Blod
han havde frelst den lille Pige dèr . . . .
at hun var frelst, jeg tror ham mere gik
til Hjærte end det Vladimirskors han fik.

CXLI.

Med sin Beskytter rejste hun afsted;
frænde- og venneløs hun saa' dem alle
— ret som ved Trojas Bane Hektor med
sit ædle Hus — paa Stadens Vold at falde.
Et Genfærd kun var hendes Fødested,
ej hørtes Muezzin til Bøn at kalde —
og Don Juan græd, mens den Ed han svor
— og holdt — at være hende Fa'r og Mo'r.

ANMÆRKNINGER

TIL

OTTENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL OTTENDE SANG.

Ottende Stanze.

Og længe lød endnu
igennem Larmen «Allah! Allah! Hu!»

Byrons Anm.: «Allah Hu! er Muselmændenes oprindelige Krigsskrig, med en Dvælen paa sidste Stavelse, som giver det en vild, ejendommelig Effekt.»

Niende St.

Wordsworth har sagt, at «Blodbad er Guds
Datter»,

Stedet er citeret af Wordsworth's Thanksgiving Ode:

«But *Thy* most dreaded instrument
In working out a pure intent,
Is man array'd for mutual slaughter;
Yea, *Carnage is thy daughter!*

Byron tilføjer: «Guddommens — det er ny-

deligt! Dér har Slagteriet unægteligt fundet et saa smukt Stamtræ, som nogensinde en Rigsheraldikus har kunnet udpønske. Hvad vilde man have sagt, om Folk, der plejer at tale fra Leveren, havde opdaget en lignende Afstamning?»

Ottende St.

Jeg kendte en, som faldt, og som paa Trods
Avisen kaldte Grove, skøndt han hed Grose.

Byrons Anm.: «Det er faktisk. Se *The Waterloo Gazettes.* Jeg erindrer at have sagt til en Ven: «Ser Du, saadan tager Navnkundigheden sig ud! Dèr slaar man en Mand ihjel, han hedder Grose, og de staver hans Navn Grove». Jeg var Kammerat paa Kollegiet med ham; han var en elskværdig og opvakt Fyr, meget afholdt paa Grund af sit gode Humør, sine muntre Indfald og sine *«chansons à boire»*.

Treogtyvende St.

Old-Philologer, der udgransker Tiden,
som atter Alt udgransker, paastaar kækt osv.

Byrons Note: Se General Valancey og Sir Lawrence Parsons.

Femogtyvende St.

Meget smukt — kun Skade
at Helved brolagt har med dem sin Gade.

Byron tilføjer i en Note: Portugisernes Ordsprog siger, at «Helvede er brolagt med gode Forsæt».

Otteogtyvende St.

Saa gik det selve Cæsar, Generalen
i Gallien, midt iblandt en Hærmagt, som
berømt for Mod var, som han for Befalen:
han maatte i en Snup et Haandskjold tage
og gjenne sine Romere tilbage.

Se: Cæsar *de bello Gallico* og Plutarchs Beskrivelse af Slaget mod Nervierne, hvor Cæsar lagde saa stort personligt Mod og Aandsnærværelse for Dagen.

Treogtredivte St.

mens Jord og Luft navngav i højlydt Ekko
din «kærlige» Opfindelse — o Baco!

Byrons Anm.: Man siger, at Krudtet er opfundet af denne Munk. (NB. Hvis virkelig den gode Broder Baco har opfundet Krudtet, saa har han i hvert Fald vist den Menneskekærlighed, ikke at gøre sin Opfindelse bekendt paa et begribeligt Sprog.

Otteogtredivte St.

Han kaldte paa den, og — hvad mer — de kom,
om just ej «Aander, man fra Dybet kalder»,
som — siger Hotspur — kønt maa bedes om
at komme, før de Herrer det gefaller.

Shakspeare, Henrik den Fjerde, Første Del, Tredje Akt, Scene I.

Glendower.

Jeg kan fra Dybet kalde Aander frem.

Henrik Percy.

Det kan jeg med, og det kan vel Enhver:
men vil de komme, naar I kalder paa dem?

Enogfyrretyvende St.

til denne Grænse — i Prins Hamlets Mund
saa fæl, at Faa kun over den tør drage.

Hamlets berømte Monolog (III Akt. Scene I.)

At være eller ikke være — osv.
Hvem vilde bære Byrder
og svede, stønne træt af Livets Møje,
hvis ej den Frygt for Noget efter Døden —
det ubekendte Land, som ingen Vandrer
er vendt tilbage fra — forvirred Viljen,
saa at den Nød, vi har, vi heller taale
end fly til andre, som vi ikke kende:

Seksoghalvtredst. St.

idet han ansaa' Helten (som ej lød
just Pistols Titulatser, saa udmærket
de ellers lyde kan — omtrent som «Sjover».

Henrik den Fjerde, Anden Del, Femte Akt,
Scene III.

Pistol har forskellige — tildels uoversættelige — Kraftudtryk. Lembcke giver dem kun — her som ofte — antydelsesvis og formildende. F. Ex.

Lyver jeg, saa slaa
mig Kneps for Næsen som den spanske Pralhans!

Byrons Note lyder: Pistol's «*Bezonian*» is a corruption of *bisognoso* — a needy man — metaphorically (at least) a scoundrel.

Tredsinstyvende St.

«Gud skabte Landet, Menneskene Staden»
har Cowper sagt. —

Udtrykket forekommer i Cowpers «*The Task*», Slutningen af første Bog.

Enogtredst. St.

I Stanzen nævnes «General Boons kentucky'ske Gestalt». Daniel Boon. en af det nordamerikanske Vestens første Kolonister, døde 1820, i den høje Alder af 89 Aar, i Grevskabet Colloway i det daværende Territorium Missouri. Om denne højst mærkelige Mand læses i det paa Svensk oversatte Arbejde af Fr. Kottenkamp «De første Nybyggere i det nordamerikanske Vesten». Byron har aabenbart som Kilder for denne og de følgende Stanzers skønne Naturtilbedelse øst af *Birkbecks: Notes on America.* I *Quart. Rev.* vol. XXIX p. 14 er ligeledes et Sted, som Byron maa have læst, da han beskrev den gamle «Skovmands» og hans Sønners virksomme, fri og sunde Liv.

Ethundredogsyvende St.

og derfor var hans Svar med Rentesrenter
en Tak for Venlighed, og det blev bragt
saa varmt som Svenskekongen Karls i Bender,

Efter Nederlaget ved Pultava gik Carl den Tolvte som bekendt til Tyrkiet, hvor han tilbragte fem Aar. Da man med Vold vilde tvinge ham til Bortrejse, foranledigede dette (1713) hans enestaaende Bedrift i Bender, hvor han en hel Dag med 30 Mand forsvarede sig imod Tusinder af Tyrker og Tatarer.

Ethundredogtreogtredivte St.

«Højlovet være Gud
og Kejserinden!» (Gud i Hartkorn slaget
med denne Kvinde!) «Ismail er taget.»

Byrons Note: I den russiske Original —

«Slava bogu! slava vam!
Krepost Vzala y ïä tam»;

et Slags Kuplet; thi Suwarow var Poet!

BYRON:

DON JUAN

NIENDE SANG.

NIENDE SANG.

I.

O Welling- eller «Villainton»! (— man si'er
at Fama staver Navnet paa *to* Maader
i Frankrig, som, skøndt det nødtvungent gi'er
sig for din Glorie, dog for Farcen raader,
om det saa prygler eller pryglet bli'r) —
Du fik fuldt op af Penge, Ros og Naader;
at komme med Protest, det nytter ej,
thi hele Verden vilde tordne «nej!»

II.

Din Handlemaade mod Kinnairds Person
i Marinèt's Affære — var lidt ilde
og, tror jeg, daarligt som en Inskription
paa din Westminstergravsten passe vilde.
Naa, ligemeget — jeg for min Portion
ta'er det som Klaffer kun ved Kaffe-Gilde;
men er Du end en gammel Karl af Aar,
som Helt er Eders Naade — fra igaar.

III.

Skøndt England skylder (og betaler) Dig
en Del, saa skylder Dig Evropa mere!
Den legitime Krykke bedred sig,
det er din Ros — den, Du har delt med Flere.
Frankrige, Spanjen, Holland, hver for sig,
har kendt og følt, hvor Du kan restaurere;
for Waterloo er Verden Dig forpligtet
(om bare der var bedre derom digtet!)

IV.

Du er «en flink Skarpretter». Bliv ej vred,
Ordet er Shakspeares — og er det med Rette;
thi Krig er blot at hugge Masser ned,
hvis Retten ikke helliger alt det Slette.
Om Du til nogen Stordaad var bered',
lad Verden, ej dens Herrer, derpaa gætte,
og sig saa, hvem der vandt ved Waterloo,
om ikke det var Dig og Dine? . . . jo!

V.

Jeg smigrer ej. Du søber Smiger ind
og — siger man — med Glæde. Intet Under:
den, som er Krigskarl helt i Ben og Skind,
maa blive léd tilsidst ved Røg og Dunder,
maa elske Virak — ja med roligt Sind
sluge et Slumpetræf imellemstunder;
«Udløseren af Lænker» — som ej sprænges,
«Befrieren af Folk» — som stadigt stænges.

VI.

Men nok. Gaa Du og spis paa Sølvtøjs-Fade,
som Prinsen af Brasilien har Dig sendt;
dog bør Du derfor ej uænset lade
din Skildvagt — han har vel en Bid fortjent,
saavel som Folket, der paa aaben Gade
sulter — saavidt som det er os bekendt.
Nyd kun den Dig tilkommende Ration —
og tænk saa, Kære, lidt paa din Nation!

VII.

Jeg reflekterer ikke. En saa stor
Hertug, som I, ser ned paa Reflexioner.
At nævne Cincinnatus — sligt beror
historisk sét paa vrange Deduktioner;
og elsker I, som Barn af Irlands Jord,
Kartofler — naa! med halve Millioner,
som I dem har, er dog Jer «Farm» betalt,
ja dyrt . . . . tilgiv mig, om jeg regner galt!

VIII.

For store Mænd kun Lønnen lidet gjaldt.
Epaminondas, Helten, efterlod
knap til Begravelsen, dengang han faldt.
George Washington med Stolthed tog imod
Nationens Tak — og Æren — det var Alt
for Friheds Værk. Og Pitt, som forestod
med Stolthed Styrelsen, han — kan man sige —
har gratis ruineret Land og Rige.

IX.

En bedre Lejlighed har ingen Mand
— kanske Napoleon — haft og brugt saa ilde!
Evropa kunde Du ha' frelst; . . . fra Strand
til Strand dit Hyldingsraab da tone vilde;
men nu, da Hobens Jubel tav, forsand'
et Nød-Skrig slaar mod Dig — og ved det Gilde
Du hører Hunger kun sin Fest at fejre;
ja hør det — og forband saa dine Sejre!

X.

Da disse nye Sange Krig berører,
til Dig min Sandhedstrang sig vilde vende —
den Sandhed, Du af intet Dagblad hører;
men der skal prækes for de Lejesvende,
som Krig paa Folkenes Bekostning fører;
den Gæld betales skal — det skal Du kende;
Du har gjort store Ting — men lille var Du:
det Største, Men'skeheden, ... glemt det har Du!

XI.

Se, Døden ler. Ja spekulér Du paa,
hvad det Skelet, hvorved vi forestiller
os Gaaders Nat, hvis Sol skal ej opgaa
og som i Udsigt dog et Gry os stiller —
hvad det vel ler ad! Spørg paa maa og faa
ham, som sin læbeløse Mund adskiller
kun til et Grin — og ham, som Skræk indjager
hvert Liv, endog før han sin Klinge drager!

XII.

Han ler ad hvad Du er — endskøndt han var
som Du; men ej «fra Øre op til Øre»
han griner (thi den Kødlap ej han har,
som for enhver betinger det at høre;)
nej smile gør han — og tilsidst han ta'r
den Kappe (ej hos Skrædder syet) den skøre,
som kaldes Kød og Hud: — om den er rød,
hvid eller sort — le gør den nøgne Død!

XIII.

Naar Døden ler — lidt traurig, nu lad gaa! —
kan da ej Livet overlegent træde
med Smil paa alle disse sølle smaa
Bobler, der sluges af et Hav, hvis Væde
er intet mod den Syndflod urdyb-graa,
der synes i sit Svælg til Ro at stæde
Verdner saa let som Fnug — Sole som Straaler —
Aar som en Dag . . . . ej Lod det Dyb udmaaler!

XIV.

«At være, eller ikke, det er Sagen»
har Shakspeare — som er nu paa Mode — sagt.
Jeg føler i mig ej den Længsels-Dragen
imod Berømmelsen — mod en abstrakt;
én «beneficium» — giv mig den — om Dagen,
saa skænker Bonaparte jeg, som sagt,
hans Mavekrebs. Hvad Glæde kan man have
af femti Sejre — med en daarlig Mave?

XV.

«*O dura ilia messorum!*» — «O
I landlige Høstkarles stærke Maver!»
(jeg oversætter her for dem, min Tro,
paa hvem Indigestionens Gribbe gnaver
og ikke levner deres Lever Ro.)
Husmandens Sved opvejer Herrens Traver:
hin sveder for sit Brød — han for Gevinst,
men den, som sover bedst, han lider mindst.

XVI.

«At være, eller ikke» . . . Før jeg fælder
min Dom, jeg spørger, hvad da være er?
Fordi vi ser, vi mener nok det gælder
at vi kan gennemskue Alting her.
Tilhøjre ej — tilvenstre ikke heller
jeg ser; nej først i Et maa Alt det dér
gaa op. Om Liv er Død ej ret jeg véd:
sæt «være» kun var — Lungevirksomhed!

XVII.

«Que sçais je?» si'er Montaigne . . . saadan var
de første Akademikeres Viden;
at al vor Kundskab ingen Vished har,
det lærte dengang baade Stor og Liden;
og denne Ting er ogsaa soleklar:
saa lidet véd vi — Du og jeg — for Tiden,
at tidt min Tanke i dens Tvivl, hvorvidt
vor Tvivlen selv var Tvivl — har Skibbrud lidt.

XVIII.

Kanhænds det er en Lysttur — det at glide
som Pyrrho paa et Hav af Spekulation!
Om man «kopsejser» kan man dog ej vide —
de Vismænd véd ej stort om Navigation,
og svømme dér paa Tankens Strømme stride,
det trætter; — nej, en rolig, tryg Station
nær Bredden, hvor man samler Muslingskaller,
er bedst for den, hvem Koldtvandsbad gefaller.

XIX.

«Men Himlen» — Cassios Ord — «er over Alle, —
thi lad os bede!» Alle har vi faaet
— fra Adam — Del i Dødens bittre Galde:
den Dom, som til det mindste Kryb er naaet.
«Forsynet» — staar der — «lader Spurven falde
til Jorden!» ja, hvad Ondt har den begaaet?
Kanske den har forsét sig, stakkels Kræ,
som Eva — paa det samme, slemme Træ!

XX.

I Guder! — sig, hvad er Theogonier?
Du Støvets Søn — hvad er Philantropi?
Verden, som var og er, hvad er Kosmogonier?
Beskyldt mig har man for Misantropi;
hvad er det? ja spørg mine Kradserier
her paa min Pult . . . . spørg om Lykantropi,
det véd jeg: Manden blir, som Fod i Hose
saa let til Ulv — uden Metamorphose.

XXI.

Men jeg, som er af Hjærte mild og blød
— som en Melanchton, som en Moses — ja
som, trods Revolter stundom i mit Kød
og i min Aand, var stedse langt derfra
at ønske selv min værste Uven død,
men tværtimod var skaansom . . . . nu, hvad da:
jeg Misantrop? Og hvorfor det? Fordi
de hader mig — jeg ikke dem . . . . dog ti!

XXII.

Mit gode Digt faar ikke gaa istaa —
thi godt det er, i Form saavel som Kærne,
det tør jeg ganske roligt sværge paa,
om man just ej indrømmer det saa gerne;
men Sandheden skal sejrende fremgaa
lidt efter lidt og straale som en Stjærne:
til dette sker, faar jeg med roligt Smil
at dele med den — Skønhed som Exil.

XXIII.

Min Helt (og Eders med!) afsted sig skynder
til den udødelige Peters By —
hin Czar for alle fernissérte Bønder,
hvis Næver nærmest grunded Newas Ry
og som man nu at smigre slemt begynder;
— selv en Voltaire — o fy! — kan sig ej dy!
For min Part ser jeg i en Enevoldsherre
ej en Barbar, men noget meget værre.

XXIV.

Og jeg vil Krig — i Ord (men og i Daad
'fald Lykken føjer mig) mod hver Tyran,
hver Sykofant, som lægger onde Raad
op mod den frie Tankes frie Mand.
Hvorledes Parcen spinde vil min Traad,
jeg véd ej; ligemeget! hvor jeg kan,
mod hver Despot i hvert et Land, hver Stad,
jeg sværger evigt, uforsonligt Had.

XXV.

Ej at jég smigrer Folkets slette Smag! —
der er af Demagoger nok foruden
mig, som gad gerne kappe Troens Flag
og hejse op en Klud paa Kirkeskuden
(om end vor Klerus fare bør imag
med Raab om «Djævlens Ombud» — Hyl og Tuden!)
Jeg ønsker Folket lige meget frit
for Pøblens Aag og Kongers — Dit og mit.

XXVI.

Og Følgen? Simpelthen: da ej jeg hører
til ét Parti — fornærmer jeg dem alle!
Lad gaa! des inderligere jeg fører
min Krig igennem — som det bedst kan falde,
skal ikke listigt kildre Nogens Ører
og ikke Nogens Gunst for mig paakalde:
fri vil jeg være, dér hvor jeg befaler,
for Slaveriets hylende Schakaler.

XXVII.

Det Billed passer — en Schakal — jo Tak!
Jeg selv ved Ephesus en Nat fornam
de Hyl, som minder om det usle Pak,
der støver Vildtet op ved deres Glam
til Herrens Mundforraad . . . det Hunde-Rak!
Dog nej: det siges skal til deres Skam:
Schakalen tjener Løven — mens den Trop
er Fluesnapper for Hr. Edderkop.

XXVIII.

Løft blot en Arm! og Spindet gaar isønder —
og uden det er deres Gift og Klø'r
uskadelige. Hør, hvad jeg forkynder
Jer Godtfolk! frem i sluttet Flok, jo før
jo heller! . . . . Tarantellerne begynder
at trække deres Spind for Hvermands Dør:
Der er endnu af Stik, som rigtigt du'r,
Attikas Bi kun — og de spanske Fluer. — —

XXIX.

Vor Helt forlod vi som en Ridders-Mand,
der bragte Krigs-Rapporter, hvori laa
en Blodpøl som det kunde været Vand,
og hvori Lig blev strøet saa let som Straa
over døds-tavse Byer: Alt saadan
som Katharina lysted, hun, der saa'
paa Manddrab som paa Hanekampe — blot
at hendes Hane havde staaet sig godt!

XXX.

Afsted i en «Kibitka» rulled han
(et Køretøj foruden Fjære, som
til at radbrække Folk er ret istand.)
Og under denne Fart han drømte om
Hæder og Ære og hvad nævnes kan —
og ublidt tidt paa tværs det Ønske kom,
at Hestene og Pegasus var nære
Beslægtede . . . . og Vognen havde Fjære!

XXXI.

Ved hvert et Stød — og der var mange — saa'
han paa sin Protegée, om nogenlunde
hun kunde fri for Vejens Hjulspor gaa
og for dens Stene, spidse eller runde,
dem, som Naturen lidet agter paa.
Brolægger er Naturen ingenlunde
men la'r Vorherre raade over Land
og Landbrug, Vej og Mark, som bedst han kan.

XXXII.

Han svarer dog ej Afgift, og med Rette
han kunde kaldes «Jorddrot» — forsaavidt
man ej vil Spørgsmaalstegn ved Titlen sætte,
thi «Jorden» blev pint ud saa haardt og tidt,
at «Drottens» Hartkorn vist er af de lette,
og Kornet kaster af sig grumme lidt;
det faldt med Bonaparte — sælsomt Fald:
Kornpris og Kejserskæbner mødes skal!

XXXIII.

Men Don Juan saa' paa den søde Lille.
han havde selv udrevet fra de Døde:
en Krigs-Trofæ, som vel var værd at stille
op mod de Folk, der lægger Lande øde,
som Nadir «med det haarde Liv,» den vilde
Persiens Schah, der levned knap til Føde
Mogulen en Kop Kaffe, — og blev slaget
ihjel, fordi hans Obstruktion ham plaged!

XXXIV.

O I! (vi! han! og hun!) betænk, min Ven!
et Liv bevar't — især et ungt og skønt:
hvor er det mere værd at mindes end
de Laurbær (var det Grønne nok saa grønt)
hvorover Krigen spreder Gødning hen
af Lig — og Smigren toner nok saa kønt!
Hvis ej dit Hjærte med i Koret sang,
var Hædrens Hymne kun en Bjældeklang.

XXXV.

O I Autorer! bind- og tanke-svære!
I Millioner Skriblere — hvis Penne
docerer (godt betalt) den Trygheds Lære,
at der er Ingenting ivej'n med denne
Statsgæld! Og I fra Menigmandens Sfære,
hvis plumpe Hæl faar Hofmand til at kende
hans ømme Knyst, mens Landets Sult og Nød
(paa Prent) gi'er Eder Sul til dagligt Brød!

XXXVI.

O I Autorer! — «*Apropos des bottes*» —
jeg glemte ganske, hvad jeg vilde sige
(sligt kan jo hændes større Aander godt;)
det skulde lindre Nøden hos de Rige
som hos de Fattige — i Røn' og Slot.
«Perler for Svin» — maaske saa noget lige,
og derfor en Slags Trøst, at det gled bort,
skøndt det *qua* Raad var et af første Sort.

XXXVII.

Lad gaa! — det komme vil engang for Dagen
blandt Resterne af en «forgangen Old»,
naar denne (Jorden) er «forgangen», slagen
itu — hultertilbulter Fa'n i Vold —
som Stenen brændt — paany af Ovnen tagen —
krængt ud, bagt, sprængt og atter bleven kold,
lig Verdner ud af og saa ind i Kaos,
den store Gryde, som tilsidst vil ta' os —

XXXVIII.

har Cuvier sagt. Da vil man faa at høre
paa den fra Nyt af dannede Planet
Sagn, som vil lyde sælsomt i hvert Øre
om Ting, der ej er hørt, langt mindre sét;
præcis som vi ej véd, hvad vi skal gøre
med Kæmper, hvoraf vi som Børn har lét:
at de var hundred Fod! (Mil — hvad behager?)
samt Mammuthdyr og de fossile Drager.

XXXIX.

Tænk om man udgrov Fjerde Georg da! —
min Tro, man vilde derpaa spekulere,
hvor saadant Dyr vel fik sin Nadver fra!
(Selv Verdner maa jo nemlig abortere,
naar de for ofte føder; — Slægten, ja,
blir mindre, maa tilsidst degenerere,
fordi Materien paa sin Styrke gnaver:
vi er en Orm i Fortidens Kadaver!)

XL.

Hvor maa da Folk — som nys udjaget blev
af et og andet nyskabt Paradis,
og som i Ploug og Harve sled og hev,
saaed og høsted paa Kulturens Vis,
ja som til Krig og Skatter Kunsten drev —
hvor maa da disse Godtfolk billigvis
i Undren sig ved sligt et Monstrum tabe —
passende for et nyt Museums Skabe!

XLI.

Men jeg blir altfor metafysisk. «Tiden
er bragt i Vilderede» — jeg med den;
jeg glemmer, der maa være dog en liden
Mening i Versene, jeg kradser hen,
og at man maa bekvemme sig til Viden
hvad og hvorfor — som alle andre Mænd
med Pen i Haand, mens jeg kun la'er staa til:
Ordene faar da komme som de vil!

XLII.

Snart skildrer jeg — og atter er jeg ledende
efter et Ord. Det gaar ej paa den Art.
I en og anden Kro forlod vi bedende
vor Helt; og nu skal det gaa fort med Fart,
da han vil grumme nødigt være kedende
med Rejseskitser — som er misbrugt snart.
Vi faar ham i St. Petersborg at se —
i denne rare By af malet Sne.

XLIII.

Tænk Jer ham i en højrød Uniform
med sorte Opslag, en trekantet Hat
med Fjær, der flagred som et Sejl i Storm,
blandt Hoffolk i en Spejlglas-Sal hensat;
Knæbenklæ'r, straalende som en Cairn Gorme,
gule og Kaschimirs . . . Jeg vædder at
hans Strømper, ret som Fløde hvid og ren,
stak Silkens Glans ved Formen af hans Ben.

XLIV.

Kaarde ved Siden, og med Hat i Haand,
af Ungdom, Ry og Hoffets Skrædder smykket —
den Trolddomskunstner, ved hvis Tryllevaand
Naturen blegner (kommer det til Stykket
og snæres man ej i for stramme Baand
saa Kunsten af sit eget Værk blir trykket):
tænk Jer ham paa en Piedestal — ej sandt?
Amor som ung Artilleri-Lieutenant!

XLV.

Hans Øje-Bind er blevet til Kravat,
hans Vinger Epauletter — Koggret Skede
og Pilene til Klingen — saadan at
hans Værge, nu som før, er skarpt og rede:
Buen er blevet til trekantet Hat —
og Psyche skulde selv i første Hede
(som andre Damer kan hun dog «bedraget»
af Skinnet fejle) — ham for Amor taget!

XLVI.

Damerne hvisked, Hoffets Herrer gloede,
mildt saa' Czarinden — Favoriten sur:
jeg har forglemt, *hvem* hun just anbetroede
den Post; thi der var mange efter Tur
paa hvem den Post, og Byrderne, beroede
fra den Tid hun som Enke tog mod Kur;
men sex Fods Folk det var, fra Taa til Top,
som tog med Patagoniere det op.

XLVII.

Vor Helt var ej som dem — men, slank og fin,
et skægløst Mælk og Blod, der var en Støbning
i disse Lemmers Spil — og mer end hin
der var i disse Øjnes Blik en Røbning:
at hvis man døbte ham en Kerubin,
saa slumred der en Mand bag denne Døbning;
Czarinden tilmed stundom gerne nød
Ungt-Blod — og hendes Lanskoj var just død.

XLVIII.

Om Yermoloff og Momonoff, og flere
af dem paa *off*, en Frygt tilkendegav:
at ingen Flammer kunde rummes mere
hos Majestæten (skøndt hun rummed brav!) —
saa bør slig Ængstelse vel-ej frappere,
ej heller at en Skygge — kald den lav
og kald den høj — hos ham var til at finde,
som laa «officielt» med «Posten» inde.

XLIX.

Hvis mine Damer ønsker Rede paa,
hvad denne dunkle Frase kan betyde,
bør de til Irlands Londonderry gaa
og af de Ramser, der i Ord-Flom pryde
hans Foredrag (som ingen kan forstaa,
men hver og en pligtskyldigst har at lyde),
uddrage Quasi-Meningen (om gørlig)
af denne Tærsken Langhalm uophørlig.

L.

Kanske jeg faar det frem dog uden denne
Udgave af et Fabeldyr — ja Dig,
Du Sphinx! svær at forstaa, men let at kende
paa dine Gerninger, gentager jeg —
monstrøse Hieroglyf! — Du lange Rende
af Blod og Vand — ja Castlereagh, just Dig!
Saa gi'r en Anekdote jeg til Pris,
kort og ej for massiv just — heldigvis.

LI.

En engelsk Dame vilde gerne vide
af en Italienerinde, hvad
Slags Pligt hint Væsen vel har at bestride,
som gør saa mange gifte Damer glad
qua «cavalier servente» — (kan man lide
paa Sagnet om Pygmalion, spørg ham ad!) . . .
hun undveg og, mens hun bad Damen bænke sig,
svared: «Ja, kære De, — det maa man tænke sig.»

LII.

Jeg be'er Jer altsaa «tænke Jer» — I Kære,
og det saa skaansomt som en Kvinde kan,
hvad Favoritens Pligter kunde være.
En Stilling var det — i det ganske Land
den højeste — om ej i Rang og Ære;
og skinsyg saa' man paa hver ny Slags «han»,
hvis Skulderbredde, kunde man vel sige,
lod Ejerens og Børsens Aktier stige.

LIII.

Juan — som sagt — var i sit hele Præg
en Yngling trods de Aar, som stedse røved
Paris hans Ynde ved et stubbet Skæg,
den Ynde, der slog Troja ned i Støvet
og gav os Doctors' Commons: — Skøndt en Læg
har jeg den hele Lærdom grundig prøvet
i vor Skilsmisselov — og fundet at
ved Troja blev først Tamper-Retten sat!

LIV.

Czarinden elsked meget (kun ej Czaren,
som sov hos sine Fædre). Fremfor Alt
hun elsked, denne Kvinde saa forfaren,
Herrer af den gigantiske Gestalt,
men røbed stundom som en Aabenbaren
af blide Følelser — og dette gjaldt
Lanskoj især, den hedt begrædte, kære —
skøndt han var klejn, af Grenadér at være.

LV.

O «*belli causa*», o «*teterrima*» —
Du Livs- og Døds-Port — Du unævnelige —
hvor vi vor Ud- og Indgang nok skal ha' —
Du alle Sjæles Brønd, Du indholdsrige
Springvæld, hvori vor Dukkert vi skal ta'.
Hvorledes Manden faldt, er svært at sige,
hvordan han falder og oprejses atter,
derpaa har Du Forklaring saa det batter.

LVI.

Skøndt Du blev «Krigens værste Aarsag» nævnet,
var Du den bedste dog — med Ret og Skjel;
fra Dig vi kom og did vi atter stævned;
hvorfor da ej for Fode slaa ihjel,
ja lægge Verdner øde, om vi evned,
da Du dog fylder dem alligevel?
Med eller uden Dig er Stillestand
— Du friske Hav i Livets Ørkensand.

LVII.

Czarinden, som i store Træk var dette
«Ophav» til Krig, til Fred, hvad det skal være —
(Du kan paa Alting — Amor — Hymen — gætte,
hvad Du saa vælger, slaar det til, min Kære!)
Kathrina syntes megen Pris at sætte
paa dette smukke Sendebud — hvis Fjære
tilnikked: Sejr! — og glemte, for at nyde
ham dér paa Knæ, Depeschens Segl at bryde.

LVIII.

Derpaa erindrende sig Kejserinden
(uden at glemme derfor, hvad der var
tre Fjerdedele af det hele — Kvinden)
hun Seglet med en Mine brød, der skar
igennem Hoffet, som stod dér i Vinden,
til hendes Ansigt røbed: Luften klar!
Trækkene noble — om just ikke smaa —
yndefuld Mund og Øjne smukke, blaa.

LIX.

Hun røbed Glæde — eller Glæder; størst
var den: Ismaïl under Lig begravet!
Triumf — ved dette straalede hun først
som naar Ostindiens Sol gaar op af Havet.
Slukt for et Nu var Hædrens hede Tørst —
kun for et Nu, thi Blodet stiller Kravet
umætteligt, som Ørknen evigt brænder —
Blod tvætter kun Ærgerrighedens Hænder.

LX.

Den næste Glæde mer' uskyldig lød:
Suwarows halvforrykte Rimerier,
en maadelig Kuplet, hvor Blodet flød
officielt fra disse Slagterier.
Den tredje — ganske kvindelig — betød
en Undertrykken af de Fantasier,
hvori med Gru vi om «Krigs-Herren» taler
og frygter Klownen i hans Generaler!

LXI.

De første to løb Linen helt tilende,
gav Glans i hendes Blik og Smil om Munden.
Befrielsen paa Hoffet var at kende,
som Blomsten aander op mod Aftenstunden
paa Solens Brand. Men da hun saa' til denne
Lieutenant dér med Smil — hun, som i Grunden
nød Ungdom som Depescher — ja, saa var
hver Hofmand paa sin Post, den Sag er klar.

LXII.

Skøndt ej at spøge med og noget «bred»,
naar hun var gram, saa var hun — 'sær for den,
der, moden selv, i saftfuld Frugt helst bed —
et liffigt Syn, naar hun blev god igen.
Fik hun et Blik, saa gav hun straks Besked
og fuld Valuta paa den Veksel, men
forlangte strengt paa Sigt sig honoreret —
Kupidos Veksler blev ej diskonteret.

LXIII.

Diskonto, skøndt til Tider ret behagelig,
var her unyttig; thi kulant — naar blot
hun vilde — hun behandled hovedsagelig
den, som hun ynded, maaske altfor godt!
Var man i Boudoiret først — ja magelig
man sad i Kurv som «ene Hane» flot.
«Folk» — det var Pølser kun i Slagtetid —
men Manden elsked hun som Individ.

LXIV.

Hvad Skabning er en Mand dog! Og en Kvinde?
et Afgrundsdyb, en Malstrøm uden Lige;
i hendes Hoved raser Hvirvelvinde
og, ugift, Enke, Moder eller Pige,
bestandig skiftende i Sans og Sinde
det, hun har sagt, blir det, hun vilde sige,
saa ganske planløs som en Himlens Sky —
en gammel Sætning, men dog stedse ny.

LXV.

O, Katharina! (af Interjektioner
er *o* og *ak* — i Elskov eller Krig —
dit Mærke!) blandt Idéassociationer
kan man vel næppe tænke sig en slig
saa passende for Dig: først Bataljoner,
som tramper Ismail ned blandt Grus og Lig,
saa Ridder-Kors til dem, der klared Breschen,
og tertio ham, som kom her med Depeschen!

LXVI.

Hos Shakspeare staar: «Herolden Hermes, som
paa himmelkyssende Fjældtoppe daler»;
og sligt et Billed — da vor Hermes kom —
vistnok for Hds. Majestæt sig maler.
Vel var det noget højt, det «Fjæld», hvorom
jeg paa den unge Løjtnants Vegne taler:
men Snillet jævner Simplon — Ungdoms Iver
gør «himmelkyssende» de Kys, den giver.

LXVII.

Hun saa' i Naade ned — og op saa' han,
og saa var de forlibte: hun, med Føje,
i hans Gestalt, hans Træk .... ja, Amor kan
med nogle Draaber «Stærkt» sig lade nøje
og faar en jævngod Rus dog, paastaar man;
thi den, som elsker, drikker med sit Øje
hver Livets Kilde læns (de stærke Drikke
i Sjælens Dyb) — kun vore Taarer ikke.

LXVIII.

Han blev, om ej af Kærlighed betaget,
saa dog af en Passion ej mindre stor,
af Egenkærlighed: — som naar vi «draget»
imod en skøn Sopran, en høj Tenor,
maaske mod en Prinsesse, har opdaget
at paa et naadigt Smil vort Liv beror
og at det skænkes os — vi som, for Fanden,
blir derved «mindst saa god» som nogen Anden.

LXIX.

Desuden var han i de favre Aar,
hvor man hos Kvinder spørger ej en Bitte
om Alder, men blot dristigt fremad gaar
som Daniel i Løvegaardens Midte;
hvor man Afkøling for sin Ild attraar
i første, bedste Sø, som man kan hitte,
lig Phøbus, der mod Kvæld en Dukkert tager
i Skødet hos Fru Thetis — hvadbehager!

LXX.

Og Katharina — maa man hende lade —
skøndt djærv og blodgrisk, var af den Slags Kvinder,
hos hvem man kunde sig «i Naade bade»
og derved blive (om jeg Ordet finder)
en Substitut-Gemal, som Retten ha'de
kun ikke Ringen .... (denne Ring, der minder
saa bansat om Ens Pligt, endog hos Dronningen,
men her var Braadden væk, til Rest var Honningen.)

LXXI.

Føj hertil, at hun stod i Kvindens Flor,
samt hendes Øjne — blaa — kanhændes graa ...
(de sidstes Magt, hvis de har Sjæl, er stor,
saadan som hos Napoleon man det saa'
og hos Maria Stuart, og beror
paa noget — Oversanseligt, lad gaa!
hvisaarsag Pallas samme Farve har,
for klog til Brug af mørke Øjeglar) —

LXXII.

dertil et Smil! — en Dronningegestalt —
en Yppighed, som følte sig charmeret
i Knøsen, skøndt han ej for Kæmpe gjaldt
(af den Slags, Messalina ret goutered) —
en stout, fuldmoden Skønhed alt i alt,
med andre item, jeg la'er unoteret —
Alt, eller blot en Del, var nok til at
faa Mærket «indbildsk» paa vor Springfyr sat.

LXXIII.

Thi Kærlighed er indbildsk, rent ud sagt
Forfængelighed — om ej en Mani,
der bare sørger for at faa os bragt
i Skønheds Vold, det tomme Gækkeri,
det Intet, som har dog en vældig Magt
og hvoraf Lidenskaben fremgaar: thi
har Hedenskabets Vismænd — ikke ilde —
gjort Kærlighed til Universets Kilde!

LXXIV.

Platonisk Kærlighed — den «rene Lue» —
Guds-Kærlighed — dem har vi; og dertil
de ømme Pars . . . (her fordrer Rimet «Due»,
og jeg la'er Rimet ta' mig, som det vil,
paa Slæb, om end det Meningen kan true;
Vellyd er mer' end Mening!) Føj saa til
endnu den Art af Kærlighed, man kalder
Sansernes — om det end for Brystet falder.

LXXV.

Det Jag, den Higen i vort Kød og Blod
efter at sprænge «Støvets Baand» og finde
os Et med den Gudinde, for hvis Fod
vi knæled — (hver en «hun» var jo Gudinde):
hvor saligt! Hvilken Feber forestod
os dengang, før vort Blod vi følte rinde
i mere langsomt Tempo — mens det gjaldt
at faa vor Sjæl klædt i vort Køds Gestalt!

LXXVI.

Vi ender og begynder helst platonisk —
den ædleste Slags Kærlighed. Dernæst
har man den kristne Form, en Art kanonisk,
bekræftet som den er af Kirkens Præst.
Den tredje blomstrer — ja staar rentud kronisk
i Flor blandt Kristenheden og kan bedst,
de kyske Fruer uden Tort og Skade,
benævnes Ægteskab paa Maskerade.

LXXVII.

Men nok med Analyse. Til vor Dyst
med Digtet! Hun forlibt — og smigret han
ved hendes Kærlighed — hvad eller Lyst:
de faar nu staa dér sammen som de kan,
forbundne, som de er, ved fælles Brøst
hos Støvets Børn, hos Kvinde som hos Mand;
og i det Punkt var Ruslands Kejserinde
præcis saa god — som nogen anden Kvinde.

LXXVIII.

En Hvisken gennem hele Hoffet gik,
og hver en Læbe nærmed sig hvert Øre;
Fruerne dobbelt dybe Rynker fik,
Frøknernes søde Læspen var at høre,
mens smilende de veksled Sideblik;
men Jalousiens Ytring maatte røre
hver følsom Sjæl: den staaende Armée
— de sex Fods Folk — i Taarer dér at se!

LXXIX.

Hver Magts Gesandt nyfigen fritted om,
hvem han da var, den nye, unge Mand dér,
som paa en Timestid i Skuddet kom
(kort nok endda — hvor kort saa Livets Spand er).
De saa' i Aanden Rubel-Regnen, som
faldt i hans Børs — de blanke Speciers Vand, der
kan strømme ned omkap med Stjærnefald
og Skænk af Bønder i et Tusindtal.

LXXX.

Kathrina var — som alle hendes Lige —
rundhaandet; og Kupido, som forstaar
at sprænge Bom og jævne Grøft og Dige
ad Vejen, hvor man frem til Hjærtet naa'r,
lod aldrig — (skøndt som Hustru, maa man sige,
hun var lidt kriger'sk og af dem, der gaar
i Klytemnestras Spor . . . naa ja, min Tro!
heller slaa en ihjel end pine to) —

LXXXI.

lod aldrig Elskeren paa Labben suge,
modsat vor Halv-Jomfru Elisabeth,
som altid skulde denne Prutten bruge —
om ellers Krøniken fortæller ret.
Og lod hun end sig dybt af Anger knuge
over sin Elskers Drab: — den var en Plet
paa hendes Køn, saavel som Rang og Stilling,
den Elskov, der skal vende hver en Skilling!

LXXXII.

Endt var Levéen, Opbrud overalt;
da trængte sig de fremmede Gesandter
omkring den unge Mand — ja næsten faldt
over hverandres Ben som Gratulanter,
og noget lignende de Skønne gjaldt,
hvis Silke rasled blødt paa alle Kanter:
man titter gerne paa saa køn en Ka'l —
og «Naadens Vej» er heller ikke gal.

LXXXIII.

Juan, der fandt sig selv — hvor det saa kom —
som Midtpunkt her, ledsaged sine Svar
med yndefulde Buk, præcis som om
til Diplomat han født og baaret var.
Med Mærket «Gentleman» Naturens Dom
han paa sin aabne Pande skrevet bar,
han talte lidt, men godt — og hvad han sagde
en charme over hans hele Væsen lagde.

LXXXIV.

Paa højest' Ordre blev han overgivet
til de Jourhavende — og Alle saa'
mildt paa ham (som det ofte her i Livet,
at sige i Begyndelsen, vil gaa;
o Ungdom, paa din Huskeseddel skriv 'et!)
Særlig Miss Protasoff tog Vare paa
vor Helt — hun som blev kaldet *l'Eprouveuse*,
en Gaade, som min Musa ej kan løse.

LXXXV.

Med hende gik pligtskyldigst han sin Vej,
som med min Pegasus jeg her vil gøre;
vi har just naaet et «Fjæld» — den og saa jeg —
et «himmelkyssende», og for mit Øre
i denne Højde suser det, saa ej
jeg mine egne Ord formaar at høre:
et Ridt ud i det Grønne tror jeg gerne
skal gøre baade Nerver godt og Hjærne.

ANMÆRKNINGER

TIL

NIENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL NIENDE SANG.

Niende, tiende og ellevte Sang blev skreven i Pisa, og udkom i London hos John Hunt i August 1823.

Første Stanze.

O Welling- eller «Villainton»! (— man si'er
at Fama staver Navnet paa to Maader
i Frankrig . . .

Den populære franske Digter Beranger har:

«Faut qu' lord Villainton ait tout pris,
N'y a plus d'argent dans c'gueux de Paris».

I Slutningen af samme (første) Stanze:

at komme med Protest, det nytter ej,
thi hele Verden vilde tordne «Nej!»

Her har Byron som egen Kommentar under sin Text: Skal det være en Sætterfejl — Ney? (Query, Ney? — Printers Devil.)

Anden St.

Din Handlemaade mod Kinnairds Person
i Marinèt's Affære — var lidt ilde.

Lord Kinnaird kom til Paris i 1814 og var vel sét baade af Hertugen af Wellington og af den franske Kongefamilie, men da han under de «hundrede Dage» viste sig som en varm Beundrer af Napoleon, blev han efter Restaurationen i 1816 udvist af Frankrig. I Bryssel gjorde han i 1817 Bekendtskab med en Æventyrer Marinèt, der var indviklet i en Sammensværgelse, som gik ud paa — eller sagdes at gaa ud paa — at rydde Hertugen af Wellington, som kommanderede Okkupationshæren i Frankrig, afvejen paa Paris's Gader. Saavel Lord Kinnaird som Marinèt blev tiltalt, men frifunden af Pariserjuryen.

Fjerde St.

Du er «en flink Skarpretter.» Bliv ej vred,
Ordet er Shakspeares. —
Macbeth's Ord til Morderen (3die Akt, fjerde Scene.)

Macbeth.

Du er en Mester i din Kunst; men den
er ogsaa brav, som har besørget Fleance.
(Lembckes Overs.)

Shakspeare har: «Thou art the best o'the cut-throats.»

Ottende St.

Og Pitt, som forestod
med Stolthed Styrelsen, han — kan man sige —
har gratis ruineret Land og Rige.

Mr. Pitt var hverken en Spiller eller Ødeland, og da Nationen efter hans Død betalte hans Gjæld, var dette ikke mindre et Tegn paa Erkendtlighed end en Retfærdighedshandling. — Southey.

Femtende St.

«*O dura ilia messorum!*» — «O
I landlige Høstkarles stærke Maver!»

Horats. Epod. III v. 4.
O dura messorum ilia!

Attende St.

Kan hænds det er en Lysttur — det at glide,
som Pyrrho paa et Hav af Spekulation,

Pyrrho, Philosophen fra Elis, som tvivlede paa Rigtigheden af enhver Slutning, han selv gjorde, og sluttelig tvivlede paa sin egen Tvivl. (Se foregaaende Stanze.)

Nittende St.

«Men Himlen» — Cassios Ord — «er over Alle
— thi lad os bede!»

Se Othello, II Akt, 3 Scene:

Cassio (drukken.)

. . . Naada, — Himlen er over os alle, og der er nogle Sjæle, der skal blive salige, og der er andre Sjæle, der ikke skal blive salige.

Samme Stanze:

«Forsynet» — staar der — «lader Spurven falde til Jorden!»

Hamlets berømte Ord til Horatio (V Akt, 2 Scene):

. . . . Der vaager et særeget Forsyn over hver en Spurv, der falder til Jorden. Sker det nu, saa sker det ikke i Fremtiden; og sker det ikke i Fremtiden, saa sker det nu; osv.

Tyvende St.

Lykantropi — den Form af Galskab, hvorunder Mennesker gebærder sig som vilde Dyr.

Treogtredivte St.

som Nadir «med det haarde Liv,» den vilde Persiens Schah.

Den for sin Grusomhed berygtede Nadir Schah, en raa turkomannisk Hordeanfører, der opkastede sig til Persiens despotiske Hersker (1735—1747), gjorde et Tog til Indien, fangede Stormogulen, og blev dræbt ved en Sammensværgelse, da en uhelbredelig Fordøjelsessygdom havde gjort ham næsten vanvittig.

Femogtredivte St.

Og I fra Menigmandens Sfære,
hvis plumpe Hæl faar Hofmand til at kende
hans ømme Knyst.

Hamlets Ord til Horatio (Scenen med Graverkarlene, sidste Akt): — Ved Gud! Horatio, jeg har lagt Mærke dertil i de tre sidste Aar; vor Tidsalder er bleven saa spids, at Bondens Taa kommer Hofmandens Hæl saa nær, at den træder hans Sko af. (Lembcke.)

Shakspeare har i Originalen Stedet kraftigere — (træde paa den ømme Knyst).

Enogfyrretyvende St.

Men jeg blir altfor metafysisk. «Tiden
er bragt i Vilderede» — jeg med den;

Atter Citat efter Hamlet (I Akt, 5 Scene).
«The time is out of joint —»

Treogfyrretyvende St.

«Cairn Gorme» — ogsaa kaldet den skotske Topas, en gullig Krystal, som bærer Navn efter den Bjærghøjde i Inverness-shire, hvor den først fandtes.

Syvogfyrret. St.

Den her nævnte Lanskoj var den af alle Katharinas Yndlinge, som hun elskede højest; en ung Mand af en saa fin og ejendommelig Skønhed, som man i det Hele kan forestille sig. Hun opdrog ham saa at sige fra Dreng af, sørgede

for hans Dannelse, elskede ham grænseløst. En snigende Feber bortrev ham (1784) midt i hans Ungdoms skønneste Flor; han døde i Kejserindens Arme, og hendes Fortvivlelse over hans Død kendte ligesaa lidt Grænser, som hendes Kærlighed til ham havde kendt i levende Live. I tre Maaneder gik hun ikke ud af sit Værelse i Paladset Tzarsko-Selo; og sidenefter lod hun oprejse et glimrende Monument til hans Minde i Slottets Have. Han efterlod sig tre Millioner Rubler, — som han testamenterede Kejserinden, der atter skænkede dem til hans Søster. Katharina af Rusland var ikke smaat anlagt.

Treoghalvtredst. St.

den Ynde, der slog Troja ned i Støvet
og gav os *Doctor's Commons:* —

Doctors' commons — de Retslærdes Kollegium i London, hvor ogsaa Skilsmissesager fandt deres Afgørelse og som Byron paa egne Vegne mener at skylde en lille Omtale i Forbigaaende.

Femoghalvtredst. St.

O «belli Causa» — o «teterrima —«

Udtrykket er taget fra Horats' Satirer (Lib. I. sat. III v. 107—8.)

Nam fuit ante Helenam cunnus teterrima belli Causa.

Sexogtredsindst. St.

Hos Shakspeare staar «Herolden Hermes, som paa himmelkyssende Fjældtoppe daler.»

Scenen i Hamlet (III Akt, 4 Scene) hvor Sønnen taler Moderen saa haardt og bebrejdende til:

Hamlet.

Se her paa dette Billed og paa dette —
Apollos Lokker, Tordengudens Pande,
et Blik som Mars til Trusel og til Bud,
en Holdning, som Herolden Hermes, nylig
nedstegen paa et Fjeld, der kysser Himlen;

Og samme Citat igen i Niende Sangs Slutning, St. LXXXV, hvor Byron har Udtrykket fra Shakspeare a «heaven-kissing hill».

Firsindst. St.

Allusionen «gaa i Klytemnestras Spor» — og Udtrykket hos Byron «she was not the best wife» viser hen til den Beskyldning, at Katharina skulde have ryddet sin Gemal afvejen. Peter den Tredje døde i Juli 1762, en Uge efter at han var fjærnet fra Regeringen — myrdet i Fængslet, som man sagde. Samlivet mellem de to saa vidt forskellige Ægtefæller var daarligt nok.

BYRON:

DON JUAN.

TIENDE SANG.

BYRON:

DON JUAN.

TIENDE SANG.

TIENDE SANG.

I.

Newton, som saa' et Æble falde, fandt
just som han sad i dyb Kontemplation
— (saa siges det, men maa, om det er sandt,
staa for hans Regning og Kalkulation) —
hin Lov for Jordomdrejningen, saa grandt
den er bevist og kaldt «Gravitation»;
han var nok ene om at klare Bugten
(fra Adams Tid) med Faldet og med Frugten.

II.

Ved Æblet falder — ja og stiger vi,
om man saa vil. Thi det at Newton gjorde
igennem Stjærnevrimlen Vejen fri
og nedbrød Bommene, mon det ej turde
opveje «Jammerdalens» Pineri?
og mon vi ej os glade prise burde,
vi, som ved alle Slags Maskiner snart
kan dampe op til Maanen i fuld Fart?

III.

Men hvortil den Indledning? Jo — at møde
Synet af dette Ark her paa mit Bord
og føle stolt derved mit Hjærte gløde,
ja slaa en Kapriol — det vil, jeg tror,
paa mine Mangler i Physiken bøde.
Som Stjærnekigger er jeg ikke stor:
lad andre «knibe Luven» med Sextanten —
som Digter ta'er jeg Tørn med dem, min Sandten.

IV.

At knibe Luven, aldrig falde a',
det kender jeg — om saa min Kikkert dugger,
naar jeg skal kigge Stjærner . . . . naa, ja ja!
jeg har lagt ud, hvor ingen Skude hugger,
paa Evighedens Dybder ud, langt fra
det flade Land: og jeg har mig en Lugger,
en lille Skal maaske, men sø-stærk viste
den hidtil sig, hvor mangt et Skib forliste.

V.

Juan forlod vi i hans Lykkes Flor,
dens Blomstring, endnu ej dens Afflorering! —
dog, mine Mus'er følger kun hans Spor
til Tærsklen (Mus'er har jeg nemlig fler' end
den vanlige, hvorpaa et Digt beror);
nok! Lykken dvæled dér hos Officeren,
som ejed Alt — ung, sund paa Sjæl og Lemmer —
hvad Nydelsen en Stund i Flugten hæmmer.

VI.

Den har saa travlt . . . . Psalmisten kan nok skrive:
«O havde jeg dog Duens Vinger faaet
og fandt et Fristed, hvor jeg kunde blive!»
Hvem mindes ej, trods Aarene er gaaet,
Ungdoms og Elskovs Drøm? — vel sandt! vi hive
os frem blasért, til Banens Slut er naaet,
men heller sukke dog med vore Sønner
end være Bedstefa'r, som gaar og stønner.

VII.

Men Suk og Graad (selv Enkers) langsomt svinder
som Arnos Flod ved Sommertid; — javist.
om Vintren truende man Strømmen finder,
men den blir spag paa nogle Maaneders Frist.
En Sorg os tidt om «frodig Jordbund» minder
for Smærtens Udsæd; — meget vel! tilsidst
den ligger brak, hvornæst man Jorden pløjer
til Sædemark paany for Skæmt og Løjer.

VIII.

Med Sukkets Ophør følger Hoste — tidt
endog før Sukkets Ophør; som den fri,
den aabne Pande faar lidt efter lidt
Rynker før Livets Viser staar paa Ti.
Tusind har Livets Strid tilende stridt
før Livets korte Sommer er forbi:
et hektisk Blus paa Kinden (altfor rød) —
og Elskov, Haab, er endt . . . . en dejlig Død!

IX.

Vor Helt — han blev ilive, kan man gætte,
og vi forlod ham i hans Lykkes Flor,
hvad der paa Maanens Gunst — ja man kan sætte
paa Damers med, thi det er Et — beror.
Hvem gaar med Juni Maaned vel i Rette,
fordi December er saa barsk? Jeg tror,
man burde gøre Kur til Sol og Sommer:
det sparer Varme op til Jul, som kommer.

X.

Vor Helt — han havde Noget, som betvinger
fuldmodne Kvinder, der forstaa sig paa
adskilligt, — mens de Høns, som knapt har Vinger,
endnu hos Digterne i Skole gaa
og lære hos den «smukke Dreng,» som bringer
fra Himlen Hemligheder til de Smaa.
Man Kvindens Alder efter «Sole» regner; —
mon ikke Maanen bedre dog sig egner,

XI.

kysk, som den er og lunefuld med mer'?
Ja dette tror jeg, hvordan end jeg bliver
begegnet af de Folk, der gerne ser
fuldt op af Fejl hos mig, saa slet det giver
Begreb om «deres Smag og Karakter,»
som min Ven Jeffrey lidt højbenet skriver.
Naa, jeg tilgi'er ham — haabende han vil
tilgi' sig selv; hvis ej maa jeg dertil.

XII.

Naar man fra Fjender atter bliver Venner,
skal man staa fast — det er en Æressag,
og næppe noget Argument jeg kender
for et Tilbagefald til fordums Nag,
saa rapt og hundredfodet som det render;
som Hvidløg sky det — ja paa Porten jag!
Til bittrest Fjende blir tidt gammel Flamme:
forsonet Fjendskab bør ej bli'e det samme.

XIII.

Det var for nedrigt. Selv blandt Renegados
en Southey, denne Vejrfløj, vilde ikke
paany gaa paa Parti med «Reformados»,
som han forlod for Thronens Trug at slikke;
ja om man lod fra Island til Barbados,
i Vælskland eller Skotland, Bud udskikke:
ej ærlig Gut igennem Vinden vendte
og Lag mod en omringet Skude sendte.

XIV.

Jurist og Kritiker har Kig paa alle
Vrangsider i Literatur og Liv;
de fejer, gør de, vore Augias' Stalde,
og intet bliver skjult af Strid og Kiv.
Lægmand han er naiv, som det kan falde,
mens Aktors Akter og Kirurgens Kniv
gaar løs paa Sagens «Indmad» med Fornøjelse —
og derved løs paa hele vor Fordøjelse.

XV.

Moralske Skorstensfejere — forvist!
det er de og derfor er de saa sorte;
den endeløse Sværten gør tilsidst
at ej det nytter dem at skifte Skjorte.
Hos ni af ti Tilfældet være turde,
at Soden hænger ved fra Spjæld og Rist —
forstaa mig ret, Du bær' din Kappe, Kære,
som Cæsar har sin Toga kunnet bære.

XVI.

Der er i hvert Fald ej hos mig tilbage
en Gnist af det — min Ven og fordums Fjende! —
hvori Kritik og Vers kan sig behage
paa Kævlets Limpind kloge Høns at finde.
Derfor, en Skaal for «gode, gamle Dage!»
At *se* faar jeg Dig næppe nogensinde,
men Du har handlet som en Riddersmand
mod mig — hvad jeg bevidne vil og kan.

XVII.

«De gode gamle Dages» Skaal er ikke,
desværre, adressert til Dig; ej heller
gad jeg min Vin med nogen Anden drikke
end Dig — jo Walter Scott dog, naar det gælder.
Jeg vil ej gerne flæbevorn mig skikke,
saa lidt som jeg vil være vittig eller
højbenet: men, halvt Skotte født og baaret,
har helt mit Hjærte dér sit Hjemland kaaret.

XVIII.

«De gode, gamle Dages Skaal!» — dér staar
det hele for mit Blik: skotsk Plaid og Baand
i Nakken — Bjærge blaa — en Elv, som gaar
med Brusen under Balgounie's Bro. Min Aand!
kend denne Duft fra Barnealdrens Vaar,
mens Barnemindet rækker mig sin Haand
i skotsk Tartan og med sit skotske Maal:
ak ja — de gode, gamle Dages Skaal!

XIX.

Og skøndt jeg, som man mindes, i et Anfald
af Ungdoms-Harm og Poesi, brød løs
og drukned nogle Skotter i et Vandfald
af Latter og af Haan — en Smule bøs,
saa vil jeg dog, naar der skal holdes Mandtal,
helst regnes til det Folk, hvor jeg som Knøs
har levet — til det Land for alle Lande
«med Bjærge blaa og med de tusind Vande.»

XX.

Juan — der havde Sans for det Reelle
saavelsom for det Ideelle — ja,
den Forskel hør' nok mest til det Formelle,
thi vore Tanker bliver, mens herfra
vort Legem skynder sig — hvem kan fortælle
hvorhen — om vi blot vidste det endda:
her gaar vi, Evighedens Bred saa nær,
og kender Hisset dog saa lidt som Her —

XXI.

Juan fik fuldendt russisk Politur;
hvordan vi siger ej, hvorfor kan være
det samme; thi staar Fristelsen paa Lur,
ej mange unge Sjæle vil med Ære
bestaa; ham lokked Lyst i gyldent Bur,
et Dronning-Bur, hvor Omgang han fik lære
med Damer og med Rubler — uden Hinder:
et Paradis han fandt i Ruslands Vinter.

XXII.

Czarindens Gunst — den var jo ret behagelig,
og skøndt det ej blev nogen Sinecure,
maa Pladsen billigvis dog kaldes magelig
for raske Folk som Helten, unge Fyre;
han holdt sig brav — blev efterhaands antagelig
i Elskov, Krig og Strid om Magt den dyre:
tre Ting, som klares stolt af en Hr. Junker,
mens ældre Godtfolk heller samler Grunker.

XXIII.

Paa samme Tid, som man vel alt har gættet,
gik det med Heltens Dyd ej som det skulde;
den blev unægtelig en Smule plettet,
og det er galt: sligt giver Hjærtekulde
og dræber vore Indtryks Friskhed; lettet
man blir for Venne-Tillid og tilfulde
for Tro paa Kvinden; man blir sine Lysters
Livegen og saa selvisk som en Østers.

XXIV.

Det springer vi nu over. Og vi springer
tillige over de Intriger, som
slig Mesalliance altid med sig bringer:
han næsten grøn, og hun, Czarinden, om
just gammel ej — dog sikkert nok den Ting er,
hun var just ej den «pure» Jomfrudom.
Fyrster er Alt — kun ej vort Stofs Befalere,
og Rynker — er de rene Radikalere!

XXV.

Og Døden, Fyrsters Fyrste, skøndt den første
Gracchus for alle Dødelige — han,
hvis *lex agraria* gi'er til den største
Jorddrot det samme lille Stykke Land
som til det Fattiglem, hvis allerførste
Jordejendom er Graven, hvor han kan
selv blive Jord — ja Døden fremfor Alle
maa vi den store Radikaler kalde.

XXVI.

Han (Don Juan, ej Døden) leved løs
i Sus og Dus, i Herlighed og Glæde
i dette Land, hvor det bestandig frøs,
hvor Venus selv i Bjørnepels og Slæde
man saa' — en Venus (nu blir jeg lidt bøs)
med Hun-Bjørns Lyster under Pelsens Klæde;
sligt kan gaa an for Damer i en Smøge:
det gik — for Ruslands purpurklædte Skøge.

XXVII

Men dette Heltens Liv vi, med Forlov,
beskriver ej, skøndt ej det kosted stort!
Dog nu — saa nær ved Dantes «dunkle Skov»,
det Livets Jævndøgn, Rejsestaldens Port
dér midtvejs, hvor vi, enten vi nu sov
hvad eller vaagned, ser: nu er det gjort,
nu kør' vi ud paa Alderdommens Hede,
hvor den, der vil, sin Ungdom kan begræde —

XXVIII.

nu la'r jeg være — om jeg ellers kan;
jeg vil ej tænke paa det, hvis jeg bare
kan drive Tankerne derfra: forsand,
de hænger ved, de vil ej la' det fare
saalidt som Søgræs Klippen, Hvalpens Tand
det spændte Yver, Elskerfolkets Skare
de første Læbers Drik . . . . nu, godt og kort:
jeg vil ej kyse Dig, min Læser, bort!

XXIX.

Juan gav Cour, han gjorde ikke Cour
ved Hove (noget sjeldent), og sin Lykke
han skyldte først sin Ungdom og Bravour,
som Alle priste — saa det Adelssmykke,
Hidalgo-Blodet gav — saa en natur-
lig Smag for smukke Dragter, som forrykke
de smukke Damer; men dog mest han skyldte
Madame og saa sin Stilling den forgyldte.

XXX.

Han skrev til Spanien. Hele hans Familje,
som saa', at han var kommen godt paa Gled,
og mulig kunde, med lidt hjælpsom Vilje,
ta' kære Slægtninge i Højden med —
skrev, mens de spiste Is, at de var villige
at drage fluks til Petersborg afsted:
«en Pels er noget dyr — men ligefedt!
i den blir spansk og russisk Klima Et.»

XXXI.

Hans Moder, Donna Inez, ogsaa fandt
Anledning til hans Sparsomhed at hædre;
Kuponerne i Banken mér ej svandt,
han «lagde op» — hvad der var meget bedre;
hun skrev «hvor glad hun var nu, at han vandt
den gode Strid med Ungdommens Forrædere,
de vilde Lyster — skønned det alt længe
derpaa, at han ej hæved Rentepenge.»

XXXII.

Og saa befaled hun ham Gud i Vare —
i Varetægt — og Sønnen og Guds Moder,
skrev om den græske Tro: «lad Du den fare,
som Katholik — men krus ej Præste-Ho'der
ved ydre Anstød — tag Dig kønt ivare;»
— betroed ham, han havde faaet en Broder
i «andet» Kuld — og minded om, hvad Herlighed
det var, hans Dronnings moderlige Kærlighed.

XXXIII.

Beundringsværdig var dog den Forstand,
hvormed hun foretrak saa unge Mænd (— ja!)
hvis Alder, Herkomst og hvis Fædreland
slog Bom for al Skandale (av, min Pen — ja!)
«herhjemme gik maaske det ikke an,
men dér, hvor Thermometret (hillemænd da —)
gaar ned til Fem — ja Nul — dér tøer Eva
og Adam næppe op før selve Neva!» . . . . .

XXXIV.

Et Brøl paa »fyrretyve Præsters» Kraft!
o giv mig det -- saa skal jeg brøle ud
din Pris, Hypocrisia! — højt og lavt
din Lov skal tone; — eller, lad gaa Bud
og stød i Cherubin-Basuner bravt —
hvad eller laan mig blot den Øretud,
hvori min døve Moster hørte læse
af Biblen . . . . og jeg skal vel deri hvæse

XXXV.

om Et og Andet. Hm! det gamle Skrog,
hun var ej Hykler, himlede saa værdig
som Nogen, skreven ind i Livets Bog,
der gi'r paa Dommedag hver frelst Ihærdig
Selvejendom i Himlen — som jo og
man skrev en «Dommedagsbog», da man var færdig
ved Hastings og hver Jagthund fik sit Ben:
hver et af sekstitusind Ridderlen!

XXXVI.

De stjal dem vel fra Andre — men jeg kan
ej klage over det, thi mine Fædre
fik deres smukke Part; jeg tror, af Land
halvhundred Gaarde, saasom ingen bedre
for William havde stridt; og paastaar man,
de flaaed Gyldenskind af Angler-Vædre,
saa husk blot paa: de bygged Kirker for 'et —
er Maalet godt, med Midlerne vel gaar 'et.

XXXVII.

Juan florerede; men var til Tider
Mimosen lig, der — da den sensitiv er —
ej lider Tryk — som Fyrster ikke lider
at høre Vers (naar Southey ej dem skriver).
Kanske det Kulden er, den, som jo bider
vel haardt i Petersborgs Isblomster-Driver —
kanske, trods Embedspligten, alt han léd er
ved Dronningens vel «modne» Yndigheder.

XXXVIII.

Kanske — men vi behøver jo slet ikke
at søge særlig Grund. Slaphedens Orm
vil Brodden i den pure Ungdom stikke,
just som den gnaver paa den «modne» Form.
Tungsindet, som en Krovært, lar os skikke
sin Ugeregning, vokset op enorm:
har vi haft Henstand de sex Ugedage,
saa gi'r os Numer syv sin Rykker-Plage.

XXXIX.

Hvordan det kom — syg var Juan og blev;
Czarinden helt forfærdet; hendes Læge
(som først «besørged» Peter) kom og skrev
Latin og tog hans Puls — saa' den bevæge
sig lovlig kvik, som om der alt laa Brev
og Bud fra Døden paa de Kinder blege;
Dronning og Hof febrilsk blev disponeret —
Juan fik dobbelt Dosis ordineret.

XL.

Hviskens og Tiskens sagte Klingeling;
man sa'e, Potemkin havde ham forgivet —
Andre tilegned sig et højlærd Sving:
en *tumor*, hed det sig, i Underlivet;
Nogle fortalte om en farlig Ting —
en Væske, som var ud i Blodet sivet;
En mente — hvad forsaavidt ogsaa passer:
«Følger af Heltens sidste Felt-Strabadser.»

XLI.

Vil Du, o Læser, en Recept i Hænde? —
«Sodæ sulph. 3vj. 3fs. optim Mannæ.
Aq. fervent. f. ℥ifs. 3ij. tinct. Sennæ
haustus» (og kopsat blev vor Helt, kan hænde!)
«R. Pulv. Com. gr. iij Ipecacuanhæ»
(og mer' — men Don Juan sa'e Stop ved denne!)
«Bolus Potassæ Sulphuret. sumendus
et haustus ter in die capiendus.»

XLII.

Saa gaar det: disse Herrer Lægers Kunst
vor Sygdom vender — eller ender os!
Er En blot rask, saa byder vi dem Trods,
men, syg, man trygler straks om deres Gunst —
naar hin «*hiatus*» saa «*deflendus*» klods
paa Livet rykker os — den, man omsonst
med «Kære Mo'r» og «Doktor» vil tilhylle,
og som kun la'r med sex Fod Jord sig fylde!

XLIII.

Juan dog vilde ej gi' Boet op
ved første Stævning, omend Døden trued
at smide ham fra Gaarden; nej hans Krop
holdt ud den Tørn, som Mangen vilde knuet.
Men stadig led han; Sundheds Rosenknop
ej smykked mer' hans Kind, hvor før den lued; —
de Lærde skønned da, der var ej andet
for, end la' Fyren rejse ud af Landet.

XLIV.

Det var jo dog for koldt saa højt mod Nord
for ham, hvis Vugge stod i Sydens Lande;
og skøndt den kyske Dronning ved de Ord
blev lidt pikért, hun maatte dem dog sande.
Hun ser den syge Mathed, som nu bor
i hendes Yndlings Blik og paa hans Pande —
saa faar han rejse da, men med Honnør,
som det sig Majestætens Yndling bør.

XLV.

Der førtes just Forhandling paa de Tider
af Englands og af Ruslands Kabinetter
med alle Stormagtskneb — hvor begge slider
i Rebet, som det gaar ved slige Trætter:
man spænder Ben, saa Kontraparten glider,
og spørger mindst af Alt om, hvad der Ret er.
Den «stod» paa Tran og Talg — paa, hvad Fru Thetis
sig hævder som sin «uti possidetis».

XLVI.

Slig Ambassade faldt som Naades-Solen
paa Yndlingen. Czarinden vilde lønne
hans Tjenest-Iver — og han fik Parolen,
hvordan han bedst «Missionen» kunde skønne,
og dernæst Lov at kysse Dronningkjolen;
hvorefter han, med sine Hoser grønne,
tog Afsked — næsten tynget af en Ære,
som viste, hvem der var Czarindens »Kære!»

XLVII.

Hun var dog heldig. Held er Alt. Og gerne
gør Dronninger jo Lykke som Regenter —,
det er en sær Planet den Lykke-Stjærne!
Men til Fortællingen: skøndt, som bekendt er,
ej Støvets Aar laa hende just helt fjærne,
hun havde hidsigt Blod, som nødigt venter;
og dog — (hvor «kær» han var, man dømme kan)
hun vented — med sit Valg af Eftermand.

XLVIII.

Hvor længe? Naa; med Tiden følger Ro.
Paa fir'ogtyve Timer (og det Nummer
af «Kandidater» dobbelt, kan jeg tro)
faldt næste Nat hun sødeligt i Slummer.
Ansøgerne til Pladsen var der jo,
og Mængden voldte hende ingen Kummer;
saa leved med sit Savn hun end en Tid
og fulgte naadigt deres Kappestrid.

XLIX.

Mens et Par Døgn den Post staar ledig da,
jeg haaber at min Læser smukt vil fæste
sit Øje paa Juan, som rejser fra
St. Petersborg. Han fik den allerbedste
Kareth — med selve Dronning-Kronen, ja,
fra den Tid, da hun Tauris vilde gæste
som Iphigenia! — den fik vor Helt
med eget Navn i eget Vaabenfelt!

L.

En Hermelin, en Dompap og en Hund,
de var hans Yndlinger — (en lærd Forstand
faar søge efter Phænomenets Grund);
for slige Smaadyr havde han en sand
Mani, hvor Andre ser en Dumhed kun.
Knap nogen gammel Jomfru sværme kan
saa højt for Kat og Fugl og Kæmpefrø
— skøndt han var hverken gammel eller Mø —

LI.

som han for disse sine Følgesvende.
De kørte forrest; saa kom hans Lakajer,
men ved hans Side sad hans Lejla, denne
smaa Tyrkepige, som man véd han ejer
fra den Stund en Kosak fik at bekende
hans drøje Hug — fra Russens Ismail-Sejer.
Min Musa — omend flygtig — faar ej glemme
den Perle, som han gemte ømt derhjemme.

LII.

Den Stakkel! sjelden smuk, kvik til at fatte,
saa stille, blid — saa sjelden, som at se
fossile Mennesker, der blev forsatte
blandt dine Mammuth-Kæmper, *grand Cuvier!*
Et Barn med Modstandskræfter altfor matte
mod denne Verdens Synd og bitre Ve:
men hun er ti Aar kun, derfor saa stille
og glad — og véd ej selv hvorfor, den Lille.

LIII.

Juan og Leila vare Venner, som
ej Broder, Fader, Søster, Datter er det —
min Hjærne her for Lignelser er tom;
naar man er ung, som han, kun sjelden Hjærtet
endnu er faderømt; ej heller kom
hun ham som Søster for — det er ej sært det:
han havde aldrig lært en Søster kende,
hvis saa var — hvor han vilde savnet hende!

LIV.

Ej heller var det Sanselighed, dette.
Han var ej lig det slappe Kompagni,
der maa med sure Frugter Lysten mætte
(som Syrer sætter Liv i Alkali),
hvorvel hans Ungdom (skal jeg sandt berette)
hvad Ærbarheden angaar var lidt «fri».
En Platonisme laa paa Hjærtebunden
godt gemt — og Nøglen blev ej altid funden.

LV.

Her var, som sagt, ej Fare. Denne Pige
han havde kær — maaske fordi just han
var hendes Redningsmand — som, lad mig sige,
en Patriot kan elske Folk og Land!
Desuden havde han jo frelst tillige
en Sjæl i hende ud af Helveds Brand;
skøndt — ja den faldt lidt kedelig, den Hændelse:
den lille Tyrk lod haant om al Omvendelse.

LVI.

Sært nok, sligt sad saa fast hos denne Pige,
trods al Omveksling, Larm og Kampens Raab,
trods Bispers Anathem: «Formastelige,
som skyer Kirkens Vievand og Daab
og nægter skrifte Laster og deslige
for Præsten!» (lad os ha' det stille Haab,
hun havde ingen) — kort: hun blev i Vanen
og svor ved sin Prophet og ved Koranen.

LVII.

Een Kristen kunde hun — blot en — fordrage,
vor Helt, der nu var hende Mo'r og Fa'r;
han droges paa sin Side mod den Svage
af sin Beskytterpligt. Tænk, hvilket Par:
en ung Formynder, kun med Dun paa Hage,
og saa den Myndling dér, som fra ham var
skilt himmelvidt i Landsmandskab og Frændskab
— men dette nærmede dem just i Venskab!

LVIII.

Mod Warschau gennem Polen nu de jog,
Polen, for Salt og Jærn-Aag vidt berømt,
til Kurland (hvor en Farce sig til tildrog:
mit Navn «Biron» dets Hertug blev tildømt!)
Det var den Vej, vor *Mars* til Moskow tog —
Fama, den Heks, ham vinked først paa Skrømt
og stjal saa fra ham, paa knap Maaneds Frist,
en Snes Aars Sejre — Garden allersidst.

LIX.

Er det en Anti-Klimax — naar det hed,
han skreg: «Min Garde! Garden!» dengang Skridtet
han tog helt ud og *Tordneren* sank ned
for Castlereagh med Carotide-Snittet?
Fordømt, at Æren ud i Sneen gled! . . .
men blegner Du, af Polens Frostluft kridtet,
saa husk Kosciuskos Navn, som heldigvis
lig Hekla spruder Ild igennem Is!

LX.

I Kønigsberg, som Bedested, han stopper —
slet ikke at han fandt det int'ressant,
betragted ej de nære Grubers Kobber,
beundred heller ej Immanuel Kant;
vor Helt gav vistnok knap en Pibestopper
for Kants Philosofi: — bort Vejen svandt
ad Tyskland til, med træge Millioner,
med skrappe Fyrster, dovne Postilioner.

LXI.

Berlin og Dresden — videre! afsted!
indtil han naa'r den borgomkranste Rhin;
ak, den Gotik! ja ja! -- saa er man «med»,
Ens Sjæl fortrylles, om det saa er min!
Jeg bli'r besat — jeg kommer helt paa Gled
ved Syn af slig graa eller grøn Ruin;
jeg faar fra andre — Fortids — Verdner Bud,
og har det selv saa ganske «ovenud».

LXII.

Fra Mannheim og til Bonn han fremad drog,
hvor Drachenfels saa levende afmaler
den Tid, da Riddersmænd de Drager vog —
hvorom jeg Bædeker helst anbefaler.
Til Cøln, den gode Stad, dèr kom han og,
hvor ell'vetusind Jomfrudomme taler
højt til vort Kød (desværre kun i Ben) —
sligt styrker den, som ej er selv af Sten.

LXIII.

Derfra til Holland — Haag og Helvoetsluus;
hint Vand-og-Land for Mynheers og for Grøfter,
hvor Enebærret skaffer Folk god Rus,
det eneste, som kvikker op og løfter
for Fattigmand og fylder Kaste-Kløfter.
Nu ta'es d e t ogsaa fra ham — sølle Lus —
af Rigsdag og af Rigmænd, som først Klæde
og Brød og Brændsel tog — og nu hans Glæde.

LXIV.

Her gik Juan ombord. For fulde Sejl
de satte Kurs mod Friheds-Folkets Ø.
Det blæste op til Kuling, ej saa fejl,
dér fik de Skvæt, og dér tog hun en Sø,
hverandet Ansigt blev Søsygens Spejl.
Juan, som jo var Søgut, nok saa «stø»,
snart helbefaren, spejded mod hver Skude
og Klinterne ved Dover dér forude.

LXV.

Dér steg de frem, de lyse Skrænters Rad,
bag Bølgerne de blaa. Juan fornam,
hvad Fremmede selv føle — spørg dem ad —
naar først de skuer Albions Klinte-Kam;
han følte sig hélt — baade stolt og glad
som disse stolte Kræmm'res Gæst — hvis Kram,
hvis Bud og Ordrer naa'r fra Syd til Nord —
og som ta'er Told af baade Hav og Jord.

LXVI.

Jeg har ej megen Grund at elske Landet
og Folket — med «de store Muligheder»;
jeg skylder det min Fødsel, næppe andet,
og dog jeg ofte baade lér og græder
for al den Storhed, som nu snart er strandet.
Syv Aar (Deportations-Termin, jeg beder!) —
syv Aar fra Hjemmet dæmper Vredens Ild,
især naar Hjemmet gaar ad Helved til.

LXVII.

Ak, vidste hun, vor Moder, dog tilfulde,
hvor hendes Navn er afskyet nu af Alle,
med hvilken Glæde hele Verden skulde
mod hendes Hoved lade Hugget falde,
at Alle ønsker hende under Mulde
og værre end en Fjende hende kalde:
Frihedens Judas, som brød Slavelænker
og kun paa nye Baand og Bast nu tænker.

LXVIII.

Hun fri? — hun, som er Numer Et (forstaar
sig) iblandt Slaver! Vel er Verden bunden,
men Opsynsmanden — har han bedre Kaar,
har han ej samme Vilkaar just i Grunden?
Og kaldes det for Frihed, naar man faar
Lov til med Nøgleknippet at gaa Runden?
Fra Lys og Luft er Slutteren, med Føje,
saa fjærn som den, der sidder spændt i Bøje.

LXIX.

Her Albions «første Pryd» af Helten saa's,
din Klint, o dyre Dover! dit Hotel,
din Toldbod, hvor tilbunds i Sager gaa's,
din Kellnerflok, sóm lyder hver Appell,
din Postpaket, hvor Passagerer flaas
af Dragere fra Gry til sent paa Kvæld,
og saa — for Folk, som ta'r det ej saa nøje —
din Kunst at gøre Regninger ret drøje!

LXX.

Vor Helt forsynet var med Kreditiv
og havde nok af Guld og Diamanter
og kunde føre ret et sorgløst Liv —
han studsed dog, men tog saa frem Kontanter
(hans græske Major domus, som var stiv
i Regning, trak først fra paa alle Kanter);
naa — Luften, om ej solklar, er dog fri
og derfor «Penge værd» at aande i.

LXXI.

Afsted! med Post! til Canterbury frem:
med Skump mod Sten og Plasken gennem Søler.
Hurra, hun skær', her kommer man dog frem,
ej som i Tyskland, hvor de dovent smøler,
som om de skulde køre Fragten hjem
i Ligvogn-Takt — mens de paa «Schnapps'en» føler
sig stemt, saa man kan skælde dem i Synet:
det rager dem, som Lynafled'ren Lynet.

LXXII.

Der er jo ingen Ting, der sætter Snurr
i Blodet (en Ragout maa ha' Cayenne)
som Hurtigkørsel, ligegyldigt hvor-
hen Farten gaar, blot Dyrene vil rende;
ja blot for *Fartens* Skyld, hvori det gaar:
jo mer man bry'r sig fejl om Maal og Ende,
desmer' Fornøjelse det er at naa'
al Rejses Maal: at køre løs, gaa paa!

LXXIII.

I Canterbury man dem Dômen viste.
Den sorte Edvards Hjælm og Beckets Sten
i skønne Ord dem Klokkeren anpriste
med klangfuld Røst, for Stemning kemisk ren.
Ak, hvad ej Ormene forlængst opspiste
af disse Hædersmænd — er skøre Ben
halvopløst i de Soda's og Magnesia's,
som blander Bitteren: «humana species».

LXXIV.

Virkningen paa Juan — den var ophøjet;
det var, som Cressy-Slaget selv han saa':
den Hjælm dér — som kun Døden havde bøjet —
og dernæst Kirkefyrsten saa' han paa,
Fyrsten, som ej med Fyrster var fornøjet,
men aved dem, saa nu de snakke maa
førend de slaar. Den lille Leila gloede
og spurgte, hvem det store Hus beboede.

LXXV.

Og da hun hørte, at «Guds Hus» det var,
hun sagde, at han boede smukt, men kunde
ej fatte, hvordan han dog indladt har
de Vantro i sit Hjem — de kristne Hunde,
som rased imod Alt, hvad helligt var
blandt sande Troende. Med Harm saalunde
betragted Barnet en Moské saa «fin»,
en Perle, tyktes hun, slængt hen for Svin.

LXXVI.

Frem! gennem Vang og Væng og Humlehaver,
for Landmænd ret en paradisisk Glæde; —
ja selv en Skjald, naar ej han længer traver
i Syden om, hvor der er knapt med Væde:
giv ham den «grønne Eng», og Sydens Gaver
han vil forglemme, vil dem ej begræde:
Vinstok, Oliven, Solbrand, Kløfters Skygge,
Gletscher, Vulkaner — al den hede Lykke.

LXXVII.

Og rinder mig et fuldt Krus Øl i Minde . . .
nej, jeg blir rørt . . . Kør til, kør bare til!
Vor Helt i Firspring fo'r, helt stolt i Sinde,
stolt over selve Vejen (om man vil)
i dette Land — saa dyrt, som man kan finde
det blandt Nationer, naar man lægger til
de faa' Nationer, der «mod Brodden stamper»,
og som man derfor ydermere tamper.

LXXVIII.

Hvad herlig Ting er dog en Landevej,
saa jævn, saa glat — man farer frem i Jaget
saa let, at selve Ørnen gør det ej
i Luften bedre. Hvis sligt var opdaget
i salig Phaëtons Tid, al den Staahej
med Solens Vogn var spart; man var blot taget
til York pr. Post . . . hvad nu? hvad er der? . . . hum!
«surgit amari aliquid» — en Bom!

LXXIX.

Hvor svært at se fra «nogle Øre» bort!
Tag Liv, tag Viv — som Macchiavelli maner
sin «Fyrste» — men tag ej, hvad der er Vort,
thi ellers ta'r Du Tørn, før Du det aner.
Man dømmer ikke Morderen saa haardt
som den, der vore Spareskillinger raner.
Dræb min Familje — det kan blive godt igen,
men hold fra Portmonnæen Haanden blot, min Ven!

LXXX.

Saa siger Machiavell. I Fyrster hører
jer Læremester! Helten var nu bragt,
mens Dagen svandt i douce Dis-Kulører,
paa Banken op, som ser — (mon med Foragt?
hvad eller Stolthed) over Staden. Rører
dit Cockney-Blod sig, Landsmand — da giv Agt,
le eller græd, som Du er oplagt til:
men vid det, Britte! — her er «Shooter's Hill».

LXXXI.

Solen gik ned; en Røg steg op, som af
en halvudslukt Vulkan, fra et Rundskue
af By-og-Land, det, man med Rette gav
hint skønne Navn af «Fandens Dagligstue».
Juan, skøndt fjærnt fra Hjemmet, holdt sig brav,
men «følte Hjærtet dog i Barmen lue»
for Moderjorden til de Sønner gæve,
som dels bedrog, dels Verden slog med Næve.

LXXXII.

En vældig Masse Murværk, Røg, Fartøjer,
alt skidengraat, saa langt Ens Syn kan naa',
med hist og her et kridhvidt Sejl, der bøjer
i Rammen ind, men straks forsvinder saa
i Masters Skov; en Taarn-Hær, der ophøjer
sig over Sod og Tage højt paa Taa,
og «Kuplen» — Narrehætten dér forov'n
paa Narreho'det — ser I *London Town!*

LXXXIII.

Naa, Helten saa' ej det; men hver Røg-Bølge
en magisk Damp ham syntes, sluppen brat
fra Troldmands-Essen — Damp, som ej la'er dølge
den Rigdom, der er bare Skat paa Skat;
den tykke Sky, som er dens sorte Følge
og som gør Solen til en glansløs Klat,
den syntes Helten just naturlig var:
en Luft, velgørende, om just ej klar.

LXXXIV.

Han standsed — det vil ogsaa jeg, ret som
et Skibs Besætning før det glatte Lag.
Nu, endelig, jeg Jer paa Siden kom,
I kære Landsmænd! — altsaa: først Goddag,
saa skal jeg sige Jer en Sandhed, om
den end *qua* «sand» ej falder i Jer Smag:
en mandlig Mrs. Fry — min Støvekost er
parat for Spindelvæv og Snavset hos Jer!

LXXXV.

Aa, Mistress Fry, hvi gaa til Newgate lige
paa Tyve løs med Præken? Hvorfor ej
til Carlton-House og læse — lad os sige —
Texten i Kongens eget Kontrafej?
Forbedre «Folket», det er bare skrige
med Phraser op, naar ikke man tillige
faar gjort «de Bedre» noget bedre. Nej,
den Fromhed er for billigt købt, Fru Fry!

LXXXVI.

Lær dem Manérlighed paa gamle Dage
og ej med Højlands-Lægge at gi' Møde;
sig dem: vor Ungdom vender ej tilbage,
og «købt» Hurra gi'er ikke Folket Føde.
Sig dem, Sir William Curtis er blandt bløde,
senile Fæ en Okse uden Mage,
en Falstaff — med hans Vom, men ej hans Vid,
en Narrebjælde sprukken al sin Tid.

LXXXVII.

Sig dem, at — om det end er noget silde
paa Gravens Rand, forædt, opdunset, træt,
at ville være stor Mand, kan man ville
en god Mand være. Sig dem ogsaa det,
at just de bedste Fyrster meget ilde
forstod at gøre Stads . . . aa, sig dem ret . . .
dog nej, I tier. Vent, saa skal jeg tale
som Rolands Horn i Roncesvalles' Dale.

ANMÆRKNINGER

TIL

TIENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL TIENDE SANG.

Sjette Stanze.

«O, havde jeg dog Duens Vinger faaet
og fandt et Fristed, hvor jeg kunde blive!»

Davids Psalmer 55, 7—8.

Ellevte St.

— — saa slet det giver
Begreb om «deres Smag og Karakter»,
som min Ven Jeffrey lidt højbenet skriver.

Denne Stanze — saavelsom de nærmest efterfølgende — sigter til den bekendte Jurist, siden efter Lordkansler af Skotland, som i Nr. LXXII. af «Edinburgh Review» havde fra Whiggernes liberale Juste-milieu Standpunkt rettet et hæftigt men dog sømmeligt og anerkendende Angreb paa B.

Trettende St.

«Reformados». Baron Bradwardine i Scotts «Waverley» har opfundet Benævnelsen. — Byron.

Sekstende St.

Derfor, en Skaal for «gode, gamle Dage!»

Det er Robert Burn's naive, trohjærtede Vise — med det ægte skotske Omkvæd «For auld lang syne» — som her citeres. Byron bevarede altid sin Kærlighed til Skotland, hvor han havde levet som Dreng (i Aberdeen) indtil sit tiende Aar.

Syvogtyvende St.

Dog nu — saa nær ved Dantes «dunkle Skov.» Begyndelsen i Dantes *Inferno:*

Mi ritrovai per una selva oscura.

Fireogtredvte St.

Et Brøl paa «fyrretyve Præsters» Kraft!

«En Metaphor efter Analogien en Dampmaskine paa fyrretyve Hestes Kraft. — Hs. Velærværdighed Sydney Smith, den overgivne Spøgefugl, kom ved et Middagsbord til at sidde ved Siden af en uendelig kedsommelig Embedsbroder, der — efter hans Bemærkning — udviklede «tolv Præsters Kraft» i sin Konversation». Byron.

Femogtredvte St.

«Dommedagsbogen» — William Erobrerens bekendte ældste Fortegnelse over de normanniske Ridderlehn i England. Byrons (eller Buruns) Forfædre var her iblandt.

Niogfyrretyvende St.

fra den Tid, da hun Tauris vilde gæste
som Iphigenia! . . .

«Kejserinde Katharina besøgte sammen med Joseph den II. Krim (Tauris) — jeg har glemt hvilket Aar». Byron.

Otteoghalvtresinst. St.

Den russiske Kejserinde Anna havde en Yndling af lav Herkomst, Biren, som var født i Kurland. Anna tvang Kurlænderne 1736 til at vælge B. som deres Hertug, og han tillagde sig da Navnet «Biron» efter den gamle franske Æt, som ogsaa har en Linje blandt det engelske Aristokrati.

Toogtresinst. St.

Til Cøln, den gode Stad, dér kom han og,
hvor ell'vetusind Jomfrudomme taler
højt til vort Kød (desværre kun i Ben) —

Den hellige Ursula, Kongedatter af Britannien, drog med et Følge af 11,000 Jomfruer til Rom, for dér at blive døbt af den hellige Fader. Da det fromme Pilgrimstog paa Tilbagerejsen kom til Cøln, blev Staden overfaldet af Goterne, som gav de 11,000 Jomfruer Valget mellem lige saa mange gotiske Brudesenge — eller Martyrdøden.

De foretrak Døden; og deres Ben hviler nu mellem Pillerne i Domkirken.

Otteoghalvfjersinst. St.

«surgit amari aliquid» — en Bom!

Citat efter Lucrets:

Medio de fonte leporum
Surgit amari aliquid, quod in ipsis floribus angat.

Firsinstyv. St.

Cockney kaldes en rigtig hjemmefødt Londoner, der aldrig eller saare sjelden har forladt Hovedstaden.

Shooters Hill — en Højde sydostlig for London.

«Kuplen» — St. Pauls Kathedral.

Femogfirsinst. St.

Mistress Fry, den bekendte Kvækerfrue, der arbejdede ihærdigt paa at forbedre de kvindelige Fanger i Newgate-Fængslet.

Carlton-House — hvor Georg IV. residerede.

BYRON:

DON JUAN.

ELLEVTE SANG.

ELLEVTE SANG.

I.

Da Biskop Berkeley nægtede «Materien»,
gav han derved Materie selv til Latter;
— thi man kan snakke fort i Tankeserien,
men hvor Beviset er, jeg ikke fatter.
Nemt skulde jeg forflygtige Siberien
med alt dets Bly, ja Guld (ifald det batter),
for at faa Alt til «Aand» — og bære Hatten
paa tre Haar — og dog nægte, jeg har ha't en.

II.

Det var en smuk Opdagelse, at faa
det hele Univers gjort om til Jeghed,
«Alt ideelt» — sligt vilde Folk forstaa:
Pér ideel og Povl — ja tag kun mig med!
O Tvivl! hvis Du er Tvivl (som ikke Faa
antager) — men se det betvivler jeg med —
Du Sandheds Straalebryder! spar min Hjærne:
den lille «Sprit», man har, har man dog gerne.

III.

I slige dybe Tanker vi forstyrres
for tidt ved slet Fordøjelse. Den stiller
saa sært paa Ho'det Alt, at man forvirres;
og særlig voldte det mig ofte Griller:
hvorfor en Vismand skal saa bandsat tirres
af dette Miskmask mellem Alt, som til er,
(og særlig Kønnene) — at stundom gerne
man kunde kalde hele Verdens Kærne

IV.

en stor Tilfældighed (hvis den er til).
Det skulde være da, man sikkert troede
sin Bibel, hvori klogt man handle vil:
thi mod dens Ord, kan man jo kun formode,
og har den Ret, saa vinder Troen Spil.
Tænkning er overalt en slet Methode,
da Døden snart gi'r fuld Besked om Tingen,
hvad eller gør vor Spørgelyst til ingen.

V.

Derfor: Metaphysiken lod jeg ligge,
med hvilken man dog kommer ingen Steder;
jeg siger: det, der er, det er; mon ikke
jeg saa kan kaldes Philosof med Hæder;
tilmed: jeg føler det i Brystet stikke —
Klimaet er vel Skyld deri; jeg vædder
en Pneumoni . . . . . og for hver Gang det stikker,
jeg bliver mere orthodox og sikker.

VI.

Ved første Chok jeg klared Guds Divinitas
(dog den og Djævlen aldrig jeg benægted);
og saa Virginis mystica virginitas
samt Arvesynden jeg med Kraft forfægted;
saa tog jeg Læren an om Sancta Trinitas —
at sige: én er tre! jeg sagtens mægted:
skulde det være fire eller flere,
med Glans jeg havde troet saa meget mere.

VII.

Dog til Historien. — Den, som éngang saa'
højt fra Akropolis Attikas Slette —
den, som ved Bosporus for Anker laa —
som har Timbuktu sét — og hvilt de trætte
Ben, hvor Kinesermurens Taarne staa —
som skued Ninive-Ruinens Jætte:
han har vel London ligestraks forsmaaet —
men spørg ham saa, naar blot et Aar er gaaet.

VIII.

Juan til Shooter's Hill er naaet frem;
Tiden er Solbjærgslag — og ned han skuer
henover Dalen, hvor hint Verdens-Hjem
for Ondt og Godt i Aftensolen luer;
Alt er saa tyst; kun Vognens Hjul fornem-
mes mens de gennem Vejens Grus sig skruer:
og hist — Bikubens Lyd, et Surr, et Brum,
et Folkehav, der koger i sit Skum.

IX.

Jeg siger: Don Juan i dyb Betragten
gaar bag sin Vogn henover Bakkekammen,
Hjærtet i Brand! — og da han ej faar lagt en
Dæmper paa Branden, slaar Beundringsflammen
straks ud i Ord: «Her er da Frihedsvagten;
her raaber Folkets Røst sit store Amen
til Retfærds Lov; her raaber den sit «Død!»
hver Valgdag imod den, som Loven brød.

X.

«Her troner Ærbarhed — og Folk betaler
i Skat kun, hvad de vil — og kniber man
paa Skilling mens man rutter med en Daler,
saa viser dette blot, hvad Pungen kan.
Hver Vej ved Lov er sikret, som befaler
at ingen maa ustraffet gribe an
den Rejsende. Her» . . . . . afbrød ham en Kniv —
et Raab: «*God damn!* din Pung eller dit Liv!»

XI.

Disse fribaarne Lyd hidrørte fra
en to-tre Bøller, som fra Grøftelejet
længst havde sét, hvordan han «drev den a'»
bagefter Vognen. Forud var han vejet
og fundet «let» nok, saa de kunde ta'e
fra Splejsen hver en Trevl og Traad, han ejed.
Paa denne Rigdoms-Ø saa mange Lukser
berøver Godtfolk deres Liv — og Bukser.

XII.

Juan, hvis Engelsk-Forraad kun bestod
i denne ene Schibboleth «God dam'»
— og det endda saadan, at han forstod
den svared til en Muselmands: Selam
(«Guds Fred») — en Misforstaaelse, der lod
sig vel forklare: det gaar mig som ham;
et engelsk «Gud i Vold» mig ofte lød
som om det «gaa ad Helved til» betød; —

XIII.

Juan forstod dog ligestraks Gebærden,
og da han var af hidsigt Temperament,
trak en Pistol han og skød midt i «Tærten«
det Røverfjæs, som mod ham just var vendt.
Et Fald — et Brøl — lig Studens, naar den Verden
forlade skal — en Røst fra Muddret sendt
(henvendt til nærmest Hjælper, Ven og Landsmand):
«Aa, Jack! jeg fik mit Fedt! — den Satans Fransk-
mand!»

XIV.

Hvorpaa Jack & Consorter stak i Rend;
men til Juan fløj hid hans Russer-Venner,
højst allarmeret over Gerningen,
og tilbød Hjælp — for sent, som tidt det hænder.
Juan, der saa' af denne «Maanens Ven»
en Blodstrøm gaa, som let med Døden ender —
stod dér og raabte ivrig paa Forbindingen,
fortrydende, han var saa rap i Vendingen.

XV.

«Maaske», han tænkte, «er det Landsens Skik
at ta' mod Fremmede paa den Manér;
naa, der er Kro'r, hvis Værter paa en Prik
er li'esaa «stimandsk'e» — blot ej, som her
med Kniv i Haand, men med et sødligt Nik.
Men hvad gør vi med Manden nu; thi dér
kan han ej blive liggende. Tag ved
og let ham op; jeg tager Haand i med!»

XVI.

Men førend dette Pietetens Bud
var hørt, lød Fyrens Røst: «Nej, jeg er væk —
en «Hivert» blot! før Aanden slipper ud — —
lad mig saa ligge!» Og da Saarets Læk
ej vilde stoppes mer' af nogen Klud,
men baade tykt det flød og sort som Blæk —
sit Halstørklæde rev han af, det røde,
og raabte: «dér — gi' Sarah det!» — og døde.

XVII.

For Foden af Juan faldt Klædet ned
helt blodbestænkt . . . han vidste ikke Spor,
hvorfor det kastet blev; ej heller véd
han Rede paa den Dødes Afskedsord
saa lidt som paa hans fordums Værdighed:
som Bølle, Gummidreng og Soldebro'r,
der havde vidst at «skære den» — til Fusel
fik tømt hans Lommer og gjort Manden usel.

XVIII.

Saasnart Juan nu havde ekspederet,
hvad gøres kunde efter Sagens Art,
og Retsforhøret var «elimineret» —
fortsatte Rejsen han i største Fart;
han følte sig forresten lidt generet
ved Tanken om, at virk'lig han saa snart
— i det Par Timer — havde sét sig paanødt
Nødværge-Drab af en fribaaren Indfødt.

XIX.

Han havde her af Verden ryddet bort
en Helt i sin Art, første «Rod» i Bulen;
Tom — han var «Slav-Dreng» i al Bølle-Sport
blandt Lommetyve og i Finkelhulen;
hver Anden var mod ham en rigtig «L . . .»
blot saadan som han snup' en Hest i Mulen
paa Landevejen! En kun var hans Lige
i Djævleblændthed: Sarah — Rodens Pige!

XX.

Dog Tom er ikke mer' — ej mer' om Tom da;
at dø er Heltes Lod (Gud evig Pris:
de lever kort kun). Og vor Helt han kom da
— vær hilset, Thamis, paa tilbørlig Vis! —
til Bredden af din Strøm: som om — som om ja
en Torden buldred; og, naturligvis,
først kom én Forstad, saa en ny, og denne
fulgt af en ny . . . for Fanden, faar det Ende?

XXI.

Igennem «Lunde», kaldte s a a tilpas,
fordi de mangler Træer — (paa den Maade:
lucus a non lucendo) — ad en Plads
«Lyst-Højen» kaldet, skøndt det er en Gaade,
hvor Højen findes, samt dens Lyst og Spas —
til Leje-Hus-Kaserner (ja Gud naade
de Lejere!) benævnet «Paradis» . . . .
Eva forlod dem uden stort Forlis; —

XXII.

man naaed frem blandt Droscher og Karether,
Bom-Led og Kærrer, Raaben, Skrig, Spektakel.
H e r lover Snaps-Butiken Rariteter,
h e r Vognmandsskiltet et Hastværks-Mirakel,
h e r en Frisør Parykker, som u-sèt er,
og h e r man ser, til Fortovs-Pælens Fakkél
(til Lygten) destilleret Tran paa Glas —
(man kendte dengang endnu ikke Gas).

XXIII.

Se dette, dit og dat, og meget mere
den Rejsende maa gennem, før han naa'r
det store Babylon. Man kan probere
til Hest, til Vogns, til Fods, men ens det gaar;
og — ja jeg kunde nævne endnu flere
Mærkværdigheder, men de alle staar
i «Guiden». Basta! Solen gaar til Ro —
og Helten kører over London-Bro.

XXIV.

Den klinger ellers kønt, den Risle-Lyd
af Themsens Strøm — om end den sjelden høres
for al den Sværgen, Skænden, Skraal og Skryd.
Men se, Westminster-Lygterækken føres
for Blikket frem — det brede Fortovs Pryd —
og Kirken, der til fredet Gravsted gøres
for falmet Storhed: Alt la'er En fornemme,
at her — ved Maaneskin — har Storhed hjemme!

XXV.

«Druide-Lunden» væk! saa meget bedre:
og «Stoneheng» væk — hvor Fanden blev den af?
Men «Bedlam» er der end — med Bolt og Fjædre
for Folk, som ellers bed En Skammen af.
Gældsfængslet — «Bench» — for Sønner som for Fædre,
og Mansion House, som (gør ej Nar deraf!)
er vel en stiv, men dog ærværdig Gamling —
og «Abbediet» — værd den hele Samling!

XXVI.

Den Lygterække op til Charing Cross,
Pall Mall, etcetera — se, hvor den straaler
og byder hver en Sammenligning Trods
med Fastlandsbyer! — nej de Franske maaler
i Lygters Brug sig langtfra ej med os:
dog saare snart de Kappestriden taaler,
men de la'er vær' at hejse Lygten op:
de hæver Slynglerne til — Pælens Top.

XXVII.

En saadan Dingle-Rad af Folk, man ærer
ved at ophøje, virker ret oplysende
— tilmed naar Ild hver Herregaard fortærer —
men lidt for stærkt for ældre Folk og frysende;
som Phosforskin og Morild de besnærer —
Folk vender bort sig skudrende og gysende;
men om de end *qua* Baal kan Godtfolk skræmme:
de er kun «Lygtemænd» — faar man ej glemme!

XXVIII.

I Londons Lygte-Hær Diogenes vilde
ej haft sin Lygte nødig for at finde
det, hvorpaa han sit Dagværk maatte spilde:
en ærlig Mand .... hvis der da var derinde
en ærlig Mand, og ej han kom forsilde
paa Torvet. Naar jeg ret mig skal besinde,
saa har jeg Ærligheden søgt med stor Besvær
og fundet: Folk er én stor Prokurator-Hær.

XXIX.

Gennem Pall-Mall (og gennem tætte Flokke
tilvogns, tilfods — der stadig dog blir færre,
alt eftersom Dørhamrene nu rokke
ved Husets faste Dør, den man lod spærre
fordum mod Rykkere, som Folk vil blokke,
men nu slaar vidt op for en «Middags-Herre») —
kører Juan forbi saa mangt Hôtel ved
St. James's-Palace og St. James's «Helved».

XXX.

Og hans Hôtel er naaet. Fra Midterdøren
Opvarter-Skaren strømmer; rundt omkring
staar Pøblen — og de Paphos Pigebørn,
der i vort Dydens London gøre Ting
— ej just moralske — men dog aldrig førend
det bliver mørkt. Saa danner de en «Ring»
mod Ægtesengen (efter Malthus' Ho'de) . . . . .
her steg vor Helt af — medens Pøblen glo'de.

XXXI.

Hotellet var for fremmede Magnater
iblandt de fineste — og fremfor alt
en Bolig passende for Potentater,
hvem Regningen for Brystet ikke faldt:
en Rævegrav for snilde Diplomater,
indtil de flytted — eftersom det gjaldt
en «Square», en endnu finere, at finde,
hvor deres Navn og Vaaben kunde skinne.

XXXIII.

Juan, hvis Sendelse var delikat,
privat, men dog for Staten meget vigtig,
bar ingen Titel (ellers obligat)
som Sagens Sammenhæng forklared rigtig;
man vidste blot, en fornem Diplomat
til Landet kommen var, en højst forsigtig,
desuden ung og smuk og fuldendt Gentleman,
for hvem (tys!) Ruslands Dronnings Hjærte stod i
Brand.

XXXIII.

Tilmed fortaltes om ham Æventyr
af særlig Art — i baade Krig og Kærlighed,
og da nu Kvinden saare sjelden dy'r
sig for romantisk Malen ud i Herlighed,
og Englands Kvinder særlig sjelden sky'r
lidt Koloreren uden særlig Ærlighed —
blev han hos Damerne snart højest Mode,
en Lidenskab ret efter deres Ho'de.

XXXIV.

Ej at de mangler Lidenskab! (det véd
jeg saamænd bedst); — nej, men den er i Ho'det;
dog, da nu Følgerne blir ens derved,
saa bør ej Nogen derfor tabe Modet:
om Hoved eller Hjærte kom paa Gled,
hvad gør det, naar den dog gaar En i Blodet?
Naar alle Veje fører samme Sted,
saa kommer Resten ingen Djævel ved.

XXXV.

Som Ruslands høje Ombud afgav han
til Englands dito sine Kreditiver
og blev helt pænt modtaget af den Stand,
som i *potentialis modus* skriver
og som nu, vis-à-vis saa «grøn» en Mand,
ansaa' sig selv i deres Statsmandsiver
kapabel til at «plukke ham ret brav»,
saa let som Høgen gør med Spurv det af.

XXXVI.

Dér tog de fejl — som gamle Mænd gør tidt;
dog senere om det! Og hvis jeg glemmer
at tale om det, vil jeg sige frit:
det er, fordi jeg grumme Lidt fornemmer
af Ærefrygt for Statsmandskløgt, der midt
i Løgn den *sande* Lyvekunst beskæmmer;
— kun *Kvinderne* forstaar i Løgn at ramme:
de lyver, saa al Sandhed staar til Skamme.

XXXVII.

Og, alt i alt, hvad er en Løgn? den er
blot Sandhed under Maske. Jeg parerer:
Skribenter, Helte, Dommer, Præst — enhver
nødvendig Løgn med Sandhed «modificerer».
Sand Sandheds *Skygge* blot et «pereat» er
for alt, hvad man historisk refererer,
ja profeterer — hvis da ej udtrykkelig
Datoen staar dér med et ? uhyggelig.

XXXVIII.

Pris være alle Løgnere og Løgne! — —
nu er min Musa da ej misanthropisk:
Verdens-Te-Deum'et i hendes Øjne
er skønt; hun kalder hver og én en Skovisk,
som ikke synger med; — ja rent bortfløjne
er hendes Lyster til at gøre komisk
de Trælle-Krumspring overfor Despoten:
følg *Irland* efter blot — og kys ham Poten!

XXXIX.

Juan, som snart var rigtig i sit Ess,
blev præsenter't og vakte stor Beundring —
uvist om det var Mine eller «Dress»,
eller en Diamant, man med Forundring
i Øje tog; — «dans un moment d'ivresse»,
berust af Elskov, Cognac, Elskov — (Sondring
er svær i dette Fald) — Czarinden gav ham den:
og Manden havde jo fortjent den brav, saamænd!

XL.

Ministrene og deres Undermænd
var højst elskværdige, som de jo ere
mod en Gesandt — til man faar klaret «den»:
hvad der vel skjult bag hans Mission kan være;
selv Skriverne — hvis lade Liv gaar hen
i en forretnings-talt ret smudsig Sfære
af Korruption — selv de var knap saa grove,
som ellers de, paa Sportlerne, tør vove.

XLI.

For deres Grovhed blir de jo betalt
— hvad ellers da? — ved deres Pult og Kasser;
og hvis Du ikke tror, det er saa galt,
saa spørg hos Folk, som vil ha' Opholds-Passer
(de Friheds-Aag, som paalagt blev «legalt»)
— spørg dem, om disse Skrivere, der kradser
sig Rigdom til . . . og Svaret blir: de Afskum!
de Skødemopper, Tævers værste Afkom! —

XLII.

Med megen «*empressement*» blev han modtagen —
ja, slige fine Ord jeg laane maa
fra vore Naboer; thi det er Sagen,
dér har man, som i Schakspil, Rede paa
hvert «Træk», hvormed man lægge kan for Dagen
Sorg, Glæde, alt; . . . saalangt kan vi ej naa'
her paa vor frie Ø — hvor Søen «tærer»,
men ogsaa Fiskerkonen Frisprog lærer.

XLIII.

Ej sandt: vort «Fa'en æde mig» er fint,
attisk, en fornem Ed — hvad, er det ej?
Tag blot et Fastlands-Skældsord: imod hint
det falder af, det kommer ingen Vej,
og er tilmed frivolt, for spidst, udpint,
umuligt for en engelsk Tunge; — nej,
djærvt og dog æther-rent er «Fa'en æde mig»:
hvis Platon hørte det, han vilde glæde sig.

XLIV.

Vil Du oprigtig Plumphed — saa bliv her;
sand eller falsk Polérthed maa Du finde
over Kanalen og dens hvide Skær:
hin Tegnet paa, hvad husvant vi har inde,
og denne paa, hvad kun har fremmed Værd;
dog, stop! Poemet drages jeg i Minde:
det bør (som dette) holde sig til Sagen
og ej til hvadsomhelst foruden Vragen.

XLV.

Den store Verden — udlagt denne dér
«West-End», den vestre (værste) Del af Staden,
tre, fire Tusind Mennesker, som her
udmærker sig, ej just ved Visdomsgraden,
men ved at vaage, mens tilkøjs man er
hos «Smaafolk», og lé haant ad deres Laden . . .
modtog Juan som indgroet, god Patricier
under de allergunstigste Auspicier.

XLVI.

Han var jo Ungkarl — hvilket er ret vigtigt
ej blot for Frøkner men for Fruen med:
hun kan jo elske — blot det sker forsigtigt
og man faar Skruplerne paa Dør afsted.
For gift Mand er en saadan Kvinde rigtigt
et «Ribbén» i hans Side, til Fortræd;
det fordrer Hensyn og gør Brøden værre —
uden at Bryderierne blir færre.

XLVII.

Ja han var Ungkarl — baade løs og fri
hvad Haand og Hjærte angik og saa videre,
forstod, øm som en mozartsk Melodi,
i Damehjærterne sig ind at kviddere;
hans Blik var Glæde og Melankoli
situationsvis alt som Stund og Tid ere;
han havde Verden set — et Syn, som giver
lidt andet Udslag end Poeter skriver.

XLVIII.

Skønjomfru rødmed dybt, naar hun ham saa',
de Giftes Rødme smykked altid Kinden,
thi Sminke er ved Themsen let at faa
saavel som Sminkede; — han var i Vinden,
som Herrer altid er, naar «hun» gaar paa
med Hjærte, Sminke, Ungdom — ak ja, Kvinden!
Døtre saa' paa hans Dragt; og fromme Mødre
spurgte ham: Faar De Arv — og har De Brødre?

XLIX.

De Modehandlere, som gi'r Kredit
til den Art Frøkner, som gi'r god Forventning
om ægtemandigt Guld, naar «Mit og Dit»
er slettet ud ved Kyssenes Indprentning —
de mente her at passe deres Snit:
Gesandten — tænkte de — gi'r god Forrentning!
Saa gav de «Bog» og Regninger opmalte,
dem mangen Brudgom dyrt (med Ed) betalte.

L.

Blaastrømperne, de kære, som forfatte
Sonetter, og med sidste Blad-Kritik
udfoere deres Ho'der eller Hatte,
de sendte ham mangt et azurblaat Blik;
de talte Fransk saa slet som Spansk og satte
vor Helt paa Prøve, om hans Smag holdt Stik;
de sa'e: «mon Russisk eller Spansk er sværest?
— og er Homer dog ikke allerkærest?»

LI.

Juan, som nok lidt overfladisk var
og ingen «kendt Mand» i Litteraturen,
blev ofte helt forlegen for et Svar,
naar disse Skønne satte ham mod Muren;
som Kriger, Elsker, Statsmand, Danser var
han god nok, men gav aldrig Smags-Auguren:
først nu han Hippokrenes Kilder saa'
og fandt dem — ikke grønne, nej men blaa.

LII.

Dog, svare gjorde han — paa maa og faa,
med rolig Vægt, ej uden Suffisance;
sligt gav Relief, hans Ord kom til at staa
som Visdomsord — paa passende Distance;
den lærde Frk. Smith, som lod udgaa,
halvvoksen alt, en oversat Romance
«*Hercules rasende*» (i rav-galt Sprog)
nedskrev med Tak dem i sin Indfalds-Bog.

LIII.

Juan han kunde jo en hel Del Sprog,
en Kundskab, han med god Forstand benytted;
sligt Damerne med dyb Beundring slog,
kun ønsked de, han dertil havde knyttet
poetisk Aare; — hvis saa var, han og
paa Stunden til Parnassets Top var flyttet.
Lady Fitz-Frisky og Miss Mævia Mann'sh —
hvor vented de en Lovsang dog paa Spansk!

LIV.

Men det gik rigtig godt endda. Han blev
optagen i hvert Koterie og Klike,
og som i Banqu'os Spejl forbi ham drev
titusinde Forfattere, der ikke
var smaa — naar man betænker hvad de skrev
og alt det Meget, som i Skrift kan ligge, —
samt nogle Snese «Nutids største Skjalde»
som Søndags-Bladets Smørere dem kalde.

LV.

En halv Snes Aar «Nutidens største Digter»
— lig Champion-Boxeren i samme Tid —
maa hævde sig sin Rang, der jo forpligter
til nye Snup-Tag — næppe værd det Slid;
jeg til og med — endskøndt mit Mod paa sligt er
saa lidet som paa anden Narre-Strid —
blev kaldet, selv blandt lærde Folk af Faget,
for en Napoleon i Digter-Laget.

LVI.

Men «Don Juan» mit Moskow blev; «Faliero»
mit Leipzig var, og «Cain» mit Mont Saint Jean;
La belle Alliance af Æsler, nys ved Zéro,
nu, efter Løvens Fald, faar atter Rang;
men i mit Fald jeg ligne vil *mon héros*:
alene herske — eller gaa min Gang
ad undas, til en Fængsels-Ø parat —
min Hudson-Lowe en Southey-Renegat!

LVII.

Min Formand var Sir Walter; Moore og Campbell
var baade før og efter; — dog de Ni,
nylig omvendte, maa i Zions Tempel
nu synge hver en gejstlig Melodi;
og Pegasus's Pasgang ligner Stempel-
Slag i et helligt Vers-Maskineri;
de Velærværdige gi'er Hingsten Stylter paa....
dog, den er «Hest» kun — kan til Hoppen ej forslaa.

LVIII.

Den højærværdig' Rowley Powley er
berømt som Slider i Apollos Vingaard,
skøndt Havens Vinstok, trods alt fromt Begær,
kun gi'r ham Eddik — aldrig nogen Vin-Taar;
han Digter? — ja, hvis bare Mand han er,
den Verse-Stud, som kun ved Pløjning Rim naa'r:
Cambyses' Romer-Brøl gi'r dog sin Rest
det Jøde-Vræl fra en Cybele-Præst!

LIX.

Saa har vi jo min Euphues, som de siger
skal have vist sig som mit «bedre Jeg»;
jeg tror saamænd, at, ihvor højt han stiger,
mit «værre», som mit «bedre» naa'r han ej.
En Snes har sagt: for Ingen Coleridge viger;
to, tre har sagt: se, Wordsworth er paa Vej
til Thronen!... mens den «bond'ske» Savage Landor
med Southey's Gase Svaner sammenblander.

LX.

John Keats, som tog sin Død ved en Kritik
just som han loved noget stort og godt,
fik Ram dog, skøndt hans Klarhed slog lidt Klik,
paa Sproget i Olympens Gude-Slot —
saa at det «næsten» ligned paa en Prik
det græske Tungemaal, man tænker blot.
Sært nok: en Sjæl, en saadan Ildpartikel,
skal la'e sig slukke af en Pjalt Artikel.

LXI.

Listen er lang paa levende og døde
Thronprætendenter — som ej Thronen naa'r;
den rækkes først, naar de er Ormeføde,
gemt under Taarepilens gyldne Haar.
Hvis ellers jeg med mit Besyv tør møde,
om deres Chancer jeg saalunde spaar:
de er for mange; tredve Smaa Tyranner
hér, som i Rom, Gift for hinanden blander,

LXII.

Vi har det literære «Bas-Empire»;
Prætorian-Kohorten Alle lyder,
og værre Arbejd Livet næppe gi'r
end det at smigre, som de Fyre byder:
man tænke sig, at smigre en Vampyr! . . . .
Hvis jeg kom hjem — og ellers Galden syder —
jeg skulde lære dem, de Janitscharer,
hvordan tilgavns man Tyrke-Bulen klarer.

LXIII.

Jeg tror, jeg kunde med en to—tre Tag
gi' dem en Rundtenom i deres Skrog —
dog, altfor meget Mas for slig en Sag,
og tilmed gaar min Galde snart af Kog!
Oprigtig talt, jeg farer helst i Mag,
min Musa mest med Smil sin Fjende vog . . .
hun nejer paa sin Fransk og la'er ham ligge
med et: «Adieu, De stødte Dem dog ikke?»

LXIV.

Vor Helt, hvem vi forlod i Dødsens Fare
blandt Digter-Mænd og Digterinder blaa —
han saa' sit Snit af Laget sig at klare
før selv «sterilisert» han gik istaa;
og sluppen ud af Kedsomhedens Snare
ind i en bedre Sfære sés han gaa:
blandt Dagens «store Stjærner» saa's han vandre —
en rigtig Sol, han selv, blandt flere andre.

LXV.

Hans Morgen helliges Forretninger —
hint travle stundesløse Ingenting,
som væver Trætheds Marterdragt-Indretninger,
der piner med en Nessus-Skjortes Sting
og paa vor Sofa la'er os gispe Sætninger
i opløst Tilstand: at af alle Ting
er Arbejd værst . . . . dog ej for Fædrelandet:
det gaar for Alt (jo Tak, det gaar forbandet!)

LXVI.

Hans Formiddag: Visiter, Frokost, Slidning
af Tiden, Boxning — og ved Solbjærgslag
i hine Vækst-Ansamlinger lidt Ridning,
i «Parker», hvor en Bi knap fandt ét Drag
af Blomster-Honning til en sløj Bevidning
af Navnets Rigtighed; — dog hver sin Smag:
kun i slig «Løvsal» (Moore's Citat) de Skønne
gi'er fashionabelt «Jomfruen i det Grønne».

LXVII.

Saa «Dress» og Middag. Nu er Verden oppe!
Rullen af Hjul og Straaleskær af Lygter;
for Vognes Rad Fodgængerne maa stoppe;
som Stjærneskud de Glas-Karether flygter
did, hvor Entréen bugner under Toppe
af Blomster, og Dørhamren Kaldet røgter:
at lade ind de lykkelige Faa
i gyldent Bur — uægte, at forstaa!

LXVIII.

Tre tusind Gange nejer dér Værtinden
før hun blir træt. En Dans begynder snart,
den eneste — en Vals —, som giver Kvinden
(den unge da) Sjæl paa en egen Art.
Sal og Saloner oversvømmes inden
de sidste Gæsters Ankomst . . . i en Fart
blandt Hertuger og Damer slænges Kappen —
og Timer bruges for hvert Trin af Trappen.

LXIX.

Lykkelig den, som under Fruens Nejen
kan faa et *vue*, og saa en Plads sig vinde,
en lønlig Krog, som ej er just *i* Vejen,
og hvor han sig paa Festen kan besinde,
betragtende det hele Babels Drejen
og Svingen — enten skeptisk eller finde
det «nydeligt» — og saa se paa sit Uhr
og gabe, ud paa Natten, efter Tur..

LXX.

Men er man, som vor Don Juan, en hel
Balløve, maa man rigtig se at bane
sig Vej i Straalehavet af Juvél,
Guld, Silke, Stads didhen, hvor man kan ane
Ens Position er bedst — og saa ta'e Del
aktiv i Dansen — feje som en Hane
afsted i Takt; hvis man da ej har Tanke
for, blandt de Lærdes Kreds selv lærd at spanke.

LXXI.

Og er Du ikke Danser, men nok vil
ilag med en smaa Frøken (som har Penge),
eller med Næstens Kærest' — da se til
at Du bevarer Hem'ligheden længe!
Ved Hast helt mangt et «Coup» blev sat paa Spil,
og særlig hertillands kan man nok trænge
til Sejghed — her hvor man gør sig til Nar
ved al den «Ro», hvormed en Sag man ta'er.

LXXII.

Tag hende «op» tilbords — forsøm det ikke —
hvis hun er fri; hvis ej, ja saa *fixér*
den Smaa som vis-à-vis; thi disse Blikke
(og Øjeblikke) glemmes aldrig mer!
Paa Tungen «Mindets Alfer» just mig ligge,
Genfærd af Glæder — dem man aldrig ser ....
O! — ak! — kort sagt: hvem kan beskrive al
den Frygt, det Haab, som bæver i et Bal?

LXXIII.

Dog slige Smaafif anbefales blot
for de Adepter, som maa klogt beregne
hver gunstig Lejlighed — og som dog godt
kan blive narret. Sligt vil ej sig egne
for dem, som deres Børnesko har traadt
(faa eller mange) og som allevegne
ved Ry for Mod, for Vitser eller Vaas
(især det sidste) styred sikker Kaas.

LXXIV.

Vor Helt — som «Helt» — ung, ja og smuk tillige,
rig, adelig, berømt, og dertil fremmed,
slap ej fra denne Kaas saa ganske lige
uden Dravat, men kom til at fornemme 'et,
hvad Slaveri betyder. Somme sige,
at Digter-Sorger — Drik — Smalhans i Hjemmet —
Grimhed og Sygdom — det er Livets Plager:
men nu en Dandy's Liv da ... hvadbehager?

LXXV.

Ung — uden Ungdom — saadan «Løve», hva'?
smuk — og fortæret; rig? — Gud sig forbarme,
naar Jøder klæ'r dem paa og klæ'r dem *a'*!
En Kraft forødt i hundred Skøgers Arme;
og deres «Røst paa Thinge»? . . . . spinkel, ja,
for eller mod, med lige megen Varme.
Og naar saa Alt er sviret, horet, spillet bort —
saa faar det gamle Gods præcis den nye Lord!

LXXVI.

«Hvor er den Verden, som mig fødes saa'?»
udraabte Young, da han var Firs. Jovist;
nej spørg om den for ti Aar siden! — aa!
den gik — og saadan gaar jo Alt tilsidst.
Skørt som et Glas, itu, i Kvas — naa, naa,
det er nu Verdens Gang, skøndt det er trist
at Konger, Lapse, Skøger, Oratorer
er alle dér, hvor Sneen fra ifjor er.

LXXVII.

Hvor er Napoleon? Det véd kun Gud; —
hvor lille Castlereagh? ja det véd Fanden; —
hvor Grattan, Sheridan, i Talerskrud
de Sejerherrer to, som slog hver Anden? —
hvor Dronningen, der gik som Skumpelskud?
og Datteren, tilbedt af Engelskmanden?
Hvor er Martyrerne — de Fem pro Center?
og hvor — hvor Djævlen har vi Laanets Renter?

LXXVIII.

Hvor Brummell? — væk! Pole Wellesley? —
kopseist!
hvor Whitbread? Romilly? Georg den Tredje — hvor?
Hvor er hans Testament? — til Helved rejst!
Og «Fum» den Fjerde, Kongefuglen? . . . boer
i Skotland nu, hvor Klud paa Stang blir hejst,
mens han af Sawney paa Fiol, jeg tror,
loyalt begnides . . . . et sex Maaneds-Sjov
med «Gud bevare George!» — ja Gud ha' Lov!

LXXIX.

Hvor er Lord Dit og hvor er Lady Dat?
hvor er de ædle Frøkner vel og Fruer? —
gemt bort som en aflagt Theater-Hat,
gift, separért, og gift igen . . . (sligt truer
jo epidemisk!) London-Pereat
og Dublin-Hurra — ak, hvor de mon nu er?
Grenvillerne? — de «skifter», som det bør;
og Whiggerne? — de er, hvor de var før!

LXXX.

Hvor er Fru Caroline? hvor Fru Frances?
fraskilt — saa godt som saa! O, I Annaler,
som fører Liste over hvor der danses
i West-End — o, Du Morning-Post, som taler
om Pynt og brudte Vognhjul: aldrig standses
hin Strøm — men nævn mig blot dens ny Kanaler!
— over Canalen gaar de sidste Rester,
hvem Skæbnen levned knap én enlig Fæster.

LXXXI.

Damer, som forhen gik paa Hertug-Jagt,
faar nu til Takke ta' med yngre Brødre;
én Rigmø fik en Skælm i Snare bragt —
nogle blev Koner — andre blev kun Mødre.
Al den Omskiften gør En helt forsagt,
det er, som Hjærnen blød're blev og blød're;
dog, det er Verdens Gang — kun Et er sært:
saa raskt det gaar! — thi Tiden løber svært.

LXXXII.

Tal ikke om Halvfjers . . . . syv Aar er nok
i vor Tid til Forandringer saa store,
at de tilsammentagne gør en Flok,
som før et helt Aarhundrede udgjorde.
At intet varer evigt, véd vi nok,
men en Forandring saa foranderlig turde
dog være ny: — kun stadig er én Tragten,
de Whiggers (nemlig haabløs) efter Magten!

LXXXIII.

Jeg saa' Napoleon-Jupiter indsvinde
til en Saturn. En Hertug nys jeg saa',
hvis Øjne var «politisk sét» saa blinde,
som Manden selv var stærblind, dum og graa;
dog jeg tør ej bestandig «Ender spinde»,
jeg maa tilsøs . . . . nej, stop, jeg tænker paa,
jeg saa' en Konge pebet ud — dernæst
forgudet — og véd ej, hvad der var bedst.

LXXXIV.

Jeg har set Landmænd uden Gaard og Øg!
jeg saa' Joanna Southcote — og har sét
Rigsdagen brugt som Junker-Køretøj;
jeg saa' den Uret, Dronningen er skét;
jeg saa' en Krone — Hanswurst-Hætte, føj!
og en Kongres, hvor alle har sig tét
som . . . ? Jeg saa' Folk lig Lastdyr kaste Sadel
og Sele af sig — Præsteskab og Adel.

LXXXV.

Smaa Skjalde saa' jeg — store Prosaister,
evige ej — evindelige Talere;
og jeg har set Junker-Kapitalister
udpine Jord — jo magrere, jo galere;
sét Fattigfolk, der under Hestgardister
blev trampet ned som Grus — og sét de Dalere,
John Bull for «nyt og tyndt» Øl givet har —
og sét, John blev sin egen Dumhed va'r.

LXXXVI.

Men «*carpe diem*» — bare «*carpe*»! thi
imorgen er Du frisk — skøndt Du vil ende
i samme Mosehul; hæng bare i.
«Livet et Skuespil!» — «spil da til Ende,
Hallunker!» . . . . vær i Gerning kun lidt fri,
men vrag blot Ordene, Du vil udsende;
vær Hykler, vær forsigtig bare — vær
ej hvad Du synes, nej men hvad Du ser!

LXXXVII.

Hvordan skal det nu lykkes mig hernæst
at skildre Heltens Liv i dette Land,
som for sin Sædelighed kalder Præst
og Politi til Vidne? — Nu velan;
en «Atalantis» skriver Den, som bedst
forstaar det; men paa Et jeg sværge kan:
I er ej noget Dydens Folk! Det véd
I sikkert — uden min Oprigtighed.

LXXXVIII.

Juans Oplevelser skal alle blive
berettede — med den Begrænsning dog,
som Anstand kræver; og man Agt bør give:
at Alt er Poesi i denne Bog!
Mig eller Mit jeg aldrig vil beskrive,
hvormeget Kritikerne mener og
at finde Vink. Men Et skal man forstaa,
at vil jeg tale — gaar jeg lige paa.

LXXXIX.

Om Helten tog en tredje, fjerde Datter
af en Grevinde, som drev Brudgoms-Jagt, —
eller hans Brud en meget større «Skat» er
(i Mønt) — og om han Herrens Bud fik bragt,
det «jord-opfyldende», i Orden; — atter,
om han fik dets reelle Indhold smagt —
eller kanske han kom i stor Ulejlighed
som hyldende for mange Damers Deilighed —

XC.

Alt dette ligger gemt i Tidens Skød. —
Saa gak da ud, mit Digt! Jeg garanterer
at — givet Versetallet, Sangen bød —
ej nogen Sang som Dig man attakerer:
slig Ære det Sublime altid nød
af de Godtfolk, som Sort for Hvidt noterer.
Lad gaa! — Min frie Tanke . . . . om de gav
en Throne mig: der blev ej Bytten af!

ANMÆRKNINGER

TIL

ELLEVTE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL ELLEVTE SANG.

Første Stanze.

Da Biskop Berkeley nægtede «Materien»,

Berkeley, Biskop af Cloyne's «Principperne for den menneskelige Erkendelse». Den gode Prælat siger heri bl. A.: «En af de vigtigste Sandheder er denne: at den hele Himmelhvælving, Jorden, kort sagt alle Legemer, hvoraf den store Verdensbygning er sammensat, uden vor Aand ingen Eksistens vilde have.»

Fjortende St.

Juan, der saa' af denne «Maanens Ven» . . . .

Falstaffs Ytring om sine Kammerater — Shakspeare, Henrik IV, første Del, I Akt, II Sc.

Nittende St.

Til Karakterisering af Landevejsbanditten Tom bruger Byron her det engelske Tyve-Rotvælsk.

Fra mit første Ophold i London erindrede jeg nogle faa af disse Udtryk, men kunde ikke gennem-

15*

føre dem i Stilen. Jeg har taget paa Slump af vort Bølle-Sprog og — med Flid — ikke de mest høviske.

Oversætteren.

Femogtyvende St.

«Stoneheng» — de bekendte cyklopiske Oldtidslevninger af et Offer- eller Thingsted i Salisbury.

«Bench». *King's* (nu *Queen's*) *Bench*, Overretten og Fængselsbygning i Forstaden Southwark.

«Abbediet» — Westminsterabbediet.

Niogtyvende St.

St. James's-Palace og St. James's «Helved». — Den fornemme Verdens Spille-Hule.

Tredvte St.

Her, som i det Følgende, maa Malthus holde for med sin Af-Folknings Theori. Se hans berømte — berygtede — *Essay on the principle of population*, som udkom i London 1806.

Otteogtredvte St.

Til Forstaaelse af Slutningen — som ikke er givet ordret — maa erindres, at «Kødbjærget» Georg IV besøgte Irland, Augustmaaned 1821, netop under Misvækst og Hungersnød. For at smigre Beboerne af den «grønne Ø» havde han stukket Kløverblade (Irlands Vaabenmærke) i sin Hat — og drak Dublins Skaal i et Glas irsk Whisky. Begejstringen uhyre!

Enogfyrret. St.

Ved en særlig Lov — Alien-Bill — blev de Fremmede i England underkastet streng Politikontrol med «Opholdspasser» etc.

Niogfyrret. St.

Her sigtes til de saakaldte «*Drapery Misses*» — unge, kønne adeligfødte Damer paa Moden, som af Kræmmere og Confectionshandlende fik en fuldstændig Garderobe paa Kredit. Vedkommendes senere Brudgom og Ægtemand maatte da bløde!

Nioghalvtredst. St.

Saa har vi jo min Euphues, som de siger
skal have vist sig som mit «bedre Jeg»;

Under Pseudonymet Barry Cornwall skrev en Mr. Bryan Procter nogle Poemer, der indbragte ham Titlen «den moralske Byron». Euphuisme — den affektérte literære Jargon paa Dronning Elisabeths Tid; stammer fra Lyly's «*Euphues or the Anatomy of Wit*».

Tredsindst. St.

John Keats — den unge, talentfulde Digter, der som bekendt ligger begravet paa Protestanternes Kirkegaard i Rom. Hans Død — 1820 — paastaar man skyldtes en nedsættende Recension af Millmann i *Quarterly Review*. Hans Hovedværk er Hyperion.

Sexoghalvfjerst. St.

«Hvor er den Verden —» osv. *Young's* sidste Digt «Resignation» skrevet i hans 80de Aar.

Otteoghalvfjerst. St.

Og «Fum» den Fjerde, Kongefuglen? . . . . Moores «*Fum and Hum, the Two Birds of Royalty*».

Georg IV's Rejse til Skotland. «Sawney» er det engelske Øgenavn til Skotterne. Georg, der fejredes i Skotland, var højst upopulær i London, navnlig paa Grund af hans Forhold til den ulykkelige Dronning Karoline. I denne og foregaaende Stanze findes en Del Mode-Navne. Brummel, den store Laps, «Opfinder» af et eget Halstørklæde, Prins-Regentens Ven — døde i Fattigdom i Calais. Pole Wellesley, en yngre Broder til Wellington. Whitbread, Medlem af Oppositionen, «the intractable man» — dræbte sig selv i Afsind, 1815. Romilly — se Første Sang, St. XV. «Dronningens Datter» — Georg IV's og hans ulykkelige Gemalindes afholdte Datter, Prinsesse Charlotte — død som ung Pige. «Martyrerne, de Fem pro Cents». Den femprocents Rente blev efter Krigen til tre Procent.

I næste Stanze (LXXIX) «Grenvillerne, som skifter.» Lord William Grenville, Bekæmperen af den franske Revolution, gik under Cannings Ministerium 1807 over til Oppositionen. Hans Broder Thomas Grenville slog en lignende Volte, idet han først stemte sammen med Fox, og dernæst atter blev reaktionær.

Fireogfirst. St.

Imod «Kongressen» i Verona skrev Byron 1822 sin hvasseste Satire «*The Age of Bronze*» med Mottoet: «*Impar Congressus Achilli*».

Sexogfirst. St.

Horats: «*Carpe diem, quam minimum credula postero*». Od. I. Vers XI.

«Livet et Skuespil» — Macbeths Ord ved Lady Macbeths Død.

«Spil da til Ende, Hallunker!» — Henrik IV. Act. 2. Sc. 1. Falstaffs Udbrud til Bardolph i Dialogen med Prins Henrik (første Del).

Syvogfirst. St.

«*New Atalantis, Memoirs and Manners of several persons of Quality*». Et Værk, meget nærgaaende mod Datidens Berømtheder, af Mrs. Manby.

BYRON:

DON JUAN.

TOLVTE SANG.

TOLVTE SANG.

I.

Steg alle Middelaldre frem paa Rad —
blev Mandens dog den værste. Se dér gaar man,
halvt Vis, halvt Nar, og ikke véd man hvad,
saa lidt som hvor — det Facit stedse faar man.
Man ligner saadant prentet, halvgult Blad,
grovt Tryk paa «Narrehætte» — og det Haar, man
har haft, er væk; og graat er det, man har —
og man er ikke længer, hvad man var.

II.

For ung — ved Femogtredve — for de Grønnes
Spilop og for de Gamles Lyst til Penge
lidt efter lidt man føler, hvor man frønnes,
og endda sært, man holder ud saa længe!
Selv Hymen vrager os, og i de Skønnes
Fatamorgana rev længst Skepsis Flænge.
Kun Guldet er der og kan os belære
om, med hvad Uret det blir kaldt «Kimære».

III.

O Guld! — Hvorfor mon Gnieren man laster?
han kender Nydelser, og de staar fast,
han har en Kætting, naar han Anker kaster,
mens for saa mangen Anden Kæden brast.
Med rynket Bryn I Manden forekaster
hans Knavseri ved Bordet som en Last:
véd I, hvad «gyldne Drømme» han vel nærer,
som smilende sin Osteskorpe tærer?

IV.

Af Elskov blir man syg, af Vin end mere,
Ærgerrigheden skuffer, Spil gi'r Klaps;
men samle Mønt, og Smaat paa Smaat addere,
se det er mer' end Kvindekys og Snaps,
langt mer' end hvad en gammel Statsmands-Laps
kan love — og en Spillebank «croupiere».
O Guld! jeg for Papir Dig foretrækker:
en Seddel er et «Smørland» kun, som gækker.

V.

Hvem holder Verdens Vægten vel i Gænge,
styrer Congresser, skriver Noter — hvem? —
hvem klæder Spanjens «skjorteløse» Drenge
(saadan som Pressens Skraal benævner dem)
og la'er den ny og gamle Verden længe
nok fjamske vildt tilbage eller frem
og giver Politikens Rænker Næring?
— Hr. Rothschild, Jøden, og den døbte Baring.

VI.

De og den helt «frisindede» Lafitte,
de hersker over Verden. Bank-Affærer
er ej blot nogle Jobberes Profit,
nej, uden dem var Throner kun Kimærer!
Fristater holdes sammen ved det Kit:
Columbia selv har Børs-Commissionærer,
som kendes; og Peru? — jeg si'er ej mere —
dets Sølv maa Jøderne først diskontere.

VII.

Som sagt, hvorfor en Gnier laste? Manden
er jo «afholdende»: en Ting, der gjaldt
hos Cyniker og Helgen mer' end anden
Fortjeneste, ja som just sammen faldt
med Dyden selv i Eneboer-Standen,
og som en «Rigmand» hæver over Alt.
At «ikke han behøver det» — desbedre:
mer' Grund til Mandens Abstinens at hædre.

VIII.

Han er just Digter, han — en ren, en stor;
han har, hvad Folk — om Sø og Hav end skiller —
begærligt søge maa vidt over Jord;
for hans vidtaabne Øjne Guldet spiller
mod Schakters Nat; for ham en Cohinoor
hver anden Diamant i Skygge stiller,
imens Smaragdens douce Grønhed mildner
det Blik, som slig Golkondas Glans opildner.

IX.

For ham med Krydderier Skuder drager
fra Indien, fra Cathay, Aar ud, Aar ind;
for ham den tunge Høstvogns Axe knager
og Druen blusser som Auroras Kind;
imod hans Kældere ej Kongens tager
det op, mens selv han rolig i sit Sind
som aandig Verdensfyrste sig betragter
og ler ad Drifterne — dem, han foragter.

X.

Maaske han stifter Skoler og Legater
og skænker Kapsejladspokaler væk;
maaske han bygger Kirker, hvor Testator
man ser i Relief med magre Træk;
maaske han tror sig Verdens «Liberator»
ved Guldet just — det Verdens Skarn og Dræk:
maaske vil han staa først blandt Millionærer —
maaske ham Regne-Djævlen kun fortærer.

XI.

Maaske! . . . Lad Dit og Dat saa være Grund
til Mandens Samler-Lyst og Samler-Evne:
det hedder dog Mani i Daarens Mund —
men Daarens da, hvad den? Har Elskovs-Stævne,
har Krig og Spil og Fraadsen nogen Stund
vel Livets triste Kløfter kunnet jævne?
Naar Ødeland og Gnier dør paa Pletten:
hvem var da visest? . . . spørg kun Skifteretten.

XII.

O disse Ruller Guld! hvor skønt at fingre
ved Piastrer, Dollars, kronet Mønt, min Fa'r . . .
ej dem, hvis Helte-Hoved vejer ring're
end det Metal, som Helte-Præget bar,
nej gangbar Møntsort, som ret tungt kan klingre
og som et nyt, moderne «Billed» har,
hvis Aands-Physionomi nok staar i Stampe,
men som er lødigt Guld — Aladdins Lampe!

XIII.

«Hoffets og Lejrens Larm og Lundens Fred
besejres Alt af Kærlighed, som er
lig Himlen — Himlen, som er Kærlighed!» —
saaledes synger han nok, Skjalden dér.
Lidt svært, *qua* Mening, at faa Bidden ned —
om ikke det den bare Rim-Nød er;
paa Kærlighed og Lundens Fred er Masser
af Rim; men «Hof» og «Lejr» . . . . nej, jeg passer.

XIV.

Besejre gør kun Pengene, jeg véd;
ej blot besejrer Lunden, men den fælder;
Hof faa's ej uden Penge, og det gælder
hvad Malthus præker om sin Kærlighed:
den retter efter Pungen sig — og tæller
paa Amors Regnetavle kun derved.
«Himlen er Kærlighed» . . . det vil vel sige
det ægteskabelige Himmerige?

XV.

Al Kærlighed er jo forbuden Vare —
undtagen Ægteskabets, det er klart;
endskøndt de to ej heller altid svare
helt til hinanden — det er aabenbart.
De kunne findes — det har ingen Fare —
tilsammen, men det Træf er meget «rart»,
og denne «frie» — tys! — hvor ikke Præsten
er med: den er en Skam, ja Skændsel næsten.

XVI.

Nu er dog «Hof» og «Lejr» og «Lund», ved Gud,
ej fuldt besat af Ægteherrer brave,
som aldrig skotted til en Andens Brud —
og derfor maa det Vers sit «aber» have,
hvad der hos Scott, min Ven, ser sælsomt ud,
da Dyden er ham en naturlig Gave,
den som Ven Jeffrey paa min Regning priser —
som dette Digts Figura klart udviser.

XVII.

Men om saa er! jeg høsted og engang
Applauser i min Ungdom, i de Tider
da man har Smag for al den Slags Klingklang;
og derigennem naaed' jeg omsider
det Maal, hvortil jeg havde særlig Trang,
hvad det saa var og er. Og om jeg lider
den Dag idag for dette Maal, saa vil
jeg dog ej ønske, at det ej var til.

XVIII.

I Rangstrid mange Folk indlader sig
og appellerer til ufødte Slægter,
som kaldes Efterverden — tak for mig!
den Nytte og den Moro jeg benægter;
det er for vagt et Holdepunkt, tror jeg,
og derfor Tingen mig kun lidt anfægter;
en «Efterverden» véd om dem, kan hænde,
præcis saa meget som de selv om denne.

XIX.

Jeg Efterverden er — saavel som I:
nuvel, hvem mindes vi da? Knap et Hundred.
Og af den Slump — hvormange kender vi
tilgavns — endog af dem, vi mest beundred?
Plutarch dér, med sin Klat Biografi,
naa, hvor har ej de Lærde mod ham dundret;
ja Mitfords «*Græcia verax*» rentud skælder
ham ud paa Græsk og si'er, han Løgn fortæller!

XX.

I kære Læsere, og mindre rare
Forfattere! i denne tolvte Sang
skal jeg forsøge paa, om jeg kan fare
«alvorlig» som en Malthus frem engang,
ja som en Wilberforce, der søger klare
de sorte Slavers svare Nød og Trang,
mens Wellington de hvides kun forøger,
og Malthus handler — stik mod sine Bøger.

XXI.

Jeg er — her paa Papiret — Alvorsmand:
ja hvorfor skulde jeg vel ikke tænde
min lille Praas ved Solens store Brand?
Her theoretiseres uden Ende
om Statsforfatning og om Spildevand,
og mod Forplantningsretten er der denne
Opinion — naar Manden lavt staar lignet
i Skat, mens Konen gaar dér «højt» velsignet.

XXII.

Hvor ædelt, hvor romantisk tænkt! Men — men
bør «Philo-Genitiviteten» ikke
(ja tilgiv Ordet: det er godt, omend
der er et mindre langt, for vore Skikke
desværre ej ret passende igen)
bør, siger jeg, ej Eftertrykket ligge
paa Philo-Genitiviteten mer'
end man hos disse Rigorister ser?

XXIII.

Dog, til vor Helt! Juan, min kære Gut,
Du er i London — dette Sted, hvor Snarer
man lægger Dag og Nat, ja hver Minut
for Folk, der raskt paa Livs-Galejen farer.
Vel har Du været «med» og lugtet Krudt,
en Svend, som mangen snever Vending klarer,
men der er Et og Andet her i Landet,
som gør at Fremmede gaar nemt i Vandet.

XXIV.

En Straffepræken lig en anden «Hyrde»
jeg gerne løslod mod hver anden Stat
— idet klimatisk jeg min Tekst henførte
til «koldt» og «varmt», «merkurisk» og «sedat»;
dog England, som sig burde og sig hørte,
stod med sin Ryg længst for mit Hib parat:
hver Land har sine «Løver» jo — men, *I*,
hos Jer de udgør ét Menageri!

XXV.

Men bort med Politik, og lad os synge
«*Paullo majora*»! — Helten, heldigvis
a prendre endnu i den hele Klynge,
gled som paa Filtsko over nylagt Is.
Hans «Gaaen» i de smaa Sireners Gynge
gik ingensinde helt til en *sottise*,
thi mens «paa Nippet» de sødt kokettere,
saa nipper de kun . . . . . det blir ej til mere.

XXVI.

Dog som «Undtagelser» de kunne gøre
en Eskapade — og man faar da se
at ogsaa Ærbarheden selv kan køre
sig fast i Dydens jomfruhvide Sne.
Da gaber man — omtrent som man fik høre
et Bileams Æsel tale, og . . . . nej se!
hvor det gaar løs med Knebren ganske gru'ligt
i Kredsen rundt: hvem skulde tro det muligt!

XXVII.

Den lille Leila, bag sin Ro gardéret
og med sit dybe, østerlandske Blik,
saa' paa den hele Glans u-imponeret
og imponered derved paa en Prik
det Slæng, der gerne lader saa blaséret
men dog vil Nyt for hver Nyhedsrubrik:
den Ynde og den Skæbne høj-poetisk
blev *chic* ved hver en fashionabel Thedisk.

XXVIII.

Delt var de Skønne jo — forstaar sig vel,
det er de til hver Tid, i Smaat og Stort.
Tro ej, Henrivende! jeg ej gør Skjel:
jeg holder af Jer, som kun Faa har gjort,
omend mit «bedre Jeg» alligevel
bebrejder Eder denne Snakken fort;
og saadan her: man snakked frem — tilbage —
om hvordan bedst den Smaa man skulde «tage».

XXIX.

I ét Punkt var man enig, og med Rette,
det: at saa sødt et Barn fra fremmed Strand,
den sidste Knop paa Stammen, og med dette
Blidt-Dragende som selve Østerland
(— om ogsaa Don-Juan sin noget «lette»
Natur en Tid lang tæmme var istand —)
at hun til Omgang dog var bedre tjent
med nogle Fruer — hvis Rasetid var endt.

XXX.

Fra «bare» Godhed blev det ydermere
en ædel Væddestrid, hvordan den Smaa
opdroges bedst til at repræsentere.
Juan var Rangsperson — man huske paa! —
det gik ei derfor an at subskribere;
men seksten Enker, otte — eller saa —
ugifte Damer, dem man nogenlunde
til «Hallams Middelalder» regne kunde,

XXXI.

samt et Par Stykker, som var separeret
men uden «Frugt» i deres Blomstringstid —
bad om at faa skøn Leila udleveret
til prompt at føres ind med skønsom Flid
i Verden, naar hun først var udstafferet
med al For-Skolens Ynde, Smag og Vid:
og Smag af Jomfruhonning er (især naar
hun arver Mønt) den Limpind, hvorpaa Mænd gaar.

XXXII.

Hvad Utal dog af Folk, som sig fortrøster
(Grever foruden Grevskab, sølle Dandy's
og Karen Gifteknive, Mo'r og Søster —
thi paa den ædle Sport er vel en Mand viis
men ej som Kvinder dog, naar det dem lyster) —
til denne Jagt, som Fluerne paa Kandis!
Om slig en «Guldfugl» summer de og surrer,
valser og vifter, sukker de og kurrer.

XXXIII.

Hver Tantelil' har sin Spekulation,
ja, mangen gift, uegennyttig Kvinde
jeg saa', som for sin egen Celadon
søgte en saadan Guldfugl snildt at vinde.
«*Tantæne!*» saadan «finere» Portion
kan man dog kun i Dydens England finde!
Et Under, om den stakkels Fugl iløn ikke
tidt sukked: «havde Fa'r blot haft en Sønneke!»

XXXIV.

Nogle blir fanget — medens Andre skænker
saa flittigt Kurve bort, at den Forsmaaede,
men navnlig Søstre og Kusiner tænker
og dernæst siger: «Nydelig, den Maade
hvorpaa hun (Frk. X) vor Fredrik krænker!
Og hvorfor viste hun ham først den «Naade»
at ta' inat imod hans Brev og Kur — da —
naar det idag til Papillot kun du'r — ja?

XXXV.

«Hvorfor? . . . Hans Hjærte var jo «engageret»,
det var ej Pengene — han har ej Nød, han;
men hun vil angre, hun har refuseret
et saadant Tilbud — han, som er saa sød, han!
Grevinde N. har vistnok intrigeret
— det gamle Liv — det gaar ej for min Død an!
men hun bør vide Fredrik vel forvaret
foruden hende . . . . . Saa' Du, hvad hun svared?»

XXXVI.

Hun afslaar Uniform og Grevekrone,
til En slaar hende selv — mens hele Resten
i denne Strid om en bemidlet Kone
taber Tid, Vid og Flid og Vejret næsten.
Og naar da «Fuglen», fanget snildt i Done,
hjemføres af den Jæger strunk paa Hesten,
saa trøster den sig, som uheldig jaged,
med et: Hvor hun dog blev ved Næsen taget!

XXXVII.

Thi stundom træffer Valget netop denne
«Ihærdige» — som længe hun belo,
og stundom En, (det kan i al Fald hænde),
som næppe nok har friet — ja min Tro!
Graasprængte Enker (om man ønsker kende
Exempler, har jeg dem) paa Snese to
trak ofte stor Gevinst. Jeg er ej Spottefugl:
det gaar blot her som ved et andet Lotto-Hjul.

XXXVIII.

Jeg selv (*exempli gratia*, maa jeg sige,
«Sandt, det er Skade — Skade, det er sandt»)
blev foretrukket mellem hundred Lige,
skøndt mere ung end viis paa hver en Kant.
Jeg bedred mig forinden, lad mig sige,
vi blev til Et, vi som snart To os fandt,
dog finder jeg den Godtfolks Dom saa rimelig,
at Frøknen havde valgt «højst ubetimelig».

XXXIX.

Det var en Digression — tilgiv mig den —
en Slags Moraliseren, man forstaar,
en Bordbøn før man skal til Bordet hen.
Ret som en Tante eller Præst det gaar
min Sangmø — eller som en kedsom Ven:
hun en Belærer-Raptus stødvis faar
og emsigt sig et Svinkeærind laver —
imens min Pegasus i Pasgang traver.

XL.

Nu vil jeg blive umoralsk en Stund
og skildre Verden, ej som den skal være,
men som den er; thi slaar man sig paa Mund
bestandig med den evig gængse Lære,
saa rører Dydens Plov ved Skorpen kun,
som Lasten gøded, mens den dybt bør skære
ned i vort Ler — om Kornet ej præcis
just derved holde kan sin gamle Pris.

XLI.

Først lidt om Leila — om den jomfruvæne,
saa ren som Duggen og saa kysk som Sne;
skøndt Lignelsen er kølig, tør jeg mene,
og Sneen ej elskværdig — nej maaske.
Juan var dermed tem'lig paa det Rene,
at gerne han en «venlig Aand» gad se,
som vilde ta'e sig af den lille Pige
og derved lette Byrden ham tillige.

XLII.

Han fandt, at ej til Formynder han dued
(blot Alle havde saadan Selvkritik) —
eller han saa' Bekymringer, som trued
fra den smaa Myndling alt som Tiden gik.
Tilsidst blandt Damerne, som bedst ham hued
til paa hans Vildkat kønt at sætte Skik,
fik han Fru Pinchbeck fat (til sin Henrykkelse)
fra «Selskabet for Lastens Undertrykkelse».

XLIII.

Hun var nu lidt tilaars, den før saa unge;
kysk var hun — og (jeg tænker) havde været,
skøndt Verden har en saa forbistret Tunge,
at ... men mit Øre føler sig besværet
ved Alt, hvad Klaffrens Sang-Værk skal udsjunge;
jeg hader al den Sladren hen i Vejret,
al den Naturlyd, saa banal-gesvadsig,
som Menneske-Drøvtyggerne gi'er fra sig.

XLIV.

Jeg mærked tilmed — thi jeg har, hvor from
jeg synes, gjort Erfaringer itide,
hvad hver vel har, der ej er tanketom —
at Damer, som engang var «med at glide»,
bevared just en sund, naturlig Dom
om hvad det for Smaapiger gjaldt at vide:
advare kan de bedst paa alle Kanter
mer' end de kære rare fejlfri Tanter.

XLV.

Den Sippede godtgør sin Fejl just ved
at laste, hvad hun ej har kendt: Passionen;
hun drager Ingen op — men trykker ned
den Smaa, som kom paatværs af «Omgangstonen»,
men Veteranen si'er Dig mildt Besked
og skærmer kanske Frøknen eller Konen
søgende dem en Ledetraad at hitte
i Elskovs Epos: Optakt, Slut og Midte.

XLVI.

Lad være, at de netop bedst formaner,
fordi de kender bedst, hvor det kan ende:
ved sligt Familjebilled man dog aner,
at Døttre af en Moder, der fik kende
Verden ved Selvsyn mer' end af Romaner,
at de langt bedre Chancer har paa denne
Smithfield-Bazar af giftefærdige Smaa
end de, hvis Fru Mama var blandt de «Blaa».

XLVII.

I Lady Pinchbeck havde Rygtet fat —
(nævn mig den Skønhed, som gik ganske fri — da?)
men Sladren tav, da hun var bleven «sat»,
nu hed hun: den elskværdig-muntre Ida!
Hendes bon-mots gik i en kvik Tagfat
fra Kreds til Kreds, og hun var bleven — ih ja —
godgørende og from (de sidste Aar da)
Dyden i Billedbogen — paa et Haar, ja.

XLVIII.

Fornem blandt Store, ligefrem derhjemme,
en mild Formaner i de Unges Lag,
hun bad dem vogte kønt sig for det Slemme,
saa tidt de glemsom var — *id est* hver Dag.
Den Masse Godt, hun gjorde, maa jeg glemme,
thi sikkert blev min Pen og Røst for svag
til at erindre . . . kort, hun fik den smaa
Leila ret kær, ja mer end saa som saa.

XLIX.

Og Helten — ogsaa ham hun havde vundet
ret kær, og fandt, at Hjærtet det var godt;
ja husked man, af hvem han var oprundet,
man maatte sige «lidt anløbet blot»
i Forhold til, hvordan hun havde fundet
Andre, som havde samme Livs-Vej traadt.
Hans Livs Omskiften havde — mente hun —
mod Snarer af hver Slags ham staalsat kun.

L.

Vi prøves Alle bedst i unge Dage;
hvis i de ældre Aar vi først skal til 'et,
saa kommer vi lidt sent dér med vor Klage,
med at «Vorherre har det saadan villet».
Blandt Torne maa vi Sandheds-Vejen drage:
den, som mod Storm og skinsyg Kvind blev stillet,
han plukker Livsens Korn af Avners Skaller,
om tyve eller firs hans Vintres Tal er.

LI.

Om det bær' Frugter — er et Spørgsmaal atter.
Glad var vor Helt ved at faa Byrden lagt
paa denne kære Frue, hun hvis Datter
nys gifted sig — efter hvad der blev sagt —
og efterlod hvad Kvinderne en Skat er,
generationsvis som Lordmayorens Jagt
til Efterfølgeren — hvad eller mere
poetisk: som hin Snekke for Cythere.

LII.

Generationsvis! thi vær derpaa vis:
der gives disse «Anlæg», man kan spore
lig andet Arvegods fra Miss til Miss
— Ryggen, den svaje, Stemmen, den sonore;
man valser, maler, ta'er det høje Cis,
man søger ved «Problemer» sig at more:
den mest beskedne faar et Navn for vittig,
en Anden gør i Kramper det ret flittig.

LIII.

Men Kramper, Vittighed og Harpetoner,
skøn Kunst og endnu skønnere Corsetter,
hvad de nu gør det i: Generationer
af Lorder gaar paa Lokkemadens Retter!
Fra Aar til Aar i ændrede Façoner
og dog saa ens, de søde smaa Koketter,
saa ganske lig hinanden opad Dage,
saa «mageløse» søger de — en Mage.

LIV.

Se her begynder først mit Digt. Kan hænde
det vil lidt sært, om nyt ej, forekomme,
naar jeg fra første Sang til dennes Ende
kun rykked frem en ganske lille Tomme.
De første tolv, det faar jeg nu bekende,
er som paa Mandolinen kun at tromme,
lidt Strenge-Klimpren, lidt Præludium bare —
men nu skal jeg nok Ouverturen klare.

LV.

Min Musa bry'r om Bifald ej en Døjt sig
og pynter ikke sig til «Premiére»;
lad andre stadse op med alt det Pøjt sig,
hun vil gi' Godtfolk blot en «grundig Lære».
Jeg tænkte to Dusin, naar det kom højt, mig
af Sange — men Apollo vil ej være
saa karrig, og jeg faar nok hundred lave,
hvis Pegasus kun holder ud at trave.

LVI.

Juan tog af den Store Verden Maal;
en Mikrokosme sat paa Stylter — ja,
hvor lille dog! Og dog, som Klingens Staal
har øverst Grebet, hvorom Mænd maa ta',
naar det gaar løs i Kampens Skrig og Skraal,
det lille Greb — saa stammer just derfra
den Styrke, som behersker hele Slumpen,
kald den saa Sol, og kald den Lysestumpen.

LVII.

Som Ven af mange Fruers mange Mænd
var han, vor Ven, velsét af begge Parter;
naa, det betyder ikke andet end
det Venskab, hvorved man hver Aften farter,
naar «forspændt» der er mældt — Gud véd hvorhen —
til Lystighed, hvor muntert der og rart er,
til Balparé, maskeret eller ikke —
hvori det første Aar man faar sig skikke.

LVIII.

En ung og ugift Fyr — med Penge til —
har dog et brydsomt Liv i Verdens Rige,
thi Selskabslivet er jo kun et Spil,
det ædle «Abespil» tør man vel sige;
man regner ud hvert Træk, man gøre vil,
og hvad Gevinst, man snildt kan sig tilsnige:
ugifte Damer ønsker «to» at blive,
de Gifte Døttrene til En at give.

LIX.

Det gælder, Gudbevares, ej enhver,
men forekommer dog — og det er trist nok;
der findes dem, som perpendikulær
lig Poplen grundfast staar — ja det er vist nok;
men andre har et mere «svajt» Begær,
Sirenen lig, og fisker Mænd med List nok:
tal med en Ungmø blot i Næ og Ny —
og Du kan straks la'e Bryllupsfrakken sy.

LX.

Du faar kanhænds et Brev fra hendes Mo'r:
at Pigebarnet narret blev ret syndigt! —
Du bliver af en vikset, snørt Hr. Bro'r
spurgt om «din Hensigt» — og det meget myndigt.
Saaledes ta'es din Haand, før Du det tror,
for hendes Hjærte i Beslag helt fyndigt;
om hendes Ro og din er øm Du blevet —
og blir paa Hymens Lazareth indskrevet.

LXI.

Saadan et Dusin Ægteskaber kender
jeg i den «store» Verden — men tillige
de unge Mænd, som Faren Ryggen vender
og om «Forpligtelser» sig ej la'er sige,
trods vikset Overskæg med spidse Ender,
trods Suk og Klage fra den «stakkels» Pige;
de lever nu et Liv — saavelsom «Flammen» —
langt bedre end om de var koblet sammen.

LXII.

Men i det Selskabsliv ved Nat er Farer,
som vel til Hymens Farvand ikke hører
men hvorfra man dog vanskeligt sig klarer,
og det er — ja mod Dyden ej jeg fører
Ondt i mit Skjold, selv ej dens Skin jeg rører,
da det mangt lifligt vue os aabenbarer —
nej der er de amfibialske Søde,
«*couleur de rose*», ej hvide og ej røde.

LXIII.

De Halv-Koketter, som et «Nej» undviger
og vover ej et «Ja», som listigt sakker
og la'r Dig knibe Luven — til den stiger,
din Lidenskab — og da sig knibsk «betakker».
Saa ligger Du paa Grund og: hjælp! Du skriger,
et Vrag, en Werther, mod hvis Slut det lakker,
mens selv de bryder højst uskyldig ud:
vi har, ved Gud, ej brudt det sjette Bud!

LXIV.

«Gud, jeg blir snakkesalig!» Naa, saa snak da!
Den næste Fare er — maaske den sidste —
naar Fruerne, trods «Stat og Kirke» — ak ja —
sig til et «ærligt» Forhold tør fordriste.
Sligt gør man udenlands ej megen Snak a'
(min unge Ven, jeg alt som ung det vidste) —
men naar i England det en Frue gælder . . . .
ja Evas Fald er da blot Bagateller!

LXV.

Et fladt Bysladder-Prokurator-Land,
hvor knapt et ungt Par taler sammen, førend
Avisen bralrer op alt hvad den kan
og man faar sig en Stævning ind ad Døren.
Thinglæst blir al vor Laden og vor Gøren,
en dejlig Klimax til den Romantik, man
uskyldigt værner i sin stille Tanke —
Alt bliver gramset paa for aaben Skranke.

LXVI.

Dog, de, som «nappes», det er kun Begyndere.
En Fernis blot af højst uskyldigt Hykleri
har Rygtet frelst hos mange smukke Syndere
blandt Oligarkerne i vort Gynokrati —
blandt disse søde Liv og Løjers Yndere,
crême de la crême'n af vort Aristokrati,
elskværdige og dydige — forstaar sig —
som smag- og navnlig taktfuldt flinkt begaar sig.

LXVII.

Juan var ej Begynder slet og ret
og klared mangen Bugt, som vilde voldt
en Anden Mas; thi han var . . . ikke træt,
men elsket havde han — jeg mener holdt
en Del af . . . hvor jeg snakker — af alt det,
hvoraf vort Land med Rette er saa stolt:
Nakker som Klintens Kridt, og Øjne blaa
— blaa som de Strømper, Misserne har paa.

LXVIII.

Men, kommen fra et Luftstrøg hedt romantisk
— hvor ej der gælder Rettergang men Blod
for Lidenskaben, som blir halvt bacchantisk —
herhid, hvor den blir sat i «Gaasefod»
og er halvt en Forretning, halvt pedantisk,
fandt han dog (Gud, hvor lidet han forstod!)
ved første Syn, omend det er lidt saarende,
de smukke Damer lidt for lidt bedaarende.

LXIX.

Kun ved det første Syn. Han fandt dem ømme
og absolut langt smukkere til Slut
end dem, paa hvilke Solens Straaler strømme
i Østens hede Luftstrøg hver Minut —
et Vink om ikke altfor raskt at dømme,
især naar man (som han) har lugtet Krudt.
Men — ærlig talt — det Nye int'resserer os,
vi Mænd, ej nær saa stærkt som det frapperer os.

LXX.

Endskøndt jeg var paa Rejser længe borte,
slog jeg ej Volter langs med Nil og Niger
og var ej i Timbuktu blandt de Sorte,
hvor Geografen, efter hvad man siger,
staar raadvild uden Kort som uden Skjorte
(— Evropa træller dér jo som «*bos piger*».)
Men hvis jeg var — jeg havde troet for vist
at Sort just var det Skønneste tilsidst.

LXXI.

Med Rette! Ej jeg véd, om Sort er Hvidt,
men Hvidt er Sort, det tør jeg nok bedyre:
beror paa Synet nemlig — dermed kvit.
Spørg blot de Blinde, og hvis ej de Fyre
kan give klar Besked, staar det Dig frit
at ændre Kursen, deres Syn skal styre.
De Blinde ser kun dunkelt . . . rigtigt, ja!
og Du? — et Glimt, usikkert nok endda.

LXXII.

Men det blir atter til Metafysik,
en Labyrinth med Traade, der nok duer
omtrent som Lægekure for Hektik:
de Møl, der flagrer om halvslukte Luer.
Et Indfald! — jeg har atter klart Bestik
og bukker atter for de skønne Fruer,
de engelske: med Somre paa den Vis
som Polens — altid Sol og hyppigt Is.

LXXIII.

De er — Havfruer: oventil at skue
helt skønne, nedentil en Fiskesvans;
dog kan de ganske sikkert ogsaa «lue»
og det ret fængeligt i Sind og Sans.
Som Russerne, der render fra Badstue
i Sneen ud, saa gør de her tillands:
de lader indtil et *faux pas* det gaa —
og ta'er saa Angrens Koldtdouch' ovenpaa.

LXXIV.

Men Ydersiden, Kære? — Som jeg sagde,
fandt Helten sig ej straks tilpas derved.
En engelsk «hun» for Dagen sjeldent lagde
sin fulde Charm — af pur Medlidenhed.
Dit Hjærte tager med saa blidt et Tag de:
de løber aldrig Storm og hugger ned,
men er de dér (hvad om Du selv proberede!)
saa blir de dér — som sikre Allierede.

LXXV.

De knejser ej som en arabisk Fole
eller som Spanjerinden paa sin Gang,
har ej de Franskes Lader, Smag og Skole,
og ej det Blik, der sætter dem i Rang
med Romerinden; naa — og deres Sang?
den ligner ikke, derpaa kan man stole,
de vælske Triller, jeg syv Aar fik høre
og hvorfor jeg nu *snart* har faaet Øre!

LXXVI.

Alt sligt, og meget andet, ej de evner
paa dette flotte, ugenérte Sæt,
der giver Fanden (undskyld, jeg ham nævner)
i Hjærtet Indpas lige lukt og ret.
De «giver» sig ej saadan paa ét Brædt,
hvad altid Plads for dum Betænkning levner:
men *dyrker* Du det Felt, omend besværligt,
saa kan Du høste dobbelt — si'er jeg ærligt.

LXXVII.

Og naa'r de engang til en «*grande passion*»,
saa blir der Alvor af det, skal man finde.
I ni af ti Fald er det vel «*bon ton*»,
Kapricer, Lyst til første Plads at vinde,
barnagtig Villen ha' en ny «Façon»
og dito Drillen en Medbejlerinde:
men i det *tiende* til Storm det stiger —
hvorhen? hvad Kant? selv Fanden ikke siger.

LXXVIII.

De blir jo udstødt, hvis der sker *éclat* —
som Parias af deres Kaste nemlig;
det skal nok «Verden» paa sin Kappe ta'
og «Pressen» med, de To, som er saa fremlig'
i Pruderi, de skøre Væsner — ja!
Saa sidder de paa bar Bund dér saa tem'lig
som Marius, imens et Blik de fæster
bittert som Helten paa Carthagos Rester.

LXXIX.

Kanske skal dette kaldes for den rette
Forstaaelse af Skriftens: «Gak i Fred
og synd ej mer herefter!» Men om dette
faar selv de Hellige at tales ved.
Udlandet synder — ja! — men véd at lette
en Kvinde Vejen, naar hun kom paa Gled,
til «Dyden» atter — saadan som man kalder
den Dame, der sidst iblandt alle falder.

LXXX.

Jeg lader heller Sagen i Bero:
gid blot den kære Dyd det samme vilde!
Hvad «Gerningen» angaar, saa gaar det jo —
men dens «Opdagelse» — ja *den* kan drille!
Kyskheden binder Du dog ej, min Tro,
ved Straf, *hvad* Argus Du paa Vagt vil stille,
og Brøden, som Du ej kan hindre, nærer Du,
og den Bodfærdige hans Vej besværer Du.

LXXXI.

Juan var ingen Casuist, det véd man,
tænkte ej «dybt» moralsk i alle Fald,
og af de mange Kvinder var lidt ked han,
fandt ej den «ene» i det Hundredtal.
Et Korn «*blasé*«, en lille Smule léd han
af Kønnet var, og derfor la'e en Skal
om Hjærtet sig: han var ej ubehagelig
indbildsk, blot ganske lidt u-imodtagelig.

LXXXII.

Han saa' sig flittig om — som man vel fatter —
i Parlamentets Hus og mangt et andet,
hørte paa denne Torden af Debatter,
som aftvang Verden Undren (nu lidt blandet)
saa højt og langt mod Nord, ifald det batter,
som Moskusoksen gaar i Nordlyslandet;
ja selv bag Thronen fandt han Vej ihærdig —
men Grey han var der ej, og Pitt var færdig.

LXXXIII.

Dog fik han set, ved Enden af Sessionen,
et nobelt Syn: et Folk, for Alvor frit,
med en Constitutions-Monark paa Thronen —
et Syn, som ej Despoterne ret tidt
har kendt, men som, naar Frihed først ta'er Tonen,
de nok skal kendes ved lidt efter lidt:
en Storhed, ej paa Pomp og Pragt beroende,
en Tillid, grundet paa et Folks Fortroende.

LXXXIV.

Fik ogsaa set (hvad han saa blev til siden)
den «Prins for alle Prinser» i de Aar,
han, som blot ved et Nik vandt Stor og Liden,
saa løfterig som nogen lys-klædt Vaar;
man kunde tale om en Uafviden
i medfødt kongelig Bevidsthed, naar
man den Naturlighed og Gratie saa' —
en fuldendt Gentleman fra Top til Taa.

LXXXV.

Vor Helt var En, hvem «Verden» kajolerer —
det har jeg omtalt forhen. Men der turde
just i den Verden, som sig komporterer
saa dadelløs, ske det, som ikke burde:
hans muntre Væsen, udsøgte Manerer
og hans forføreriske Ydre gjorde,
at for Forførelse han udsat blev —
skøndt selv han kun til «passiv Part» det drev.

LXXXVI.

Men naar og hvor, hvorfor, med hvem, med mere,
derom faar Tid og gunstigt Vilkaar raade;
og da jeg netop vil moralisere
(hvad Folk saa siger) véd jeg ej hvad Maade
jeg vælger, om jeg Godtfolk skal tortere
og gøre Læseren hans Øjne vaade,
og hugge ud et Monument af Pathos,
som Philips Søn fandt paa med Bjærget Athos.

LXXXVII.

Her ender tolvte Sang — introduktionsvis.
Begynder nu mit Digt først, Læser kære,
da vil Du se en Art Kompositionsvis,
som først Du knapt har tænkt Dig . . . . lad saa være!
Min Plan, den er nok nærmest embryonsvis:
læs eller ej, jeg vil Dig ej besvære;
en fri Aand søger ikke Folk at vinde,
saa lidet som han frygter dem til Fjende.

LXXXVIII.

Og slaar ej stedse ned min Tordenhammer,
saa husk, Du fik den værste Storm at kende
og saa' det bedste Blodbad, som af Jammer
og Gru blev sammenbrygget i Elende,
samt — ja Gud véd Alt fra mit Rustningskammer.
En Aagerkarl, hvo ej har nok i denne!
Min bedste Sang — paanær en om Astronomi —
skal handle nærmest dog om Stats-Økonomi.

LXXXIX.

Det Thema tør som populært man prise: —
da knap én Stav er hel i Statens Gærde,
blir det en patriotisk Dont at vise,
hvordan man ry'r af Pinden — for de Lærde.
Min Plan — den gi'er jeg ej i Trykkersværte,
men den er god, det skal jeg nok bevise;
imidlertid: læs vore Statsgælds-Sænkere —
og sig Jer Mening saa om vore Tænkere.

ANMÆRKNINGER

TIL

TOLVTE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL TOLVTE SANG.

Tolvte, trettende og fjortende Sang udkom i London November 1823.

Første Stanze.

«Narrehætte» — saaledes kaldtes i England *Pro-patria*-Papiret.

Anden St.

I denne og de følgende Stanzer indeholdes Byrons meget omdisputerte Anbefaling af at «spare» (være gerrig).

I et Brev til hans Forretningsfører og Ven, Douglas Kinnaird, dateret Genua 18 Jan. 1823, fremhæver B. selv, at han fra nu af vil blive en stor Økonom. Han fortsætter saaledes:

«Det tredvte Aar forekom mig altid at være Grænsen for enhver virkelig og fyrig Nydelse af Lidenskaberne, og jeg besluttede da at omforarbejde dem i Guldminens yngre Metal og bedre Aare.

Ogsaa smigrer jeg mig med, at det maaske er lykkedes mig. Og nu kommer Slakkerne — jeg elsker Mammon: thi noget maa vi elske.»

Femte St.

Spanjens «skjorteløse» Drenge.
Byrons egen Note: «*Descamisados.*»

Niende St.

Cathay = China.

Trettende St.

Det anførte Citat er af 3die Sang af Walter Scotts «*Lay of the Last Minstrel*»:

Love rules the court, the camp, the grove,
And men below, and saints above,
And love is heaven, and heaven is love.

Fjortende St.

Malthus maa atter holde for — som i ellevte Sang, tredvte St.

Sekstende St.

Jeffrey skriver i Edinburgh Review for 1822: «Hvor ganske anderledes gør ikke Scott, den store Forfater af Waverley! . . . . . . saa fjernt ligger ham det Byronske Menneskehads Bitterhed, at han aldrig tillader sig en Sarkasme og i sin Spøg næppe nok en Spot!» —

Man kan virkelig fristes til et: hvor ganske anderledes! — nu da Waverleys Forfatter længst

har faaet sin Retrætepost i Lejebiblioteket, medens Byron er Byron.

Oversætteren.

Nittende St.

Ja Mitfords «*Græcia verax*» rentud skælder
ham ud paa Græsk og si'er, han Løgn fortæller!

Byrons egen Note:

«Se Mitfords Grækenland. «Graecia *Verax*». Hans Kæphest er at berømme Tyrannerne, skælde Plutarch ud og hundse ham, samt skrive skruet. Og alligevel regner jeg hans Værk til de bedste nyere Arbejder over Grækenland. Efter hans Fejl maa man ogsaa billigvis anføre hans Dyder — Lærdom, Flid, Forskeriver, Indignation og Partiskhed. De to sidste kalder jeg hos en Forfatter Dyder, thi de bevirker, at han mener det alvorligt med sine Ord.»

Enogtyvende St.

Ja hvorfor skulde jeg vel ikke tænde
min lille Praas ved Solens store Brand?

Dette kraftigt malende Udtryk har B. — som saa mange andre Forfattere — taget fra Young.

Toogtyvende St.

«Philo-Genitiviteten» — skulde hedde «Philo-Progenitiviteten. Spurzheim og Gall har opdaget det saaledes benævnte Organ i en lille Ophøjning bag Øret — og de paastaar, at det er ganske betydelig udviklet hos Tyren.

Treogtredvte St.

«*Tantæne*!» saadan «finere» Portion
kan man dog kun i Dydens England finde!

Tantæne animis cælestibus iræ! Virgil.

Syvogtredvte St.

Graasprængte Enker (om man ønsker kende
Exempler, har jeg dem) paa Snese to
trak ofte stor Gevinst.

Byron bemærker her i egen Note under Teksten: «Dette Sted vil antageligt komme til at give Kommentatorerne mere Hovedbrud end den nulevende Generation.»

Otteogtredvte St.

«Sandt, det er Skade — Skade, det er sandt», Polonius' Ord i Hamlet.

Enoghalvtr. St.

Generationsvis som Lordmayorens Jagt
til Efterfølgeren —

Lordmayoren i London efterlod selvfølgelig den «Stats Barke», som han i sin Embedstid benyttede, til sin Eftermand.

Femoghalvtr. St.

hun vil gi' Godtfolk blot en «grundig Lære».

a «great moral lesson». Wellington afslog 1815 Franskmændene deres Bøn om, at de maatte beholde de Kunstskatte i Louvre, som under deres

Sejervindinger var taget fra andre Lande. Han ledsagede sit Afslag med den Bemærkning — at han vilde give Frankrig en «grundig moralsk Lære».

Toogfirst. St.

Charles Grey blev i 1807 Peer af England. William Pitt, Greve af Chatam, døde i Maj 1778 efter sin berømte Tale i Overhuset om den amerikanske Krig.

Treogfirs og Fireogfirst. St.

Det er Prins-Regenten, den senere Georg IV, som Byron beskriver saa sympathetisk — dengang. (Se hans Brev herom til W. Scott, Juli 1812.)

Seksogfirst. St.

og hugge ud et Monument af Pathos,
som Philips Søn fandt paa med Bjærget Athos.

Byrons egen Note: «en Billedhugger foreslog at hugge Bjærget Athos ud til en Alexander-Statue — med en By i sin ene udstrakte Haand og, formodentlig, en rindende Flod i sin Lomme, samt andre lignende Paafund. Men Alexander er gaaet al Kødets Gang, hvorimod Athos staar dér, for — som jeg haaber — snart at skue ned paa et Folk af frie Mænd.»

BYRON:

DON JUAN.

TRETTENDE SANG.

BYRON:

DON JUAN.

TRETTENDE SANG.

BYRON:

DON JUAN.

TRETTENDE SANG.

TRETTENDE SANG.

I.

Nu skal det være Alvor — bør man vide,
da nutildags man for alvorligt ta'er 'et
med Spøg og Skæmten; ja det er paa Tide
at det Sublime, naar man nu dog har 'et
som en Revers af Gøglet, stolt bør skride
mit Digt foran, ret som det aabenbared
sit Væsen af saa høj Tendens besjælet
— som paa en Tempelsøjle Kapitælet.

II.

Bien! Lady Adelin' Amundeville —
(et oldnormannisk Navn, som vel enhver
Heraldiker, der er genegen til
at «rode», finder uden stort Besvær)
var li'esaa smuk som rig, hvad der jo vil
i England sige stort, da Godtfolk dér
den allerbedste Jordbund tror at finde
for Rigdom, Aand og — Legem hos en Kvinde.

III.

Mig lige Et, jeg vil ej ud og fægte;
Folk maa det Rigtige bedst selv forstaa;
et Øje er et Øje — hvo vil nægte? —
om Farven er den brune eller blaa:
blot at det smiler smukt, gør det til ægte!
Hver Kvinde er en Skønhed; ja jeg maa
tilføje, under Tredve . . . , det er Tingen:
før den Tid véd af grimme jeg slet ingen.

IV.

Fra den Tid af vi ubeslutsomt tøve.
Nu da vor Maane ikke længer staar
i Nyets Glans, saa kan man gerne øve
Kritik og Skepsis, som man bedst formaar.
Vor Ligegladhed har begyndt at døve
Passionerne, Gehør Fornuften faar,
man føler, man blir graa og stedse tyngere —
et Vink om at gi' Pladsen for de Yngre.

V.

Vel skød vi gerne ud den slemme Æra,
vel rømmed vi (som hver Velsitueret)
ugerne Plads: dog det er en «Chimæra»
for den, som Livets Jævndøgn har passeret.
Naa, saa har man jo Rødvin og Madeira
at «hælde paa» med, før man blir kasseret,
og Valg til Rigsdag, Borgerraad, og Gæld med —
til at slaa Tid og Sorgerne ihjel med.

VI.

Man har Reformer og Religion,
og «Folket» har man, Skat i Krig og Fred,
og Byggesvindel, Børsspekulation,
Lyst til ved «Statens Ror» at være med,
og — om ej Kærlighed (den Illusion)
har man dog Hadet at opflammes ved;
det batter, Hadet, det er sejgt og sindigt,
mens Kærligheden gør det for «gesvindigt».

VII.

Johnson, den sejge Moralist, tilstod
«han elsked hver en uforblommet Hader» —
saa sandt et Udsagn, som en Mand tillod
sig siden Verden skabtes af Gud Fader;
en Spøg kanske, men saa er Spøgen «god».
Jeg ser blot til — paa Miner og paa Lader,
noterer mig de Nobles og de Sjofles
saa fordomsfrit som Goethes Mephistofeles;

VIII.

men «Had» og «Kærlighed» ej stort bevendt er
som det var før hos mig. Og fik jeg Ram
paa Godtfolk nu og da, som det bekendt er,
saa var det sikkert ej mit Digt til Skam,
og Rim (og Hibbet) faldt, som det fortjent er.
Gerne blev jeg til Godtfolks Haar en Kam
— om ej moralsk — hvis ej Cervantes blot
gav mig for sandt et Vink i Don Quixot.

IX.

Et ganske traurigt Verdensepos, dette —
netop fordi vi ler. Helten har Ret:
han vil med Verdens Slethed gaa i Rette,
og bli'r med Utak lønnet da saa slet,
ja bli'r forrykt tilsidst — saa man kan sætte
sig hen og græde ved et Syn som det.
Og nu Moralen af det Digt? Maaske
det Traurigste — for den, som blot kan se.

X.

At byde Lavhed Spidsen og forsvare
Damer i Nød; alene at gaa paa
mod alle Voldsmænds sammenløbne Skare
og som et Landeværn for Smaafolk staa —
ak, den Idé, stolt som en Strids-Fanfare,
skal man i Hartkorn den med Gøglet slaa?
Er Ærens Ridderpligt blot Snak og Ordflom —
og Sokrates en Don Quixot i Visdom?

XI.

Cervantes fejed Spanjens Ridder-Flor
bort med et Skæmtedigt. Og fra den Dag
saa's i det Folk, hvis Fortid var saa stor,
kun sjeldent hint romantisk-stærke Drag,
der plejer stampe Helte frem af Jord;
og derfor blev hans Bog — en given Sag —
med al den Verdens-Lykke, som den nød,
købt dyrt med Landets aandelige Død.

XII.

Men jeg forglemmer mig jo — og tillige
min Lady Adelin' Amundeville,
den farligste for Helten, tør jeg sige,
som med sit Næt var nogentid paa Spil.
Ej at hun tænkte ondt just saadan lige,
men «Skæbnen» og vor «Vilje» la'er staa til,
og Livet er — den Sten, man helst la'er ligge —
en Sfinx — og Oedipus det er jeg ikke.

XIII.

Relata refero; jeg vil ej raade
den Runeskrift — Gud fri mig! *Davus sum!*»
jeg mælder simpelthen kun om dem baade:
Ladyen var i Livets Surre-sum
Bidronningen, ja det var Hendes Naade;
hun gjorde Mandfolk snaksom, Kvinde stum:
det største Underværk, maa man bekende —
men og den sidste Gang sligt kunde hænde.

XIV.

Kysk var hun — Klaffertungerne til Tort —
og efter Hjærtets Valg gift med en Mand,
der, som Minister, nævned Huset «vort»,
en fuldblods Britte, nøgtern, kold Forstand,
men fænged Ild — og slog da knapt og kort;
tryg i sin Selvbevidsthed, hun som han,
«hæderlig omtalt», sikre beggeto,
hun i sin Dyd, han i sin Højheds Ro.

XV.

Lidt fælles diplomatisk Smaapluk turde
fra først ha'e med Juan ham sammen bragt —
og dennes Ungdom, Aand og Taalmod gjorde
Indtryk paa Manden, hvor hans kolde Takt
og Reserverthed ellers, som det burde,
holdt Folk fra Livet; og saa blev der lagt
Grund til det Forhold, kaldt af Høflighed
for «Venskab» — naar man intet andet véd.

XVI.

Lord Henry . . . ingen var saa klog, som han,
og langsom til at dømme Folk tillige;
men var hans Dom først fældet, vrang og sand,
saa holdt han ogsaa ved, som — tør man sige —
en saa selvgod og saa selvsikker Mand,
der ikke kender Ebbe, ej vil vige,
og ej la'r sig sin Kendelse bestride,
jævnfør det Motto: Vi alene vide!

XVII.

I Ven- og Fjendskab, eftersom det falder,
holdt som de gamle Perser eller Meder
han fri sig for det Vrøvleri, man kalder
at gaa til nogen Slags «Yderligheder».
Han kendte ej den Feber, som vor Alder
er saa befængt med, og som man — jeg beder —
helst skulde smile ad: det Op og Ned,
snart kold som Is og snart som Ild saa hed.

XVIII.

«Vor Lykke kan vi ikke kommandere:
gør mer, Sempron', fortjen den ej, min Gut!»
og da skal det gaa fremad endnu mere.
Vær klog, nyt Øjeblikket hver Minut;
gaar det imod, bør Du ej opponere,
men hærd Samvittigheden absolut;
trænér den, som en Boxer, ufortøvet —
og den staar for hvert Stød, naar den blir prøvet.

XIX.

Lord Henry vilde være første Mand,
det, som vi, Stor og Liden, alle ville;
den mindste søger sig, bedst som han kan,
En over hvilken han kan Herre spille;
at være ene «stor», det gaar ej an,
den Byrde er for tung, og det kan drille:
nej tak, saa «deler» man saa snildt med andre,
Du selv tilhest, og Rakket la'er Du vandre.

XX.

I Byrd og Rang og Rigdom Heltens Lige,
stod han ej over ham det mindste Gran —
jo dog i Aar (for dem vi alle vige)
og — mente Lorden selv — i Fødeland;
thi frit er Ordet i de Britters Rige,
hvad ingen os afdisputere kan:
og ud en Ordstrøm fra Lord Henry vanded —
saa Huset hans Veltalenhed tidt banded.

XXI.

Sligt var nu godt nok; bedre var det, at
han mente sig — den «Orm», som mange frister —
at have fortrinsvis i Traade fat
af Statsmands-Væv (han var engang Minister);
under en Skæppe blev sligt Lys ej sat,
nej, tændte han en Mine, sprang der Gnister . . .
uegennyttig, Gud! u-int'resseret,
altid en Patriot — og dekoreret.

XXII.

Han holdt af denne Spanjer — som saa blid
bar alle Anstands Byrder nok saa tunge
og røbed, naar han spurgtes, Aand og Vid,
men ogsaa kunde holde Tand for Tunge;
Lord Henry, Verdensmanden, saa' med Flid
i Fejlene, der findes blandt de Unge,
kun frodig Jordbund. Ukrudt kan jo luges,
naar Hakkejærnet blot i god Tid bruges.

XXIII.

Han talte gerne med ham om Madrid
og Stambul som om gode gamle Kendinger,
hvor Folk gør, hvad de skal, men ogsaa tidt
gør, hvad de ikke skulde, med Udlændinger.
Og saa om Heste. Lorden ubestridt
var Kender her; og Don Juan i Vendinger
og Volter red en andalusisk Traver —
saa flinkt som Czaren tumler sine Slaver.

XXIV.

Saa mødtes de til Fest og Soiréer
blandt Diplomaters sluttet-tætte Rader;
Juan hos Ind- og Udlands Attachéer
var som Frimurer af de høje Grader;
hans Takt i disse snevre Defiléer
gav Vink om ham, som «født» af ædel Fader:
Folk ser jo gerne hos sig En som Gæst,
hvis Stamtræ er «i Orden» — lig en Hest.

XXV.

Ved X-X = Square . . . . jeg nævner ingen Gade;
Verden er saa *méchant* og saa'r sin Klinte
i hver en Autors Hvede, maa man lade,
saa helst jeg undgaar selv den mindste Finte,
der kunde Damer eller Herrer skade,
hvis deres Forhold blev med Rødtblæks Tinte
plumpt understreget. Derfor staar kun her:
Lord Henrys Bopæl var ved X-X = Square.

XXVI.

Ogsaa en anden pietetsfuld Grund
har jeg til ej at nævne Torv og Gade:
hver en Sæson har jo sin «Løvemund»
udpegende i denne noble Rade
det Hus, hvor «han» eller endværre «hun»
ved — naa en «Hjærte-Fejl» kom slemt til Skade.
Man kunde ind sligt Sted med Døren falde....
med mindre Husene var fejlfri alle.

XXVII.

Vel sandt, jeg kunde valgt mig Piccadilly,
et Sted, hvor «*peccadillos*» er uhørt,
dog jeg har Grund, billig eller ubillig,
til just at la'e den Helligdom urørt;
til Nævnelse af Navn er jeg uvillig,
om ej et pletfrit jeg til Bogs faar ført,
et Sted, hvor pur Naivitet man priser,
som . . . stop, hvor har jeg min London-Vejviser?

XXVIII.

Ved X-X = Square var da vor Helt som sagt
en *recherché*, en højst velkommen Gæst
blandt denne Flok, der med sig havde bragt
Stamtræ og Grunker, som de kunde bedst;
Flid havde nogle paa «Talentet» lagt,
mens andre bragte «Moden» kun til Fest;
naa ja, bring bare Frakken med og Vesten,
saa spørger man ret hyppigt ej om Resten.

XXIX.

Da «der er sikkert, dér hvor Mange raader»,
som af den vise Salomo er sagt
— kanske af andre med, paa andre Maader —
og da der virkelig, om man gi'r Agt
paa Thing, for Skranken, mellem høje Naader,
kort, hvor Majoriteten er «kompakt»,
er sikker Visdom — hvad der vel forklarer
den Ros og Magt, som England aabenbarer; —

XXX.

da altsaa «der er sikkert», hvor en Skare
Raadgivere for Adamskønnet findes,
er der for **Kvindens** Dyd en mindre Fare
jo mer' Terræn for Selskabscirklen vindes,
thi da blir Valget svært: — som bedst vi klare
tilsøs os dér hvor Skær i **Mængde** findes.
Med Kvindens Dyd er der vel mindst ivej'n,
hvor Mandens *species* hyppigst er — Hanrejen.

XXXI.

Dog Adelin' et saadant Værn ej brugte,
i Kraft af hvilket man har saare let
ved Dyden, om den vakler, at optugte;
nej hendes Skjold var Stolthed, slet og ret,
Bevis paa, hvad Opdragelse kan frugte —
og **aldrig** viste Fruen sig koket:
vant til at hyldes hver en Aarets Dag
tog imod Kur hun som en «afgjort» Sag.

XXXII.

Mod Alle lige artig og elskværdig
viste hun Nogle den Art Venlighed,
som smigrer dem, der kurer saa ihærdig,
mens man dog godt til Punkt og Prikke véd,
hvor man med sit Galanteri er færdig: —
en genial Slags Sjælens Aabenhed
mod dem, der et berømt Navn har at bære,
ret som for «Byrden» dem en Trøst at være,

XXXIII.

den Byrde, der — med mer' og mindre Føje —
er et saa tungt Appendix. Se blot dem,
de Helte-Skygger, der sig dybt maa bøje
for den Berømthed, som er ligefrem
Mishandling. Se paa de «Udkaarne» nøje:
den Solnedgangens gyldne Glorie-Bræm
om Issen, smykt med Laurbær for det Ry,
de vandt — hvad er det vel? — en Dunst, en Sky!

XXXIV.

Naturligvis fandt man hos Adelin'
den Tone, som gaar aldrig over Stregen
men vogter paa sig selv, patricisk fin,
og holder værdig-rolig Middelvejen;
ganske som aldrig nogen Mandarin,
han være nok saa meget Part i Legen,
la'er noget særligt Tegn paa Moro se.
Et Træk, vi har fra Kina laant kanske,

XXXV.

eller fra Flaccus, hvis «*Nil admirari*»
var — paastaas der — den «Kunst at være lykkelig»,
en Kunst, vi alle sammen fusket har i,
om end vi ej fandt Lykken just udtrykkelig.
Den har det bedst i Livets Charivari,
som lever ret indifferent og hyggelig:
thi tal blot «løftet» iblandt Selskabs-Vrøvlerne —
og Du betragtes som moralsk paa Støvlerne.

XXXVI.

Indifferent var Adelin' dog ej . . .
(nu en «Gemeinplatz»): under Sneen, véd Du,
kan Jøklen bryde sig sin Lavavej,
etcetera — skal jeg fortsætte? Nej.
Af disse gængse Fraser er jeg ked nu;
lad merommældte Jøkul være hed, Du,
med samt det sølle Krater, jeg og Fler'
har pustet til — saa det knap oser mer.

XXXVII.

Kom med et andet Billed! Se, jeg ta'er
en Flaske Cliquot, frossen til sin Bund,
saa Iskrystallerne man ret blir va'r,
og som af Perle-Regnen levned kun
saa meget, at ét bredfuldt Glas man har,
en Gudedrik, at sætte til sin Mund:
og det er af en Styrke saa enorm,
som nogen Drue i udvidet Form.

XXXVIII.

Se saadan Nektar, gemt bag Isen, skal
som Kvintessens hos Evas Børn man finde,
ja blandt et ikke ganske ringe Tal,
hvorvel jeg nærmest tænker paa den «hende»,
der præker for Jer som sit høje Kald
den Lære, hun nød hos min Sanggudinde:
tænk Jer, Dødbidere, I brød den Is —
I vilde juble til de Skønnes Pris!

XXXIX.

Det er Nordvestpassagen, tror jeg fast,
til det glohede Indien — deres Sind;
men da det holder svært nok at «slaa fast»,
hvor aabent Vand til Polen sætter ind
(skøndt Parry gi'er sig flinkt dermed i Kast)
bør Herrerne gi' Agt paa Vejr og Vind:
er Polen lukket til af Is og Sne,
blir Farten spildt — ja Skuden med kanske.

XL.

Novicen bør, til at begynde med,
helst krydse smaat paa Oceanet «Kvinden»;
selv en Befaren undgaar bedst Fortræd
ved raskt at dreje Skuden op i Vinden
før Kluden med sit «*Fuimus* — afsted!»
blir hejst i Sjov som Nød-Signal, og inden
den tynde Livstraad mellem Gigt (ak Gud!)
og griske Arvinger blir helt slidt ud.

XLI.

Himlen vil diverteres — naa, lad gaa —
en Smule djærvt iblandt; men friske Gaster
indrømmer, at det Hele saa som saa
er ganske godt — hvad saa den Zoroaster
med sine to Principper finder paa.
Hvad Slags Doktrin vort Sind med Tvivl belaster,
det blir vel Et — om Troen imponerer os
eller den ganske simpelt kujonerer os.

XLII.

Vintren i England — som i Juli ender
og ved August begynder — var nu omme
til Postiljoners Fryd: Alverden brænder
af Rejse-Lyst og Gaderne staar tomme;
men Postiljonens Heste, ja hvem sender
dem vel et Suk? Man kan i Taarer komme
for sig og Søn — ved Synet (har Du sét 'et?),
han klared gældfri Universitetet.

XLIII.

Vor London-Vinter . . . . indtil Juli gaar den,
og ofte længer; det er ingen Brander:
hvor saa min Muse plumper i, her staar den
som Meteorolog paa Sit, og bander
ved Barometret paa, at naar vi naa'r den
fastsatte Frist for Parlamentet, kan der
af Radikaler snakkes alskens Snakken —,
vor Parlamentssession er Almanakken!

XLIV.

Knap gaar Kviksølvet ned til Nul — hallo!
frem med Kareth og Gig, og Ranslen snørt!
Det gaar fra «Carlton House» og til «Soho» —
og godt for den, som ogsaa godt er kørt.
Støv staar om hver Afviser. «Rotten Row»
er nu et øde Landskab, tomt og tørt,
mens Kræmmer-Næsen blir saa lang som Regnin-
gerne —
og Kusken knalder spodsk om alle Drejningerne.

XLV.

Kræmmer og Regninger, «Arkadier begge»,
faar *ad calendas græcas* slaa til Taal sig
i Haabet om, at man skal nok sig dække.
Hvad Haab! han skyder dog vel over Maal? — nej,
paa «lang Sigt» kan man Veksler forelægge,
som diskonteres — hvis man blir til Aal ej;
nuvel, et «Afbedrag» kan Smærten lindre,
samt at man skrev for meget, ej for mindre!

XLVI.

Naa, det er Lapperier. Mylord farer
gabende ved Myladys Side bort.
Heste blir skiftet. Saadan' Heste varer
som Bryllups-Glæden — begge meget kort.
Værten et naadigt Nik med Buk besvarer
og veksler Penge — Chaisen farer fort
med smurte Hjul, mens Gaardskarlen ser surt,
at Vognen kun men ikke han blev «smurt».

XLVII.

Dog, han faar Sit. Og med et Tjener-Blik i
Kaleschen er «Hr.» Tjeneren alt dér
paa Bukken (Dommestikker, naa, med *chic* i —
se Kammerpigens: Kom mig ikke nær!)
jovist — *«cosi viaggino i Ricchi!»*
(undskyld lidt Slaaen om mig hist og her
med Fremmedord — men har man rejst m. m.,
saa vil man vise det ved at citere.)

XLVIII.

Den Londonvinter var forbi. Med den
var Landets Sommer endt . . . . ja det er Skade
at ej vi gi'r os til Naturen hen
mens den er grøn, men driver paa en Gade
til Nattergalen gaar sin Vej igen,
og lytter til en tanketom Tirade
af Statens Vismænd, som for Landet ej har Sind.
Dog, i September — husk det — gaar først Jagten ind.

XLIX.

Naa, disse fire Tusind da, som ejer
Brev paa den hele Jord, stak altsaa a',
for «Ensomhed at søge», som man plejer
at sige: tredve Tjenere, aa ja,
og Gæster, hvor man vender sig og drejer,
som fire Gange dagligt fo'res a'.
Smæd nu kun Gammelenglands Hospitalitet —
dens Kvantitet blev blot fortættet Kvalitet.

L.

Altsaa, Lord Henry med sin Lady drog
afsted, som hvert et Herskab af *bon-ton*,
og Vejen til sit Herresæde tog,
et tusindaarigt gotisk Babylon;
de havde, hver, et Stamtræ, som forslog,
og Ege af nøjagtig ens Facon:
hver Tomme kunde om en Ridder mælde
og Damer med — ifald det skulde gælde.

LI.

Om Parrets Rejse meldte hver Avis;
saadan er den moderne Ros og Hæder:
kun Skade den Berømmelse og Pris
faar Ende med Papiret — visse Steder.
I Spidsen gik Organet — billigvis —
for Hof-Nyt, som sin Læsecirkel glæder
med «at Lord H. Amundeville (blandt andet)
med Lady A. ta'er ud idag paa Landet.»

LII.

«Dér agter — som vi véd fra sikker Kilde —
den ædle Lord udover Høst at blive
og vil en udvalgt Kreds i Udsigt stille
hver Sport og Fest, en Jagtsæson kan give.
Hertugen af .... har lovet selv at ville
gi' Møde, og — som vi la'er os tilskrive —
blandt Gæster er en fremmed «høj» Person,
Ruslands Gesandt i hemmelig Mission.»

LIII.

Vi ser da — (*Morning Post*, paa Dig vi tror,
Du, hvis Artikler staar for mig og Mange
støt som de «Niogtredve's Sandhedsord) —
vor spanske Russer, hvor han la'er sig fange
i Straalerne fra Værtens glade Bord
omkap med dem, der «æder mange Gange».
Jo—jo! Avisen véd, hvem vi bespiser
mer' end hvor mange vi i Krig forliser.

LIV.

Som her: «I Torsdags stor Diner. Blandt Gæster
saa' man Lord A—B—C» . . . . saa nævnes alle,
Hertuger, Lorder, Baronetter, Præster,
ved Navn. Men la'r vi Blikket nederst falde,
staar der: «Falmouth. Ankommen sidste Rester
af Piff-Paff Regimentet. Man maa kalde
dets Tab ret stort — en Mængde blev paa Pletten —
men Hullerne er udfyldt — se Gazetten.»

LV.

Til Norman-Abbey drog det ædle Par —
et gammelt Kloster, endnu ældre alt
som Herresæde; blandet Stilen var
— Gotik og andet — men som «blandet» faldt
den i hver ægte Kunstners Smag, der har
den set; og Klostret laa (blev der fortalt)
lidt lavt: thi det faldt Klostrets Munke ind,
at bedst man bad i Læ for Vejr og Vind.

LVI.

Dér laa da Borgen lunt i Dalens Skød,
kranset af Højskov, hvor Druiders Eg
stod, som Caractacus, da Hæren veg,
med strakte Arme værnende mod Død
fra Lynildsflammen Krattet. Ofte keg
frem under Grenehanget Hjorten — brød
saa frem med Rudlen, for sin Tørst at stille
i den som Fuglekvidder muntre Kilde.

LVII.

En Sø laa foran Slottet, og dens Vande,
blanke og dybe, altid blev fornyede
af Flodens Strømme, som med Il sig gyde
i Søen ud, men derpaa stille stande,
som om de her rent Freden vilde nyde.
I Siv og Rør langs Søens indre Rande
Vildænder fjæle sig — mens Skovens Kroner
omvendt sig ned i Flodens Spejl fortoner.

LVIII.

Ved Søens Udløb Flodens Vande falder
i Skum-Kaskader, indtil Strømmen atter,
stilnet, som Børn naar Moderrøsten kalder,
gynger i sagte Krusninger, og fatter
paany sit gamle Løb; og uden Tal er
Bølgerne, som med Kluk og munter Latter
sig vugger frem — og Farvespil fraoven
faar de, hvergang de blinker frem i Skoven.

LIX.

En vældig Bue i Gotik er end
af Klosterkirkens fordums Pragt tilbage;
den havde spændt, i Kirkens Velmagtsdage,
henover flere Søjlegange, men
de sank — og den er ene med sin Klage.
Den mest Koldsindige, som kom didhen,
vel maatte føle Smærte ved at skue
saa ensom her den stolte, skønne Bue.

LX.

Nærved dens Tinde, i en Nische, stod
tolv Helgener af Sten i fordums Tid;
de havde overstaaet Kirkens Strid,
men faldt — dengang Kong Karl man aarelod
og hvert et Hus var Fæstning — hid og did
mens «Cavalerer» sank i deres Blod
for ham, som — ak, det fik de at bekende —
hverken forstod at køre eller vende.

LXI.

I Nischen ovenfor staar «muttersene»
Madonna, kronet, holdende paa Arm
sit Barn — tilfældigt midt i Stridens Larm
forskaanet, medens Kirkens Kvaderstene
hensmæltede i Kampens Lue varm.
Det Billed helliger den vilde Scene —
javist saa, Overtro! men man maa sige:
sligt fabler dog saa sødt om Himmerige!

LXII.

Et mægtigt Vindu, hvis Glasmalerier
lod fordum Dagen med fordybet Skær
strømme herind fra Himlen som en Hær
af Engle, svævende ad Lysets Stier —
staar nu vindaabent. Aldrig Vinden tier,
Sten-Vinduessprosserne dens Harpe er;
og ene messer Uglen i de Haller,
hvor Chorets Svar nu aldrig mere gjalder.

LXIII.

Men kvælder Maanen, og naar Nattens Brise
paa bløde Vinger bæres frem fra Østen,
da klinger der som Klagelyd — og Røsten
er skøn, en aandeagtig sælsom Vise,
der lyder nu, og atter maa forlise
sin Klang — hvorfor? Det er en Gaade — løs den!
Ja — Somme tror, at Ekko fra det nære Fald
af Klosterbuen formes her til Døds-Choral.

LXIV.

Og Andre: at en Egenskab ved Buen,
frembragt ved Frost og Tø, kort, ved Forfald —
paa samme Maade som jo Solens Luen
og Ørkenkulden i Forening skal
forlene Memnons-Støtten Klang — er al
den underlige Syngens Grund. Men nu — en
Kendsgerning er den Lyd, det véd mit Øre;
jeg lytted tidt — for tidt . . . . kan end den høre.

LXV.

I Gaarden plasked nær den stolte Bue
en gotisk Brønd, hvor der var hugget ud
i Stenen Masker, sær barokt at skue:
en Helgen hist, og her en drukken Gud.
Udyr med Gabet syntes vredt at true,
og dér stod Straalen højt af Dyrets Tud
og sank i Bobler . . . Stenens bitre Lære:
vor Id og Strid et Brus — et Plask — en Blære.

LXVI.

Kærnen af Slottet vældig var og stor,
og ej saa slemt moderniseret heller;
der fandtes end af Klostergange Spor
og Refektorium og Brødre-Celler,
desuden, med et velbevaret Chor,
et af de allerkærest' smaa Kapeller;
men Resten, omstøbt, flyttet eller sunken,
bar Vidne om Baronen mer' end Munken.

LXVII.

Haller og Sale turde næppe ganske
ha' staaet sig mod Kunstens Ritual
for den, som Stil og Enhed søgte granske;
det «gjorde» sig dog — Galleri og Sal —
tog man ej paa det med Kritikens Handske,
selv om det ej blev noget Ideal.
Hos Kæmpen imponerer os Staturen —
om end ej Alting «stemmer med» Naturen.

LXVIII.

Af Staal-Baroner, hele Rækken ned
til Jarler smaa i Silke og Parykker,
hang der Portrætter — næsten Led for Led;
smaa Ladyer «i Knop», hvis Duft henrykker,
lyslokket sad dér i idyllisk Fred
blandt «modne» Damer prangende med Smykker,
samt to, tre Gratier af Sir Peter Lely,
hvis «bar Figur» der ordentlig var Stil i.

LXIX.

Saa fulgte Dommere — i Hermeliner —
hvis «Magt gaar foran Ret» man kunde kende
paa Mylords Ansigt — ret en Fange-Piner;
Bisper — som ej én Præken fik tilende,
og Generalfiskaler, af hvis Miner
man saa' (vi kan se fejl, det kan jo hænde)
at «Stjernekam'ret» havde mer at sige
end *habeas corpus* i det hele Rige.

LXX.

Feldtherrer dernæst, for en Del i fuld
Jærnrustning — førend Jærnets Tid var endt;
og saa et Par i gamle Malboroughs Uld-
Parykker, hvoraf én gik vel omtrent
paa tolv nymodens; saa en Fyr helt guld-
brodért, med Nøglen «agterude» vendt;
tilsidst en «Patriot» man vrippen saa' —
over det Embed, han ej kunde faa.

LXXI.

Paa alt det Ahne-Gods det smager godt
at fryde sig lidt «billedligt»; se dér
Tizian og Carlo Dolce, hist en flot
Salvator Rosa, en Albano her;
saa følger en Vernet, hvis Vand er «vaadt»
og bølger op i Solens friske Skær;
saa Spagnoletto — han, som Penslen dypper
i alt det Blod, som fra Martyrer drypper.

LXXII.

Et lille Landskab af Lorraine; en stor
Rembrandt — stor ved sit Mester-Clairobscure;
og her en tør, bronceret Enebor
i Caravaggios dystre Stil. En Fyr
dernæst, en «god» Teniers, en Drikke-Bror,
som næppe for en saftig Spas sig dy'r:
jeg tørster som en Dansk — ta' mig paa Ordet —
ser jeg hans Glas kun .... hej, Rhinskvin paa Bordet!

LXXIII.

O Læser, om Du ellers læse kan —
thi stave er ej nok, ja knap engang
at «læse»; aa nej, læse kalder man
at følge med fra Digtets Sang til Sang
helt forfra (hvilket er haardt nok, velan!)
og blive ved — trods Tiden falder lang.
Med Slutningen begynd ej — saa langt heller
slut med Begyndelsen, ifald det gælder.

LXXIV.

Dog, Læser, Du var Taalmod opad Dage,
mens hensynsløs i Rimeri jeg var
og saa's af Arealer Maal at tage —
saa Phøbus vist har holdt mig for Notar!
At «Bredden» fordum Folk har kunnet smage,
gør jo Homers Skibs-Katalog ret klar:
men som «moderne» maa jeg se at tæmme mig
og ej i Spisestellet helt forglemme mig.

LXXV.

Høsten, den gule, kom; med den en Skare
fornemme Gæster udaf Nimrods-Standen;
Stubmarken vrimmel-fuld af Raa og Hare,
og Støvere: hej, Plads for Jægersmanden!
Med Øjne som en Loss skal han nok klare
den hele «Saat» — og lyve ret som Fanden.
Hej, brune Agerhøns og Guldfasaner
og pryglede Krybskytter — uden Ahner!

LXXVI.

Vindruer har en Høst i England ej
som dem i Sangens Solskinsland vi møde
bacchantisk svulmende langs Sti og Vej,
hvor frem fra Fletværk Klasen ler, den røde;
men Britten køber «ædle» Vine sig,
la'r mild Claret og stærk Madeira gløde!
hvad skal han med en Vinhøst? — naar det gælder,
har man det bedste Vinbjærg i sin Kælder.

LXXVII.

Og har man ej det glade Dæmringsskær,
hvori en Sydens Høst koket sig hyller,
som var den «anden» Vaar alt ganske nær,
som oversprang man Vintrens Slud og Skyller —
af Stue-Glæder har man fuldtop her,
hvor Aarets «første Kul» i Ovn man fylder;
og udendørs — ja Grønheden er borte,
men der er Gult, som Pynt mod alt det Sorte!

LXXVIII.

Og for den kælne Syds *villeggiatura*
— hvor man faar Horn i Sigte mer' end Hunde —
har Jagten Ydelser her in natura,
saa Helg'ner skulde glemme Bod og Vunde;
selv Nimrod bytted Sletterne ved Dura,
hvis han den røde Frakke bære kunde:
for Jagt paa vilde Bøfler var her tamme —
om «Løver» kunde siges vel det samme.

LXXIX.

De ædle Gæster her paa «Norman Abbey»
var — thi det smukke Køn gi'r vi *le pas* —
Fitz-Fulke først, Hertuginden, saa Miss Crabby,
Damerne Snip og Snap, en Miss Eclat,
Frøknerne Bombasin, Blanchet, O'Tabbey,
Fru Rabbison, den rige Mæglers »Squaw»,
og saa det hvide Uskylds Lam, Fru From,
som var et sort Faar — naar man saa' sig om;

LXXX.

samt andre Naader — mindre eller mere
«la *lie*», men og «*l'élite*» — om hvem det gælder
just som med Regnvand, det, man kan filtrere
saa det blir atter rent som Skyen, eller
Papirsmynt vekslet om i Guld. Man fælder
ej nogen Dom: man la'er «passért» passere;
thi denne store Verden, som man véd,
er idel God- og Overbærenhed —

LXXXI.

forstaar sig til et Punkt: og det — det finder
man ikke let at sætte Punktum ved;
skøndt — denne «Verden» just sig klogt besinder
paa Skinnet, før i Ufordrag'lighed
den skriger op som Macbeths: «Satans Kvinder»;
og Jason lister sig betids afsted
fra Fru Medea — se Horats og Pulci:
«Omne tulit punctum, *quæ* miscuit utile dulci.»

LXXXII.

En Linje for et Rets-Princip at drage —
det falder svært; mest ligner det et Lotteri.
Jeg saa' en ærbar Kvinde, som fik smage
Udstødelsen af hele dette Koteri,
mens en Fru Saa-og-Saa kom strunk tilbage
igen til «Verden» — blot ved lidt Komplotteri —
og straaled, trods sit Rygte, som en Siria,
og brød sig fejl om alt det «naa, hvad si'er I da?»

LXXXIII.

Jeg saa' vel mer'; — lad os nu se lidt paa
det, som man kan «villeggiatura» kalde:
en treogtredve Stykker, eller saa,
«udvalgte» Folk, bevar's, Braminer alle;
og ikke efter Rang lod jeg dem gaa,
nej blot paa Slump, som Rimet kunde falde;
irsk Adel var der, prima Blod og Tegning,
som leved udenlands — paa Irlands Regning.

LXXXIV.

Der var Parolles — han, den Rabulist,
en Pokkers Karl i Retten og for Skranken,
som fægted drabeligt — i Ord, javist,
men ellers helst og hurtigst tog til Skanken;
Hr. Klingklang — en dunhaget Belletrist,
som volded en sex Ugers Hjærtebanken
i Damers Kreds; Lord Pyrrho — han, Fritænkeren,
og Sir John Flaskefo'er — han, Snaps-Iskænkeren.

LXXXV.

Saa kom en Hertug — som en Hertug var,
en Hertug «hver en Tomme». Saa tolv Pairer
som Karl den Stores, hvoraf ej man ta'er
fejl — det vil sige, i de «simple» Sfærer,
naar ej man *selv* er dum — den Sag er klar.
Saa sex Spidslærker, Frøkner, som fortærer
i Følelse sig helt — paa Nonners Maade —
men helst var gift og kaldtes «Hendes Naade».

LXXXVI.

Saa fire «honourable» Mænd — hvis Ære
man foran mer' end efter Navnet fandt;
og saa en Chevalier de la Chimère,
som Frankrig — og et Lykketræf iblandt —
til England havde sendt, for at belære
om Morskab os — en Moro, det er sandt,
som Klubben siden fandt lidt dyr i Grunden,
da han, og Tærningerne, var forsvunden.

LXXXVII.

Der var Dick Snakken-Sort, en stor Sokratiker,
en Ven af Plato, Agerhøns og Flynderne;
saa en Hr. Vinkel, Qvasi-Mathematiker;
Sir Sølv-Opsats — en Ven af Sport og Mynderne;
og Pastor Rodomont, den Guds-Emfatiker,
som haded Synden mindre nok end Synderne;
samt Lord Augustus Fitz-Plantagenet,
Ven af — at vædde, tror jeg, slet og ret.

LXXXVIII.

Saa Jack Jargon, en vældig Hest-Drabant,
og den berømte General Menschenschreck,
stor Taktiker og større Duellant,
som aad fler' Fjender end han gjenned væk;
saa Jeffris Plump fra Wales — det er sandt,
som Dommer stor, men størst som vittig Gæk:
naar Folk, han fik fra Livet dømt, blev triste,
gav han til Trøst en Vits dem paa det sidste.

LXXXIX.

Fint Selskab er — omtrent som Marionetter,
der ikke Spillets Retning selv angiver,
naar Tonen (Manden bagved) ej dem sætter
dér hvor han vil — den Klown, han er og bliver.
Min Sangmø er en Sommerfugl; hun letter
paa Vingen, har ej Braad, men bare driver
afsted i Luften . . . . ja, var kun en Hvesp,
da skulde Godtfolk bæve som en Esp!

XC.

En Taler har jeg glemt — men bør ej glemme —
fra sidste Parlamentssession den sidste,
som hæved i en Jomfru-Speech sin Stemme,
ret net, efter hvad Referenten vidste;
endnu var han i nogle Blade fremme
med Ekko af sig selv — sligt kan jo friste!
Det hed dér (i den Omnibus man kørt har:)
«den bedste Jomfrutale, som man hørt har.»

XCI.

Stolt af de mange «Hør!» og endnu mere
af hin, hans Tales tabte Jomfrudom,
og af sin Drevenhed i at citere,
stod han saa bred som Cicero i Rom.
Med megen Flinkhed i at memorere,
mer' Frækhed til at huske godt sig om
før han sit Indfald snapped fra et andet,
kom denne «Landets Stolthed» ud paa Landet.

XCII.

Der var endnu to andre drevne Svende,
fra Irland en Hr. Rap, fra Skotland Ro,
lov-faste Folk og lune uden Ende,
men Ro den luneste nok af de to;
Raps Fantasi løb løbsk — det kan nok hænde! —
saa fyrig som en Fole uden Sko,
men snubled tidt i en Kartoffelager —
mens Ro med Cato's Maadehold det tager.

XCIII.

Ro ligned mest et nylig stemt Klavér,
Rap derimod en ustemt Æolsharpe,
paa hvilken Vinden ugenért sig te'r
snart med Akkorder blide, snart med skarpe.
Ro's Tale var koncis i sin Manér,
Rap kunde lange «Ender» fra sig varpe:
den Enes Vits var Hjærtets eller Blodets —
den Andens me'r Kulturens eller Ho'dets.

XCIV.

Finder man nu lidt broget denne Skare,
som samles her til «landlig» Fryd og Fête,
saa er Melange dog en bedre Vare
end evig én og samme tête-à-tête.
Ja, havde vi Comediens Tider bare,
med Congreve's Nar og Molière's *bête!*
Men ens er Alt — paa Landet og i Stæderne:
Manérerne saa pæne just som Klæderne.

XCV.

Vi skjuler vore latterlige Sider —
latterligt nok, vi faar ej med dem Bugt;
hvorledes end man vender sig og vrider,
den Ager er udpint, gi'r ingen Frugt;
vel findes Narre nok i vore Tider,
men deres Blomstring savner Smag og Lugt:
en Hoben pæne Folk omkring vi vandre —
Folk, som sig keder selv og keder andre.

XCVI.

Naa, kan man ikke høste, maa man nøje
sig med at plukke magre Ax til Slut;
og, Læser, om Du finder det med Føje,
saa blir Du Boas — jeg den arme Ruth.
Jeg siger nødigt mer' — da jeg for Øje
Fru Adams har, der paastod absolut,
at Skriftcitater — uden netop i
en Kirke — var det pure Blasfemi.

XCVII.

Dog, pluk! om Tiden end er brak og tør,
selv om Du plukker Avner kun og Skaller —
men ej bør jeg forglemme hin Causeur
Klip-Klap, hvis Vitser mageløse falder
og som hver Morgen opskrev alt det Skvalder,
hans Aften skulde fejres med .... «Hør, hør!»
«Ak, stakkels Aand!» — Ja, Skoen kan nok trykke
den, som et Selskab «aandrigt» skal henrykke.

XCVIII.

Først maa han Talen kyndigt kunne dreje
did, hvor hans Ordspil just forlanger den,
saa maa han Lejligheden snildt afveje
og ej en Tomme tabe af Terræn,
hvis han afbrydes; aldrig baglæns svaje
og la'e sig stoppe Munden, om han end
interpelleres af en mundrap Gæst:
nej, sidste Ord er hans — thi «sidst er bedst».

XCIX.

Lord Henry var da Vært, med samt sin Mage,
for disse Gæster her i dette Hjem,
hvor man et Taffel holdt, som — Død og Plage —
fra Hades kunde lokket Skygger frem.
Jeg nævner Retter ej, Fisk, Steg og Kage,
hvorvel vi Jordens Syndere i dem
— fra den Tid Eva først bed saa forslugen
af Æblet — just har haft vor «Gud i Bugen».

C.

Tænk paa det Land, hvor «Mælk og Honning fled»,
et Paradis for sultne Israeliter:
et er kun bedre — det, hvor Guld man nød
med denne Fryd som Børn hos en Condit'er.
Vor Vaar svandt hen — frem Alders-Skyggen brød,
ked blev af Piger vi og Parasiter:
af Penge aldrig — omend, paa det sidste,
til Brug som Misbrug Kraften vi skal miste.

CI.

Tidligt gik Husets Herrer ud at jage.
De Yngre — thi de lider al Slags Sport,
som Drenge lider Slagsmaal, Frugt og Kage;
de Ældre — for at drive Tiden bort;
thi «*ennui*» en Engelskmand kan plage,
omend *qua* Ord det gør ham mindre Tort,
naar, gabende, han «laaner» fra de Franske —
realiter har vi dog Tingen ganske.

CII.

De gamle Herrer hented Bøger ned
fra Bibliotheket — vragede dem atter,
hvorpaa de traurigt gennem Parken skred
og kritisered Væksthus og Rabatter;
en Del i Pasgang udaf Vejen red,
læste saa Morgenbladenes Debatter,
og skotted imod Uhret smaat fra Siden:
Folk ved de Treds, der pejler Spise-Tiden.

CIII.

«*Gêné*» var ingen. Først naar Klokken lød
til Middag, kom man sammen; indtil da
man frit som Herre over Tiden bød
(saa svært den «Frihed» falder end — aa ja)
og om hinanden man sig lidet brød,
men ofred sig til Toilettet fra
man vaagned — og sin Frokost tog man, naar
man ønsked, paa hvad Maade helst, og hvor.

CIV.

Damerne — med og uden Sminke — drog
ved godt Vejr ud tilhest; ved Regn i Salen
de læste, sang, lidt paa Klaveret slog,
indøved Danse, kigged i Journalen,
hvordan den nye Mode ud sig tog,
hvordan det Stof vel, og hvor mange Alen;
skrev saa et «lille» Brev, ni, ti Ark fulde,
til dem, som denne Gæld betale skulde,

CV.

Veninder, eller — lad os sige «Venner».
Et Damebrev er — mystisk i sin Art
som Evigheden, da det aldrig ender:
Mystik, som intet siger aabenbart,
men hvori man Ulysses' Træskhed kender
overfor Dolon, hvem han narred rart;
ved koldt Blod gør man klogest i at blive,
skal man et Svar paa slig Epistel give.

CVI.

Billard og Kort der var, men — billigvis —
ej Tærninger, dem «Klubben» kun tilsteder;
ved aabent Vande Baadfart; laa der Is,
løb man paa Skøjter med og uden Slæder;
man kunde «mede» — hvis man satte Pris
paa denne En-Mands-Last blandt Sportens Glæder,
den, som den Blodhund Walton priser flot nok, —
en Krog i Halsen paa ham, det var godt nok!

CVII.

Om Aftnen strømmed Vinen ved Banketter,
og Talen ligedan; saa kom Musik,
me'r eller mindre himmelske Duetter
(ved Mindet føler jeg endnu et Stik
i Hjærtet eller Ho'det) — Arietter
af de Spidslærker efter Tur man fik:
de yngste greb dog helst i «Harpens Guld» —
for deres Arm var hvid og Barmen fuld.

CVIII.

Man svang (kun ej, naar «Nimrods» Time slog
og Herrerne var trætte af at jage)
en Sylphe-Skabning i en Dans — og drog
sig med Sylphiden i en Krog tilbage
til lidt Flirtation; (Gudbevar's, man tog
til Formen Hensyn;) og paa Jagtens Dage
Jæger-Latinen lød om Ræv og Hund —
og saa tilkøjs, pænt før den ellv'te Stund!

CIX.

Politikerne drøfted vidt og bredt
Alverdens Ting — og Smaating med forresten,
imens de gode Ho'der stod beredt
hver med sit Indfald — friskt og fikst fra Læsten —
og ærgrede sig synligt, naar med Et,
ligesom Vitsens Pilskud rammed «næsten»,
en Fyr faldt dem i Flanken — og den klikked,
den Vits, som aarelang var sammenflikket.

CX.

Men fint gik Alt til her — aristokratisk,
koldt som en Phidias' Marmorform, mod hvem
Squire Westerns Glathed staar helt antipatisk.
Vore «Sophier» kan man drage frem:
og dog blir Tonen ikke saa emfatisk,
om Skønheden end er der, som hos dem
fra før; og en Tom Jones — ej heller han
med vore Snørlivs-Helte lignes kan.

CXI.

Man skiltes tidligt; hvad der her betyder
før Midnat — hvor i London man ta'r fat.
Paa Landet de smaa Damer Hvilen nyder
længe før Maanen byder sit Godnat.
Sov sødt, hver Roselil! — min Bøn her lyder: —
gid Morgenrøden faa sin Rose sat,
den sunde Søvns, om Kindernes Ovaler — —
og Sminken (én Saison) i Prisen daler!

ANMÆRKNINGER

TIL

TRETTENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL TRETTENDE SANG.

Syvende Stanze.

Byron har her Noten: Se Boswell's Johnson: «*Sir, I love a good hater.*»

Tolvte St.

Se «De lystige Koner i Windsor» — Falstaffs Besøg hos Fru Strøm (IV Akt, 2 Scene).

Trettende St.

Davus sum — Slavens Ord i Terentius' «Andria», I Akt, 3 Scene: «Davus sum, non Oedipus» — ɔ: Jeg er kun den ringe Tjener Davus — jeg kan ikke løse Gaader.

Attende St.

Byrons Omskrivning af Ordene i Addisons «Cato» (I Akt, 2 Scene):

Livslykken kan vi ikke kommandere;
Gør mer', Sempron' — lad os fortjene den!

Niogtyvende St.

Salomos Ordsprog XI, 14: «Thi med Raad bør man føre Krig; og hvor mange Raadgivere ere, dér er Sejren.» Conf. XXIV, 6.

Femogfyrret. St.

Vergil Ecl. VII, 4: «*Ambo florentes aetatibus, Arcades ambo.*»

Syvogfyrret. St.

Her er i Originalen et Ordspil paa «Gentleman» (en fornem Englænders Kammertjener) og *gentleman.*

Enoghalvtredst. St.

I Spidsen gik Organet — billigvis —
for Hof-Nyt . . . . .

«Morning-Post» nemlig; Ultratorybladet, som behandlede den fornemme Verdens Liv og Færden med en Grundighed og vigtig Alvorsfuldhed — der ikke staar tilbage for lignende Organer udenfor England i vore Dage.

Treoghalvtr. St.

Atter Morning-Post:

«støt som de «Niogtredves» Sandhedsord» —

nemlig den anglikanske Kirkes niogtredve Troesartikler.

Femoghalvtr. St.

Til Norman-Abbey drog det ædle Par —

Her skildrer Byron sit eget arvede Stamgods Newstead Abbey — det, som han saa modstræbende

bekvemmede sig til at sælge, for at skaffe sig Midler til at fremme sine Planer i Grækenland. Man mærker i Beskrivelsen baade Digterens og den adelige Jordegodsejers Vemod og Smærte ved Tabet af det herlige Slot.

Otteogtredstyv. St.

samt to, tre Gratier af Sir Peter Lely,
hvis «bar Figur» der ordentlig var Stil i.

Peter van der Faes, i England bekendt under Navnet Sir Peter Lely, født i Westphalen 1618, død i London 1680. Han var Carl den Andens Hofmaler og har som saadan udført en utrolig Mængde Kvindeportrætter i Tidens yppige Stil. Særlig bekendt er de saakaldte «Hampton-court-Skønheder» — en hel Række af Carls Favoritinder.

Niogtredstyv. St.

man saa' (vi kan se fejl, det kan jo hænde)
at «Stjærnekam'ret havde mer at sige
end *habeas corpus* i det hele Rige.

Stjærnekammeret — Kriminaldomstolen — som dømte Statsforbrydere og var berygtet for sin Vilkaarlighed og Anvendelse af Tortur. «Det lange Parlament» ophævede Domstolen.

Tooghalvfjerst. St.

Jeg tørster som en Dansk — ta' mig paa Ordet . . .

Byron's egen Note: «Hvis jeg ikke fejler, er der ogsaa «en Dansk» med i Jago's Fortegnelse over de Nationer, der tager en ordentlig Slurk.»

Fireoghalvfjerst. St.

Homers Skibs-Katalog . . . .
Iliadens 2den Sang, V. 494—760. Opramsningen af de Ettusind, ethundredsexogfirsindstyve med Krigsfolk bemandede Skibe, som Grækerne førte mod Troja.

Syvoghalvfjerst. St.

Aarets «første Kul» — et Ordspil, der tager Sigte paa et temmelig skruet Vers i Gray's berømte Landsbykirkegaards-Elegi: «her synes det at regne med Violer, Aarets første» osv.

Otteoghalvfjerst. St.

Sletterne ved Dura — i Assyrien nemlig.

Enogfirsindstyv. St.

«Satans Kvinder» — Hexens Ord i Macbeth (I. 3)

Sidste Vers: Horats' mer end bekendte «omne tulit punctum, qui miscuit» osv. — er her blevet til *quæ* miscuit.

Toogfirst. St.

og straaled, trods sit Rygte, som en Siria . . . .
Femininum af Hundestjernen Sirius — i Betydning her *bitch star* (Tævehund).

Fireogfirst. St.

Parolles — Skvadronøren i Shakspeares «Naar Enden er god, er Alt godt».

Femogfirst. St.

en Hertug «hver en Tomme» . . . . .

Stedet i Kong Lear (IV. 6) — Lears egne Ord til Gloster: «Jo, hver en Tomme en Konge».

Seksogfirst. St.

honourable er i England Prædikatet for Sønner og Døtre af Baroner og de yngre Sønner af Grever.

Niogfirst. St.

Fint Selskab er omtrent som Marionetter . . . .

Her er et af de (mange) Steder hos Byron, hvor et harsardéret Ordspil omtrent gør Strofen uoversættelig. I Originalen staar der: fint Selskab er et Skakbrædt — hvor man har Konger, Dronninger, Biskopper, Riddere osv. Men nu betyder f. Ex. *bishof* en «Løber», *knight* (Ridder) betyder «Springer»; Ordet *rook* (et «Taarn») betyder tillige Skælm, Gavtyv o. s. fr. Man maa da tage sin Tilflugt til en Omskrivning — ofte hinkende nok — dér hvor vi aldeles ikke har Ordenes Dobbelt-Mening paa Dansk.

Tooghalvfemst. St.

fra Irland en Hr. Rap, fra Skotland Ro . . . .

Originalen har: «*Longbow, from Ireland, Strongbow from the Tweed.*» Der sigtes til den berømte irske Retslærde Curran og den skotske Erskine.

Seksoghalvfemst. St.

Jeg siger nødigt mer' — da jeg for Øje
Fru Adams har . . . . .

Denne udmærkede Ytring af den gode Fru Adams

forekommer i det sidste Kapitel af Fieldings Roman «Joseph Andrews».

Syvoghalvfemst. St.

«Hør, hør!» «Ak, stakkels Aand!» — Hamlets Udraab (I. 5) til Genfærdet.

Hundredogfemte St.

Ulysses' Træskhed overfor Dolon — Se herom Iliadens tiende Sang, V. 314—506. Odysseus, der spørger den flygtende Dolon ud — idet han giver ham Tilsagn om at spare hans Liv og dernæst lader Diomedes dræbe ham.

Hundredogsjette St.

Paa denne «Blodhund» Sir Isaak Walton — der udgav et meget læst didaktisk Digt over Fiskefangst med Krog — er Byron meget forbitret. Han har en lang Note derom, og paastaar, at det er en saa barbarisk Sport at fiske med Krog og levende Madding — og at ingen saadan «Fisker» kan være et godt Menneske.

Han tilføjer imidlertid selv et «Audi alteram partem» — et Indlæg fra en god Ven til Forsvar for dem, der «meder med kunstige Fluer» og ikke begaar Waltons Grusomheder.

BYRON:

DON JUAN.

FJORTENDE SANG.

FJORTENDE SANG.

I.

Hvis i Naturens eller Sjælens Drejen
sig om sin Akse Vished findes kunde,
da fandt i Livet vi vel ogsaa Vejen —
men saa gik al Filosofi til Grunde;
nu æder op ethvert System sin egen
Forgænger: Gud Saturnus aad saalunde
sit Afkom, til hans kære Viv tog Stene
og lod ham gnave dem *qua* Sønners Bene.

II.

Dog omvendt bærer sig Systemet ad:
det æder op sin Fader, ihvor sejg
han er at tære. Stil kun i en Rad
Livs-Gaaderne: hvor si'r Du ja, hvor nej?
Tag Fortids Visdom med, før til et Hvad
og et Hvorledes Du bestemmer dig:
ikke at tro sit Øje, det er sikkert —
og dog, min Ven, har Du vel anden Kikkert?

III.

Jeg — jeg véd intet; intet jeg benægter,
anta'er, forkaster, laster. Hvad véd *I*?
Fødsel og Død som Fakta I forfægter,
og skyder faktisk dog maaske forbi.
Hvis Evighed afløser Tidens Slægter,
blir Død og Fødsel Skin og Gøgleri:
«Døden» I alle frygter som en Liden —
og sover dog en Tredjedel af Tiden.

IV.

En Søvn foruden Drøm mod Aftendvale
vi ønsker os, og dog vort Støv jo skræmmes
for «Støvets Ro» — Døden i daglig Tale.
Selvmorderen, som ikke vil beskæmmes
af Livets Gæld, men vælger at betale
(skøndt det af Kreditor som Tab fornemmes)
— han kaster bort det Liv, som blev ham givet,
langt mer' af Dødsfrygt end af Had til Livet.

V.

Frygten er om ham, i ham, ej den sover;
og der er Mod, som vokser op af Frygt,
kan hændes det dristigste, thi det vover
det Værste blot for Visheds Skyld. Saa sygt
et Svimmel-Mod dig ta'er, naar Du ud over,
ned over Alpedybet stirrer: trygt
er Stadet, hvor Du staar, men nedad suger
Dig Afgrunds-Gaaden, som i Dybet ruger.

VI.

Sandt nok: Du springer ej, men rædselslagen
Du viger; dog, betragt din egen Tanke,
og Du vil finde, gysende betagen,
et Hang mod det, som er foruden Skranke,
det Ubekendtes (sande? falske?) Dragen:
Dig selv, din Frygt, som lader Hjærtet banke,
Du styrte vil . . . . . hvorhen? Deri maa ligge
det, at Du gør det — eller gør det ikke!

VII.

«Men hvortil dette?» spørger Du min rare,
min kære Læser. — Blot til Tidsfordriv! —
Det er nu min Manér, jeg kun kan svare,
jeg skriver uden alt Regulativ;
jeg skriver mine Indtryk, Indfald bare
in cunctis modis — kun ej «narrativ»;
ved min Fortælling ene det mig gælder om
at snakke med — om det, Enhver fortæller om.

VIII.

Du kender — eller dog Du kende burde —
hin Bacons Sætning: «kast tilvejrs et Straa,
saa ser Du Vindens Retning.» Saadan turde
al Poesi for Sjælens Vindpust gaa,
lig de Balloner, vi som Børn os gjorde:
Skyggen af Sjælen — bort, bort i det Blaa.
Min er som Sæbeboblen, og dens Vej
er ej til «Ros og Magt» — kun Børneleg.

IX.

Jeg har nu Verden for mig — eller bag mig;
Erfaringsstof har jeg mig samlet ind,
saa Hjærnen tør med me'r ej gi' i Lag sig,
og Lidenskabens Tumlen i mit Sind
var mine Venner som et «Kom — anklag mig!» —
hvorpaa just kære Venner lægger Vind.
Før var jeg svært berømt; men den blev spildt,
Berømmelsen — jeg digted dem for vildt.

X.

Jeg har mig skaffet baade Jord og Himmel
paa Nakken: Himlen — nemlig Gejstligheden
slynged imod mig Tordenkilers Vrimmel
og Manebreve til Samvittigheden.
Jeg skriver, kedende den gamle Stimmel
af Læsere — har ingen fra forleden:
som ung jeg skrev saa fuld i Sjæl og Sinde,
og nu — fordi der er saa tomt derinde.

XI.

«Hvorfor saa la'e det trykke?» — Fordel, Ære
Du faar ej, naar Du ærgrer kun og keder!
Ja, sig saa mig — hvortil er Kortspil, Kære,
Læsning og Drik, alt hvad der Tidkort hedder?
Ens Fortids Godt og Ondt vil altid være
Erindrings-Tidsfordriv, naar ret man leder,
og hvad jeg skrev, jeg kasted ud i Strømmen:
flød eller sank det? — naa, mig mored Drømmen.

XII.

Jeg tænker, at var jeg paa Bifald sikker.
saa gad jeg simpelthen slet ikke skrive;
jeg kæmped altid — deri vist det ligger,
at Tab ej fra «de Ni» mig lader drive;
jeg næsten tror, det Sandhed paa en Prik er,
skøndt sligt er vanskeligt med Ord at give.
Paa tvende Maader kan man Morskab finde
i Spil: dels ved at tabe, dels at vinde.

XIII.

Og Digtning — det er ej min Musas Sag;
det Faktiske langt heller hun fremstiller —
med Maadehold forstaar sig og med Smag
hun giver Menneskets Natur og Griller;
derfor blev hun ej Godtfolk til Behag,
thi Sandhed sjeldent kun i Øret kilder;
sang hun om Æren, som af Folk tilbedes,
da blev det mer' bekvemt — men anderledes.

XIV.

Elskov og Storm og Krig — Forandring fryder!
Alt er her -- lidt Filosofi iblandet:
i Fugleperspektiv vort Samfunds Lyder
og Dyd (Oasen lig i Ørkensandet);
er det ej godt — i hvert Fald nok jeg byder,
broget er Alting, Stil og Stof og andet,
og hvis endda man kimser ad min Muse,
saa er Papiret godt til Kræmmerhuse.

XV.

Hin Del af Verden, som jeg dennegang
har valgt at synge om, er ej beskrevet
fornylig just; og uden Spørgen lang
man skønner, hvorfor ej den er det blevet:
den synes udsøgt, højst-interessant,
i Glans og Glimmer bli'r den gennemlevet,
men éns er Typen, om og om igen —
sligt lover smaat kun for en Digters Pen.

XVI.

Meget, som hidser, lidet kun, som højner,
intet for alle Mennesker og Tider;
en Fernis over Løgn saavel som Løgner —
det Onde man til sidste Luv-Trevl slider.
Vid, hvori Briller selv ej Saltet øjner;
ingen Naturens Ægthed, som man lider
blot for dens Ægtheds Skyld; ensformig Glathed
for Karakter — karakteristisk Mathed.

XVII.

Stundom de bryder som Soldater glade
Geleddet, glemmende den sure Møje,
men trommes hurtigt sammen til Parade
og trækker atter i den stramme Trøje;
sandt nok, det er en lystig Maskerade,
men hurtigt sløves for dens Glans vort Øje:
for mig var det i hvert Fald snart forbi
med dette Glædens glade *Ennui*.

XVIII.

Vi spiller Elsker og vi spiller Kort,
gi'er Løven, gi'er vor Stemme — og dinerer;
vi hører Senatorer snakke sort,
ser Skønheder, som bort sig auktionerer
til Libertinere, der straks blir gjort
til Ægtemænd, som Dyden imiterer:
tilsidt som «*Ci-devant jeune homme*» vi mugner —
stemmende Strømmen, hvori vi dog drukner.

XIX.

Ak — raabes der i Kor — hvor det er Skade,
at ingen Autor kom den tæt paa Livet,
den fine Verdens daglige Parade!
Hvad nu og da ud som «Portræter» sived,
var en bestukket Tjeners Dagbogsblade,
der blev behændig som Roman udgivet,
en Bog — hvortil Fru Fama selv stod Fadder,
et Stof — filtreret gennem Køkken-Sladder.

XX.

Det passer ikke længer — da Skribenter,
og navnlig unge, nu er svært i Vælten
i denne fine Verden. Ofte henter
Poeten Sejren hjem selv over Helten;
men hvorfor skuffes de da, som sig venter
rigt Bytte, naar Poeten gaar i Felten
for rigtigt dette *Highlife* at gengive? . . . . .
Svar: der er ikke noget at beskrive!

XXI.

«*Haud ignara loquor*»; det er *Nugæ quarum*
pars parva fui» . . . . . altid dog en «Part»;
langt heller jeg skitsered Jer et Harem,
Slag, Skibbrud, Hjærtekvider af hver Art,
end jeg om dette saug et Lirumlarum.
Hvorfor? . . . . . for Grunde ser jeg helst mig spar't.
«*Vetabo Cereris sacrum qui vulgarit*» —
det er: for Vulgus blir det ej forklaret.

XXII.

Fremstillingen jeg idealt vil male —
fortonet, et frimureragtigt Noget,
der vil forholde sig til det Reale
som Parry's Tur til Argonauter-Toget.
Mysteriet skal ej til Hvermand tale,
og min Musik er saamænd mystisk-broget:
thi der er mangt, som ej af Hoben fattes,
men kun af den Indviede kan skattes.

XXIII.

Ak, Verdner falder — Kvinden voldte det
fra først af (ja det lyder som Chicane,
men Biblen bør dog billigvis ha' Ret)
og dette «Fald» blev siden hendes Vane,
det stakkels Vanedyr — og lige slet
i Skyld og Uskyld hendes Løbebane:
fordømt til Barsler — mens vi Mænd fik smage
som Synde-Sold Barbérkniv paa vor Hage —

XXIV.

— et dagligt Kors, som mulig blir befunden
i Tidens Løb mod Barsler op at veje.
Dog, Kvinden! ja hvem maaler vel i Grunden
den Sum af Lidelser, hun fik i Eje —
naar selv vor Medynk selvisk har paa Bunden
den Mistillid: at Alt skal kun sig dreje,
al hendes Dyd og Skønhed og Elskværdighed,
om — Kogekunst og Slægts-Forplantnings-Færdighed.

XXV.

Alt det var godt nok, kan ej bedre være,
og er, Gud véd, ret vanskeligt endda:
saa megen Modgang helt fra Barnsben a',
Skjel mellem Ven og Fjende svært at lære,
Guldlænker, som Forgyldningen gaar a' . . . . .
spørg Kvinder (som til Skjelsaar kommen ere)
hvad Køn de vælger, Mandfolk eller Kvinde,
en Skolelømmel — eller en Fyrstinde?

XXVI.

Man kalder «Skørteregiment'» en Skam,
og alle, hvem den Lod i Livet mødte,
sky'r det og fly'r det — som en Fisk i Dam
fly'r Gedden; dog, da vi engang blev fødte
til Verden under denne — denne «Ham»,
en Andagt netop Skørtet os afnødte,
hint Klædningsstykke af en mystisk Højhed,
i Silkefinhed eller Hvergarnsdrøjhed.

XXVII.

Højlig jeg ærer — forhen tilbad jeg,
i Ungdoms Dage — dette kyske Slør,
bag hvilket rige Skatte dølger sig,
som drager ved, hvad det usynligt gør,
en Damask-Klinge, gemt, som det sig bør,
i Skedens Guld; et Brev det synes mig
lukt med et Elskovs-Segl: — al Sorg jo blunder,
ser man et Skørt med smukke Ankler under.

XXVIII.

Selv paa en kvalm, en lummer Sommerdag
med tør Sirocco-Blæst, naar Søens Bølger
skvulper med blygraat Skumskvæt fort imag,
og Floden træt og mat i Takten følger,
naar Himlen hænger ud sit gamle Flag,
det skidengraa, som hvert et Solglimt dølger:
Humøret stiger — kan det ellers stige —
ved Glimt blot af en vakker Bondepige.

XXIX.

Vor Helt, som vor Heltinde, vi forlod
i hin forunderlige Himmelegn,
hvis Luft var aldrig for Poeter god —
den samme under alle Himmeltegn;
thi Alt, hvorved sig Stemning vække lod,
Sol, Skyer, Bjærge, Stjærner — i en Regn,
en Taageregn, sig hyller, der Forplejning er
for Digteren, som for en Skyldner Regninger.

XXX.

Livet i Stuen svækker Poesien,
og udenfor er Taage, Hagl og Slud,
der ej engang er godt for Elegien.
Naa, ligemeget, man maa holde ud,
Hindringen trodse eller gaa forbi 'en,
ende sit Digt eller «slaa den Tand ud,»
virke, som Aanden griber Stoffet an,
hæmmet saa smaat af baade Ild og Vand.

XXXI.

Juan forsaavidt var en Helgen lig,
som han for Alle Alt snart kunde være,
tog Tingen som den faldt, i Fred og Krig,
i Lejr, tilsøs, i Ringhed og i Ære;
Naturen havde gjort ham lykkelig-
beredt til baade Ondt og Godt at bære,
og han var Ven og Alt for alle Kvinder —
uden den Fadhed, man hos Hun-Mænd finder.

XXXII.

Vor Rævejagt en Fremmed tykkes sær;
den rummer og for ham en dobbelt Fare,
først det at ligge — bums — med Hesten dér,
og saa paa Spottegloser maatte svare;
dog Helten, tidlig vant til Rytterfærd,
trods nogen Beduin sig kunde klare:
var det en Stridshingst, Jagthest eller Krik —
den mærked, i Juan den Rytter fik!

XXXIII.

Paa dette nye Felt han Sejre vandt,
han klared Rækværk, Bom og Overligger,
gav aldrig «Tranen» — et *faux pas* iblandt,
banded kun lidt, naar Færten blev usikker;
Jagtreglerne vel stundom for ham klikker,
men udlært end man ingen Yngling fandt;
han stundom over Meuten galopperer
og éngang over nogle Proprietærer.

XXXIV.

Men i det hele klared han sig stolt;
Godsejerne berømmede det Land,
hvis Søn dem selv jo næsten Stangen holdt;
Bønderne raabte: «Ih Kors, hvor han kan!» —
en gammel Lord, som tog Alting ret koldt,
blev varm i Hætten, da han førte an;
ja Hundedrengene var ved at regne
som «Støver» ham imellem deres egne.

XXXV.

Trophæer vandt han — ikke Skjold og Sværd,
nej men i Løbet flere Rævehaler;
dog, jeg maa tilstaa, skøndt det gaar mig nær
som Britte, at om Rævejagt han taler
aldeles i Lord Chesterfields Manér,
han, som — skøndt *qua* Nimrod en rén Udhaler —
dog spurgte, da en Jagt var lagt tilbage:
«om nogen Mand gad mer' end én Gang jage?»

XXXVI.

En sjelden Egenskab han og besad
— sjelden blandt bolde Jæg're, som staar op
før nogen Hane selv opvække gad
Decemberdagens tunge Taagekrop —
en Egenskab, der gør en Kvinde glad,
hvis Snakkelyst mod Aften naa'r sin Top
og som dog ene ej kan føre Ordet:
Juan faldt ej isøvn straks efter Bordet;

XXXVII.

nej, altid livlig, let og «bei der Hand»
Replikens «Jærn» man kunde ham fast kalde,
han snapped op, hvad ingen anden fandt,
og lod sig «andres» Vitser godt gefalle;
kom ej med nogens Mening skarpt paa Kant,
og smiled kun — den Skurk! — usét af Alle:
vendte mod Bommerter det døve Øre —
kort sagt, han kunde holde Mund og høre.

XXXVIII.

Og dernæst dansed han. En Engelskmand
kun sjelden med en Fremmed Maal kan staa
i Pantomimens Elokvens; men han
besad i Dans, hvad ej undværes maa,
den rette Udtryksfuldhed, «Fod-Forstand» —
men ikke theatralsk, vel at forstaa:
ej som en Solodanser valsed han
blandt Trikot-Nymfer — men som Gentleman...

XXXIX.

Kysk og behersket hvert et Trin han vejed,
hans Skikkelse af Elegance straaler.
han med en Lethed henad Gulvet fejed —
som med «Camilla's» Flugt at lignes taaler;
et musikalsk Gehør han ogsaa ejed,
som med en Kritikers sig næsten maaler;
han ligned, kort og godt, en spansk Bolero's
Personifikation, en Dansens Heros —

XL.

eller en Hora i Aurora's Tog
paa Guido's Freske (som alene gør
Rejsen til Rom Umagen værd, om og
den ene minder om, hvad Rom var før).
Hans Dans fremstilled klart og uden Slør
et Skønheds-Ideal, som ingen Bog,
noksaa poetisk, mægter at gengive —
da man kun Ord men Farver ej kan skrive.

XLI.

Ej sært, at megen Hyldest blev ham bragt,
en voksen Amor, højligen feteret,
forkælet, men dog ikke ødelagt
(i hvert Fald passer han, at ingen ser 'et;) —
med Takt befæsted han sin Skønheds Magt
blandt Kyske og blandt dem, som kokettered .....
Lady Fitz-Fulk, som nok holdt af «*Tracasserie*»,
behandlede ham alt med lidt «*agacerie*».

XLII.

Hun var en lidt vel yppig smuk Blondine,
i høj Grad attraaværdig og som egnet
til Midtpunkt for de Fineste blandt Fine;
hendes Meriter — har jeg ej optegnet —
jeg gaar ej gerne paa den slappe Line
og dømmer nødig «efter Rygtet regnet»:
sidst spilled hun nok ellers Dam paa Brædt
med Lord Augustus Fitz-Plantagenet.

XLIII.

Lidt skævt begyndte denne Adelsmand
at se til hendes «nyeste» Kaprice;
dog sligt bør ej gaa nogen Elsker an,
nej han maa Taalsomhed mod Kønnet vise:
bebrejde er det værste, som man kan,
derved fremskynder bare man en Krise —
en Streg i Regningen, som man vil finde
ret hyppig, naar man regner paa en Kvinde.

XLIV.

Man smiled, hvisked, spottede saa smaat,
Frøkener stejled, Fruer rynked Panden,
Nogle sa'e: vent, saa blir nok Alting godt!
Andre: hun maa jo være fra Forstanden!
Nogle paastod, at det var Sladder blot,
En spilled dum, dybsindig-klog en anden;
og Mange ynkede af Hjærtet ret
stakkels Lord August Fitz-Plantagenet.

XLV.

Sært nok, man glemte hendes Ægtefælle,
Hertugen, hvem dog Sagen angik noget;
naa — han var borte — og man vil fortælle,
at han med allerstørste Sindsro tog 'et,
hvad man saa end om Fruen kunde mælde,
og ej fandt Hertugindens Færd for broget —
en yndet Enighed, om hvilken gælder:
hvo aldrig mødes, skændes ikke heller.

XLVI.

Dog ak, sligt burde jeg nu aldrig skrive,
thi min ephesiske Diana, Adelin',
af Dyds-Begejstring opfyldt, vilde give
mig Uret — hun, som ikke kunde fatte sin
Venindes Færd, men maatte kølig blive
ved slig en Snublen ned ad Letsinds bratte Trin:
Venindens Daarlighed hun saa' med Græmmelse —
for sligt har Venner altid fin Fornemmelse.

XLVII.

En saare herlig Ting, den Sympathi,
den klæ'er saa godt — i Hjærtet som i Øjet —
den gi'r først Sukket ret sin Melodi
og trækker Venskabet i Søndagstøjet;
en Verden uden Venner? — nej, helst fri! —
de si'er os vore Fejl saa rørt-fornøjet
og trøster os med: «Skade, at for sent jeg kom; —
havde Du fulgt mit Raad — og bare tænkt Dig om!»

XLVIII.

O Hjob, Du havde ikke én men tvende
af disse Lodser, som saa daarligt styre,
Kvaksalvere, som grumme lidet kende
til Lægens Kunst — men som er meget dyre.
Sørg ej, fordi med Venner det tog Ende
— som Løv i Høst de falder af, de Fyre,
i Modgang. Gaar det atter godt — ja se! —
Du kan straks faa en ny paa en Kafé.

XLIX.

Det er ej mit Princip — nej, hvis saa var,
jeg kunde spart mig en Del Hjærtevé;
dog hvad: Skildpadde liden Lyst jeg har
at være — hverken høre eller sé! —
hellere man sin Part af Verden ta'r,
hvadenten man maa græde eller lé,
og har Ens Hjærte svart Erfarings-Told,
man hælder ej sit Hav ud i et Sold.

L.

Den allerværste Lyd — ja paa min Tro
værre end Natte-Uglers tête-à-tête'r —
er disse Ord «det sagde jeg dig jo»
i Venners Mund, de Bagklogheds-Profeter;
hvad der skal gøres nu, ta'r de med Ro,
hvad galt blev gjort, af dem jo forudsét er,
og naar mod *bonos mores* Du forsynder dig,
med hele Synds-Registret straks de skynder sig.

LI.

Vor Lady Adelin' gik strengt i Rette —
og det var ej alene med Veninden,
som sikkert nok sit Rygte vilde plette,
hvis ej hun bedred synligt sig forinden;
nej Fruen dadled ogsaa ham for dette,
og ynked dernæst, ren som Helgeninden —
(hun ældre var end han ialt sex Uger) —
hans Ungdom, som Fitz-Fulke saa stygt misbruger.

LII.

De fyrretyve Dages ældre Alder —
(hun kunde være Alderen bekendt,
hvis Aar, som og naar Fødselsdagen falder,
i Adelsbogen læses kan paa Prent)
paa hendes moderlige Omhu kalder:
hun følte sig til Heltens Frelse sendt —
skøndt hun var langt fra hint Skud-Aar, hvis Skud
af Kvinders Alder skyder Sandhed ud.

LIII.

Hint Aar man kan lidt før de tredve sætte:
højst syvogtyve — da jeg næppe tror,
den dydigste blandt Tællerske det rette
Tal vil angive, som derover gaar.
O Tid! far dog imag! Du burde lette
en Kende paa din rustne Lé, som slaar
for rapt og haardt: og er det dig til Trøst, Mand,
saa vid, Du vinder Ros derved som Høstmand!

LIV.

Men Adelin' var ej de Tredve naaet,
de modne Aar, hvis Modenhed er bitter;
sin Dyd hun havde ved Erfaring faaet,
idet hun gennemskued Verdens Flitter
(som jeg har sagt paa Side — — — det er gaaet
mig rent af Minde, hvilken; og jeg fritter
min Musa uden Nytte.) Hendes Alder
sex-syv før de «syv-ott'ogtyve» falder.

LV.

For «Verden» præsentért med sexten Aar
var Verdens Kroner hende lige meget:
sytten Aar gammel som en Venus staar
hun dér — af Selskabs-Havets Glans opsteget;
ved atten Aar — hvor hun saa staar og gaar
er Bejlerskaren ej fra hende veget:
hun vælger ud — den Adam iblandt Alle,
som vi «den lykkeligste Mand» kan kalde.

LVI.

Dernæst tre «hede» Vintre stolt hun straaler,
beundret, tilbedt — saa korrekt i Færd,
at selv den skarpeste Kritik hun taaler
og er dog hverken snærpet eller sær;
med Marmoret i Renhed hun sig maaler,
foruden Plet, betragtet nok saa nær;
og hun fik Tid — skøndt Tiden løb saa fort,
til Fødsel af en Søn — og én Abort.

LVII.

Vistnok en Sværm Ildfluer altid fløj
om Fruen — London-Nætters Lys-Insekter;
forgæves var dog deres Hurlumhej;
hun saares ej af nogen lapset Fægter;
hvis hun bær' Længsel — er den dem for «høj»;
og har hun Længsel, hun den selv fornægter:
om Kulde, Stolthed, Dyd holdt hende bunden —
naar blot man handler ret, hvad si'r saa Grunden?

LVIII.

Motiver hader jeg — som halvtømt Flaske,
den Værten altfor længe la'er staa stille,
saa Gæstens Tunge blir saa tør som Aske,
tilmed naar man «Politikus» skal spille;
jeg hader dem som Stude, man ser traske
i Vej-Støv, der kan En ved Vejret skille —
som lærde Taler, dumme Lærdes «Mening»
og Laureaters Kvad — i skøn Forening.

LIX.

Hvi skal man hakke da i Tingens Rod?
den er med Jorden altid stærkt be-blandet;
blot Træets Løvtag gi'r mig Skygge god,
det spire maa af Agern — eller andet;
at undersøge Alt, saa man forstod,
hvad Rod det randt af — var en Spas forbandet;
nej, slige Sager ligger mig helt fjærne,
hvorfor? — lyt til den vise Oxenstjerne!

LX.

For nu at spare baade Hertuginden
og Diplomaten for en slem *éclat*,
saasnart hun mærked, Helten var i Vinden
og næppe vilde ride Stormen a' —
(en Fremmed véd ej, at en Mand af Pinden
i England rives nemt ved et *faux pas*,
her, hvor en Jury's strenge Retfærds-Kendelse
fra slige Synder virker snar Omvendelse) —

LXI.

vor Lady Adelin' fik den Idé
saa læmpeligt, som muligt blot, at fjærne
dem fra det Fald — de ikke vilde se.
Det var jo lidt naivt, jeg tilstaar gerne,
men Uskyld, hvor det gælder Vel og Ve,
forsmaar de Palisader, som kan værne
de Damers Dyd, som, naar den attakeres,
bestaar i, at de ikke attraperes.

LXII.

Det Aller-Værste frygted hun vel ikke:
Hans Naade var en taalsom Ægtemand,
det var ej sagt, at for et godt Ord han
til Tamperretten vilde Klager skikke;
hun frygted mest den Elskovs-Talisman,
som hun i Hendes Naades Haand saa' ligge,
dernæst Spektakler (blev han tirret ret)
med Lord Augustus Fitz-Plantagenet.

LXIII.

For intrigant, «*méchante*» i Elskovs Sager
jo Hendes Naade Hertuginden gjaldt:
en af de Søde, som sin Elsker plager,
for hvem det hele Aar en Strid hver Dag er,
idet hun søger — blev der mig fortalt —
snart kold, snart varm, med Luner og med Alt
at pine, martre, klappe ham og klippe ham,
og — hvad der er det værste — aldrig slippe ham.

LXIV.

Sligt, véd jeg, har gjort mangen ung Mand gal,
aldeles Werthers-Leiden-gal tilsidst.
Ej sært, en ædel Sjæl det voldte Kval
at sé sin Ven paa sligt et Skær forlist:
hellere gift — ja Døden til Gemal,
end før sin Død at blive langsomt spist.
Pas paa, om Lykken ved en «*bonne fortune*»
ej hører hjemme — oppe i *la lune*!

LXV.

Først altsaa, i sin gode Sjæls Omdømmen
selv-sikker, som hun var, Fru Adelin',
bad hun sin Husbond sé at standse Strømmen
og vare Helten ad — Husvennen sin;
ad hendes Planers Uskyld med en Rømmen
han smiled, roste hendes Omsorg fin
for denne Sjæl, og svared i Profet-Stil,
som trækker lidt fra Nul og lægger lidt til.

LXVI.

Han sagde først, at aldrig han sig blanded
i andre Sager end sin Konges kun;
dernæst, at Rygtet ofte mældte andet
end det, hvortil var sand og skellig Grund;
at Heltens Hjærne — endskøndt ung i Landet —
tog fuldt det op med Skægget om hans Mund;
bemærked endelig til Overflod,
at Godt kom sjeldent ud af gode Raad.

LXVII.

Og derfor — sikkert til Bevis for denne
sin Paastands Rigtighed — det Raad gav han
sin Hustru: la' i Fred kun ham og hende —
saa vidt det nu med *bienséance* gik an;
Juan det Rette vilde nok erkende,
han var jo dog ej Munk, den unge Mand;
i hvert Fald: Modstand bare irritered .....
her blev en Statsdepeche ham leveret.

LXVIII.

Og da han til «Geheimeraadet» hører,
saa gaar Lord Henry til sit Kabinet —
vor Livius engang til Bogs nok fører,
hvordan hans Arbejd gør vor Statsgæld let;
naar op jeg med Beviser her ej kører,
er Grunden den: jeg kender dem ej ret,
men de skal komme som et kort Appendix
imellem dette Epos og dets Index.

LXIX.

Dog før han gik, tilføjed han et Par
almindelige Ord, som nu engang
man fra Konversationens Mønt dem har
— om just ej ganske ny af Præg og Klang —
saa' efter, hvad hans Pakke indebar,
kiggede lidt, og Resten oversprang —
og gik, idet han Fruen gav et Kys, der
mest ligned det, man gi'r en ældre Søster.

LXX.

Han var en brav, lidt kølig Hædersmand,
stolt af sin Fødsel, stolt af Smaat og Stort,
som født og baaren til en Stats-Divan,
til Majestæts-Parader ret som gjort;
han fyldte, naar han førte Couren an
i Ordensdragt med Guldbrokades-Bord:
han kunde Mønster-Kammerherre være,
og blir jeg Konge, skal han Nøglen bære.

LXXI.

Og dog — der var en Mangel ved det Hele:
jeg kan ej sige hvad, men det var det,
som smukke Damer — aa de kære Sjæle —
netop benævner «Sjæl»; forstaa mig ret,
ej Krop han mangled: han var rank, adræt
og strunk og strag som Popler eller Pæle,
det var i Krig og Kærlighed ej hændt ham,
at nogen Casus havde endevendt ham.

LXXII.

Og dog var der en Mangel, som alt sagt,
hint ubestemte «*je ne sais quoi*»,
som Iliaden troligvis har bragt
i Stand — da netop det skøn Helena,
ja netop det, i Paris' Arm har lagt,
skøndt han, hvad Side end man saa' ham fra,
var Menelaos ganske underlegen —
men just den «Sport» er Kvinden ganske egen.

LXXIII.

Vi løber støtvæk Panden mod en Mur —
hvis ej vi, som Tiresias, har erfaret
skiftevis begge Kønnenes Natur —
hvorledes vil man elskes? Kom med Svaret!
Sanselighed kun for en kort Tid du'r,
og kun «platonisk» — faar ej Tingen klaret,
og begge danner en Centaur tilsammen,
men ride den, nej det er ikke Gammen!

LXXIV.

Et eget «fuldt opfyldt» for deres Hjærte
er det, som alle Kvinder leder om;
men hvordan faa det fyldt, de aldrig lærte —
og deraf Kønnets hele Svaghed kom;
som Søfolk uden Kaart de driver om
en Høstnat uden Ledestjærners Kærte,
og kan de gennem Storm og Brænding slippe,
saa skal de gerne strande paa en Klippe.

LXXV.

Der er en Blomst «Elskov i Lediggang»,
som udi Shakspeares Tryllehave findes —
hans Højsang om den genta'r ej min Sang;
blot hans Guddommelighed er tilsindes
at tilgi'e, naar i Rimnød jeg engang
brød af hans rige Flor — saa vil jeg mindes,
idet med Reverens jeg ta'r Distance,
det Udraab hos Rousseau «*Voilà la Pervenche!*»

LXXVI.

Jeg fandt det — Heureka! Det, som jeg mener,
er ej, at Elskov just er Lediggang,
men kun at Lediggang helt tidt forlener
Elskov med Sporen — blir til Elskovs-Tvang!
«Arbejd» med Tingen daarligt sig forener,
Forretningsmænd har ej følt megen Trang
til Elskov — siden Købmandsskibet Argo
havde Medea med som Supercargo.

LXXVII.

«*Beatus ille procul*» fra «*negotiis*» —
lille Horats! Du fejled dennegang;
den anden Sætning: «*noscitur a sociis*»,
den harmonerer bedre med hans Sang,
alligevel den gælder ej *in otiis*
dér hvor man slaar sig løs foruden Tvang;
men hvad Du saa end si'er, trods alle Sætninger:
kun den er lykkelig, som har Forretninger!

LXXVIII.

Adam fik Pløjning for sit Paradis,
Eva fik Skrædderi med Figenblade —
den Kundskab var den første nok præcis,
som Præsterne fra Kundskabstræet ha'de,
og siden fordrer den Sats ej Bevis,
at hvad der gør saa mange Mænd u-glade
— og Kvinder med — er det, at uden Ydelse
af Arbejd de forlanger Ro og Nydelse.

LXXIX.

Derfor blir «Verdens» Nydelser for let
Selvpineri, en Klemsel og en Tynge,
som man vil blive kvit — vrangt eller ret.
Lad Skjalden raskvæk om Tilfredshed synge:
tilfreds er ord-ret bare «overmæt» —
og dette avler saa den store Klynge
Blaastrømper, dem med Følelses-Romaner,
der blir til Virk'lighed, før man det aner.

LXXX.

Ja, her jeg edeligt erklære vil:
der leves mer «romantisk» end der skrives;
og vil man ikke tro, at sligt er til,
nuvel saa skal det ej paa Prent udgives;
naar Sandhed virker som et Gøgle-Spil,
faar Spillet heller i det Skjulte drives;
hvad der er «Faktum» her, la'r jeg i Fred —
jeg taler kun i al Almind'lighed.

LXXXI.

«En Østers knuses kan af Elskovs-Kval» —
fordi den sukker ensom dybt i Havet
og døser lad og ledig i sin Skal
— som Munken i sin Celles Bur begravet;
men à-propos om Munken, i hvert Fald
er nok hans fromme Lediggang lidt lavet:
det er en slemme Plante, podet paa
den «rette» Tro — slem til i Frø at gaa.

LXXXII.

O Wilberforce! Du Helt for alle Sorte,
hvis Daad gaar over Taler og Hurra:
én stor Kolos Du dristig fælde turde,
Du nye Washington for Afrika!
Men der er end én Ting, hvortil Du burde
en skønne Dag dig rigtig sammen ta';
øv ogsaa Ret mod Jordens anden Side:
de Sorte har Du løst — spær ind de Hvide!

LXXXIII.

Spær ind den Hanswurst Kejser Alexander;
«de hellige Tre» send did, hvor Pebret gror,
og spørg, naar de paa Peberkysten lander,
om Pebret smager ens for Smaa og Stor;
spær ind enhver høj-benet Salamander,
som gratis æder Ild for gode Ord;
spær ind — ej Kongen, men hans Slot i Brighton,
at ikke én Million paany gaar «fløjten».

LXXXIV.

Spær ind de Kloge og slip løs de Gale —
og man vil sikkert med Forundring finde,
at Alt blir éns, den samme Færd og Tale,
som nu, da «Klogskaben» har Magten inde;
ja hvis ej Alle nu var u-normale,
jeg skulde Alle for min Paastand vinde —
men uden *point d'appui* selv Archimedes
maa la' det Hele ligge, som der redes.

LXXXV.

Et mangled der vor Lady Adelin' —
Hjærtet var som en tom, men prægtig Stue;
korrekt hun var, af Hjærte, Sjæl og Sind,
men Hjærtets Fylde fik hun end ej skue.
En Hytte falder for en Jævndøgnsvind,
mens Borgen trodser Stormene, der true:
men dersom Borgens Værn man selv nedriver,
dens Fald des større — som et Jordskælv — bliver.

LXXXVI.

Hun elsked — mente hun — i Tugt og Ære
sin Lord med al sin Flid, men Flid er slem;
slemt er det, skal af Sisyphus man lære
at skubbe sin Tilbøjelighed frem;
de havde ingen Grund sig at besvære,
de skændtes ej i Smug, naar de kom hjem,
deres Forening var helt blankt et Skjold,
hel nobel-ægteskabelig — og kold.

LXXXVII.

Med ikke megen Forskel just i Aar
men stor i Sind drog Side de om Side
som Tvillingstjærner hen, som Rhonen, naar
dens Væld i Genfersøens Vande blide
udflyder, tæt forenet — og dog staar
det dybt-blaa Vand mørkt mod de Vover stride,
og ligne gør de nærmest, disse to,
et Moder-Skød, hvor Barnet faldt til Ro.

LXXXVIII.

Hun følte sig af Sagen stærkt optaget,
og skøndt den bedste Hensigt kun hun har,
saa véd man dog, at sligt har ofte draget
lidt med sig, hvorpaa først man ej er klar;
Indtrykkets Styrke blir ej straks opdaget —
hos hende stadig voksende den var
som Vand, der stemmes — og fik større Magt,
fordi hun sent kun i Affekt blev bragt.

LXXXIX.

Men blev hun afficer't, saa havde hun
hin Janus-Egenskab med Dobbeltnavn:
Fasthed hos Helt og Sø-Gut kaldt med Grund,
saafremt da Gutten naa'r tilsidst i Havn,
dadlet som Stædighed, i samme Stund
de skønne Kræfter spildes uden Gavn:
ja det blir svært nok for Casuistiken
at ramme Grænsepunktet helt i Prikken.

XC.

Sæt Bonaparte vandt ved Waterloo —
«Fasthed» var da, hvad nu er «Stædighed».
Skal det paa Sagens Udfald blot bero?
Jeg venter Svar af dem, som Skellet véd,
Skellet imellem Sandt og Falskt, de to,
om ellers Nogen véd derom Besked.
Men atter om min Lady vil jeg minde,
thi paa sin Vis var ogsaa hun Heltinde.

XCI.

Hun kendte ej sit Hjærte, jeg langt mindre;
hun elsked vist endnu ej Don Juan,
hun vilde ellers have vidst at hindre,
nej fly for denne Hjærtets vilde Trang;
hun følte Sympathi *tout simplement* —
jeg om dens Værd har intet at erindre:
han var i Fare (følte hun med Spænding)
var Henry's Ven — og hendes — ung — Udlænding.

XCII.

Hun var — hun troede at hun var — hans Ven
foruden alt platonisk Vrøvleri,
som tidt gav Smag (hvem kender ikke den?)
paa denne franske Venskabs-Theori,
endsige Tyskens «rene» Kysseri —
til sligt hun aldrig lod sig rive hen;
men til det Venneforhold, Mand til Mand har,
saa godt som nogen Kvinde hun i Stand var.

XCIII.

Bevirke vil vel Kønnets skjulte Magt
dér, som hvor Blodets Baand er Bindeled,
at der en egen Ynde bliver lagt
i Sagen, naar først Sagen er paa Gled.
Er Lidenskaben ud af Spillet bragt
og er der ærlig, fuld Fortrolighed,
da er din bedste Ven paa Jord en Kvinde
— naar ej hun var, og blir, din Elskerinde!

XCIV.

Al Elskov indebærer Spiren til
Forandring — kan umuligt andet bære.
Hvad heftigt lever, hastigt ende vil,
saa lyder overalt Naturens Lære;
ej Lyn paa Himmelbuen stander stil',
og Lidenskab kan ej bestandig være:
af selve Navnet man det høre bør —
kan «Hjærtets Blomst» vel opbevares tør?

XCV.

Ak, nævn den Elsker mig — som ej fortrød
(jeg nævner kun, hvad jeg har hørt af mange)
den Stund, hvor Skæbnen ham en Lykke bød,
som kunde gjort en Salomo til Fange!
Jeg kender Koner («rigtige», Gudsdød,
sligt kan for Ægtestanden gøre bange) —
fuldendte Mønster-Koner, Standens Smykke,
hvis Liv dog kun blev Tvendes Livs-Ulykke.

XCVI.

Jeg kender og Veninder (det er sandt,
skøndt det er sært, hvad jeg bevise kunde,)
hvem hjemme eller ude tro jeg fandt,
tro, saa at Elskov ej er tro saalunde;
som ej forlod mig, selv naar Klaffren randt
udaf Bagvaskelsens de lede Munde;
som stred og strider for mig i det Fjærne,
skøndt Samfunds-Slangen derfor aad dem gerne.

XCVII.

Hvorvidt nu Helten og vor Lady's rene
Venskab var saadant eller anderledes,
skal drøftes siden — det tør jeg da mene.
For Øjeblikket dog min Læser bedes
at la'e mig *in suspenso* — lidt «alene» —
et Kunst-Fif, hvorved en Effekt beredes:
den allerbedste Madding paa en Krog
at fiske skønne Øjne for en Bog.

XCVIII.

Om de spaserer eller Spansk studerer
(for Don Quixote's Skyld i Originalen,
en Morskab, som hver anden distancerer,)
hvorvidt de «snakker» eller fører Talen
mere alvorligt — Alt jeg refererer
i næste Sang med kunstnerisk Udmalen;
jeg skal — saa haaber jeg — udfolde dér
betydeligt Talent paa min Manér.

XCIX.

Men Et paalægge vil jeg En og Hver,
ikke at tro, de forud noget vidste:
man ta'r kun grundigt fejl, tro mig, jeg be'er,
om hende og om ham — mest om den sidste.
Jeg paata'r mig en ny, alvorlig «*Air*»
og vil til Spøg mig længer ej fordriste:
at de vil falde, er slet ikke givet,
men falder de — saa koster det dem Livet.

C.

Stort fremgaar tidt af Smaat. Hvem skulde tro,
at en Passion i vore unge Dage,
saa dyb, som nogen, der har draget To
imod det Svælg, som stedse vil os drage,
at den . . . . nej man vil det for Fabel tage,
vil lade det paa en «Fiction» bero:
I gætter ej — jeg vover en Milliard —
at den kom af et Parti Billiard?

CI.

Sælsomt men sandt! thi sært er alt det Sande,
mer' end hvert Paahit. Blev det Sande sagt,
vor Digtning skulde ej paa Byttet bande:
da blev, i Sandhed, Nyt paa Torvet bragt,
da saa' man Dyd og Last at bytte Lande,
en «anden» Verden paa vort Kaart aflagt —
hvis en Kolumbus over Sjælens Klode
opdaged selve Hjærtets Antipode!

CII.

Ja, «golde Ørkner, afgrundsdybe Huler»,
dem fik Du se, Du Sjælenes Opdager:
Isbjærge, som bag Stormænds Bryst sig skjuler
og rundt om Hjertekuldens Pol sig drager;
mindst ni af ti blandt dem, der ud sig ugler
med Kongekaaben, var «Anthropofager»!
Blev Tingen og dens Navn ét og det samme —
selv Cæsar vilde ved sit Ry sig skamme.

ANMÆRKNINGER

TIL

FJORTENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL FJORTENDE SANG.

Ellevte Stanze.

«Hvorfor saa la'e det trykke?» —
Byron citerer Stedet hos Pope:

But why then publish? — Granville, the polite,
and knowing Walsh, would tell me, I could write.

Enogtyvende St.

«*Haud ignara loquor*»; det er «*Nugæ quarum pars parva fui*» . . . . . .
Disse vilkaarlig sammenstykkede Citater er af *Vergilius*. Æneaden II. Del 91 og 6.

I samme Stanze:

«*Vetabo Cereris sacrum qui vulgarit*» —
Horats' Ode III. 2.

Vetabo, *qui Cereris sacrum*
Vulgarit arcanæ osv.

Toogtyvende St.

som Parry's Tur til Argonauter-Toget.
nemlig Kaptejn Parry's arktiske Expedition.

Fireogtredvte St.

han klared Rækværk, Bom og Overligger,
gav aldrig «Tranen» —

Byron's egen Note til Stedet:

«*To crane*» is, or was, an expression used to denote a gentleman's stretching out his neck over a hedge, «to look before he leaped»;

Altsaa (paa Dansk): gøre en lang Hals som en Trane, for at se, om Rytteren kan klare Forhindringen.

Femogtredvte St.

Trophæer vandt han —
flere Rævehaler;

Man erindre, at Englænderen jager Ræven tilhest (i rød Kjole). Den heldige Jæger faar Rævehalen som Hæderstegn fasthæftet til Kjolen.

Se iøvrigt Lord Chesterfields: Letters to his Son.

Niogtredvte St.

som med «Camilla's» Flugt at lignes taaler;

Et (dengang) bekendt Citat af *Dryden's «Virgil»*.

Otteogfyrretyvende St.

Byron's egen Note:

«Jeg tror der omtales i Swifts eller Horace Wal-

poles Breve, at en Person, som beklagede sig over Tabet af en Ven, fik af en fælles Pylades det Svar: Hvis jeg mister en Ven, saa gaar jeg til Saint James' Kaffehus og faar mig en anden!

Nioghalvtredsinstyvende St.

Den vise Oxenstjerna!

Byron henviser her i sin Note til den bekendte Ytring af den store svenske Rigskansler. Den unge Oxenstjerna, som skulde tiltræde en diplomatisk Mission i Udlandet, udtalte sin Frygt for, at han ikke skulde være sin Post voksen. Den Gamle svarede da smilende: Du véd ikke, min Søn, med hvor liden Kløgt Verden regeres! («*Nescis, mi fili, quantula scientia gubernatur mundus*».)

Femoghalvfjerst. St.

Der er en Blomst, «Elskov i Lediggang»,
som udi Shakspeares Tryllehave findes —

Midsommernatsdrømmen II. 2. Oberons vidunderlige Samtale med Puk.

Samme Strofe: Citatet efter Rousseau findes i *La nouvelle Heloise.*

Syvoghalvfjerst. St.

«Beatus ille procul» fra «negotiis» — osv.

Stedet hos Horats (Epod. II. v. 1—4):

Beatus ille, qui procul negotiis,
Ut prisca gens mortalium osv.

Enogfirst. St.

«en Østers knuses kan af Elskovs Kval» — Sheridan's «Critic».

Treogfirst. St.

Spær ind den Hanswurst Kejser Alexander,

Originalen har her et meget vittigt men uoversætteligt Ordspil.

Den russiske Kejser Alexander, Numer Et i den hellige treenige Alliance, var som bekendt skaldet (*baldish*). Byron kalder den frygtede Selvhersker glatvæk «*the bald-coot*», hvilket er det zoologiske Navn paa en i Sumpene levende Rovfugl.

Stanze Ethundredogto.

Ja, «golde Ørkner, afgrundsdybe Huler»,
dem fik Du sé . . . . .

Othello, 1. Act, 3. Scene, hvor Helten fortæller om sine Farer og Æventyr.

BYRON:

DON JUAN.

FEMTENDE SANG.

FEMTENDE SANG.

I.

Ak! — Ja hvad saa skal følge, det slap bort,
men Sammenhængen skal ved Magt dog stande
imellem vort Tilbageblik og vort
Haab om det Kommende — det skal man sande.
Vort Liv er en Interjektion, et kort
«O» — «Ak» — til at velsigne og forbande —
et «Bah», «Ha ha», en Gaben — «Fy for» ... hm!
den Slutning rammer nok mest ligefrem.

II.

Alt er vel — alt i alt — en Syncopé,
et Slags Bevægelsens Emblem i given
Modsætning til den *Ennui* kanske,
hvori vi sluges efter nogen Hiven,
lig Bobler paa det Hav, vi stedse se
som Billed paa det hele Livs Tilbliven,
det Ocean, som støtvæk forespejler
os al Slags Trøst — mens vi «ad undas» sejler.

III.

Faar være . . . . blot vor Klage ej blir bunden
dybt i vort Sind, som Fuglen i sit Bur,
mens vi maskeret slaar os selv for Munden
paalyvende os en Slags Kunst-Natur.
Faa tør vel vise sig som de i Grunden
ser ud, Forstillelsen staar støt paa Lur,
og derfor la'er man Digtning frit passere
som Noget, der kan Godtfolk mindst genere.

IV.

Hvem kan vel nævne — ak nej, hvem kan skjule
Passionerne? Den Dranker, som nu ler,
maa Morgendagen til sit Ansigt skule
og gyse ved, hvad han i Spejlet ser.
Han vilde glemme — Alt — en lille Smule —
men Lethes Bundfald er et smudsigt Ler,
og Glasset i hans Haand, den arme Mand,
er Time-Glasset — fyldt med Dødens Sand.

V.

Og Elskov . . . . ak ja, Elskov! Nok om dette;
Fru Adelin' Amundeville (en Klang
det Navn! — ret som paa Tonebølger lette
fra Pennen en Musik tilvejrs sig svang.)
Musik er Brisen over grønklædt Slette,
Musik er Bækkens Løb i Blomstervang,
Musik er der i Alt — blot Folk kan høre:
Sphærernes Ekko i et fintstemt Øre.

VI.

Fru Adelin' — som var, beséet ret,
right honourable — kunde dog, kan være,
paa denne «honour» ogsaa faa en Plet.
Det smukke Køn er — svagt, og hvad dets Ære
angaar er det som Vin — og Etiket;
optrukket Vin, hvad Navn den end maa bære,
taber som Kvinden, naar for ung hun falder —
bedst, naar de modnes til den rette Alder.

VII.

Dog, hun var Vin — den pure klare Drue,
u-skaaret, uforfalsket, det er sandt;
blank som en ung Dukat — den skære Frue,
ren som en rigt indfattet Diamant;
ej syntes Alder disse Træk at true
og ej Naturen fordre her sit Pant —
den Kreditor, som ene (hvad bekendt er)
har Skyldnere, der stadigvæk solvent er.

VIII.

O Død! værst blandt de Rykkere, der render
paa Dør os daglig — først beskedent bankende,
en Haandværksmand, der «fine» Folk kun kender;
saa ændres Tonen — Grovheder er vankende,
og ked af Trappe-Løbning, som ej ender,
gloende Kul paa Synder-Panden sankende
han bryder ind og fordrer Opgør — han, som
vil Mønt, eller «Anvisninger paa Ransom».

IX.

Tag, hvad Du vil — men skaan det Skønne blot!
det er paa Jord en saare sjelden Sag,
og gaar det svært i Spænd med Dyden — godt,
mer' Grund for Dig da til et: «far i mag».
Du har, Gourmand, med Folk og Fæ det flot,
tag derfor med lidt Læmpe fat, ja tag
lidt nænsom de smaa Fruentimmer-Kvider —
og slug saa mange Helte, som du gider.

X.

Skøn Adelin', som passed nøje paa
sig selv og derfor kunde (blev der sagt)
des mer' interesseres, at forstaa
helt velopdragen og med udsøgt Takt,
(en Sag, vi la'er udiskuteret gaa) —
hun gav sig frit i Indtryks Vold og Magt,
naar disse Indtryk syntes hende rene
og værdig' ædle Formaal — notabene.

XI.

Lidt til vor Helt — hans Liv og Levesæt —
hun kendte rygtevis fra Den og Den;
men Fejl, som hans, tilgives mere let
af Kvinder end af os, vi Alvorsmænd.
Desuden ændrede hans Liv adræt
i England sig — ej mindre smidig end
den store Alkibiades, som nøje
efter hvert Klima vidste sig at føje.

XII.

End mer forførerisk han muligvis
var, da han ej la'e an paa at forføre
og ikke skabed sig, men var præcis
som andre. Heller ej fik man at høre,
at han paa sin Person just satte Pris
som en Kupido, der vil Indtryk gøre
og li'esom siger: «modstaa, hvo som kan!» —
hvad der gør Lapsen, men ej gør en Mand.

XIII.

Det er den rette Maade ej — aa nej;
hvis man er ærlig, skal man det nok sande,
og Don Juan gik her sin egen Vej:
der stod «oprigtig» skrevet paa hans Pande;
og hørte Du ham — ja Du tvivled ej:
man kan sin Dom jo efter Røsten danne,
thi ingen Pil har Fanden i sit Gemme
at træffe med — som Velklang i en Stemme.

XIV.

Blid af Naturen, kunde ej med Føje
han nogen skellig Grund til Mistro give;
om frygtsom ej, slog snarere sit Øje
han ned end gjorde det til «andres» Skive;
fast syntes han for meget af at bøje:
Beskedenhed kan jo, som Dyden, blive
sin egen Løn, og Fordringsløshed gaar
tidt længer end — nok sagt, end jeg forstaar.

XV.

Dannet og munter — men dog ej for lydeligt —
var han tilpas opmærksom imod Alle,
lod ane, at han gennemskued tydeligt
hver Svaghed — uden op dermed at bralde;
fornem — saa ingen kunde ta'e fortrydeligt
hans Væsen op — lod han sig ej gefalle
Anstød mod Tonen, men gav Hvermand nøje
sin Part — og havde selv sin Del for Øje.

XVI.

Blandt Mænd. Blandt Kvinder tog han modsat fat,
omtrent som de tog ham; thi dér, forstaar sig,
gaar det med Fantasi — og gaar helt glat:
naar i det Ydre blot Du pænt begaar dig,
saa laver selv de Resten — «verbum sat».
Som Objekt maa Du vide man attraar dig,
godt eller slet — man fordrer ikke mere,
man kan, som Rafael, «transfigurere».

XVII.

Vor Lady var ej nogen Sjælekender,
men smykked Andre med sit eget Værd,
som ofte for de Gode det just hænder —
det véd man da, for Vismand og for Lærd.
Al Visdom er jo dog Erfarings Tjener,
skøndt til Exempel tidt det tjener svært,
og ofte den forfulgte Vismand glemmer,
at Verden er — kun Daarekistelemmer.

XVIII.

Ej sandt, Ven Bacon, Sokrates og Locke?
og Du, end større, mer' guddommelige,
hvis rene Tro og Lære tjener Skokke
af Ignoranter til — hvad skal jeg sige —
til Svøber snart og snart til Krykkestokke:
hvad var din Løn? Jeg kunde jo berige
Historiens Vidnesbyrd med mange Sider,
men Folk faar dømme selv — ifald de gider.

XIX.

Jeg svinger mig ej op til den «Terrasse»,
men holder mig til Livets broget-jævne
Afveksling — søger ej den store Masse
at imponere ved et Navn at nævne,
som er for stort — men ta'er, hvad der kan passe
for min Historie, efter ringe Evne:
gemytlig jeg min Tunge løbe lader
som med en Ven i Snak paa Torv og Gader.

XX.

Maaske er der i denne Art af Stil
just ej den rigtige saakaldte «store» —
til Gengæld er den ret salon-facil
og kan vel i en ledig Time more;
Et véd jeg, at den ikke er servil:
jeg smælder ud min Tone, den sonore,
og fanger mig vel hist og her et Øre —
som Improvisatorer plejer gøre.

XXI.

«*Omnia vult **belle** Matho dicere — dic aliquando*
Et bene**, dic **neutrum**, dic aliquando **male».
Det Første — er umuligt *in cantando*,
det Andet — burde være *principale*,
det Tredje — falder haardt nok paa Kommando,
det Fjerde — er og blir dog vor Finale:
det Hele er — forsikrer jeg paa Ære —
just den Ragout, jeg Godtfolk gad servere.

XXII.

Beskedent tænkt . . . . . janok, Beskedenhed
er min Kulør, Stolthed min svage Side.
Jeg vilde være kort, men kom paa Gled,
og hvor det ender nu, maa Herren vide.
Ja! hvis jeg for Kritiken var bered'
at svanse, eller nu ved Solfaldstide
for Konger krøb — saa spandt vel Enden lang jeg:
men født Oppositionsmand er engang jeg.

XXIII.

Helst slog et Slag jeg for de Svages Sag,
for Mindretallet! Dog, ifald det brat
tog Slut med dem, som «havde deres Dag
afvejen haft» . . . . kan gerne være at
jeg først mig gotted, saa gik over Stag,
og tog præcis i modsat Ende fat
og blev en Ultraroyalist — fordi
jeg netop hader Flertals-Tyranni.

XXIV.

Jeg havde haft Stof til en Ægtemand —
blot jeg ej havde Hymens Honning tæret;
jeg havde valgt mig Klostrets Broder-Stand —
havde min Overtro paa Spil ej været;
aldrig min Hjærne kommen var i Brand,
og Hjærtet med, af Rimets Nød fortæret,
aldrig min Hat var pyntet med Poetens Fjær —
om ikke netop Nogen havde sagt: lad vær'!

XXV.

«*Laissez aller!*» — Jeg tager, kort og lang,
af Tiden Maal — dens Damer og dens Riddere;
jeg slaar ej særlig Krøller paa min Sang —
med Stagyriten og Longin, med videre;
Vanskeligheden ligger nu engang
deri — naar man «in's Blaue» ej vil kvidre —
at gengi'e alt det Kunstlede helt ærligt,
og skildre typisk det, der staar som særligt.

XXVI.

I gamle Dage — som er længst forbi —
da gjorde Menneskene Sæder; nu
gør Sæder Mennesker. De ni af ti,
skaaret og klippet saa det er en Gru,
er Faar i Fold, om ikke Svin i Sti.
Nutidsskribenten, ak ja stakkels Du:
enten Retur paa gamle (bedre) Viser —
eller en Langhalmstærskning i Aviser.

XXVII.

Marsch, marsch, min Musa! gjør Du kun dit bedste;
kan Du ej flyve, bask med Vingen bare,
og blir Du ej sublim, bliv som de fleste,
Ministerfraser — bliv *secunda* Vare!
Noget at finde, kan vel altid reste:
Kolumbus fandt, med samt sin gæve Skare,
den nye Verden i en bitte Slup — mintro —
dengang Amrika endnu var Embryo.

XXVIII.

Da Adelin' saa' Side efter Side
i Heltens «bedre» Jeg at øges klarlig,
og da hun mente trygt at kunne lide
paa sin Medfølelse (som aabenbarlig
skyldtes hans *Air* af Uskyld, kan man vide —
Uskyld er jo for Uskyld særlig farlig)
tog hun sig, resolut som allevegne
en Kvinde, af sin Vens Sjæls-Hygiejne.

XXIX.

Hun gav ret gerne gode Raad — som Alle,
der deler Varen ud med topfuldt Maal:
Varen, hvis Markedspris er ved at falde,
i den Grad er den gængs blandt Torvets Skraal.
Set fra det Synspunkt, som man plejer kalde
Moralens, ansaa' hun et Giftermaal
bedst for Moralen — og da det var klart,
raaded hun ham at gifte sig lidt snart.

XXX.

Han svared, under skyldig Reverens:
med den Idé han længst sympatisered,
han havde flittig set sig om, imens
han med sin Fuldmagt her var attacheret;
men om han valgte, kunde det dog hænd's
hun sagde nej, for hvem han inklinered,
thi Skaden var, at de, han syntes om,
var alle gift — da det til Stykket kom.

XXXI.

Næst det for eget Tarv Parti at stifte
— for Alle, som kan under «Slægt» sortere,
og mage dem som Blade i en Vifte —
er der ej noget, Kvinderne goutere
som særlig Sport end overho'det gifte
Personer bort. Det er ej Synd — langt mere
et godt Præservativ mod egne Farer,
og derfor Emsigheden det forklarer.

XXXII.

Der findes knap — (undtagen hin og denne
Ugifte, eller af de Giftes Kor
Fruer, som ej Mysteriet vil kende) —
én Kvinde, i hvis Hjærne — det jeg tror —
ej huses Dramer — dem «ved Seng og Bord» —
aristotelisk: Opgang, Midte, Ende;
Enheden gennemført til alle Sider —
med Melodramets Knaldeffekt til Tider.

XXXIII.

Man hitter nemt en «eneste» Hr. Søn,
Arving til flere Godser, som man gætter,
en Stammes Gren, som endnu er lidt grøn,
en glad Sir John, eller en Alvors-Fætter,
med hvilken Stammen (hviskes der iløn)
vil snart dø ud, om ej betids man retter
derpaa ved omsigtsfuldt for ham at finde
(der findes nok!) en Livsledsagerinde.

XXXIV.

Saa mønstres Skaren uden Tid at spilde:
den skal en Skønhed ha', hin skal ha' Penge,
han dér en Sangfugl med en yndig Trille,
og han den «pligttro Viv», han ønsked længe;
den Kræsneste af alle faar et lille
Vidunder — som kan til Forgyldning trænge;
hin faar en Brud — fordi hun er af Adel,
og den en Pige — uden Frygt og Dadel.

XXXV.

Rapp, Harmonisten, var med Ægteskaber
højst sparsom i sin Stat — (som smukt sig klarer,
da ej den avler, hvad vel intet Tab er,
fler' Munde end der findes Fødevarer,
uden at den Kulturen efteraber
ved at slaa Folk ihjel —) ja hvordan svarer
slig Harmoni-Stat til sit Navn, naar ikke
der giftes maa? .... Ven, Rapp, kan Du den stikke!

XXXVI.

Sært nok, han skelner mellem Harmonien
og Ægteskab, Hs. Højærværdighed!
Om han har lært i Stuttgart eller Wien,
jeg véd ej, men hans Sekt gør ej Fortræd,
er kysk og from og flittig ret som Bien,
og det er mer' end man om vore ved.
Mig driller bare Navnet, ikke Sagen —
sært nok, at Sekten lovlig blev vedtagen.

XXXVII.

Rapp — er Reversen til den fromme Iver,
man hos Matroner ser, der protegerer
Forplantning — hvad saa end Hr. Malthus skriver —
i Tugt forstaar sig, og slig Tugt forcerer
saa stærkt, at mer' end Hælvten emigrerer
af Frugterne, som Ivren flinkt fremdriver:
hvad Lysten og Kartoflerne til Dato
faar bære Skylden for hos mangen Cato.

XXXVIII.

Kendte Fru Adelin' til Malthus? Knap!
Hans Bud — det ellevte — saalunde lyder:
«Du skal ej gifte Dig» — hvis ej (dér slap
det nemlig ud) Du gode Renter nyder!
Jeg fæster nødig mig ved slig en Lap,
men paa mit eget Sæt jeg Stedet tyder
og faar til Resultat — et rent asketisk,
naar Ægteskabet blir saa arithmetisk.

XXXIX.

Men Adelin' saa' Sagen i det Brede:
Juan var dog ej nødt til Reb at tage,
men kunde, om fornødent, flot udrede
et kønt «Soutien» til sin fraskilte Mage —
thi mangen Brudgom maa (om jeg tør bede!)
i Bryllupsdansen ta' et Skridt tilbage
(en Dans, som for en Kunstner kunde samle Ry
lig Holbeins «Døde-Dans» i Lübecks gamle By)

XL.

Og hun bestemte paa en Studs, han skulde
nu giftes! Højst plausibelt — men med hvem da?
Der var Miss Bogorm! og der var den hulde
Miss Hen-i-Vejret! og Miss Ligefrem da!
samt Miss Coupon, med alle Lommer fulde!
De svared til hans Værd, enhver af dem — ja
de kunde gaa og gik vel, efter Tur,
naar de blev trukket op blot — som et Uhr.

XLI.

Der var Miss Stille-Vand! saa underbar
(— eneste Arving —) saa' hun ud, den Søde,
som bare Blid- og Godheds rene Fløde,
men, skummet, ikkun Mælk-og-Vand det var
med en Nuance Blaat! Naa, Amors Møde
med Psyche lidt paa Nerverne jo ta'r:
man tærer raskvæk paa de unge Kræfter —
saa Hymen maa ha' Mælke-Kur bagefter.

XLII.

Og saa en Miss Andacia — med den hvide Haand;
hun var i «Vælten» og hun lagde Snarer
for Storkors (paastod man) og for det hvide Baand;
men om der var for faa af disse Varer,
eller hun greb det fejl an — nok! den blide Aand,
træt af Koketteriets Hjemlands-Farer,
bød Haanden til en Herre fra Udlandet,
Tyrk eller Russer — de gaar ens i Vandet.

XLIII.

Saa var der (men hvorfor skal jeg gaa videre?
lad dem «gaa af» selv) — saa var der en anden
ung Miss Aurora. Sjelden saa' man blidere
en Alf — og ædlere end Adelsstanden;
en Fugl — for god til her paa Jord at kvidre,
en Stjærne — men en fjærn, i Himmelranden,
et Væsen — knap i Støvets Hylster skabt,
en Rose — før dens Knop ét Blad har tabt.

XLIV.

Rig, fornem — og forældreløs; optaget
blandt brave Folk — som hende fremmed staar —
bar hun Forladtheds Præg i Ansigtsdraget.
Blod er ej Vand dog — og dens Lod er haard,
som i sin Ungdom — al dens Fryd betaget,
har sine Minder i de Dødes Gaard,
og som i øde Pragtgemakker savner
et Hjem just, hvor de Kæreste man favner.

XLV.

Af Aar et Barn, end mere af Gestalt,
i hendes Blik laa en serafisk Liden,
en Tungsinds Smærte, som om Skygge faldt
paa hendes Ungdom langt forud for Tiden,
en Sorg men som en Andens Brøde gjaldt
og rummed Al-Forgængeligheds Viden:
det var, som sad hun alt ved Edens Porte
og vented dem — der, ak, var haabløst borte.

XLVI.

Og hun var Katholik — og streng endda,
saa vidt det bløde Hjærte kunde være —
og sine Fædres Tro hun ej faldt fra,
netop fordi den var en «falden» Lære;
den Fane, hendes Ahner fulgte, da
det kosted Blod, var ogsaa hendes Ære:
hun var det sidste Skud paa Stammen jo,
og støt som Stammen selv var hendes Tro!

XLVII.

Hun saa' omkring paa Verden, som om den
var hende ganske fremmed. Tyst og ene,
som Blomst i Lund, gik hendes Barndom hen
med Vogten af sin Sjæls-Uskyld, den rene.
Hun leved udenfor det Hele — men
var ingen Særling, som man skulde mene,
nej stærk ved egen Kraft — hvad der vil sige
et Særsyn hos saa ganske ung en Pige.

XLVIII.

Nu var det saa, at i sin Katalog
havde Fru Adelin' Aurora ikke —
skøndt Pigen mindst var ligesaa «en vogue»
som de, hvis Navne jeg lod forudskikke,
og skøndt hun ejed det, der altid drog
og drager Mænd, som ej la'r sig bestikke
af bare Dyd — naar de gør sig den Ære
at ville To om Livets Vandring være.

XLIX.

Den Udeladelse (ret som man gjorde
ved Brutus' Buste paa Tiber's Befaling)
fandt Helten dog lidt sær — hvad ej han burde;
men Adelin' gav ham en Overhaling,
da spøgende han bad, om ej han turde
erfare Grunden! Uden al Forhaling
fik han det Svar: «hvad han vel kunde finde
hos et saa sippet Dukkebarn som hende?»

L.

Juan genmæled: «Hun var Katholik
— som han — og passed derfor, saa ej han
af Fru Mama en Straffepræken fik,
ja saa ej Paven satte ham i Ban,
ifald» . . . . men se, i samme Øjeblik
kom Fruen med Riposten, just som man
er vant, idet hun samme Grund anførte,
som den, vor Helt for ganske nylig hørte.

LI.

Og hvorfor ikke? Har man gode Grunde,
saa lider de ej af at repeteres,
og du'r de ej — gaa bare paa saalunde,
at Du ialfald ikke selv generes,
om ogsaa de blir pint, de «andre Hunde»;
navnlig, hvis en Politikus læderes,
saa kør ham træt. Hvad gør det, om man kører
i Rundkreds — blot til Vejens Maal det fører!

LII.

Hvad Adelin' vel havde imod sligt
et lille «Dukkebarn», for Synd saa frit
som nogen Helgen, ja det er min Pligt
at skjule — skøndt jeg tilstaar, det er lidt
prekært at skulle tie offenligt,
og skøndt jeg vedgaar, hvad jeg sagde tidt:
smaalig var Fruen ej — men Fru'r er Fru'r,
og Mo'r Naturen er og blir Natur.

LIII.

Kanhænd's var det den Ro, hvormed saa ungt
et Barn tog Flittren, som i «unge Dage»
mægted Fru Adelin' selv at betage:
thi intet falder dog for Folk saa tungt
— især for Kvindfolk — som at staa tilbage
for dem, der netop tænker rent og ungt.
«Sin Genius kuet» — det er det, der driller,
naar Marc Anton for Cæsar frem sig stiller.

LIV.

Det var ej Avind — Fruen var for stejl
og stolt til Afstand ej fra sligt at tage;
og ej Foragt — for den, hvis største Fejl
var det, at ha' saa faa kun og saa svage;
ej Jalousi — at se sig selv i Spejl
var Et med hver en Skinsyg-Grund at vrage!
Det var ej — men jeg blir nok mere klar
paa hvad det ikke var, end hvad det var.

LV.

Den smaa Aurora aned ej et Muk
af disse Ting. Hun var som Gæst her bare,
blot som en flygtig Krusning, klar og smuk,
paa denne ædle Strøm, den Bølgeskare,
som Tiden skyller frem — og med et Kluk
la'er boble hen og bort i Intet fare.
Havde hun vidst det .... ja et Smil blev Svar kun:
saa meget Barn — eller saa lidet var hun.

LVI.

Fru Adelin', den sejervante Frue,
forvirred hende ej; thi det var kun
som fik hun en St. Hansorms Glød at skue,
men ej et Glimt af Stjærnehvælvets Rund.
Juan var lidt — for hende ret at hue —
vel gaadefuld, og ej Sybille hun:
blændet hun blev ej af det Meteor,
da ej hun til den «ydre» Skønhed svor.

LVII.

Hans Rygte (han, som havde et af dem,
der gør det af med kvind'lige Fantaster,
som finder Smag i den, der ret er «slem»)
hint Amalgam af Dyder og af Laster,
der blænder specielt de «bedre» Kaster,
det gjorde intet Indtryk ligefrem
paa hendes Hjærtes Voks og bløde Ler:
kald hende kølig — eller Karakter!

LVIII.

Hvor ulig var dog denne Karakter
Haidie — som Helten vandt, for straks at tabe!
En Perle, ren og klar, var hver især:
men Øens Brud, hvem Havet monne skabe,
besad dets fri, naturlige Begær,
det ej Aurora vilde efterabe,
ej heller kunde — stolt som Diamanten,
og Haidie Blomsten stolt paa Klippekanten!

LIX.

Mærk det Sublime i Komparationen!
Nu til vort Æmne med fornyet Liv
og, som vor Scott si'er: Klang i Opsangs-Tonen!
Scott, min Komparativs Superlativ,
hvis Pensel maler Trællen og Baronen,
Korsriddrens Sværd og Saracenens Kniv —
præcis som Shakspeare og Voltaire har skrevet,
Arving til begges Kunst, som han er blevet.

LX.

Til slig en Arv er jeg hel ufortjent:
i Verden giver jeg beskedent Møde
og tegner Overfladen — saa omtrent —
selv om jeg Snobberiet skulde støde.
Født har min Musa Fjender — som bekendt —
og vil fortvarende mig nye føde:
naa! jeg var forberedt paa Skam og Skade —
men at jeg er Poet, maa man mig lade!

LXI.

Før Konferencen havde Alt klareret
— med samme Udfald, som Kongresser har
af nyest Tid — før Helten fik pareret
og Adelin Riposten gav til Svar,
lød Sølver-Klokken: ikke til «servéret»,
men til den Time (halve — hm!) det ta'r
for Damerne til at faa gjort sig «chic'»e —
thi mindre end en halv gør det jo ikke!

LXII.

Og store Ting nu skulde ske ved Bordet
med Fad til Skjold, med Gaffel og med Kniv
som Vaaben. Dog, Homer kun magter Ordet
— i at servere Tafler er han stiv —
og hvilken Nutidsdigter har os moret
med Skildring af moderne Middagsliv,
hvor der er mer Mystik i Sauc' paa Mode,
end Doktor, Skøge, Heks kan sammenrode?

LXIII.

Der var en lækker «*soupe à la bonne femme*»,
Gud véd, hvorfra den kom! Saa en «*Turbot*»
for den, der havde spist sig Maven stram;
saa «*Dindon à la Périgeux*» — oho!
jeg arme Synder, gid jeg faa en Skam,
jeg lader heller Strofen i Bero
og nævner «*Soupe à la Beauveau*» med Skinkekrans
og Guldfisk for at give Skinken mere Glans.

LXIV.

Jeg maa det i en Masse sammen slaa:
min Musa kunde blive endnu mere vred,
hvis i Detaillerne jeg skulde gaa,
end naar hun bliver sigtet for Letfærdighed.
At hun er «*bonne vivante*» ej nægtes maa,
dog, hendes Mave ej til store Synder ved....
naa, Digtet fordrer jo lidt Spøg og Gammen,
at ikke hendes Vid skal falde sammen.

LXV.

Saa kom der Fugl «*à la Condé*», og Laks
med Genfersauce, og Dyresteg med Vine,
som havde slaaet Ammons Sønner straks
— heldigt at de er døde, Dødogpine!
Saa westfalsk Skinke af en saadan Slags,
at selv Apicius rørt forandred Mine;
og saa Champagnen — skumhvid, ren og sval
som Perlen i Cleopatras Pokal.

LXVI.

Saa fulgte Gud-véd-hvilke Retter — aa,
«*A l'espagnole*» — «*timbale*» — og saadan flere
Ting, jeg ej modstaa kan og ej forstaa,
men Fryd for Ganen kun saa meget mere!
Smaa «*entremets*» man kunde ogsaa faa,
som skulde trætte Sjæle stimulere:
Lukullus' «*robe triomphale*» her dækker
bladkranste Agerhøns i Trøflers Rækker!

LXVII.

Sig, hvad har Sejrens Krans for Smag mod dem?
— kun Snavs! Og hvor mon den Triumf-Port findes,
og Vognen, hvori Helten stolt drog frem? . . . .
knap nok en Slump af Herligheden mindes:
den gik, hvor Taflets Slumper har et Gem,
men hvor min Trang til Forskning ej befindes.
Vil vor Tids Helt, saa krigersk udstafféret,
forevige — blot «Agerhøns trøfféret»?

LXVIII.

Ah! Trøfler! . . . naar man efter dem serverer
«*Petits puits d'amour*», saa faar en Ret man,
som paa forskellig Vis man varierer,
alt efter Ens Fordøjelse, idet man
raadspørger Koge-Konens Diktionærer,
Smags-Encyclopedien (den, man let kan
forskaffe sig). Men selv «*sans confitures*»
er «*puits pétits*» ret yndige Smaafyre!

LXIX.

Hvor vor Intelligens er stor — som levner
saa vidt et Spillerum iblandt Extremer,
skøndt daarlig Regnemester jeg mig nævner,
hvad angaar de Fordøjelses-Problemer!
Tænk, Adams simple Kost — og saa de Evner,
som fordres af vor Koge-Kunsts Systemer,
en Videnskab, en hel Komplikation —
ud af Naturens første Vildt-Ration!

LVX.

Alt efter Ganens Smag sit Glas man fik,
og Gastronomerne lod Alt sig smage,
at sige: Damerne har jo for Skik
at holde sig lidt bly ved sligt tilbage;
de yngre Herrer ligedan — det gik
for dem ej, som for Mænd med Dobbelthage,
de glemmer selv en Godbid for et Suk
af en Bord-Dame — naar hun da er smuk.

LXXI.

Ak, jeg maa lade henstaa ufortalt
«*gibier*», «*salmi*», «*purée*» og «*consommé*»,
hvorpaa et Rim dog meget bedre faldt
end paa den *Beef*, John Bull vil stadig se;
selv for de smaa «*bécasse*» det samme galdt —
man blir deraf for «ubekvem» kanske,
og jeg har spist til Middag og bør blive
fri for end ydermere at beskrive:

LXXII.

Frugt, Is og hver den Ting, Naturen laaner
til Kunstens Præparering for *le gout*
og for — *la goutte*; et Feminin, som haaner
sit maskuline Slæng den Dag endnu
og gør, at mangen En, langt før han graaner,
maa bøde for sin *gout* med Graad og Gru.
Har De, min Læser, haft *la goutte*? Jeg slap —
men at vi stedse slipper, tror jeg knap.

LXXIII.

De smaa Oliven, Vinens Allierede,
maa jeg paa Spisesedlen forbigaa;
hvor gerne jeg dem forhen saa' serverede,
i Spanjen, Lucca og Athen — jeg maa!
Paa Sunium og Hymettus jeg dinerede:
Brød og Oliven — som paa Græsset laa —
et Maaltid for Diogenes, hvis Lære
jeg holder (næsten Hælvten da) i Ære.

LXXIV.

Om Fisk og Steg og Vildt, Hold efter Hold,
tog Bord-Selskabet Plads og sattes Side
om Side — punktlig efter Protokol,
hvis Orden ingen turde overskride.
Juan fik Plads ved en «*à l'Espagnole*»,
en Mad-Ret, ingen Dame, maa man vide,
men dog en Dame lig, saa underbar
og fuld af Stads, som den udstyret var.

LXXV.

Mellem Aurora blev vor Helt placért
og Adelin! Der sad han lidt i Klemme;
det er lidt haardt at blive konfrontért
med To paa engang — det fik han fornemme.
Man véd jo, nyligt blev der «konferért»,
en Konference han ej kunde glemme,
og Adelin, ret ordknap, vogted nøje
paa Helten med sit klare, kloge Øje.

LXXVI.

Jeg tror at Øjne stundom kunne høre:
vist er det, Kvinden paa en mystisk Maade
kan det Uhørlige til hørligt gøre,
skøndt ej jeg kan forklare mig den Gaade.
Lig Sfærernes Musik, skjult for vort Øre,
det ydre, mens den til det indre naaede,
kan Kvinden gaa paa Dialogers Spor
og snappe op dem — skøndt der ej faldt Ord!

LXXVII.

Aurora sad saa ligegyldig dér,
som det saa bold en «*chevalier*» kan nage;
selv om man tror ej, man er meget værd,
lidt Hensyn kunde man dog til En tage!
Man er ej Laps, ej indbildsk — paa langt nær,
men hvem har Lyst til helt at la' sig vrage?
Dér sad han som et Skib, klemt af en Is-Blok —
skøndt Kursen var angivet ham præcis nok.

LXXVIII.

Hun kunde lige paa hans Nonsens svare
med andet Nonsens — og saa blev hun stum,
saa' næppe paa ham, nikked høflig bare,
et Nik, som knap gav nogen Gisning Rum.
Hvad fejled Pigen? Det var svært at klare,
om hun genért var, adspredt — eller dum.
Gud véd! men Adelin kun triumferede,
for dette gik jo som hun profeterede.

LXXIX.

Hun sagde næsten: «Se, hvad jeg har sagt!»
et Sejers-Udbrud, jeg ej anbefaler,
thi dette har jeg i Erfaring bragt,
at Herrerne, naar de Entrée betaler
og mener, den er for en Spøg erlagt,
paa Trods kan slutte af i Alvors-Taler.
Alverden spaar om, hvad man selv har set,
Gud naade dem, der gør Spaamanden Bét.

LXXX.

Juan begyndte da, af samme Grund,
en fin, diskret Tilnærmelse, saalunde
at den, naar Tvangen om en liden Stund
var veget, varmere udtydes kunde.
Til sidst kom Helten ogsaa under Fund
med at den smaa Aurora kunde unde
sig Frihed til sin Adspredthed at bytte
om med et Smil — om just ej til at lytte.

LXXXI.

Til Spørgsmaal gik hun over snart fra Svar;
Fru Adelin fandt noget sælsomt dette,
den sikre Frue, som nu ængstlig var
for at se «Barnet» omskabt til Kokette.
Saa stort Besvær, de smaa Extremer har
med ej at mødes — paastaas der med Rette;
men her var hun for «fin» dog aabenbart
Auroras Sind var af hel modsat Art.

LXXXII.

Og Don Juan — han havde denne Art
at vinde Kvinder paa, en Slags beskeden
Selvsikkerhed, tilbageholden snart,
og snart igen var han dér midt i Heden;
han spøged vel, men bedst han kom i Fart,
var dog hans Takt en Ganger vel-tilreden:
de andres Mund — sligt var ej til at staa for —
han aabned let; sin egen slog han Slaa for!

LXXXIII.

Aurora — som i Don Juan først saa'
en Fyr af denne gængse fade Skare
som hasper Smiger af paa Maa og faa,
selv om han førte en lidt bedre Vare —
begyndte (man begynder i det Smaa)
at lytte uden Tanke paa en Fare,
til disse Komplimenters fine Smiger,
som i Modsigelser saa meget siger.

LXXXIV.

At Heltens Øjnes Udtryk kunde skifte,
var kendt af Kønnet *nem. con.* — skøndt det fører
til *crim. con* (av!) for ofte med de Gifte —
en Sag, som nærmest dog for Skranken hører,
og som jeg her behøver ej at skrifte.
Nu var hans Øjne gode — Øjne rører,
det véd af Bøger man, men lyve kan de,
langt mer end gode Bøger er istand — de!

LXXXV.

Aurora læste — for sin Dyds Meriter —
i Bøger mer' end Øjne: ung hun var
og foretrak Minerva for Chariter,
hvor skønt man end dem illustreret har;
men Dyden, om man nok saa hvid den kridter,
til Mønster ej «omsomst» Antiken ta'r:
husk, Sokrates — saa ren og upaaklagelig —
var dog for Skønhed ej helt u-modtagelig!

LXXXVI.

Naa, det gaar vel ej ganske saa sokratisk
til mellem Piger smaa paa sytten Aar;
men da — som Plato skildrer saa dramatisk —
en Vismand paa Halvfjers for Skud ej staar,
men kan anfægtes, rent ud sagt extatisk,
Absolution vel nok en Frøken faar,
naar pænt hun følger Sømmeligheds Canon,
thi — mærk — det er for mig et «*sine qua*» (*non*).

LXXXVII.

Og mærk: hvis jeg, en ny Lord Coke, som denne
har ytret (jævnfør Littletons Attest)
to Meninger om én Sag, er af tvende
modsatte Meninger den anden bedst —
eller en tredje, eller — det kan hænde —
sletingen af den hele Summas Rest;
thi hvis en Autor konsekvent skal blive,
kan aldrig sandt — blot konsekvent han skrive.

LXXXVIII.

Hvis Folk modsiger sig, maa jeg modsige
enhver og én — mit eget Selv tilsidst:
hvad Snak? mit Selv — som Skeptiker tillige —
desavouere mig, det var for trist!
Sandhedens Kilder, som mod Lyset hige,
er rene — men blir efter liden Frist
et Mudder af Modsigelsers Kanaler,
som klares først ved Digtningens Castaler.

LXXXIX.

Hvad er en Fabel, Apolog, Parabel?
Et Skin — man lægge kan en Sandhed i.
Hvad kan der ikke lægges i en Fabel,
et Spejl for Virkelighed, skildret fri!
Men Virkelighed? Ja hvem er kapabel
til det at sige? Vor Filosofi? —
den lægger paa Kritik for megen Vægt.
Religionen? Ja — men hvilken Sekt?

XC.

Millioner maa ha' Uret — det er klart —
eller vi Alle maa ha' Ret i Grunden;
Gud hjælpe os for slig en Trøstens Art,
om ikke da en ny Profet blir funden,
som faar i gamle Meninger sat Fart,
dybt som vi til Aartusinder staar bunden.
Støt gaar vi i den gamle Spændetrøje —
uden en «let Forfriskning» fra det Høje.

XCI.

Igen Metafysik! Mon jeg da skal
min Kæphest evigt ride, trods min Iver
for at faa Dyret trukket smukt i Stald?
Min Skæbne — eller Dumhed — støt mig driver
til Grublen i min arme Hjærneskal
paa det, som er, som var, og det som bliver.
Thi Per har Ret, og Povl har Ret — det tror jeg:
god Presbyterianer, som jeg svor mig!

XCII.

Lidt teologisk er jeg — maa jeg be'e —
lidt metafysisk ogsaa — derfor skal man
imellem Per og Povl faa mig at sé
saa upartisk som Eldon ved en Gal-Mand;
politisk viser jeg John Bull kanske
hvor «Smaafolks» Ret er .... o, min Hjærneskal kan
som Heklas Pande blive oven-hed,
saa tidt en kronet Skurk brød Loven ned.

XCIII.

Naar Politiken og Religionen
til Thema undertiden jeg kan ta',
sker det ej bare for Variationen,
men for at stoppe denne Gaas — ja ja! —
som kalder sig «Moralen» eller «Tonen»,
med bedre Indhold end den plejer ha'.
Og nu serverer jeg, ej blot figurligt
men ligefrem, en Ret «Overnaturligt».

XCIV.

Bort med den Digression, og hver en anden,
bort med hver Fristelse, der kunde føre
(som Hamlet) «ved Nordvest mig fra Forstanden» —
med stramme Liner skal jeg atter køre;
kun fatter jeg ej al den Snak, for Fanden,
om hvad Fortræd min Musa vel kan gøre:
hun er vel nok saa harmløs i sit Indre
som Folk, der maser mer' — og morer mindre.

XCV.

Har — dystre Læser — mon en «Aand» Du sét?
Nej; men hørt Tale derom, kan jeg vide;
fortryd ej, at det endnu ej er skét,
det kan jo komme paa — ved Nattetide.
Antag mig bare ikke for saa *bête*,
at blot for Spøg jeg drage vil tilside
det Slør, som skjuler det Forborgnes Bund:
jeg tror derpaa — og det med skellig Grund.

XCVI.

Du lér! — Jeg ej. Men smil Du kun, min Bedste:
jeg lér i Alvor — eller la'r helt være.
Jeg véd et Sted, som Aander plejer gæste,
men ønsker Ingen derom at belære:
det kunde «Skyggers» Øjne paa mig fæste,
af den Slags, «Richards Sjæl» ej kunde bære.
Jeg føler blot lidt Klemmelse — omtrent
som Hobbes, Filosofen, har det kendt.

XCVII.

Natten (jeg synger i de mørke Nætter
som Uglen — stundom som en Nattergal)
er taaget: og Minervas Fugl sig sætter
med Skrig derudenfor i Duggen sval;
fra Væggen stirrer blegede Portrætter
— Gud give, de ej fandtes i min Sal;
i Ovnens Aske dør den sidste Gnist
— jeg sad for længe oppe, tror jeg vist.

XCVII.

Derfor (skøndt jeg ej har for Skik at rime
ved Dag, hvor jeg har andet at ta' vare,
ifald jeg noget har) til Dagens Time
opsætter jeg at mane Skyggers Skare,
der drager mod mig ind i sluttet Stime
med Midnats Gru, hvorfor Jer Gud bevare!
Ak, Skygger! Kend mig grundigt, I, som lo:
og kald min Manen saa for Overtro.

XCIX.

Vort Liv? Imellem tvende Verdner, Kvæld
og Gry, kort som en Stjærnes Blink vi skinner.
Hvad er vi — og hvad bliver vi? Fortæl!
Kun Bobler er vi — kommer og forsvinder
som Skum igennem Tidevandets Væld,
de gamle brister, medens ny oprinder;
saa hæver Riger sig — for at forgaa
som Bølger i det nattedybe Blaa.

ANMÆRKNINGER

TIL

FEMTENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL FEMTENDE SANG.

Femtende og Sekstende Sang udkom i London, Marts 1824.

Ottende Stanze.

Ej sandt, Ven Bacon, Sokrates og Locke?
og Du, end større, mer' guddommelige, o. s. v.

Her bemærker Byron: Siden det i vore Dage er nødvendigt at undgaa Udtryk, som kan udtydes paa mere end én Maade, saa maa jeg forklare, at med den «guddommelige» mener jeg Kristus. Var Gud nogensinde Menneske — denne var visselig begge Dele. Aldrig har jeg angrebet hans Troslære, men ganske vist det Brug eller Misbrug, som er blevet gjort deraf. Canning anførte en Gang Kristendommen som en Støtte for Negerslaveriet, og Wilberforce havde ikke meget derimod at indvende. Blev da Kristus korsfæstet, paa det at de Sorte skulde hudflettes. I saa Fald havde det været

bedre, om han var blevet født Mulat, for at give begge de to modsatte Farver samme Adgang til Frihed, eller i det mindste til Frelse.

Enogtyvende St.

«Omnia vult belle Maltho dicere — dic aliquando
Et bene, dic neutrum, dic aliquando male.»

Se Martine.

Femogtredivte St.

Rapp, Harmonisten, var med Ægteskaber
højst sparsom i sin Stat» —.

Forfatteren siger: Denne umaadelige blomstrende tyske Koloni i Amerika udelukker ikke Ægteskabet fuldstændig — saadan som «Shakerne» — men stiller mange Indskrænkninger derfor, saaledes at kun et bestemt Antal Børn maa arrivere i et vist Antal Aar. Og disse Børn kommer, ifølge Mr. Hulme, til Verden — ligesom Lammene for en Landmand — saa temmelig i én og samme Maaned. Harmonisterne, som har faaet Navn efter deres Koloni, beskrives som et i høj Grad blomstrende, gudfrygtigt og godmodigt Folk.

Niogfyrretyvende St.

Den Udeladelse (ret som man gjorde
ved Brutus' Buste paa Tiber's Befaling).

Tacitus. (Anal. III. Cap. 76,)

Treoghalvtredsindstyvende St.

Thi intet falder dog for Folk saa tungt
— især for Kvindfolk — som at staa tilbage
for dem, der netop tænker rent og ungt.
«Sin Genius kuet» — det er det, der driller,
naar Marc Anton for Cæsar frem sig stiller.

Se Macbeths berømte Monolog. (Macbeth: III. 1.)

Seksogtredsindstyvende St.

Lukullus' «robe Triompale» her dækker
blodkranste Agerhøns i Trøflers Række!

Om Lukullus bemærker Byron: Denne Helt, som undertvang Orienten, har gjort sig langt mere berømt ved at indføre Kirsebærtræet til Europa samt ved Oplysninger om adskillige herlige Madretter. Og jeg tør ikke med Vished afgøre, om han ikke (bortset fra de ødelagte Maver) har været Menneskeheden til større Gode med sin Kogekunst end med sine Erobringer. Et Kirsebærtræ maa vel opveje en blodig Valplads. Han forstod iøvrigt at skabe sig Berømmelse af begge Dele.

Fireogfirsindstyvende St.

At Heltens Øjnes Udtryk kunde skifte
var kendt af Kønnet *nem. con.* — skøndt det fører
til *crim. con.* (av!) for ofte med de Gifte —

nem. con. og *crim. con.* er juridiske Termini.

Det første er en Forkortning af «*nemine contradicente*»; det sidste af «*criminal conversation*».

Firoghalvfemsindstyvende St.

bort med hver Fristelse, der kunde føre
(som Hamlet) «ved Nordvest mig fra Forstanden» —

Hamlet: III. 2.

Seksoghalvfemsindstyvende St.

det kunde «Skyggers Øjne» paa mig fæste,
af den Slags, «Richards Sjæl» ej kunde bære.

Richard III.s Ord til Ratcliff. (Richard III. V. 2.)

BYRON:

DON JUAN.

SEKSTENDE SANG.

SEKSTENDE SANG.

I.

Tre Ting de gamle Persere fik lært,
at ride, spænde Bue, tale sandt;
slig Mode fulgte Cyrus' Ledingsfærd,
og hos vor Ungdom Moden Indpas fandt:
den tvinder Stræng til Buer, skøndt lidt svært,
men ride gør de unge Mænd galant,
og bor ej Sandhed just paa deres Tunge,
at «spænde Buen højt» — det véd de Unge.

II.

Grunden til den Effekt, kanske Defekt —
(se Hamlets Ordspil om Defekt-Effekten)
derpaa jeg lægger grumme liden Vægt;
men at min Musa er, blandt hele Slægten
af sine Søstre, ja det si'er jeg kækt
— hvad Plus og Minus end hun faar paa Vægten —
den mest oprigtige, som man kan finde
af Muser, som de gyldne «Ender» spinde.

III.

Og da hun rør' ved baade Et og Andet,
saa maa mit Epos ret naturligt blive
et Vildnis, af smaa Kuriosa dannet,
et Pulterkammer, man ej kan beskrive.
Sandt nok, det Søde med lidt Surt er blandet,
men dette kan vel intet Anstød give,
naar Værket handler — mærk: *cum grano salis* —
«*De rebus cunctis et quibusdam aliis*».

IV.

Af Alt, hvad sandt hun før til Torvs har bragt,
er det, hun bringer nu, det afgjort sande:
det var Historien om en «Aand», som sagt —
Hvad nu? Jeg staar ved mit, med aaben Pande.
Stod *I* ved Randen af den Katarakt,
den Bred, hvor Livets Druknede maa lande?
I lér . . . som Tvivlen altid lér i Skægget:
husker I paa Columbus da — og Ægget?

V.

Med Vigtighed Citater Godtfolk plejer
af Turpin's Værk og Geoffry's, raskt at øse,
Mænd, hvis Autoritet i Bunken vejer
— og navnlig da i det Mirakuløse.
Nej, for Sant Augustin jeg før mig nejer,
han, som faar Folk til, i det Religiøse
at sværge paa et *Incridibile* —
simpelthen «*quia impossibile*».

VI.

Hold derfor bare op at demonstrere:
tro! — hvis det er umuligt, skal Du tro,
og er det usandsynligt — tro end mere,
og lad den tørre Skepsis i Bero.
Jeg vil Mysterier ej profanere,
hvori de Fromme søger Sjæle-Ro
og som, lig alle Sandheder, slaar Rødder
jo mere de blir trampet under Fødder.

VII.

Jeg siger blot som Johnson: hver Nation
har i seks tusind Aar — saa noget lige —
troet en og anden levende Person
opstanden nu og da fra Dødens Rige;
og at, hvor sært det er med denne Troen,
maa dog Forstanden Pladsen for den vige,
idet der er saa meget, meget sært til,
som man kan tro — og som gendrives svært vil.

VIII.

Festen var endt; man skiltes paa hver Kant,
Damer og Mad hver paa sin Vis bedømmende,
de sidste Skørter vimsende forsvandt
som Skyer over Himlen blidt hensvømmende;
Sangen var endt, og Dansens Rythmer randt
bort med Musikens Ekko — og dødt drømmende
laa Salen med nedbrændte Vokslys dér
og Vindues-Glimt i Maanens svage Skær.

IX.

En Fest, som er fordnftet, lignes kan
med en Pokal Champagne, naar den mister
Skumperlerne, der bobled til dens Rand;
med et System, hvori en Tvivl sig lister;
med en optrukken Flaske Sodavand,
som alle dovne Slatters Skæbne frister;
med Dønningen, som efter Stormen følger,
sletingen Vind — kun tunge, glatte Bølger:

X.

Med Sovemidler, som ej Søvnen giver,
med . . . nej det gaar som med vor eget Sind,
der ei kan sammenlignes, men som bliver
sin egen Metafor, Aar ud Aar ind;
omtrent som tyrisk Purpur — hvem beskriver
dets Blanding nu, skrev man end hele Bind:
om det var Cochenille eller andet?
Gid Tyranniets Purpur var saa blandet!

XI.

Slemt er jo dette med at klædes paa,
men klædes af! Natskjorten kan da svare
til Nessus' Dragt, og Tanker kan man faa
som Rav saa gule, om end mindre klare.
«En Dag er tabt!» udraabte Titus. Aa,
de Dage eller Nætter, svar mig bare,
som vi kan huske (jeg kan nogle mindes):
hvor mange tæller med blandt dem «der vindes»?

XII.

Vor Helt befandt sig, før til Ro han gik,
saa underlig urolig exalteret;
han fandt langt mere i Auroras Blik
end Fru Værtinden havde supponeret;
havde han nu fulgt god og gammel Skik,
saa havde han vel nok filosoferet:
en Tilflugt — naar man har den, er det godt;
han havde den nu ej — han sukked blot.

XIII.

Han sukked' — hvad man gør, helt blød i Sinde,
til Maanen helst, og gør det uden Blu,
naar ellers Maanen hertillands vil skinne,
hvad den ej altid vil. Men se, just nu
stod den saa kysk og klar bag Skyens Tinde,
at Helten næsten udbrød højt: «O Du!»
Tuismen i en Elsker-Egoisme —
saa selvindlysende som en Truisme.

XIV.

Hver Ungersvend, som monne Maanen skue,
hver Astronom, hver Hyrde og Poet
faar dybe Indfald ved dens høje Lue
(som om dens Skive aldrig før var sét)
og stundom — hvis jeg fejler ej — lidt Snue.
Den gemmer godt paa Alt, hvad der er skét,
regerer Havets Strøm og Hjærnens Gange
og Hjærtets Veje — læs en Digters Sange!

XV.

Mod Grublerier Heltens Tanker førtes
mer' end mod Puderne og Søvnens Hvil,
og i hans Kammer, gothisk hvælvet, hørtes
Søen at skvulpe under Maanens Smil;
af Midnatstimen ogsaa han berørtes,
fra Vindvet øjned han en Hængepil
(naturligvis), og bag den saa's den hvide
Kaskade ind i Skovens Skygger glide.

XVI.

Paa Bordet — kanske Natbord — (jeg véd ej
nøjagtig hvilket, men skal jeg fortælle,
jeg nævner Alt nøjagtigt paa min Vej)
brændte et Lys, mens mod en lille Celle
i Væggen tankefuld han læned sig,
en Niche, hvori Alt var gothisk Ælde,
Sten-Ornamenter, malet Glas — kort sagt,
hvad der var Rest af Slottets fordums Pragt.

XVII.

Saa smuk var Natten, at Juan fandt paa
at aabne Døren — og hans Skridt ham førte
ind i et Galleri, som skummelt laa
med Ahnerne, hvem dette Slot tilhørte,
de ædle Herrer, Damer ligesaa,
hvis Dyder Støvet men ej Smuds berørte:
i Skumring har slig Billed-Række broget
af Liv og Død et sælsomt grufuldt noget.

XVIII.

De strenge Herrer og de fromme Fruer
lever i Maanens Skær; og hvor Du gaar,
det er som om de, vaagne, Dig beskuer,
mens Genlyd af dit eget Skridt dig naa'r;
ja, ned fra deres Rammer vildt de truer,
og Stemmer ud fra Graven mod Dig slaar
med Spørgen, hvo der her forstyrre turde,
hvor Alt, undtagen Døden, sove burde.

XIX.

Gratiernes Smil, som længst et Døds-Mulm dølger,
det er som om de Bud imod Dig bar;
langs Lærredet grav-lagte Lokker bølger,
de Lokker, som en Fortid henrykt har;
straalende Blik fra Skyggerne Dig følger —
altid er Billeder en Ting, som var:
tidt før Forgylderen fik gjort sin Ramme,
er længst Modellen — ikke mer' den samme.

XX.

«Forfængeligt er Alt!» vor Helt udbrød
(«hun med!» — han synonymt i Suk tilføjed.)
Det Suk i Husets dybe Stilhed lød,
da, lyttende, med Et han frem sig bøjed:
trén der et Genfærd ud af Nattens Skød,
eller var det en Mus, som sagte støjed —
en Mus, som selv en Modig kan forskrække
med sagte Kradsen bag Tapetets Sprække.

XXI.

Nej se! — en Munk, med Rosenkrans ved Side,
i Kutte og i Kaabe, mørk og lang,
saa's, snart belyst og snart i Skygge, skride
frem ganske tyst, skøndt støt nok i sin Gang;
kun Kaabens Slæb langs Gulvet hørtes glide
bagefter Spøgelset — som paa engang,
uden at standse, maalte Helten nøje
og bored i hans Blik sit dybe Øje.

XXII.

Han stod forstenet — tænkte sig lidt om:
han havde hørt, en «Aand» her skulde spøge,
en Overtro, han blot fandt fad og tom,
men hvori dog man Sagnets Guld bør søge,
den Mønt, som før den paa Papiret kom,
af Fortids Tro har vidst sit Værd at øge,
mens det i vor Papirs-Tid svinder ind.
Saa' han det — eller var det Hjærnespind?

XXIII.

Tre Gange kom og svandt da denne «Aand» —
hvor den saa kom fra — mens han som et Bytte
for Angsten kunde røre knap en Haand,
men stiv af Rædsel ikkun anspændt lytte.
Han følte Haaret som et slimet Baand
af Slanger omkring Tindingen sig knytte;
og Tungen nægted ham at spørge stille,
hvad egenlig den fromme Fader vilde.

XXIV.

Tilsidst gav Spøgelset sig ret god Tid,
men saa forsvandt det. Hvor? Et Galleri,
saa stort, kan jo vel tænkes med lidt Flid
at rumme fysisk talt den Krop, hvori
— den Dør hvorad — en Munk, som søgte did,
forsvinde kunde uden Maskepi
med Helved; men ad hvilken og hvorlunde,
derpaa gav Don Juan sig til at grunde.

XXV.

Han grunded — længe? — ja en Evighed;
og stirred uden mindste Heltemod
stivøjet rundt omkring sig, op og ned
ad Væggen dér hvor Spøgelset først stod.
Han drømmer ej — hvorfor? — saa vidt jeg véd,
fordi han jo er vaagen. Fod for Fod
han listed til sit Kammer ufortøvet;
og naa'r derind, sin halve Kraft berøvet.

XXVI.

Alt stod som han forlod det; Lyset brændte —
dog ikke blaat (Lys bliver ellers blaa,
naar de forstaar, at de en «Gejst» kan vente).
Han tvivled — et Minut — paa hvad han saa',
da greb han en Avis, som godt han kendte,
den havde han hel ofte sovet paa;
der stod en Vits, som skulde Kongen snærte,
samt Spalters Ros om «Extra-Støvlesværte».

XXVII.

Det havde afgjort Smag af denne Verden;
sin Dør han lukked, læste lidt iflæng
om en og anden Statsmands Liv og Færden,
saa klædte han sig af og krøb i Seng:
dér saa' han for sig Spøgelsets Gebærden,
men blød var Puden, ret som Hø paa Eng,
og træt han var — og ind sov han helt stille,
lidt efter lidt, som paa en Sovepille.

XXVIII.

Den næste Morgen grunded han end mere
paa denne Nats Visit, eller Vision,
og tænkte, om han burde spørge Flere
— og taale Hib for Hallucination.
Tilsidst han holdt dog op at spekulere,
hans Tjener kom med megen Præcision
— sligt fordres jo af Folk i Liberi —
og mældte: Klokken nu var henad Ti.

XXIX.

Juan stod op; man kan jo nok forstaa,
han gjorde ellers større Toilette,
nu ofred han kun ringe Tid derpaa
— endog sit Spejl lod han tilside sætte,
og skødesløse Pandens Lokker laa;
hans Klæders Folder var ej helt de rette,
selv Halstørklædets gordisk-strenge Knude
sad — ja kanske en Kende — lidt bagude.

XXX.

Saa gik han langsomt i Salonen ned
og satte sig i Tanker ved sin The;
han slap sin Kop og sig i Læben bed,
og maatte skyndsomst gribe til sin Ske —
den Morgendrik var virkelig for hed.
Han bar sig ad, saa Alle kunde se,
noget var hændt; — først Adelin' det saa',
men hvad var ej saa lige at forstaa.

XXXI.

Da han var bleg, saa blegned hun tillige
og saa' i Skødet ned for sig og mumlede —
men hvad det var, er ikke let at sige.
Lord Henry klaged paa den Kiks, han gumlede,
Fitz-Fulk lod ej sit Blik fra Helten vige,
medens i Tavshed hun bag Sløret skumlede,
Auroras mørke Øjne paa ham hvilte,
imens hun køligt og forbavset smilte.

XXXII.

Men da han sad saa ganske stum og stille,
og Ingen vidste, hvad de skulde tro,
saa spurgte de: «om han sig følte ilde?» —
da fo'r han op: «Ja — nej — forresten, jo!»
Huslægen var tilstede, og han vilde
saa gærne føle Pulsen lidt i Ro;
til Haanden med et lille Buk han bejlede,
da svared Don Juan, han intet fejlede!

XXXIII.

«Ja — nej — han fejled intet» — hvilke Svar!
og dog bekræftede hans Udsagn begge;
han talte jo som En, der Feber har,
og selv om det ej Uro kunde vække,
saa var han syg — den Ting var aabenbar.
Men da han selv helst vilde Sagen dække
— og ikke ønsked Hjælp — saa blev det klart,
hans Sot var ej af denne Doktors Art.

XXXIV.

Lord Henry's Tvebakker var ikke gode,
selv Chokoladen fandt han var lidt klejn;
han spurgte, om Juan var slet tilmode,
det undred ham, da det dog ej var Regn;
han spurgte Fru Fritz-Fulk, hvad hun vel tro'de
Hans Naade fejlede? Han viste Tegn
— hun sa'e — paa Podagra! Man véd, det arves:
det er dermed Noblessens Huder garves.

XXXV.

Og atter talte til Juan saalunde
Lord Henry — som til Trøst en lille Spøg:
«Man skulde tro, at Nattens søde Blunde
var afbrudt af den sorte Munks Besøg!» —
«En Munk! — hm!» . . . Helten gjorde, hvad han kunde
for ej at røbe, hvor Uhyggen strøg
ned ad hans Ryg — dog næstendels han segned,
og kunde ikke skjule, hvor han blegned.

XXXVI.

«Oh! Kender I ej Sortebrod'ren heller,
som vandrer her i Huset?» — «Nej, paa Ære!» —
«Ja, Sagn kan lyve; men *qua* Sagn fortæller
de Rariteter — dette faar nu være;
om denne Munk er bleven skræmmet, eller
han vore Ahner vilde kun besvære,
hvem véd: der er jo dem, som tror derpaa —
men det er længe siden man ham saa'.

XXXVII.

«Sidst var det!» . . . . «Henry!» Adelin afbrød —
(som af Juan's forskræmte Uro saa'
at denne Munk var ham en værre Nød
at knække, end han gerne lod forstaa) —
«Jeg beder Dig, min Kære, vær nu sød,
og naar Du spøger, saa pas bedre paa;
thi denne Spøg, den er dog snart lidt vammel,
og blir ej god, fordi den bliver gammel!»

XXXVIII.

«En Spøg» — udbrød Mylord — «har man hørt Mage?
Vi saa' jo som Nygifte selv engang . . .»
«Ja, ja; det ligger nu saa langt tilbage;
men, kom! saa skal jeg spille Munkens Sang!»
Og som Diana Buens Streng vil drage,
greb Fruen Harpen, prøved Strengens Klang,
og spilled vemodsfuldt, med Fingre rappe:
«Der var en Munk udi Graabrødre-Kappe.»

XXXIX.

«Men syng dog» — udbrød Lorden — «hvad Du
digted,
thi digte kan Du, saa man kunde græde.»
Og med et Smil han til sit Selskab sigted,
som svared fint, man vented sig stor Glæde
og lidt Musik (hvortil man er forpligtet).
Tænk, tre Talenter i én Sjæl tilstede:
Sangstemme, Digt og Accompagnement —
det findes kun en yderst sjelden Gang.

XL.

Efter en Pavse — dette Trylleri,
som Tryllerinder ellers lader være
en Hovedsag (et let Koketteri) —
gav hun sig hen i Kunstens rene Sfære,
gjorde sig hurtig for Genérthed fri,
og kunde sine Gæster snart besnære,
fordi hun helt naturlig sang — en Dyd
endmer' fordi det er en sjelden Pryd:

1.

Tag Jer i Agt for den Sortebror's Magt,
han blev paa Slottet tilbage;
han mumler i Løn en Midnats-Bøn
og Messer fra svundne Dage.
Det gik saa til, at Amundeville,
som Klostret tog til sit Bytte,
drev Munkene ud i Nattens Slud —
men én lod sig ikke flytte.

2.

Paa Kong Henriks Ord, at Kirkens Jord
man skulde til Kronen bringe,
med Sværd og Skjold, med Brand og Vold
vilde Lorden Klostret tvinge.
En Munk dog blev, ham intet drev,
han syntes ej skabt af Lér,
for i Klostret han bor, og i Kirkens Kor,
men om Dagen man aldrig ham ser.

3.

Om han gør godt, eller Ondskab blot,
staar hen som en uvis Sag,
men han holder til hos Amundeville,
baade ved Nat og Dag.
Hver Bryllupskvæld staar, saadan Rygtet gaar,
han streng ved det Brudepars Seng,
og ved Sorgens Baar i det Gravkammers Hvælv —
men ikke sørger han selv.

4.

Og fødes en Søn, han sørger i Løn,
men trues Slægten med Fald,
i Fuldmaanens Skin gaar han ud og ind
rastløs fra Hal til Hal.
Du øjner hans Vej, hans Aasyn ej,
det kan Du for Hætten ej se,
bag Kuttens Bræm skinner Øjne frem,
der røber en Sjæl i Vé.

5.

Tag Jer i Agt for Munkens Magt,
han er her endnu desværre,
thi Kirkens Tarv er dog hans Arv,
om Andre end er dens Herre.
Amundeville hører Kirken til,
her kræver ved Dag han Skat,
men Vasallerne svor ved Drikkebord,
at Klostret er Munkens ved Nat.

6.

Hvis blot han maa uhindret gaa,
saa gør han saavist ingen Skade,
i Kutte sort han skrider bort
som Dugg over faldne Blade.
Gud holde sin Haand over Munkens Aand —
og hvad han saa tænker og tror,
vor Bøn for hans Fred skal følge hans Fjed,
den rastløse Sortebro'r!

XLI.

Og Fruen tav; end dirred Harpens Strenge,
saa døde Lyden, og en Pavse gik
igennem Stuen (den skal altid trænge
sig ind, naar Sangen standser, paa en Prik.)
Og saa — saa applauderes stærkt og længe,
og roses efter god og høflig Skik,
Musik og Foredrag og Smag og Stemme,
saa Sangersken forlegen maa sig gemme.

XLII.

Skønt Fruen tog den Ting i Ro og Mag
— ret som hun ansaa' Sangen her i Salen
for en Slags Morskab paa en stille Dag,
en lille Fritid for den megen Talen —
saa kunde hun dog som en ringe Sag
(i denne «Ringhed» skjules nogen Pralen)
tø op og gerne for de andre spille,
og vise, at hun kunde, hvis hun vilde.

XLIII.

Nu, dette var (det blir imellem os)
— jeg vil citere, skøndt jeg ikke burde —
at byde selve Platos Hovmod Trods,
som Cynikeren ret hovmodig gjorde,
idet han traadte plumpt, den Bonde-Klods,
paa Platos fine Gulv — hvad ingen turde,
naar ej i ægte gammel attisk Aand
man havde rede Svar paa rede Haand.

XLIV.

Fru Adelin saa' fra et hævet Stade
(idet hun selv præstered uden Spræl
hvad Dilettanter gør som til Parade)
paa Kunsten, som blir «halv-professionel»;
thi Selskabs-Bifald volder denne Skade
— det véd hver Mand, som har det store Held
at se Miss Den og Den, Miss Dit og Dat,
til Præstation for Mamas Gæster sat.

XLV.

Puh — disse Aftener med Duo, Trio,
med Smags-Debatters rene The-og-Vand,
med «*Mamma mia*» og med «*Amor mio*»,
med «*Tanti palpiti*», naar det slaar an;
med «*Lasciami*», skælvende «*Addio*»,
i dette saare musikalske Land;
og «*Tu mi chamas*»-er fra Portugalien,
hvis vi en Stund er færdig med Italien.

XLVI.

De franske Arier og hjemlig Sang
— det grønne Irlands og graa Skotlands Toner,
som bringer Mindet om Lochabers Klang
til dem, der færdes i de fjærne Zoner,
(Musikens Klimafeber har den Trang
at bringe selv de sobreste Personer
til Tro paa, at de Hjemmet har for Øje),
alt dette kendte Fruen ganske nøje.

XLVII.

Desuden havde hun et Stænk af «Blaat»;
hun komponérte, naar hun ikke digted,
og laved Epigrammer ganske flot
om Venner — hvortil alle er forpligtet.
Men Himlens blaa Azur, som, kort og godt,
er Modefarve nu, hun havde svigtet:
hun ansaa' Pope for Digter — ja, hvad værre,
hun kaldte ham saadan, den gamle Herre.

XLVIII.

Aurora — siden vi nu er ved Smagen,
der nutildags hver Kunstnersjæl afspejler,
som Thermometrets Stand bestemmer Dagen —
hun hylded Shakspeare, hvis jeg ikke fejler.
Den Verden udenfor vor travle Jagen,
den elsker hun — og hendes Hjærte sejler
paa Poesiens Vinger, dulgt, formummet,
dybt, bundløst, tavst, langt ud i Verdensrummet.

XLIX.

Ej saa var hendes naaderige Naade,
den modne Fru Fitz-Fulk, hvis Tanker laa
i hendes Ansigt aabent uden Gaade —
hvis hun da havde Tanker, at forstaa.
Men hendes Øjne kunde blive kaade
og drillende — dog, det gik sjeldent paa;
lidt af den Surdejg har vel hver en Pige:
man skal ej tro, man er i Himmerige.

L.

Saa vidt jeg véd, var hun ej selv poetisk,
skøndt hun var sét med «*Bath Guide*» — ja, ved Gud!
og «*Hayley's Triumphs*», som hun fandt pathetisk,
fordi «hun havde staaet meget ud»
og Digteren beretted helt profetisk
alt hvad hun døjed — siden hun stod Brud.
Bedst fandt hun «*bouts rimés*» og smaa Billetter
til hende selv, samt artige Sonnetter.

LI.

Hvad Adelin' har ment, er ikke klart,
med netop denne Sang at foredrage,
naar for Juans Humør dog aabenbart
den maatte pege paa en lille «Hage».
Maaske hun vilde søge i en Fart
let spøgende hans Griller at forjage,
eller bestyrke ham ved Nattetide
i Agtpaagivenhed — ja hvem kan vide!

LII.

Men foreløbig virked det saadan,
at han fik Selvbeherskelsen paa Fode;
hvad der er højst nødvendigt for en Mand,
som glimre vil paa Selskabslivets Klode.
Forsigtigt maa man gribe Sagen an,
hvad enten Præken eller Spot er Mode:
svøb ind i sidste Modes Hykler-Kappe Dig —
og Skørteregimentet vil beklappe Dig!

LIII.

Og derfor samlede Juan sit Vid,
al sin Esprit, og med forceret Pralen
han spotted Spøgelser med megen Flid.
Selv Hendes Naade divertered Salen
med Spøg af samme Slags fra Tid til Tid,
men ønsked stadig mere Snak og Talen,
lidt mer' «intimt» om denne dunkle Gæst
ved Slægtens Grav-Færd og dens Bryllupsfest.

LIV.

Oplysningerne var just ikke mange:
En kaldte det for Overtro og Blæst,
men Andre, som var anlagt mørke-bange,
tro'de det halvvejs — som man tror en Præst.
Og der blev talt syv brede og syv lange,
men da Juan blev spurgt om Nattens Gæst,
som (trods hans Ord) dog vist var til ham kommet —
gjorde han kun sit Svar end mer' forblommet.

LV.

Da Klokken saa tilkendegav ved Ringen
at være Et, ophørte Snakken rent;
En gik til mange Glæder, En til ingen,
En fandt det tidligt, Andre fandt det sent.
To Mynder skulde holde Vædde-Springen,
og ingen vilde være den formént;
et Fuldblods-Føl de ogsaa maatte kende,
det ædle Dyr til Foraar skulde rende.

LVI.

En Billed-Handler kom; hos ham man saa'
en ægte Tizian, berømt og fejret,
derfor saa dyr, at den var ej at faa,
skønt Fyrster havde Ejeren belejret.
Selv Kongens Apanager var for smaa —
(af Naade ta'r han dem, og har besejret
sit Folk ved denne «naadige» Opfatning)
og særlig under en saa lav Beskatning.

LVII.

Men da Lord Henry dyrked Kunst med Iver
— en Kunstner-Ven, om ej en Kunstens Ven —
tog Ejeren (af reneste Motiver:
trods Penge-Knaphed vilde han saamænd
kun nødig være Sælger, heller' Giver,
thi Lordens Gunst ham havde revet hen)
sin «Perle» med — som ej tilkøbs man fik —
til Stempling blot af Lordens Kenderblik.

LVIII.

Der kom en Gothe — nærmest sét en Murer,
en gothisk-babylonisk Arkitekt;
han skulde finde skjulte Brud og Furer
i Muren, som var bleven lidt defekt.
Paa Kryds og Tvers han Slottet gennemturer
og forelægger da som sit Projekt
at rive ned og atter konstruere
i gammel Stil — — det kaldes «restavrere».

LIX.

Og Prisen? Smaating! kun den «gamle Sang»
om nogle Tusind (man vil altid faa
det til Refrain, blot man gør Visen lang!)
Men vist var det, at Slottet kunde staa
sig vel ved dette ny Arrangement,
item Lord Henrys Kunstsans vilde naa'
et Ry, som vidt- og bredt-om blev forkyndt:
et gothisk Storværk, rejst for engelsk Mynt!

LX.

Saa skulde to Jurister skaffe Penge
— thi Lorden mellem nye Tilkøb vakler;
saa kom en Lehns-Proces — de varer længe —
og én om Tiender (kaldt «Avinds-Fakler»:
selv Kirkens Blidhed faar de til at fænge,
og Junkerne slaar løs og gør Spektakler!)
Saa var der Pris-Dyr af hans Avls-Bestand —
han var en ægte Pris-Udstillings-Mand.

LXI.

Saa to Vildt-Tyve, med «Manschetter» paa
(af Jærn) — klar til Forbedring i Arresten;
med dem en Bondetøs, i Hætte blaa
og Kaabe rød (den hader jeg som Pesten,
siden jeg — ak — som ung den Farve saa'
og maatte punge dygtigt ud til Præsten),
ak ja, den Kaabe, knappet op med Magt,
den viser to Figurer — sammenlagt.

LXII.

En Garnhasp' i en Flaske — at forstaa,
hvordan den kommer ind og hvordan ud,
det fysiske Problem jeg lader gaa
til En, som sætter Pris paa Hovedbrud.
Jeg mælder kun — men det maa ikke naa'
til Domkapitlet — at Konstablen Skud,
som fra en Tyve-Jagt paa Godset kommer,
tog Tøsen med til Lorden, som var Dommer.

LXIII.

Fredsdommeren skal være Fredens Stemme
og holde Folk langs Lovens Lineal,
at Sædeligheds Bud de ej skal glemme —
om ej da med «Tilladelse» de stjal.
Landskyld og Tiender kan være slemme
at klare — men nu Jagt-Lov og Moral??
At vogte Agerhøns og smukke Tøse
er Gaader, som knap Dommere kan løse.

LXIV.

Den arme Tøs stod kridhvid, lidt tilside,
bleg som et Billed — ellers var hun rød,
saa rød som fine Frøkener er hvide,
særlig før de staar op af Sengens Skød.
Hun frygted vel den Straf, hun skulde lide,
og følte sig elendig i sin Nød
og blegnede — o, landlig Uskylds Sødme:
thi kun den finere Portion maa rødme!

LXV.

Hun stod dér med de mørke, sænkte Blikke;
i Øjenkrogen samled sig en Taare,
som Knoen ikke vilde lade ligge,
thi hun var ingen overfølsom Daare,
som med sit Føleri vil Folk bestikke;
ej heller vilde, fræk, hun nogen saare,
nej helt taalmodig, skælvende og ør
hun vented paa at komme i Forhør.

LXVI.

Forstaar sig, hvert af disse Par var gaaet
for sig — fra Gæsterne i Husets Sal:
Juraen havde Læsestuen faaet,
Pris-Dyr og Vildt-Tyv stod i Luften sval;
Kunsthandleren og Gothen havde slaaet
sig ned (som i sit Telt en General,
der skriver paa Rapporter om Bataljer)
studerende hver sin Metiers Detaljer.

LXVII.

Hun var sat ind i Gangen, stakkels Pige,
mens Skud, som Vogter paa Moralens Skik,
(han haded al Slags Tyndtøl, maa jeg sige),
tog sig en højst moralsk Slurk «dobbelt Drik«.
Hun vented Dommeren, som skulde stige
til Doms og give det fatale Nik,
og spørge — — — ja, de fleste Piger hader
det højst prekære Spørgsmaal — Barnets Fader?

LXVIII.

Man ser, Lord Henry havde nok at gøre,
selv om man Stald og Hunde vil undtage.
Der var en Renden og en Smælden-Døre,
i Køkkenet man bagte Steg og Kage;
thi Folk af Rang og Rigdom maa jo føre
et gæstfrit Hus, med visse «faste Dage»,
hvor Hvermand komme kan til Sus og Dus,
selv om der ikke just er «aabent Hus».

LXIX.

Hver Ugedag indfinder sig *u*-buden
(det er: paa «General-Invitation»)
en Hoben Herremænd — med eller uden
Ordner og Titler; de faar fri Station
og Kost i Stuen, hviler sig paa Puden,
fordriver Tiden med Konversation
om det, der knytter dem i Alliance:
det sidste Valg og næste Valgdags Chance.

LXX.

Lord Henry agitered som en Myre,
minérende i Sognet som en Rotte,
men Grevskabs-Valgene var ham lidt dyre,
fordi hans Nabo, Jarlen, (født en Skotte)
var rig og vilde «Engelskmanden styre».
Hans Søn, Dick Pige-Laps, den altid flotte,
var Mod-Partiets Mand — hvad der betyder
Straamand for Med-Partiets skjulte Dyder.

LXXI.

Vor Lord i Grevskabet var «Kendt-Mand» længe:
var Alt for Alle, maatte tidt udmønte
til Nogle: Høflighed, til Andre: Penge,
til Alle: Løfter — hvilket snart begyndte
at komme i en noget farlig Gænge,
fordi det stærkt hans Hus-Chatol udtyndte;
han nogle Løfter holdt og andre brød —
naa, de betød hvad «Andres» Ord betød.

LXXII.

En udtalt Ven af Friheden — om ej
af Friheder — han saa' sit Snit at holde
«loyal» og «Patriot» den Mellemvej,
hvor ingen Jærn i Ilden bliver kolde;
sagde til Sinecurer ikke Nej
(han vilde dog ej Majestæten volde
Sorg med et Afslag) — vilde gerne unde
en Anden dem — ifald han bare kunde!

LXXIII.

Han var saa «fri at tilstaa», (hvilket Ord!
er det vort Sprog? nej Parlament-Sprog bare)
at Trangen til Forandringer var stor,
langt mer end sidste Sekel kan forklare.
Han fordred ingen Hæder, skøndt han svo'r,
for Statens Vel han undveg ingen Fare;
hvad angik hans Mandat, var kun at sige:
Gevinst og Bryderi hinanden lige!

LXXIV.

Gud og hans Venner vidste, at et Liv
i Fred, det var hans hele Ambition;
men kunde han, naar der var Strid ag Kiv,
forlade Kongens hellige Person,
saa kunde Demagogers Slagterkniv
snart kappe (hvilken lav Operation!)
den Gord- jeg mener George'ske. Knudes Baand,
som knytter Konge-Magt til Folke-Aand.

LXXV.

Hvis om hans Gage paa *«the civil list»*
man vilde slaas paa Liv og Død — jeg tror,
han vilde blive paa sin Plads til sidst.
Profitten nævned han ej med et Ord,
men droges Pladsen ind, saa var det vist,
det blev som et Slags økonomisk Mord:
Hvad vilde ske da? Svare hvo, som kan;
men han var stolt af Navnet Engelskmand!

LXXVI.

I Uafhængighed stod han paa Højde —
ja over mangen ugagért Person.
Den simple Krigskarl og den simple Tøjte,
de har dog nok en bedre Position
end «Uindskrevne», som paa fri Haand føjte
omkring i Verden uden Profession.
En Statsmand er saa overlegen sikker
mod Plebs, som en Lakaj imod en Tigger.

LDXVII.

Dette (dog ej det sidste!) sagde Lorden.
Jeg si'r ej mer, jeg ellers gaar for vidt;
vi har vel alle, staaende blandt Hjorden,
som lytter til en Tale, mer end tidt
hørt alle disse Ord i samme Orden
fra Statens Mænd — saa jeg kan standse midt
deri. Jeg hører Middagsklokkens Klang —
og Bordbøn — — — tænk, om det var den, jeg sang!

LXXVIII.

Men jeg har Hast. Det var en fin Banket,
en saadan som det gamle Albion sætter
saa højt. Som om et saadant Fraadser-Sæt
dog ikke snart Ens Kunstnerøje trætter.
Men det var Fest — og Luften fyldtes tæt
og tung med varme Gæster, kolde Retter,
stor Pragt og megen Takt: — det tunge Læs,
som bringer hver en Gæst ud af sit Es.

LXXIX.

The Squires var stive, *Mylords* ligesaa,
og deres *Ladies* anstandsfulde-søde;
selv Tjenerskabet passed nøje paa,
at ikke deres Ansigter blev røde,
naar de sig bukked for et Fad at naa';
thi hverken Herren eller de vil støde
en fornem Gæst — de véd, hvad det dem koster:
Herre og Tjener mister deres Poster.

LXXX.

Dér sad de bolde Jægere, hvis Hunde
saalidt som Herren fejled noget Spor;
og Skytter — Septembrister — Folk, som kunde
staa op ved Gry og gaa til Hønse-Mord
og ikke vende hjem før Aftenstunde;
og saa et Par Guds-Mænd af Kirkens Kor,
som laved Giftermaal for Sognets Sønner,
og heller sang Bordviser end Bordbønner.

LXXXI.

Saa nogle Landsby-Narre, samt — Gud fri
mig — nogle lignende fra Londons Gader,
som ej faar Søvn til Ell've, kun til Ni,
og derfor haant om grønne Enge lader.
Og tænk — jeg Stakkel skulde falde i
med ham, den meget kendte Kirkefader,
den gæve Sognepræst, Hr. Peter Saft,
uovertruffen i sin Knald-Vits Kraft.

LXXXII.

Jeg saa' ham i hans glade London-Dage:
Gourmand — skøndt endnu kun en Hjælpepræst —
han laved Middags-Vitser uden Mage,
indtil Avancement — den sikre Gæst —
(o, vise Forsyn, vi maa ofte klage,
det gaar ej altid de Udkaarne bedst)
gav ham et sumpet Kald, til Kamp mod Fanden,
og Intet til at tære paa Forstanden.

LXXXIII.

Hans Vits blev Præk, hans Prædiken blev vandet,
han ødsled alt sit Krudt paa Povl og Per —
men sligt goutered man ej dér paa Landet
blandt Sumpene, og ingen nedskrev me'r
hans smaa *bonmots*, som mer' og mer' flød blandet
ud i Morads af Svada og Manér;
han var tilfreds, naar blot hans Hanstwurst-Mine
og Krostu-Spas fik Hoben til at grine.

LXXXIV.

«Der er en Forskel» (si'er man i den Egn)
«paa Tiggerske og Dronning!» Tro mig, ak,
den sidste fødes under Himmeltegn
ret brogede — — — men bort, politisk Snak!
Forskel der er paa Biskop og paa Degn,
paa Fad af Sølv og Fad af Ler (som sprak),
paa engelsk *beef* og Suppen, Sparta tæred —
og begge har dog store Helte næret.

LXXXV.

Men blandt Forskelligheder er til Slut
ingen saa stor som den paa By og Land,
hvoraf den første ganske absolut
maa foretrækkes af en stakkels Mand,
hvis Aands-Resurcer gik saa smaat kaput
og som nu bruger blot sin Stump Forstand
til egen Fordel eller egen Ære —
ganske som det er Mode nu at være.

LXXXVI.

Men «*en avant!*» Forelskelserne trættes
ved Middags-Bord og Gæster, skøndt det hænder
at under Bordet nye Forhold flettes;
thi Bacchus og Fru Ceres (hvad vi kender
fra Skolebogen) altid sammensættes
som Alma Venus' aller bedste Venner:
hun opfandt Trøfler og Champagne kold,
Afhold hun hader — ikke Maadehold.

LXXXVII.

Middagen strakte trægt sig ud paa Dagen;
distrait Juan sig satte ned i Hast,
forvirret ved den Bringen og den Tagen
Tallerkner — sad han dér som naglet fast;
døvet i Øret af den Larm og Bragen,
han vaagned ikke op førend lidt hvast
hans Genbo retted mod ham denne Tale,
to Gange overhørt: «Lidt Fiskehale!!»

LXXXVIII.

Tre Gange blev han bedt, før han gav Svar;
da fo'r han op og saa' de andre stirre
og smile rundt omkring ham — og han skar
nervøs og rød (thi intet kan forvirre
en klog Mand mer end Latter af en Nar)
et Døds-Snit, som fik Fadet til at klirre,
og honorered Genboens «Hallo»
med noget mere end en halv *turbot.*

LXXXIX.

Det voldte ingen Skade i det hele:
(den Supplikant var Fiske-Amatør;)
men andre Stakler maatte siden dele
den lille Rest — og det gav ondt Humør.
Godtfolk begyndte ogsaa straks at skele
til Lorden, som indbød en slig Farcør,
der tilmed «Havrens sidste Kurs-Fald glemmer» —
og dette kosted Lorden straks tre Stemmer.

XC.

Hvor kunde de vel føle Sympathi?
De aned ej, Farcøren «Aander» saa' —
hvad der kun staar i daarlig Harmoni
med disse Stoffets Børn, beflittet paa
rent stofligt sét et saadant Fylderi,
at det blir svært for Andre at forstaa,
hvor sligt et Legem vel en Sjæl kan rumme,
og Sjæl i saadant Legem sig formumme.

XCI.

Men hvad end mere ham i Uro satte,
end at man lo og hvisked rundt om Bord
og ikke kunde hans Generthed fatte —
han, denne unge Mand, som havde Ord
for just at være den, hvem Damer skatte,
ja, til hvis Pris selv Husets Damer svor
(thi ogsaa her til Stort hver Smaating bliver
for dem, som ikke selv til stort det driver) —

XCII.

var, at Aurora ogsaa paa ham saa',
og at der var et Smil i hendes Blik;
det kunde han paa ingen Vis forstaa:
thi Folk, som sjeldent smiler, har for Skik
kun med god Grund at smile; men der laa
i hendes Øjne intet spydigt Stik,
ej Elskov, Haab — ej noget i den Stil,
som Mandfolk gerne ser i Kvinders Smil.

XCIII.

Det var et blidt og roligt Smil han fik,
lidt overrasket, og som altid bly.
Juan sig skjulte, hans Forstand slog Klik —
det var en Dumhed, at han krøb i Ly,
nu da han havde fanget hendes Blik
— et Udenværk til en belejret By —
det glemte han, fordi den «sorte» Mand
om Natten havde røvet hans Forstand.

XCIV.

Dog, værre var det, at hun ej blev rød
og syntes ej forlegen — tværtimod:
det var som hun aldeles ikke brød
sig om hans Blik. Snart svandt dog hendes Mod,
hun blegned lidt og stirred i sit Skød —
hvorfor? Hun var ej ellers rød som Blod,
selv naar hun rødmed, men saa lys og skær
som Havets Dyb i stille Solskinsvejr.

XCV.

Men Adelin' var Øjne kun og Øre;
som god Værtinde paa sin gode Gaard
uddelte Alt hun: Stegene, de møre,
og Komplimenter — som man bør det, naar
man har det store Hværv at skulle føre
(særlig mod Enden af det sjette Aar*))
sin Husbond, Søn, Familje eller Kendinger
i Havn igennem næste Genvalgs Brændinger.

*) Parlamentet vælges paa syv Aar!

CXVI.

Selv om nu ikke dette kunde volde
Juan Bekymring — det var gammel Skik
og Fruen spilled med Bravour sin Rolle
saa let som om hun stolt i Dansen gik —
saa kunde han dog Øjnene ej holde
fra kritisk Prøven af det Kvindeblik,
der røbed Haan og Stolthed — for at skue,
hvor meget sandt der var i denne Frue.

XCVII.

Hun spilled Rollen med et Smil om Kind
og denne Livfuldhed, som har forledt
Folk til at tale om et køligt Sind.
Vist ej: det er kun en «Mobilitet»,
Temperament — ej Kunst — som sættes ind
og synes falskt for den, som har det sét,
men er dog sandt. Thi den er dog oprigtigst,
for hvem den nærmeste Person er vigtigst.

XCVIII.

Det skaber Scenekunstnere og Malere,
stundom, skøndt sjeldent, Helte — aldrig Vise,
men Diplomater, Digtere og Talere;
kun lidet Stort, men nok «som man kan prise»;
kun faa' Finansmænd — Kongerne for Dalere —
skøndt just Finansministre kan bevise,
at man kan Cocker's Strenghed dispensere
og flot med Talfigurer figurere.

XCIX.

De er Poeter i Arithmetik,
som, skøndt de ej gør to og to til fem,
dog har bevist os alle paa en Prik,
at tre er fire — Regningen er nem,
dømt efter hvad de gav for hvad de fik.
Synkende Fonds er Svælget ligefrem,
et Liquidum, som sluger Folk og Riger:
der likvideres ej — kun Gælden stiger!

C.

Mens Adelin' uddelte Smil og Nik,
var Fru Fitz Fulk ret i sit Element;
hun greb, med dette lattermilde Blik
— thi le ad Folk, maa man ej, som bekendt —
alt hvad hun fandt hos Alle af Komik.
Og denne Honning samled hun omtrent
som Bierne — til senere Fordøjelse:
det var den skælmske Frue en Fornøjelse.

CI.

Dog, Kaffen kom, da Dagen stod paa Hæld,
og Aftnen svandt — som alle Aftner plejer;
Vognene mældtes, Damer bød Farvel
og nejed, som paa Landet Damer nejer
med u-moderne Takken for ikvæld;
det samme gjorde hver en brav Godsejer,
henrykt for Værten og hans Mad og Vin,
men henrykt mest for Lady Adelin'.

CII.

En roser hendes Skønhed, andre priser
det Vid, som i den skønne Frue bor;
og saa er hun oprigtig — det beviser
hun netop ved, at Alle hende tror.
Se, hun fortjener Kroner og Deviser,
Adel og Glans og Venners Hyldnings-Kor:
og hvilken Smag! hvem gaar saa smukt drapperet?
og hendes Dragt — hvor lidet affekteret!

CIII.

Men mens de tager Afsked i Ekstase,
tog Lady Adelin sig snart betalt
for hver en udsøgt Kompliment og Frase,
hun havde givet ud. Det lød fatalt,
men hun gav ligefrem sig til at spase
med hvad der hos Enhver var vrangt og galt:
her Kraver, Blonder, Krøs og Garniturer —
hist Blomster, Pudder, Sminke og Frisurer.

CIV.

Hun siger lidt kun — men de Andre glider
fluks over i en vittig Diskussion;
dog det, hun siger, meget mere bider:
som Addison hun viser hver Person
ved «lunken Ros» hans mange svage Sider
(ret som Musik gør ved Deklamation.)
Fraværende blir skærmet mod Fornærmelse:
Tak! — maa blot jeg gaa fri for slig Beskærmelse!

CV.

Her var kun to, der ikke vilde staa
som Spottere mod de bortdragne Gæster:
Aurora, den fredsommelige Smaa,
og Don Juan — som ellers var en Mester
i lystigt Vid om hver en Nar, han saa';
han sad nu dér, paa Aandrighedens Rester,
en stum Person — døv for de Andres Spas,
ja rent ud léd ved deres tomme Fjas.

CVI.

Han saa' Aurora slaa sit Øje ned:
hun var ej for hans Tavshed ligegyldig!
Hun fandt vel deri kun den Høflighed,
som man er de bortdragne Gæster skyldig
men sjeldent yder dem — saa vidt jeg véd.
Han søgte anden Løsning — god og fyldig —
men, nok derom, distrait det var og blev han,
dog, hvad han saa', sig selv tilgode skrev han.

CVII.

Et godt fik «Aanden» gjort ham — det er sandt:
den havde gjort ham stille som en Aand!
Og hvis hans Stilhed hendes Bifald vandt,
saa var det Agtelse fra første Haand.
Og visselig Auroras Øjne bandt
igen hans Følelsers de brustne Baand —
saa store Følelser, saa ideale,
at jeg — trods alt — vil tro, de er reale:

CVIII.

Glæde ved Livet i dets rene Sfære;
en himmelsk Blindhed for, hvad man forstaar
ved Verden og de Ting, man dér kan lære;
de Stunder, hvor man Saligheden naa'r
blot ved et Blik og ej ved Magt og Ære,
som ellers lokker Mænd, men aldrig gaar
i Hjærtet ind og vækker dér en Lyst,
som giver Genklang i en Andens Bryst.

CIX.

Ja, suk: «*Αι αι ταν Κυθεϱειαν*», Den,
som har et Minde og har haft et Hjærte!
Thi hendes Stjærne svinder snart igen,
blegnende som bag Sky Dianas Kærte.
Anakreon blev da først Myrthens Ven,
da han var læg't for Amors Piles Smærte.
Og dog, hil Dig — trods mangt et Øjebliks
Fortræd — Du *Alma Venus Genetrix!*

CX.

Og fyldt af Følelser og den Art Tro,
som svæver mellem Jorderig og Himlen,
gik Don Juan til Sengs, men ej til Ro.
Der var ej «Valmuer», men kun en Vrimlen
af Grædepil' omkring hans Smærtens-Bo;
nu mærked han de Tankers Sammenstimlen
med bitter Brodd — som Verdensmanden møder
med Haan-Smil, mens en Ynglings Hjærte bløder.

CXI.

Det var en Nat som sidst. Upaaklædt næsten
(Natskjorte kan man næppe Klædning kalde)
helt *sans culotte*, men ogsaa uden Vesten
(den havde han med Kjolen ladet falde)
sad han nu dér og vented Midnats-Gæsten.
Hvad han vel tænkte? Ja, hans Tanker alle
var vanskelig for Andre at forstaa — — —
maaske: Hvad mon nu «Gejsten» hitter paa?

CXII.

Han lytted ej forgæves denne Nat.
Tys! hvad er det? Aa — det er — Himlens Herre,
det er — vist ej — jo — puh! Det er en Kat!
Han havde ventet — noget meget værre;
det Trin ham havde fast i Feber sat,
og bandende han gav sig til at snærre ....
saa blødt kun en forelsket Ungmø træder,
som for sit kyske Fodtrins Ekko ræd er.

CXIII.

Igen! — hvad nu da? — Vinden! — Nej; se dér — —
den samme sorte Munk han for sig skuer,
med Trin i samme Takt — saa noget nær —
som Vers, ialfald da de Vers, der duer.
Og atter — gennem Nattens Dæmringsskær,
mens Søvnens Aag de Dødelige kuer
og Stjærnens Diadem fra Skyen lyser —
hans Blod i Feberkuld' ved Synet fryser.

CXIV.

En Lyd, som naar en vædet Finger stryger
mod Glas — (da klaprer selv den Tapres Tænder) —
en Lyd, som Høstens Løv, naar bort det fyger
og Aftnens Storm i natlig Skylregn ender.
Juan var kendt med Storm-Pust og med Byger,
men for et Aande-Pust skjalv Heltens Hænder.
Man kan gaa med paa «Aande»-Theorien —
men *tête-à-tête* med dem — nej Tak, Gud fri En!

CXV.

Var ej hans Øjne aabne? — jo — og Munden!
Skræk lukker Tanken — men dens Udfalds-Dør,
den smældes nok paa vid Gab op, i Grunden,
som om en Ordstrøm fordred lydt Gehør.
Og nærmere kom, i Genganger-Stunden,
— hu — denne Lyd .... og (som jeg sagde før)
Øje og Mund stod aabne, mens hans Krop
i Skælven var — og .... saa gik Døren op.

CXVI.

Op gik den, med en Larm af samme Art
som Helvedes. «*Lasciate ogui speranza
voi che entrate*». Grufuldt lød det, snart
som Dantes *rima*, snart som denne *stanza*,
snart — men hvem sammenligner i den Fart?
Mod Skygger falder Heltemodets Krans a',
thi hvad er mod en «Geist» vort Kød og Blod?
Et er jo Mod — et Andet Over-Mod.

CXVII.

Op gik den altsaa — ikke voldsomt, men
lig Maagen, naar den jævnt paa Vingen drager —
gik saa tilbage, dog ej helt igen,
men blot paa Klem — mens Hængslet sagte knager.
Og se, en Skygge faldt ind mod vor Ven
Juan's to Vokslys dér i deres Stager;
og mørkere end Mørket udenom
i Kutte sort den Munk tilsyne kom.

CXVIII.

Vor Helt blev bleg og skjalv som sidste Nat,
men tænkte saa: det kan ej rigtigt være!
han skammed sig, og følte dernæst at
han maaske Tvivl om Synet burde nære.
Og ved den Tanke vaagned i ham brat
hans egen «Gejst» — som vilde den ham lære,
at Aand og Legem i ham var et Par
og fik vel Bugt med En, som «Aand» kun var.

CXIX.

Hans Frygt blev Vrede, iltert blev hans Blod,
og han sprang op — skred frem — og Skyggen veg;
han fulgte efter, med forstærket Mod,
i fast Beslutning, skøndt om Kinden bleg;
blev nok saa højt det Spil, der forestod,
han vilde have Slut paa denne Leg;
og Skridt for Skridt holdt Spøgelset det gaaende
til Muren — hvor det som en Sten blev staaende.

CXX.

Han strakte frem en Arm — I Guder alle!
ej «Aanden» fik han fat, men Muren kun,
hvor Maanen lod sin Sølver-Flimren falde,
brudt gennem Vindvet, ned i Nattens Stund.
Han turde vel en modig Mand sig kalde,
men sitre gjorde Øje, Haand og Mund.
Man frygter Aanderne, som ikke-ere,
og slaa's realiter med hele Hære!

CXXI.

Men Gejsten stod dér. Og med Øjne blaa,
der næppe kunde døde Stene være,
ganske livagtig paa Juan den saa',
som mærked — sødt — en Aande mod sig bære,
der ej var Gravens! Og en Haarlok laa
langs Kuttens Flige — og en Mund, paa Ære,
lyste helt rød, med Perlerækker blanke,
i Maanens Skær fra Vindvets Vedbend-Ranke.

CXXII.

Nuvel, han strakte frem den anden Arm,
og — Under over alle Under — trykked
en Büste ind til sig, der kendtes varm
og røbed, fast og rund som den var bygget,
et Hjærtes Glød. Han følte, til sin Harm,
at han som Mange, naar det kom til Stykket,
havde søgt fejl — og fat i Muren faaet
i Stedet for i det, som han attraaed.

CXXIII.

Se, hvis det var en Aand, var det saa sød
en Aand, som skjules kan i Kutter fromme:
en Hals som Sne, med Smilehul saa blød
en Hage — jordisk Kød og Blod hver Tomme!
Og Kutten faldt, og Ham Gespenstet skød
og røbed (ak, at det saa vidt skal komme!)
i yppigst Fylde, ej for fuldt at skue,
Fantomet af Fitz-Fulk — den skælmske Frue!

ANMÆRKNINGER

TIL

SEKSTENDE SANG AF BYRON'S DON JUAN.

ANMÆRKNINGER

TIL SEKSTENDE SANG.

Tredje Stanze.

Ordspillet er skødesløst fra Digterens Side og uoversætteligt. Det er taget af Polonius' Ord til Dronningen om Hamlets Sindstilstand. (Hamlet, 2den Akt, Scene 2.)

Tiende St.

«Det er endnu Tvivl underkastet, af hvilke Bestanddele det gamle tyriske Purpur bestod: om det tilvirkedes af Muslinger, Cochenille eller andet. Endogsaa Farven er omtvistet. Nogle mener det var Purpur, andre Skarlagen. Jeg — forklarer Byron — mener Ingenting.»

Sexogtredivte St.

Hvad Sortebroderen angaar, beretter Moore, at Byron under et Besøg i Newtead 1814, i Virkeligheden indbildte sig at se Sortebroderens Skik-

kelse, som antoges at vanke omkring i Slottet, siden den Tid, hvor Klostret ophævedes.

Treogfyrretyvende St.

Digteren tilføjer: «Jeg mener, det var et Tæppe, hvorpaa Diogenes traadte med disse Ord: «saaledes træder jeg Platos Hovmod under Fødder!» hvorefter den Anden svarede: «med endnu større Hovmod!» Men eftersom Tæpper er gjorte til at træde paa, tager jeg muligvis fejl.

Maaske var det en Robe, et Tapet, en Dug, eller et andet kostbart og u-cynisk Stykke Bohave!» — —

Tredstyv. St.

Macbeths Ord til Heksene; (se Macbeth IV. 1.)

Femoghalvfjerst. St.

Macbeth siger, ved den Tanke, at han muligvis faar Banquos Barn til Efterfølger, «paa Liv og Død vil jeg slaaes med Skæbnen.» (Se Macbeth, III, 1.)

Det helt komiske i Citatet falder først rigtig i Øjnene ved at sammenligne det Shakspearske og det Byronske i Originalen.

Enogfirst. St.

I Originalen staar der Peter Pith — muligvis Sydney Smith, Forfatter til Peter Plimleys Brev!

Fireogfirst. St.

Strofen sigter til en engelsk Sang, der begynder saaledes: «There's a difference between a beggar and a queen!»

Seksogfirst. St.

Sine Cerere et Baccho friget Venus.

Syvoghalvfemst. St.

Det franske «mobilité». Jeg er ikke — bemærker Byron — ganske sikker paa Ordets Medborgerret i vort Sprog. Det udtrykker en Egenskab, som egentlig hører hjemme i andre Klimater, men som ofte forekommer meget udbredt endogsaa i vort. Denne Egenskab kan defineres som en overdreven Modtagelighed for øjeblikkelige Indtryk — uden derfor at de foregaaende tabes. Om den en og anden Gang kan være til Gavn for den dermed begavede, foraarsager den i Almindelighed kun Uro og Fortræd.

Ethundredogniende St.

Ja, suk: «*Αι αι ταν Κυθερειαν* ....»

Bions berømte Gravsang over Adonis, hvor dette Smærtens Udraab forekommer i stedse nye Vendinger.

Længere nede i samme Stanze:

Alma Venus Genetrix!

Lucretius (lib. I.):

— — «genetrix hominum, divomque voluptas,
Alma Venus!»

Ethundredogfjortende St.

Byron sigter — med denne «fugtede Finger, der stryges mod et Glas» — til den Tids spiritistiske Experimenter (ligesom vi har vore Dages) — særlig Schröpfers Fremmanen af Prins Carl af Sachsens Farbroders Genfærd.

Ethundredogsekstende St.

Dante (*Inferno*, III, v. 9):

Lad Haabet fare,
I, som her indtræder! —

SLUTNINGSDIGT.

Forêt de Fontainebleau. April 1901.

Det er April —
og atter blaaner Himlen.
Høje Skyer jager
i lysende Leg
over Forêt de Fontainebleau:

Saa falder Bygen;
Solen blegner,
dræbende Hagl
mellem Stammerne suser
som Stridsmænds Sværd,
der af Skederne farer.
Skoven staar kold — —

Men af Muldet det dufter og damper,
foraars-besvangret,
sommer-forjættende:
Duft af det Dejligste,
Livet rummer,

af Frihed og Skønhed
paa Sorgernes Jord.

Saa kommer Natten —
og Maanen vokser sig stor.

Stor og bleg
og overlegen
smiler dens uudgrundelige Vemod.
Men skæres den af Skyen,
da er det, som skar den en Grimace
og lo ad det Hele:

Ad Vaaren, som kommer
paa Katte-Fløjelspoter
og lokker de Elskende did,
hvor Kildernes Fløjtespil
neddysser Frygten —
at lege den lifligste Leg
paa Guds grønne Jord,
den Jord, som gødes af Taarer.

Ad Sommer-Beaumonden,
som rider, spaserer og kører,
snakker om Spil og Skandaler —
og keder hinanden tildøde.

Ad Vintren, som udsletter Alt.

Ad Vaar og ad Sommer,
som kommer, ustandseligt kommer —
og gentager Alt! — — — —

I Skæret af Maanen,
som vemodig sejler
hen over Skoven ved Fontainebleau,
ser jeg et Ansigt,
stolt og blegt:
Lord Byron!

Digtet, han selv ej gav Ende,
snart skal dets Torso jeg ende —
lang Tid det kosted!
Hvad det har kostet ham selv,
om det er han tavs.

Jeg taler for mit.

Hvor er de Øjne,
som fulgte dets Gang,
mens Side paa Side
efter hans Spor jeg mig krummed?

Spændte, opmærksomme, blide
over mit Arbejd de hang;
Vilje de søgte min Sjæl at indbrænde . . .
nu, da det lakker mod Ende,
Viljen har fulgt mig — men, ak,
Øjnene spørger ej mere.

Vennerne? Blege de blev,
mens trofast de vented.
Ned under Græsset omsider de krøb —
men jeg ser deres Øjne:
stille de venter endda —
og fremad jeg skrider.

Ind gennem Skoven . . . .
Hvor Verden blev kold,
kold og stor,
og rig paa Skygger!
Dersom Du maned dem frem,
Du ensomme Britte,
meget Du tog fra vort Liv,
hvad Livet forsøder —
o, men Du gav os igen,
hvad helst vi hos «Aanderne» møder:
Skarphed i Blikket,
stort, ubestikkeligt;
Stolthed at sætte mod Lavsind,
Haan imod Sav-Skærer-Læsten,
der jævner det Alt —
Alt i en flydende Vælling:
Fyrster og Menigmand, Dommere — Pressen —
og Præsten.

Det er April —
Vaarbruddets Maaned:
Livet er ungt!

Og Skoven aander ud
under Maanens Kærtegn
de skære Lyde,
som Du gav Fløjte-Toner til.

Over Kildens Leje,
det ur-friske, rene,
lyder de Elskendes Hvisken,
som dengang Verden
endnu var naiv —
og den unge Mand og Kvinde
bøjer sig mod hinanden,
talende Blomsternes Sprog,
som to Planter, der ville mødes,
gjaldt det end deres Liv!

Da suser Bygen,
og Stormen stønner,
og Lidenskaben koger
som en Elv over Klipper —
Menneskeskæbner
kastes mod hinanden,
rives fra hinanden,
I Malstrømmens Hvirvel;
og Alt er Adskillelse —
Glædens Skibbrud,
Haabets Grav.

Men nedover Stien,
hvor Maane-Skæret falder,

skrider din Skygge,
Du ensomme Britte,
kæmpestor.
Bag Dig er Mørke —
Lys ser Du foran;
fortrukket er dit Ansigt
af Spot og Smærte —
men knuget i din hvide
Haand, den normanniske,
vugges en Klinge:
Frihedens Sværd!
Og Du ler ad Alverden
og hæver Sværdet,
og presser dets Hjalte
fast mod dit Hjærte.

Digtet er sprængt —
dets Torso bærer Mærker
af Haandens Egensind:
men egenraadig-engelsk
peger Du frem —
mod Liv, mod Handling!

Da flokkes bag Dig
Mænd og Kvinder:
fra Mørket de stirrer
frem, hvor din Klinge lysner; —
selv om de vilde,
de *kan* ikke krybe
for Linealens Helte,

Gennemsnittets Riddere,
de aandelige Lav-Pander,
som nu har Magten:
saa heller falde,
som Du, paa en Jordbund,
hellig ved Ruiner,
hvor Folket fortvivlet
kæmper mod Bestier . . . .

Min Digter er Du —
kaad og fortvivlet,
modløs og tapper —
alle Modsigelsers
Strenge i Dirren
over en Harpe,
hvis Sangbund er Menneskets
u-udtømmelige Sjæl!

EPILOG.

Oversættelsen af «Don Juan»s Sekstende og sidste Sang paabegyndtes ved Fontainebleau, April 1901 — blev afbrudt af Sygdom — og endtes paa Skagen, Novbr. 1902.

De første Strofer af hele Værket paabegyndtes for 23 Aar siden, 9. Oktbr. 1879 — og medtog flere Døgn, inden de lykkedes.

Oversættelsen er væsentligst, gennem den lange Aarrække, bleven til om Nætterne — efter at Dagens mangeartede og oprivende Arbejde maatte have paabudt Andre Hvile.

Hvor fik jeg den dristige Idé, hvor fik jeg Kræfterne fra?

For den dristige Idé deler jeg Æren med Forlæggeren, min tidlig tabte Ven «Russeren» Poul Langhoff.

Og Kræfterne?

Jo — min Fa'r var en af de mest udholdende Arbejdere, jeg har kendt.

Hans Minde vies Værket!

Skagen, 28. November 1902.

H. D.

